

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF
CHICAGO
1900

B

Tagelno, m.

Inc. 166 - H. 13698

Ja iego sluzax
moj taskamj pane

przynijezyc to stennije pyfuzji

a b c d e f g h i k l m

n o p q r s t u v x z

166-171

Inc.

1650.

conuenienter in p[ar]te
In celis benedicite d[omi]no d[omi]no deson
tibus istis. **I**n benuam ad o
resu[m]tibus i[n]imicis crecessit. **P**er
cipet uida dices eoz p[ri]ncipes. **Q**uoniam
uision p[ri]ncipes nep[er]talem. **Q**uoniam
da d[omi]no uision tue confirma

omni suu re
ge. **P**reparans mortu
te tua accendit portu[m] tua
p[er]fundu[m] maris sonu[m] fluctu
Quoniam uiderunt gressus tuos
habitu[m] ter[re]m
his erant ma

Promptuariū argumen

torum dialogice ordinatorum. a duobus mutuo sibi ob-
iunctis per contrarias rōnes. presuppositis conclusiōibz
tanq̃ sagittarioꝝ signaculis disputatū. Quod est (dum
materia exposulat) etiā problematicū. vtile ⁊ necessa-
riū omnibz qui volunt rectuz impetrare argumentandi
⁊ soluendi modum. in supplementū illoꝝ collectuz. qui
dū disputant argumenta excogitare nō possunt

^x
ELENCHVS COXCESSIONVM.

- 1 Logica e' de secundis intentionibus.
- 2 Logica e' de primis intentionibus.
3. Secundo intentiones et subiectus intellectus.
- 4 Logica e' sua' rationalis
- 5 Logica e' sua' speculativa.
- 6 Logica e' simpli practica.
- 7 Definitio intelligi' unius intelligens actus.
Definitio unius intelligens actus non conuenit.

Reponam vobis

problema. qđ si solueritis mihi inter septem dies
vini. dabo vobis triginta sindones et toride tunicas
cas. Si autē nō poteritis soluere nobis. dabitur mi
hi triginta sindones et toride tunicas Iudicū. xiiij.

Verba ista adpositum introducenda fuerūt du-

orum scholarium. quorū vnus vocabatur Lilius. reliquus pō Spine
us. et illoz tpe vacationis puenientis semper erat disputatio de aliqua
materia. attendentes q sine disputatōis dente nunq materia pfecte
intelligit nec aliquis efficitur exercitatus nisi p illum modū. vt sic ex
pīrentur de seipsis quis glorioziorē intelligendi haberet facultatez in
positionibz mutuo ponendis. ad soluendū argumenta ptra eos obiec
ta. Qui hanc adinuicē habuerūt pueratōis honestatē q mutuo se lau
dabāt more honestoz scholarium. Spineus em laudabat liliū in hoc
q sue etatis tpe non inuenisset in pūmibz argumentatōibz acutiorē
demonstrans hoc ex nois eius origine. Viciū em lilius ab omnī flo
rum pulcherrimo lilio. iuxta pbum Canticoz. ij. scriptum Ego flos
campi et liliū puallū. cuius fructum si scholaris studiosus picipare
voluerit volabit ingeniose ad illa q p liliū dericta sunt. Quis exilia
ptractando et ingenio candidare videbitur. Vñ scriptū est Canticoz
vi. Dilectus meus descendit in ortū suū ad arcolam aromatum vt ibi
pascat in ortis. et lilia in hoc opusculo quos i posterū germinabit colli
gat vt intrepide in actū disputatōis valeat exire p traditoz notitiā
Nee. xiiij. Israel germinabit sicut liliū et erumpet radix eius vt libas
ni. tūc em rami eius in altum. et erit quasi oliua gloria eius et odor et
vineae et industrie in actu disputatōis germinabit. Hic sue laudis in
presencia rediosus inquit ad spineū suū sup omnes amantissimū pso
cium. maioris mihi laudis es. qm aculeū potestatis vertendi positio
nes in te habes spinarū more in hūi pfectōibz excessiue pūgētes
ps. cxxij. Circūdederūt me sicut apes et exarserunt sicut ignis in spīs
nis. tante em pūcture sunt vt tui respondentes sub te cadant. cui etia
tua lingua phandi dulcedine dotata est. iuxta pbum Baruth. vi. scri
ptum. In orto spina alba sup quam omnis auis sedet. Per aues autē
in altum lateraliterq volare potentes intelligo tuas rones industrio
sissime aliqua specie argumentationis pectas. quibz volas ex laqueo
disputantiū quoulibet. iuxta pbum Boetij qto de p̄solatione scrip
tum pmo metro. Sunt etenim penne volucres mihi. Que celsa conscē
dunt poli. Quas sibi cum velox mens induit Terras perosa despicit
Uerum immensi superat globum. Rubescq post terga videt. Quicq
agili motu calet etherum. Transcendit ignis verticem donec in astris
feras surgat domus varijs atq insignis argumentozum rationibus
depictas. Inquit post hec spineus sistanus de laudibz. quoniam non
in laudantis ore. sed in operis exhibitione artificis virtus demonstrat

Promptuarium

iuxta verbū sapientie decimotercio scriptum. Etenim cū in opibz illius
puerfentur inquitrent et pſuafum habent. quoniam bona ſunt que vidē
tur. quoniam ſpecierū genitor hec omnia pſtuit. vt in proceſſu infra pa
tebit. Erit itaqz hic libellus de quibuſdam generalibz ꝓcluſionibz. ex
quarū cognitione per diſputationis actū integrū pretebit ingreſſus in
in omne poſitōem. cuiuſcūqz etiā fuerit facultatis. vt hec intelligēs ꝓ
ea que p̄muſſima ſunt aliquid interloqui valeat ſine mentis aliqua
trepidatione. Iuxta verbū Ezechielis. ij. ſcriptum Tu ergo fili homi
nis ne timeas eos neqz ſermones eoz metuas. vultuſqz eoz non for
mides. quoniam armaturā intellectus induiſti. Quarū ꝓcluſionum
talis erit adinuicem ordinatio. vt Vilius primo ſuam ponat. et Sp̄s
neus illam ratioibz omibz (quas excogitare poterit) impugnat. quas
Vilius ꝓ ſue ꝓcluſionis deſenſione ſoluat Quo expedito ſp̄neus ſua
ſimiliter ꝓcluſionem ponet. intactā cuſtoditur? ratioibz lili ſolutis. iux
ta intentionem verbī thematiſaliter aſſumpti. ſcꝫ ꝓponaz vobis
ꝓbleuma. quod ſi mihi ſoluere poteritis inter ſeptez dies p̄uij da
bo vobis triginta ſindones et totidem tunicas. Hic aut libellus ex hu
iuſmodi materia ꝓgregatus intitulum promptuariū theſaurus ſeu
ſacculus argumentoz. ad nouelloz ſcholarū in logicis exercitiū col
lectus. quoz ſepius audiui lachrymoſas petitiones ꝓ argumentis
vt opponendi tempore ſatiſſacerent magiſtroz ꝓceptis. Fuit ita
qz mentis mee nihil noui ſue ficte excogitare. quoniam ſcribitur Ecce
ſtaſtes primo. Nihil noui ſub ſole. ſed illud quod longis temporibus
fuit inuentū. hoc (vt infra videbitur) nunc eſt collectum vtiliori mo
do quo iuueni ꝓfectibz expedire videbatur

Et ergo prima ipſius libri ꝓcluſio

Logica eſt principaliter

de ſecūdis intentionibus

Arguit logica eſt de ꝓmis intentōibz ꝓncipalr. ꝫ ꝓcluſio eſt minus
vera. Hīs ꝓbatur. qz ꝫ ꝓhilophū ſicut ſe habet res ad entitatez
ita ſe habet ad ſcientiā et ad intellectū. ſed ꝫ intentio eſt ꝫ ꝓmis en
titatis ꝫ ſecūda. qz ꝫma eſt ens reale. ſecūda aut ſolū eſt ens intentio
nale. ergo logica eſt ꝫncipaliter de ꝫmis intentionibz. Qd̄m ꝫ licet
absolute loquendo ſit maioris entis ꝫ ſecūda. tñ ꝫꝓando illas duas
intentōes adinuicem in logica. tñc ſecūda eſt ꝫncipalioris ꝫſideratio
nis. ꝫuis ꝫma eſt ꝫncipalioris entitatis Sicut pulx eſt dignior dena
rio. tñ denarius ꝫncipaliter vtilis eſt ad mercantiā exercendā

Arguit ꝫ ꝫhilophū logica eſt ꝫncipaliter de ꝫmis intentio
nibz. etiam illis duobz in logica adinuicem ꝫparatis. ergo ſolutio mi
nus vera. Hīs ꝫter. quā ꝫm Aꝛeſtolem in ſecūdo poſteriorꝫ vniuer
ſale generat in aia ꝫ viam ſenſus memorie et experimenti. ſed hoc ꝫue
nit rei. nō intentioni. Ergo dicit Porphyrius iſtarū rerū ſpeculationi.
vbi vocat vniuerſalia res quaſdam. Similitꝫ dicit ꝫmo ꝫhiloz.

*Terra est ens ꝫncipalr
hanc est ꝫ ſecūda
negat ꝫma ꝫma ꝫma*

Argumentorum

q̄ sensus est singulariū intellectus vero vniuersaliū. Dñm q̄ om̄ia illa sunt vera. sed nō potest ex illis probare q̄ logica sit p̄ncipaliter de de p̄mis intentionibz. sed solū pbant q̄ logica nō est scia ficta. eo q̄ intentiones dicūt res vniuersales z p̄ticulares p̄ suis fundamētis. que tamen nō p̄siderant in logica. nisi in ordine ad illas sc̄das intentiones. ¶ Arguit. dicit doctor sanctus sup libz periarmentaz q̄ significatur vocis est de p̄ncipali p̄sideratōe logice. sicut f̄catū scripti de p̄sideratōe gr̄matice. p̄ sile. Patet q̄ tam excellentissimi doctoris autoritas nō est reiicienda. Dñm q̄ nō est reiicienda. sed sane intelligenda. naz est duplex vox. sc̄z sc̄de intentionis z p̄me intentionis. per hoc dicēdū q̄ f̄catum vocis sc̄de intentionis (qui est sc̄darius p̄ceptus) est p̄ncipaliter in logica p̄sideratū. sicut f̄catū vocis p̄me intentionis cap̄tum p̄sideratur in alijs realibz scientijs iuxta earum diuersitatem. sicut etiam significatum scripti est p̄siderationis gr̄matice. et ita ille egregius doctor sano intellectu est intelligendus. z optime dixit p̄ nostra p̄clusionis p̄firmatione:

Arguit. logica est de decem p̄dicamentis. q̄ sunt decem rerū p̄ma p̄ncipia. z sicut de ipsis vniuersalibz. ergo logica p̄ncipaliter est de rebus. Dñm verū est q̄ sunt p̄ncipia rerū. sed nō p̄siderantur realiter in logica. sed solū intentō aliter. in q̄tum sc̄z h̄nt rōnem generis vel sp̄ci zc. z ille sunt secūde intentiones. que faciunt illas p̄mas intentiones de logica p̄sideratione

Arguit. p̄ncipali? in aliqua scia p̄siderat subiectū q̄ passio. sed sc̄e intentiones h̄nt se vt passionēs. z p̄me vt subiecta in logica. q̄i logica p̄ncipaliter p̄siderat de p̄mis intentōibz. Dator p̄z. q̄ subiectus est q̄d cōsistit in p̄ncipalissimū in aliqua scia. Dñm p̄z. q̄ sc̄de intentiones sunt q̄dā accidētia seu relatōes ratōis fundate in ipsis p̄mis r̄as q̄ fundamētis. sicut declarat exemplariter. naz aīal vlt̄ relatum ad singulare est aliq̄d reale. sed relatum ad intellectū est q̄d vñū p̄ rōnem nisi quis loqueretur vt plato. Dñm q̄ sc̄de intentiones nō sunt passionēs subiecti logice. quia sunt p̄sonaliter subiecta. et p̄prehendūt sub se p̄mas intentiones. que non essent in logica p̄siderate nisi ad illam secūdā intentionem referentur. Sicut logicus non p̄siderat animal vt h̄mōi. sed vt genus. similiter non p̄siderat hoc argumentū: omne animal currit. omnis homo est animal. ergo zc. nisi in ratōe argumentationis. que est secūda intentio veri sillogismi. z sic sc̄da intentio p̄cre tūe accepta cum p̄ma faciūt vñū subiectū. ergo falsum est q̄ vñū est passio alterius. z libenter velim audire vñā demonstratōem in aliqua scia totius logice vbi secūda intentio vt passio demonstratur de p̄ma. p̄pter q̄d falsum z vanū est hoc argumentū. Et ad exemplūz dñm q̄ animal vt absolute est relatum ad intellectū nō est logice p̄sideratōis quia tūc metaphisice p̄sideratōis est. sed vt refert ad secūdū p̄ceptū qui est p̄secūdā intentionem f̄catū. sic est logice p̄sideratōis. Et in illa p̄sideratione omnia in logica p̄siderata distinguūt ab hīs de quibz fit mentio in alijs scientijs.

Promptuarium

Arguit. in scia reali subiecta sunt principaliora passiones. ergo est
em in scia ratiois. qualis est logica. Dm q veru est. sed no est pba
tum q scda intentioes sunt passiones pmaru intentioni

Arguit. sunt accntia fundata in pms intentonibz. qz Dm. si
volumus absolute loq tuc vnu est suba. reliqui vero accns. tn ita non
psiderat logicus. sed psiderat illa duo simul. Sicut q vult cōsiderare
hominem albu vt obiectu sue psideratiois. nō psiderat hominem tm
nec etiā albu tm. sed illa duo simul in quibz albu dat esse formale albe
dms ipsi homini. z fm hoc est principalis magis albedo q homo in
esse albedinis. z ita est de secūdis intentionibz in logica vt huiusmodi
di cum primis intentionibus

Arguit. sicut se habet passiones terminoz ad terminos. ita passio
nes reru pceptaz ad res pceptas. sed termini sunt pncipaliores suis
passionibz. ergo etiam res pcepte sunt principaliores suis pceptibus
seu passionibz. Dicendū q timidus ex passione in eo exstite p vebe
mentiam passionis in motu fantasmatu iudicat inimicu interduz sibi
presentem. q tn longe ab eo distat. Ita dicetes logicam esse principaliter
ter de primis intentioibz semper sunt intenti ad dicendum secūdas in
tentiones esse passiones pmaru. ex qua passione velint pcrarum dicē
tes deuincere. Sed in hoc ipsi errāt: quia sepius dicūt q vt hmoi non
sunt passiones. sed potius subiecta. prout pmas intentiones includunt
de quibz tuc sue verificatur passiones. quibz omia talia subiecta sunt
magis principaliora

Arguit. posito q non essent passiones adhuc prime intentioes pnci
palius in logica psideraretur. qz. Anis pbat. qz illa principaliter ps
derant quoz tradūtur diffinitioes. sed hmoi sunt pme intentioes. non
aut scda. ergo zc. Maior pz. qz diffinitio est mediu demonstradi passio
nem de diffinito qd est subiectu. Minor pz. qz in pma opatōe diffinit
genus z spēs pme intentioaliter. in scda enūciatio z ppositio. in tertia
sillogismus z argumentatio zc. sed omniū illoz diffinitioes explicant
naturā pmaru intentionū seu reru z nō secūdaz. qz. Minor pz. quia
predicari de pluribz spēbz puenit illo termino animal. nō illi intentio
ni genus. Dm q diffinit secūda intentio. sed pme intentio attribui
tur. ex eo q fundamētaliter docet habitudines rerum cognoscere. sed
tn nō attribuit illi pme intentioi logice loquendo. nisi fm relatiōem ad
secūdam intentionem. Exemplū aīal. predicatur de pluribz. quare. qz
est genus. ibi secūda intentio dicit rōem quare predicatur in tali rōne
que est logica ad minus fm aptitudinem

Arguit. rōne illius genus nō pōt pdicari de pluribz qd facit ipsum
diuersum z desperatū z oppositū p pparōem ad sua inferiora. z hoc fa
cit illa scda intentio gen. qz fm q referit ad illaz intentioem abstrahit.
sed in pdicatōe vnu inclināt ad alterū z inest sibi. Dm q oēs pme
intentioes relate ad scdas impediūtur. vt nō pdicent de suis inferiori
bus. verū est. ergo in hoc sunt logice psideratiois. tn illa natura retinet
aptitudinem ad sua inferiora de quibz pōt predicare. Et ergo solet dici

Argumentorum

q̄ verba in diffinitōib; posita nō dicūt actū sed aptitudīnez. 2 q̄ illa aptitudo reducīt in actū tūc p̄prie derelinquit intentōem 2 capitur vt natura essentialiter existens in suis inferiorib; et tollit rō logicē p̄sideratōis: q̄ logica nō p̄siderat aīal fm q̄ actualiter de hoīe 2 alino p̄dicatur. sed vt abstractum. ergo 2c

Arguit. secūde intentōes semp sunt accidentia. 2 p̄me intentōes p̄nt esse interdū sustācie. sed suba est p̄ncipalior accīte. 2c. Q̄dm vt dictū est q̄ hoc est verū absolute loquēdo. tū in ordine ad tertium tūc secūda intentio est p̄ncipalior. Exemplū arestorelis in libro de somno 2 vigilia determinat p̄ncipalit̄ de somno. tū vigilia est p̄ncipalior. Et p̄nt multa talia silia verissima adduci. 2c

Arguit. artifex rōnalis h̄z p̄siderare ea p̄ncipaliter q̄ dirigūt eum in suis actib; sed p̄me intentōes in logica p̄ncipaliter dirigūt intellectum in suis opationib;. ergo 2c. Vīnoz p̄z. q̄ in hoc differūt p̄hi a rusticis. qui nō p̄nt res in illas distinctiones fm rōnem p̄ceptas distingere. sed omnia intelligūt p̄fuse. Dicendū. posito illo nihil seq̄tur p̄tra p̄clusionem. quia philosophi semp sunt distincti a logicis per notitias suas. S̄z ex hoc non sequitur q̄ logica sit de p̄mis intentionib; p̄ncipaliter: quia tamen philosophi habent p̄marios conceptus. et etiam secūdarios intelligunt per p̄mos i naturali seu reali scētia. 2 per secūdarios in logica. q̄ fecantur p̄ secūdas intentōes

Arguitur. illa scientia est p̄ncipaliter de p̄mis intentionibus q̄ p̄siderat passiones p̄marum intentionum. sed logica est huiusmodi ergo 2c. Vīnoz patet de substantia. que susceptibilis est p̄rariorum 2 sic est realis. Dicendū q̄ hoc solum est ex p̄sequenti. vt meli⁹ cognoscatur substantia: 2 solum p̄ accidens inq̄ritur logica capis pro quosdam habitu declaratiuo. 2 omnia illa (que aliquo mō p̄currūt ad ipsū principalioris notitiaz) p̄siderat. Pro quo ponit spīneus p̄clusionem p̄rariam. que est ista

Logica est p̄ncipaliter

de p̄mis intentionibus. Contra quā lilius opponit

Arguitur. logica est p̄ncipaliter de secūdis intentōib;. ergo p̄clusio minus vera. Antecedens probat. quia (fm Arestorelē p̄mo elenchoz) sicut est in entib; realib;. ita est in entib; ratiōis. sed in sciētijs realib; p̄ncipaliter p̄siderantur res reales. ergo in scientia rōnis (qualis est logica) debet esse p̄ncipalis p̄sideratio de entibus ratiōis. quales sunt secūde intentiones. 2 per p̄sequens logica est p̄ncipaliter de secūdis intentionib;. Dicendū q̄ logica dicit scientia rōnalis. non ideo quia p̄ncipaliter p̄siderat entia rōnis. quales sunt secūde intentiones. sed ideo. quia p̄siderat illa omnia in ordine ad p̄imas intentiones. ad quas finaliter semper se resoluit. sicut patet in diffiniendo. diuidendo. 2 sillogisando. qd̄ semper facit in p̄mis intentionib;. modo finis est p̄p̄alior in finem ordinatis

Promptuarium

Arguitur actus est principalior q̄ potentia. scđo phisicor. s; scđe intentiones hñt se vt forme seu formales ratios p̄siderandi p̄mas in logica. ergo sunt p̄ncipaliter in logica p̄siderate. Vñ q̄ scđe intentiones noiant quasdā formales et accidentales rōnes. que habent se p̄ modū effectus in ordine ad p̄mas intentiones. et ergo sunt min⁹ p̄ncipales. Vñ qñ d̄t actus est p̄ncipalior potentia. hoc intelligit de potentia p̄ma et actu subalt. et nō de illo qđ est solū in potētia p̄m qđ. sicut corpus nudū est in potētia ad vestem p̄ quā regit. tñ corpus est maxime excedens vestem vt artificiiū quoddā est. sed secūde intentiones hñt se p̄ modū vestii circūdantiū ipsas p̄mas intentiones in logica. et hoc fit sicut dictū est p̄pter p̄mas intentiones.

Arguit. illud est p̄ncipale p̄sideratū in logica p̄ qđ ipsa p̄cise distinguitur ab alijs scibilib. sed p̄me intentiones in logica p̄siderate soluz distinguitur p̄ hoc q̄ p̄siderant in ordine ad secūdas intentiones. q̄ solū in logica et in nulla alia scia p̄siderantur. ḡ zc. Vñ q̄ hoc argumētū tene p̄bat q̄ logica nō est solū de p̄mis intentionib; qz tūc esset scia realis. sed etiā est de scđis intentōib;. Et qñ d̄t distinguens ab alijs est est principalis. ḡ zc. Vñ negando assumptū. qz ipsum qđ distinguit cū inclusionē talis distinguētis est principalis. eo q̄ includit in se formā distinguentem et ipsum distinctuz. sicut spēs p̄stituit p̄ dñam. p̄ quaz ab alijs distinguit. tñ ipsa tota forma specifica (ex quo includit dñam) est magis p̄fecta et principalior forma q̄ ipsa dñā.

Arguit. p̄ncipiū est principalis suo p̄ncipato. sed secūde intentiones sunt p̄ncipia p̄maz intentionū saltem in esse p̄siderationis logice ergo sunt principaliores. Dicendū q̄ non est principium causale et p̄stitutiuū. sed solum accidentalis qđam ratio sumpta a p̄mis intentionib; et p̄cretiue p̄siderate ad p̄mas intentiones. et ergo est minus principalis. quēadmodū calor est principium calefactionis sicut et ignis. tamen ignis est principale causans. sicut in proposito est de p̄ma et secūda intentione. qz prima intentio est p̄ncipaliter causa ipsaz passionū logice p̄siderataz. Exemplū vt esse illatiuum non p̄uenit huic termino argumentario. ex eo q̄ in argumentatione requiruntur ans et p̄sequens. quod non habet ille terminus. sed vt est oratio p̄me intentis onaliter capta. licet simul p̄currat illa secūda intentio. inq̄tum hoc fit at in logica. Etiam de p̄ncipaliter intentis non sunt secūde intentiones. quia logica totum suū exercitiū habet in p̄mis. in exemplificatione. diffiniendo. diuidendo. sillogisando zc. ex eo quia ille secūde intentiones sunt p̄munes. sub quib; omnia alia (que sunt eiusdem rōnis) possunt in vnica illa rōne specificari. sicut sillogismus ex necessarijs et ex p̄tingentib; vel vtroq; mixtis p̄ueniūt in illo termino sillogismus. et ergo vritur illis. et nō quia p̄ncipaliter illa p̄siderat. sed minus p̄ncipaliter et ex illa p̄muni significandi ratione. et ergo dicentes logica esse p̄ncipaliter de secūdis intentionib;. sunt tanq̄ imperiti velut longe distantes de speculabili iudicando. et quasi ad p̄uca inspicientes. vt platonici singula que p̄cipiūt sine ratōe defacili enunciant. q̄ respiciunt

Argumentor

Ad primā intentionē respiciunt ad scđam. respiciunt ad illa duo simul
binata. vt logicus p̄siderat. ⁊ ad totū logicē. p̄cessum videbunt pri
mas esse p̄ncipaliores. licet nō excludant secūdas. ⁊ ergo ipsoꝝ intelli
gere est quasi qđdam fantasiari. qui nō possunt nisi in ea q̄ grossa sunt
intelligere. salua tamē ab vtracq̄ p̄te reuerentia

Arguit. dicit Auicēna in sua metaphisica. q̄ logica ē de secūdis in
tentionib; adiūctis p̄mis. p̄ncipaliter tñ de secūdis. Dm q̄ aliqd
est p̄ncipaliter dupl. Vno mō dī aliquid p̄ncipaliter simplr ⁊ tanq̄
quod est p̄ncipale. ⁊ sic logica est p̄ncipaliter de p̄mis intētionib;. Alio
mō est aliqd p̄ncipaliter tanq̄ instrumentale. et quo ad hoc logica est
p̄ncipaliter de secūdis intētionib;. q̄ oēs p̄ime intētionē in logica
p̄siderare p̄siderant sub illis secūdis intētionib; tanq̄ medijs quib;
vritur. ⁊ reducunt ad hoc q̄ sunt logicē p̄sideratio nis. que solutio est
vera. ⁊ in re fundata. q̄uis insanietī valere nō videbit

Arguit. subiectū in logica est p̄ncipale p̄sideratū. Sed ens rōnis
est subiectū in logica. ḡ logica est p̄ncipaliter de secūdis intētionib;
Vinoꝝ p̄z p̄ Doctore sanctū in tractatu de natura generis. vbi dī q̄
ens rōnis p̄prie dī de illis intētionib; quas rō ordinauit in reb; p̄si
deratis. q̄ p̄siderationē rōnis p̄sequunt. ⁊ hmoi ens rōnis est p̄prie sub
iectū logicē. Dicit idem doctor sanctus ibidē. ergo rē. Dm q̄ do
ctor sanctus nō accipit ibi scđam intētionē vt abstracta est a p̄mis.
sed vt primā includit. ⁊ grā illius p̄ime intētionis incluse vocat eaz
subiectū logicē scie. quēadmodū illud qđ solet cōuenire p̄ncipali. etiā
attribuit minus p̄ncipali ex aliqua rōne. q̄ scz secūde intētionē solū
p̄siderant in logica ⁊ nulla alia scia vt hmoi. Vel sunt subiectū quo
nō aut qđ ⁊ p̄ncipale. vt liquet ex dictis sup̄dictis

Arguit. de illis p̄ncipaliter est logica que diffiniunt. sed scde intē
tiones diffiniunt in logica ⁊ nō p̄ime. ḡ solo minus ḡa. Minor p̄z fm
Porphiriū. qui diffinit genus p̄ spēm ⁊ ecōuerso. fm q̄ sunt respectiua
nō autē vt sunt p̄ime intētionē. q̄ sic sunt qđā absoluta entia q̄z vnū
nō potest p̄ aliud diffiniri. ⁊ ecōuerso. ⁊ ergo dī oportet in vtriscq̄ vtro
rūq̄ rōnib; vti. Dm q̄ hoc est fm diuersam rōem. q̄ genus est no
tius quo ad nos. eo q̄ est magis p̄sum. sed spēs quo ad naturā. q̄
est forma in vltimo actu p̄pleta. ⁊ ideo est p̄ior fm viam p̄fectionis.
et fm hoc intelligitur autoritas Porphyrii

Arguit fm Aresto. p̄mo posterior. p̄pter qđ vnūquodq̄ tale. ⁊ ill
lud magis. sed intētionē p̄ime p̄siderant in logica p̄pter secūdas. ḡ se
cunde sunt magis p̄ncipaliter p̄siderate. Vnoꝝ p̄z. q̄ de p̄mis intē
tionib; ponit multoties exēpla. vt intelligamus illaz secundaz inten
tionū diffinitionē. ḡ rē Dm q̄ exēpla ponunt p̄pter addiscētes

Arguit. artifex rōnis debet p̄siderare ea q̄ dirigunt actū intellectū
sed scde intētionē in logica sunt hmoi. ḡ rē. Vnoꝝ p̄z. q̄ p̄ illā intē
tionē dirigit in omnia illa q̄ p̄cipari p̄nt in rōne generis. Et sit dī
est de omib; alijs. Dm q̄ p̄siderant ergo tanq̄ subiectū quo ⁊ nō
vt p̄ncipale p̄sideratū. Qui em̄ vult loqui iuxta caput suū. ⁊ nō fm

Promptuariū

rei mensuram. quō ille posset satisfacere de verbis qui de re non mere-
tur habere responsum

Arguit. principale et tanq̃ qd̃ p̃sideratū est ipsa sc̃da intentio. q̃ il-
la est qd̃ vnū. sed p̃ime int̃eriones sunt multiplicare. et si ille tanq̃ qd̃
diffinitur oportet tot esse diffinitōes q̃t sunt p̃ime int̃eriones. h̃ aut̃
est impossibile. q̃ multa sunt genera tñ ponit vna generis diffinitio. et il-
la vnica soluz est ex pte sc̃de int̃erionis. ergo p̃ncipalit̃ est et tanq̃ qd̃
diffinitū. eo eī q̃ genera p̃ime int̃erionaliter capta sunt equoca. Di-
cendū q̃ genus p̃ime int̃erionalit̃ captrū p̃prie est vniuersū. et p̃dicatur
solū de illis q̃ sub ip̃ so p̃tinent. tamē genera diuersorū p̃dicamtorū p̃nt
habere vnā p̃mūc p̃imā int̃erionē analogam. supra quā fundatur
secūda intentio. et ex illa p̃mūc int̃erione habent vnitatem. vt dcm̃ est
et illa p̃ncipaliter diffinitur

Arguit. dicit p̃hs q̃ro metaphisice. q̃ dyalectica metaphisica et so-
phistica sunt circa idē. sed dñt p̃heresi et p̃t̃ice. q̃ metaphisica est p̃n-
cipaliter de entibz p̃mario p̃ceptis. g̃ logica d̃z esse de p̃mūc int̃er-
tionibz. q̃ al̃s non haberēt d̃m. Odm̃ q̃ verū est de cōibz int̃er-
tionibz. sed non p̃ncipaliter. ergo nō probat argumentū.

Arguit. in omī sc̃ia formalis rō p̃siderādi dat sp̃m ip̃si obiecto. s̃z
h̃mōi sunt sc̃de int̃eriones p̃p̃tōez ad p̃mas. g̃ rē. Vñoz parz. q̃
hō p̃siderat in logica vt sp̃s. s̃ozes vt indiuidū. Odm̃ q̃ hoc nō
est a p̃iori. sed solum a posteriori quo ad nos et ex p̃t̃i. ergo non sunt
principales. vt supra tactum est.

Arguit. sc̃ia accipit denoiationē a subiecto. si g̃ logica est p̃ncipalit̃
de p̃mis int̃erionibz ipsa erit sc̃ia realis. Odm̃ q̃ bene p̃siderat eas
p̃ncipalit̃. sed tñ in ordine ad sc̃das int̃eriones. g̃ rē.

Arguit. ergo logica nō dicet rōnalis. q̃ est de rebz p̃ncipalit̃. a q̃bz
d̃z cape denoiationē. Odm̃ q̃ ens rōnis extēdit se ad p̃imā et ad se-
cundā int̃erionē. sed p̃ncipaliter ad p̃imā. q̃ est ens p̃ rōem p̃ceptū p̃
actū rōinationis. sed sc̃da intentio est ens rōnis p̃ intellectū et actū rō-
nis inuentū. De p̃mo logica d̃z sc̃ia rōnis p̃p̃tione tñ ad sc̃dm̃

Arguit. sc̃ia d̃z esse de rebz et nec̃ariis. s̃z si sc̃de int̃eriones eēt fabri-
cate ab intellectu n̄ro essent p̃tingētes. et sic sc̃ia nō esset nec̃arioz et in-
corruptibiliū. qd̃ tñ vult Aresto. p̃mo posteriorū. D̃z q̃ q̃uis sc̃de
int̃eriones sunt fabricate ab intellectu n̄ro. tñ h̃nt habitudinē ad ipsas
p̃mas int̃eriones q̃ fuerūt ab eterno. q̃ ab eterno potuerūt sup̃ eas fun-
dari sc̃de int̃eriones. quia h̃nt ad eas habitudinē. et g̃ p̃siderant hic
nō vt fabricate p̃ intellectū n̄rū. sed p̃m habitudinē p̃m quā sunt p̃-
perue. Et hec p̃ vtrāq̃ pte intelligentibz satis dicta sunt. ignorātibz
aut̃ q̃s posset tāta dicere vt intelligerēt. sed suadeo eis vt credāt et cre-
dendo addiscāt. sicut d̃t Aresto. p̃mo elenchorū. Oportet addiscere
credere donec melius sentiat. ad qd̃ qñ veneritis non p̃sideratis rem
p̃tialiter sed totam et p̃m omnē modū p̃siderādi. et tñ cedet vobis in-
moriā vestis phie. cui al̃s faceretis violentiā p̃m Boetii in p̃mo de
p̃solatiōe phie dicentē. Veste quā meis tēperā manibz arreptisg

Argumentor

ab ea pāniculis me sibi cecidisse totā credētes abiēre. hī em sunt. q se
pūtar scire. de omibz volētes iudicare. tū causas rez ignorāt. sicut de
phs pmo posterior. Sit q̄ quilibet in sue capacitatē mēsurā p̄tentus
Circa qd̄ ponit Lilius istam p̄clusionem

Secūde intētiōes sunt

sunt subiectiue in intellectu. Contra quā opponit Spineus ita
Arguit p̄mo. quicqd̄ est subiectiue in aliquo p̄t ipsum denotare.
sed secūde intētiōes nō possunt denotare ip̄m intellectū. ergo nō sunt
in intellectu. Maior satis est manifesta. sed minor pbatur. qz ista est
mala p̄dicatio. intellectus est p̄pō. Dm q̄ aliqd̄ est in intellectu sub
iectiue dupl̄r. vno mō rōne sui. qz scz subiectat in potētia ip̄si intellectus
tus. qd̄ sic est in intellectu potest ip̄m denotare. sicut scia. z ergo in
tellectus bene denotatur sciens a scia Sed alio mō aliqd̄ est intellectu
subiectiue rōne alteri. qz est in aliquo qd̄ est in intellectu. z sic secūde
intētiōes sunt in rebz vt p̄cepte apud intellectū. z que taliter sunt in
intellectu nō possunt ipsuz denominare. sed denomināt rem intellectuā
seu p̄ceptam. vt dicēdo animal currit est p̄positio.

Arguit. illud qd̄ est scdo mō apud intellectum p̄t ipsuz denotare. q̄
solutio minus p̄a. Probat. qz veritas est in intellectu p̄pōem menta
lem. z tū bene possum dicere intellectus ē verus vel falsus. immo oēs
logici z phi illam p̄cedunt. z quotidie vtunt ea. Dm q̄ intellectus
p̄ponēs z diuidēs d̄r verus fm Alterū p̄ hoc q̄ hz intellectū p̄plexū
p̄formē rei. qz veritas est adēctio rei intellectu ad intellectū. z ideo grā
illius intellectus p̄t denominari verus Sed intētiōes dicunt per rela
tiōē ad rem z nō ad intellectū. ergo denomināt rem z nō intellectuz
et ergo nō est simile de veritate z intentionibz

Arguit. veritas est in in re cum sit passio eius. z p̄uertitur cum illo
Dicendū q̄ verū est veritate trāscendentie. nō autē de veritate p̄posi
tionis. quia illa est in intellectu

Arguit. effectus d̄z esse extrinsecus sue cause efficiēti. h̄ intellectus est
cā veritatē vel falsitatē in genere cause efficiēti. q̄ nō pōt ip̄m denota
re. Dm q̄ nō fm se. h̄ solū p̄ p̄formitatē z ad re ipsaz. z ita entitas
est cā veritatē. vt inq̄t Aresto. ab eo em q̄ res est vel nō est orō d̄r vera
vt falsa. et q̄ possunt esse in intellectu q̄ solum p̄currit zē.

Arguit. scdo intētiōes sunt in rebz. q̄ solutio p̄us posita minus p̄a.
Ans pbat. qz in illo sunt de q̄ predicant. h̄ p̄dicant de p̄mis. q̄ sunt in
illis Maior pz. qz dici de p̄supponit esse in. Sed minor pz. qz dicim⁹
alīn⁹ est spēs. sortes ē indiuiduū. rōnale est d̄rā. Dm q̄ nō predicā
tur de illis fm q̄ sunt ad extra. qz solū tunc p̄ueniūt eis p̄dicata realia
Sed p̄dicātur de rebz fm q̄ p̄cepte sunt vt dcm est prius

Arguit. p̄municari p̄ multa spēs est p̄ma intētiō p̄ueniēs ip̄si ge
neri. tū p̄uenit plante q̄ est res ad extra. Dm q̄ intētiō generis nō
importat cōicabilitatē p̄ multas spēs nisi cum aliqua p̄tute generali
p̄supposita. q̄ repit̄ur in rebz extra fundamētaliter. z p̄tus formalis est

Promptuariū

ex intentione. sed multiplicitas est ex re ad extra. pmo in re concepta. et
go non fm illum modū de ipsa p̄dicatur

Arguit. relatio rōnis (q̄ est subiectiue in ea) p̄t ipsaz denotare. s; se
cunda intentio noiat quandā relationē rōnis. ḡ rē. Dm q̄ illa rō re
lationis nō est subiectiue in intellectu. sed obiectiue z sc̄ario rōne rei
p̄cepte. q̄re est eius obiectū vt dcm̄ est. ḡ non p̄t ipsam denotare

Arguit. p̄ceptus etiā est in intellectu. sed sc̄de intentiones sunt quibz
dam p̄ceptus. ḡ sunt subiectiue in intellectu. Dm q̄ sunt subiecti
ue p̄ceptus q̄dam. quia illos significāt. sed qz illa secūda intentio pue
nit rei existēti apud intellectū. z non in intellectu p se. ergo p̄dicatur de
re. non aut de ipso intellectu. de natura aut ipsaz intentionū videbit̄
in principio predicabiliū Porphiri

Arguit. intellectus est cā secundaz intentionū. ergo nō p̄nt esse aliq̄
mō in intellectu. qz cā efficiēs dz esse suo effectui extrinseca. Dm q̄ h
est verū in causis realibz agentibz p motū z trāsmutationē

Arguit. effectus p̄cticus z practice pductus sp dz esse extrinsecus. s;
hmōi est intentio secūda. ergo rē. Dm qz p opationē intellectus
causat z pducit. Dm qz p opationē speculatiua. ergo p̄t manere in
intellectu. licet indirecte. sicut dz ipse actus intelligendū

Ponit ergo Spineus istam p̄clusionem

Logica est scia rōnalis.

logica nō diffinitur
do

Contra quā ita opponit Lilius. Arguit. logica est scia realis. ḡ nō
est scia rōnalis. Tener p̄na. qz ille sunt diuerse scie. Sed aīns pbat. qz
illa scia est realis q̄ p̄siderat res extra aiām. sed logica est hmōi. ḡ rē.
Dm qz p̄siderat p̄dicabilia z p̄dicamēta q̄ sunt entia realia si
nite z limitate nature. sicut p̄ p̄ditōes requisitas ad h q̄ aliqd̄ pona
tur in p̄dicamēto. Dm qz logicus p se p̄siderat sc̄das intentiones.
sed p acc̄tis p̄siderat p̄mas. inq̄ntū sc̄z faciūt ad noticiā secūdaz

Arguit. logicus p se p̄siderat p̄mas intentiones. ḡ rē. Aīns pbat. qz p
se p̄siderat decē p̄dicamēta. q̄ sunt entia realia. ḡ rē. Dm qz decē
p̄dicamēta tene sunt entia realia. sed logicus p̄siderat ea in ordine ad
sc̄das intentiones sicut sup̄ius patuit.

Arguit. logicus p̄ncipaliter z fm se p̄siderat res z p̄mas intētiōes
ergo rē. Aīns pbat. qz illud p se p̄siderat in aliqua scia. cuius pprie pas
siones in tali scia p̄siderant. Sz pprias reales passiones p̄dicamētoz
ponit Aresto. vt esse p se. nō suscipe magis z minus. nō habere p̄trariū
rē. ergo p se p̄siderat res reales z nō sub secūdis intētiōibz. Dm
qz hoc verū esset si ille passiones p̄siderant p̄ncipalr. mō solū minus
p̄ncipalit̄ p̄siderant. inq̄ntū sc̄z ducunt in noticiā secūdaz intētiōnū
Vel dcm̄. qz logicus ex quo est artifex cōis p̄t de omnibz aliqd̄ dicere
de q̄b tū p̄ncipalr nō intendit. z hoc inq̄ntū logica est q̄dam h̄itus
declaratiū? declarās omnia que p̄nt suffragari ad hatendū scientiā
eam noticiā p̄ncipalis sc̄bilis in logica p̄siderati

Argumentor

Arguit. est principaliter de reb. ergo est realis scia. Ans pbatur. qz illa scia est de reb. z realis. in qua verificat res de re. sed logica ē hmoi ergo zc. Maior pat. qz veritas z falsitas sunt in reb. Sed minor pat. qz docet fm scdm opationē intellectus facere ppōem in qua p dicitū verificat vel remouet de subiecto. Odm. licet doceat veritatē z falsitatē. non tñ facit hoc per pncipia ppria z realia. sed p quedā cōia ex se cōdis intētionib. sumpta. p que a posteriori veritas z falsitas inqri pnt.

Arguit ptra hoc. videtur qz debet fieri p pncipia realia. g zc. Ans pbatur hoc mō. quia qd est reale finite z limitate nature est ens dicitibile incomplexū ordinabile in genere. Sed decē predicamēta sunt rationalia realia. g sunt in p dicatione ponibilia. Odm qz hoc pncipium reale circuloquit. z refertur ad dici z p dicitū. q sunt actus rōnis.

Arguit. est realis etiā de omnib. realiter p sideratis. qz quicunqz alii que scie sic se hnt qz versent circa idem. si tñc vna est realis etiā reliqua. Sz metaphisica ē realis scia. z logica p sator in eandē rē cz metaphisica. ergo ambe sunt scie reales. Odm qz dyalectica vtens bene idēz p siderat cum metaphisica. sed illa nō est sciētia sed modus qdam sciēdi. Sed logica docens p sator circa intētionē z entia rōnis. ergo nō est realis. Vel odm: qz idem p siderat sub diuersis rōnib. qz metaphisicus ad pncipia z passionē reales. sed logicus solum ad pncipia intētionalia. qz metaphisicus a priori. logicus vero a posteriori p quasdā communes intētionē.

Arguit. nihil ponitur in p dicatione nisi ens reale. sed logica ponitur in pma specie q litaris. qz est habitus. ergo est realis scia. Dicē dum qz logica scia est bñ ens reale quia realiter inheret ipsi anime. tñ dicit sciētia rōnalis ex pte sui obiecti a quo specificat z spēm accipit sicut motus denoiatur a suo termino ad quē fm Aristo. v. phisicor.

Arguit. ex illo seqritur qz sciētia non specificat ab obiecto. qz obiectū est pncipium z causa efficiens ipsi sciētie. qz res sunt causa sciētie. Odm qz licet est causa cum inclusionē suoz pncipioz in genere cause efficiētis. tamē in genere cause finalis specificat sciētia ab obiecto. et ordinatur ad ipm tanqz in finem.

Arguit. differētia specificas alterū debet sibi esse intrinseca. sed obiectum z scia illius obiecti sunt realiter distincta. g zc. Odm qz in quantū sciētia est habitus qdam absolutus. et qstū ad pncipia significatum non specificet ab obiecto. tñ quantū ad p significatum. qd est respectiū bene p t ab extrinseco specificari. cum em est hoc de natura illoz que sunt fm dici seu ad aliquid.

Arguit. logica est simplr sciētia realis. qz effectus realis nō potest depēdere nisi a causa reali. sed scia logicalis est qdam habitus realis ergo sua causa. z nō habet aliam nisi subiectū cum inclusionē suoz pncipioz. ergo logica simplr est scia realis. Maior pat. qz alis effectus esset maioris entitatis qz sua causa. hoc aut est impossibile. nam intētionē sunt minoris entitatis qz res sup quas fundant. Odm qz intētionē nō sunt solū causa. sed cum inclusionē rez. z sic causa semp ex

Promptuariū

redit suum effectum.

Arguit. illud est vere res realis cuius oēs eius cause sunt entia realia. sed oēs cause intentionū sunt entia realia. ergo etiā ille intentiones debent esse entia realia. Maior pz. qz res et intellectus sunt causa intentionū. tamē sunt entia realia. Dm qz illud est ens reale cuius oēs cause sunt reales si agant ad pductionē illius effectus p motum reale sed sic non est in pductione ipsarū intentionū. qz licet sumant a rebz. tñ intellectus ille agens actioē specialī causatiū est illarū intentionū. solo pūposito fundamento in rebz. qz alis esset fictus.

Arguit. si illud qd magis videtur inesse non inest. neqz illud qd minus. Sed magis videt qz mathematica debet dici scia rōnalis. qd rāmen non dr. ergo nec logica. Minor pz. qz mathematica pcedit p firmiores rōnes. sed vbi est firmior rō ibi scieria dr magis rōnalis. g. zc. Maior pz. qz mathematicalia sunt optime intellectui nostro pporzionata. ergo sunt ibi potissime demrātionēs. Dm qz scieria non dr rōnalis ex eo qz pcedit p fortes rōnes. sed qz est de entibz rōnis. que est directiua rōnis. Et ergo logica dr a lexis quod est rō. et pcos scieria. quasi rōnalis scieria.

Arguit. ergo omnis scia esset rōnalis. quia est in rōne cuius est directiua. quēadmodū habitus dirigit potētā in suo opere ad dulciter et suauiter opandum. Dicendū qz non solum dr rōnalis ex parte subiecti vel actus quo dirigit rōem. sed etiā qz est circa ens ipsi rōnis ad verū. et ad falsum ordinatū. Sed iste pñe sunt derelinquēde.

Ponitur ergo p. Liliū alia conclusio. que est est ista

Logica est scia simplicit̃

speculatiua. Arguit. logica est scia practica. ergo illa pclusio est minus vera. Ans pbat. tur. quia illa scieria est practica que est de operabilibz a nobis. sed fm vos logica est de argumētione tanqz de subiecto. que est opabilis a nobis. ergo videt qz sit practica. Minor patet quia intellectus fm terciā eius opationē opatur argumētationē et syllogismū. Dm qz fit a nobis per opationē speculatiua ipsi intellectus. non autē per opationē practica ipsius volūtatis.

Arguit. fit etiā per opationē ipsius volūtatis. ergo videt qz simplr ex hoc debeat dici practica. Ans pbat. tur. qz in omni opatione intellectus pcurrit voluntas. et ergo dr Aresto. scdo de aia. Intelligere possumus dum volumus. et hoc ex eo quia volūtas est pncipalis motor omniū aliarū potentiarū ad suas opationes. Dm qz licet ad actum intelligēdi pcurrit actus volūtatis. tñ ex hoc non dr aliqua scia practica. Sz ex eo aliquid dr practiciū qz hoc qd fit. fit per opationē causatā ab ipsa volūtate. sic autē non est in ope illo quo fit argumētatio.

Arguit. illa scieria est simplr practica. que est finaliter ad opus ordinata. Hmōi autē est logicalis scia. ergo zc. Maior pz. qz dr Aresto. scdo metaphisice. Finis scie speculatiue est veritas. practice pō opus

Argumentoz

Minor pz. qz logica finaliter ordinat fm Aresto. pmo thopicor ad obuiaroz exercitatiois z fm phiam disciplinas. Dm qz ibi loquitur de logica vrte. hic aut fit sermo de logica docere. q est p speculatiua

Arguit ptra hoc logica docens no est vere speculatiua scia. ergo zc. Ans pbat. qz ars est hitus practicus fm Aresto. vi. ethicor. sz logica est ars artiu p excellentia dicta. q est maxime z ppe dicta scia practica. Dm q logica non dr ars ppe dicta. vt e recta ro rez factibilia que factibilia sunt p praxim opata ad extra. Sed solu dicit ars agibilu fm q dicit collectione multor pceptoz in vnu fine tendentiu

Arguit. scie amminiculatiue sunt practice z ad opus ordinare. sed logica est hmoi. ergo zc. Maior pz. qz amminiculari est practice ad opus pipientis opari. Sed minor pz. qz hz via ad pncipia oim aliarz sciaz. ergo est sicut organu practice amminiculas. qd est ad opus ordinatu. Dm q no est organu intellectus pccici. sed speculatiui. et ideo no subseruit praxi. sed pot speculatiui. z etia ipsa in se est speculatiua. Vel ddm. q hoc puenit sibi inqntu est vtens. no aut inqntu docens. z sic vocat scia practica. tu est simplr speculatiua

Arguit. scia speculatiua est suipsi gra z ppter se. sed dyalectica est ad aliud ordinata. vt pz sup ex allegatis Aresto. pmo thopicor. q no est speculatiua sed pctica. Dm q licet sit vtilis ad tria. illa tu non sunt simplr fines ei. sed ordinant ad logica vt est docens z in se pside rata. q non pcludit h argumentu. Vel ddm q pncipalit est speculatiua. licet ex pnti posset ad praxim ordinari. sicut dr. q intellectus speculatiuius sui extensione fit practicus

Arguit. rhetorica est scia practica q etia dyalectica Ans pbat. qz rhetor vrte finone ad psuadendu qui potius repnat affectuz q intellectu. Sed minor pz. qz fm Aresto. rhetorica e dyalectice assuefactiua hoc at no posset esse nisi depedat ad praxim. Dm q vrte est qtu ad opus q fit exepu enthymema vel aliud q vrte rhetor. no aut quo ad iudiciu z cognitione quo logica dr speculatiua de suo obiecto

Arguit. est simplr practica. qz dr Aresto. pmo pox q no solu oz generatoez syllogismoz pldere. sz etia oz quenda actu htere faciedu syllogismos. q videt q sit vera pctica ars. Dm q ille act (vr dcm est) est speculatiu. vel ad speculatoez ordinat. q ratio no tenet

Arguit. illa scia est simplr practica q ordinat ad opatione ipsi voluntatis. Sed logica est hmoi. qz ordinat ad electione z ad figura. vt pz ex diffinitoe pbleumatis. q data e ab Aresto. in thopicis. Dm q solum docet h naturu pbleumatis in qcunq scia. Sed exercitiu z vltus ptnet ad alias scias. de qua tuc talia pbleumata formant

Ar. omis scia tractas de illis q sunt ad placitu est pctica. sz logica est hmoi. q zc. Maior pz. qz placitu nihil aliud notat nisi voluntate regulata. que est pctica. Sz minor pz. qz logic detiat pncipalit de intentionib. sed he significat ad placitu. Dm q no fit placitu p impetru solius voluntatis originali. sed fit a ppetate rei pmo mouete intellectu. z q no impedit. licet voluntas sit ca ipsi motus intellectus

Promptuariū

Arguit. sunt tñ tres sciētie speculatiue sñ Aristotle. vi. metaphisice
sed nulla illarū est logica. ergo logica non est scia speculatiua. **Qñ**
qñ Aristotle loquitur ibi de speculatiuis realib. mō logica est specula
tiua ipsi? rōnis. vt pñ ex sup dictis. Quilibet aut iuxta libitū suū pos
test addere. Ponit ergo Spineus aliā pclusionē istī pñariā. qñ est ista

Logica est scia simplicit

practica. **Cōtra** quā opponit sic Lilius

Arguit. logica est speculatiua ergo nō practica. **Cōsequentia** pñ. qñ
scia practica z speculatiua sunt realiter distincte. **Ans** pñatur. qñ illa
scia est speculatiua cui? intrinsec? finis est scire. Sed hñōi est logica
quo ad finē suū. ergo zc. **Minor** satis est manifesta. qñ nō potest tal
lis opatio assignari. cum solū admittit ad cognoscendū veritatē z fals
itatē sñ Aristotle. pñmo rhopicoz. Sed veritas z falsitas pñinent ad
intellectū speculatiū. **Qñ** qñ est speculatiua speculatiōe capta sñ
bitū pñcipalr. Sed si volum? eā pñsiderare sñ exercitiū. tunc simplr ē
practica. z ille est finis simplr in logica. ex quo sñ Aristotle. secūdo de ce
lo z mundo. vnūquodqz est grā sue opationis

Arguit. a fine pñmo instum est oia denoiari. sñ finis pñmus ipsi?
logice est scire. qñ nō est aliquo mō pñcipalr z intrinsece dicēda pñctica

Qñ qñ actus formalis logice scie est scire. sicut albedinis albū fa
cere. nam finis pñius eius est pñctus. vt pñ ex dictis

Arguit. praxis potius est opatio alteri? potētie qñ ipsi? intellectus
sed logica sñ oēs suas opatiōes est ipsi? intellectus. qñ zc. **Maior** pñ
ex diffinitioe praxis. Sed minor pñ. qñ illius est actus cui? est bitus
sed bitus scientie solū est intellectus. ergo etiā ipsa opatio. **Maior** pñ
quia bitus est pñcipiū elicitiū ipsius operis. **Qñ** qñ hoc verū est
de habitu speculatiuo. mō logica dicimus est habitū practiciū

Et qñ replicat. est in intellectu ipsius bitus. **Qñ** qñ verū est. tñ
non est ip si? intellectus sñ se. sed vt practice cōcurrente opere volūta
tis regulat ipm in actib. ad qñ dyalectica est finaliter ordinata

Arguit. obiectū scientie practice debet esse volūtati subiectū. sed il
lud (qd in logica pñsideratur) nō est subiectū volūtati. qñ illa determi
nat de pñpositioe z diuisione. qñ sunt sñ pñm opationes ipsi? intellectu
vt dñ. tercio de anima. **Qñ** qñ nō sunt opatiōes intellectus specula
tiui. sed practici saltē finaliter. vt iam supra dñm est. ex eo qñ nō ordina
tur ad scire falsum. sed ad scire facere falsum. ergo Aristotle. in pñmo pñoz
ponit practiciā de mō formandi syllogismos iuxta diuersas figuras z
iuxta diuersos modos cuiuslibet figure

Arguit. si esset practica vel esset actiua vel factiua. **Nō** pñmū. ratiū
sunt tñ tres. scz ethica yconomica z politica. **Nō** etiā factiua. qñ tales
transiūt per suas opatiōes in exteriorē materiā. hoc aut non fit pñlogi
cam sciām. **Qñ** qñ est actiua inqñtum docens pñsiderans de opa
tionib. immanentib. Sed est factiua inqñtum docet vocem nouam

Argumentorum

formare et mentis preceptum penes veritatem et falsitatem alteri exprimere. quod quibus sit accidentale formaliter. non tamen circumlocutivum sed essentialiter licet tunc veniat ipsi logice.

Di. 1. Arg.
¶ Arguitur. est de entibus maxime speculabilibus. scilicet de secundis intentionibus ergo non est practica. quia practicum opus per indoctos communicari. quibus nullo modo aliquid potest de secundis intentionibus. **¶** Omnis quod non est de speculativis precise sed de speculativis a nobis operabilibus. et hoc non facit sciam esse practica. non quidem practica realem sed essentialiter. quod tamen intendunt probare omnia argumenta que possunt in oppositum assumi

¶ Arguitur. illa scia non semper est practica que est de operabilibus a nobis. si illa solutio minus vera. **¶** Ans. probatur. quia tunc scia de anima esset practica que est de operabilibus ipsius anime. sicut sunt sentire. moveri et intelligere. ut patet secundo de anima. et in toto illius libri processu. **¶** Omnis quod considerat illas operationes ut ducunt in cognitionem ipsius anime. et non ut ordinatur ad practica. ergo non est illa scia propter illarum operationum considerationem practica sed speculatio logice ordinata ad practica. ergo ipsa est practica

¶ Arguitur. artes practice secundum philosophum secundo physicorum sunt nate agere in aliis vel subiectis que in illud in quo sunt. sed logica non habet aliquam operationem in obiectum quod est extra ipsam. ergo non est practica. **¶** Omnis quod dicitur philosophi intelligitur de practica reali non autem de practica intentionali. quemadmodum est logica. Et sic patet ex supradictis verum. quia logica non solum ordinatur ad scire. sed ultra cognitionem veritatis dirigit intellectum practicum in productionem sui subiectis. quod est a nobis operabile. quia est perfecta et rationalis activa que fit secundum intelligentiam et electionem et sine difficultate si voluntarie a nobis accipitur. ergo est practica **Lilius**

Definitio intelligitur unico

actu intelligendi. Contra quam opponit sic Spineus

¶ Arguitur. definitio non intelligitur unico actu intelligendi. si conclusio vestra est falsa. **¶** Ans. probatur. quia secundum Aristotem. secundo thopicorum contingit plura scire. unum autem intelligere. sed in definitione sunt plura ad minus duo. scilicet genus. quod habet per modum potentie. et differentia que habet per modum actus **Lilius**.

¶ Dico quod plura diversa non subordinata intellectus noster non potest intelligere unico actu intelligendi. sed genus et differentia sunt ad invicem ordinata ex quo distinguitur unum totum definitum quod unico actu intelligitur. Et sic dicitur Aristotelem. in secundo de anima. non oportet querere verum anima et corpus sunt unus. quia manifestum est quod sunt unum in toto proposito **Spineus**.

¶ Arguitur. diversa non sunt unico actu simul intelligibilia. sed genus et differentia sunt simpliciter diversa. ergo non possunt simul intelligi. Maior patet. quia sicut unus motus non est nisi ad unum terminum. sic unus actus intelligendi non potest nisi ab uno intelligibili specificari. Minor patet. quia genus et differentia sunt distincta predicabilia **Lilius**. **¶** Dico quod quibus secundum philosophum sunt diversa predicabilia intelliguntur diversis actibus. tamen (ut dicitur est in ratione) illa que conveniunt scilicet secundum philosophum sunt una tota definitio. unico actu intelligitur **Spineus**.

¶ Arguitur. si definitio intelligeret unico actu intelligendi. vel esset idem cum

Promptuariū

illo cum quo intelligit definitū. vel alius. sed non est idem. ergo est diuersus
sed maior est diuersitas inter genus et definiam. ergo &c. Maior pars. qz fm
p^m omne pparatū ad aliud vel est idem cum eo seu diuersum. Vinos p^r
qz sunt distincta fm rōnem. ergo sunt distincta fm actū intelligendi. qz ac
tus intelligendi variatūr fm formales rerū rōnes sicut & scie. Qdm qz
quid dicitur totū intelligit vnico actu intelligendi. sed partes seorsum sum
pras pluribz actibus.

¶ Arguitur fm. Grego. in tercio de aia secūtur scientie quēadmodū 2 res de quib. sunt. sed ptes definitōis sunt res diuerse. h. 26. Minor p3 p. Ar. Nocelemo physicoz volentē q. ppter partes definitōis oportere ponere pluralitatem entiu. Quid q. verū est in illa plura fm actuz pbinata in foro intellectu vnico capiūtur actu.

¶ Arguitur si vnico actu tota intelligeret definitio. vel hoc esset p spem defini-
gentie vel p spem ipsius generis. sed nullu istoz est dicendu. qd. **Da**io
p3. q2. intellectus nō p̄t transire in actū intelligendi nisi p spem rei intelle-
ctæ. et nō p̄t esse simul in actu duaz sp̄cz. si ergo p vnu actū intelligitur si-
mul. hoc esset p spem generis vel dñie. sed neutru est possibile. Nō p spem
generis. qz illa est cōfusa. ergo nō p̄t representare naturam dñie cuius est re-
minare. Nō p spem dñie. qz illa est cōtracta t sp̄alis. quare nō p̄t natu-
re generis representare. Vbi qd tota definitio intelligit nō per spem gene-
ris seu definitio. sed p p̄p̄iam speciem.

¶ Arguitur vel intellectus intelligens illa esset simplex vel positus. s. nu-
merus et hoc est dicendum. Non simplex. quia sicut est proportio intelligibili. ita in-
tellectus. sed tota definitio intelligibilis est posita ex suis partibus. ergo co-
ceptus intellectus totius definitiois erit positus ex conceptu partium. Non co-
positus. quia omnis forma est simplex secundum autorem libri causarum. sed actus intel-
ligendi notat formam ipsius intellectus. § 22. Item quod licet definitio sit co-
posita ex suis partibus quas etiam ut principia presupponit. tamen non oportet quod pro-
hoc actus intelligendi sit positus per quem intelligitur tota definitio. quod in-
telligitur in ratione unius. licet ille intellectus totius presupponit cognitiones par-
tium. quia alio non posset ex illis facere definitionem. et sic virtualiter verum
ab altero includitur

Ab altero includitur
¶ Arguit. qđ nō ē vno noīe scari nō p̄ vnico aery intelligi. sed definit
non potest vno noīe scari. ergo &c. **¶** Maior p̄ per **A**risto. p̄mo periphr
mas. q̄ significare presupponit intelligere. **¶** Maior est **A**risto. sexto tho
corum p̄pheticis definitiōem equicolum **¶** Idē q̄ nō semp̄ res eo n
significatur quō intelligitur &c.

¶ Nonit ergo Spineus istam pclusionem

Non potest definitio unico ac

tu intelligendi intelligi

¶ Arguit pmo fm Liliū q vnico actu intelligitur. Excludio falsa. Alii
pbat q quēcūq sunt idē realiter ⁊ puerbiliter vnico actu intelliguntur.
sed partes definitōis sunt idem mō p dicto. ergo vnico actu intelligitur.

Argumentorum

¶ **O**dm q̄ licet sint idē realiter. differūt tñ fm̄ suas formales rōnes. que sunt rō actus z rō potentie. que multiplicāt actum intellectus

¶ **A**rguit. distinctio rōnis fundat̄ in rebz. qz al̄s esset ficta. sed pres definitio nis sunt idē realiter. ergo etiā nō sunt distincte fm̄ rōnem. z p̄ seque s vnico actu intelligūtur **O**dm q̄ licz idem sunt fm̄ rem. tñ habent va rios modos essendi in rebz in quibz intellectus tanqz in fundamēto ponit et resoluit distinctiōem rōnis. z sic nō est aliqua fictio. qz hoc mō dī Aresto teles scdo physicoz. abstrahentiū nō est mendarium.

¶ **A**rguit. qd̄ hz vnā rōnem p̄ vnū actū intelligendi terminare. tota defi nitiō est h̄mōi. ḡ zc. **M**inor pz p̄ p̄mentatorē septimo metaphysice dicen tem q̄ definitio hz vnā ratiōem p̄pter vnitatē dñe z p̄pter vnitatē ipsius definiti. ḡ zc. **O**dm q̄ illa duo hñt vnitatē. sed illa est ordinis vnitas. et ergo p̄ intellectus illa intelligere ordine quodā z diuersis actibz

¶ **A**rguit. vnitas actus intelligēdi sumit̄ a forma rei q̄ est p̄ncipiū cognos cendi. sed pres definitiōis pueniūt in vna forma vniente illas pres ad in uicem. ergo simplici actu intelligūtur **O**dm q̄ maior intelligit de illis p̄tibz q̄ vniūt̄ ad inuicē in vna forma totius. sic aut̄ nō est de p̄tibz definitiōis q̄ ordināt̄ ad inuicē in sua vnione quēadmodū actiōis cū substantiā rō. sine tñ illo q̄ ex illis vnitis resulet̄ forma totius

¶ **A**rguit. quicqd̄ intelligit̄ in vno z eodē instanti t̄pis intelligit̄ vnico ac tu intelligendi. sed definitio intelligit̄ in vno instanti t̄pis ḡ est ibi vn̄ act⁹ intelligendi. **M**aior pz. qz q̄libet actus in numero hz sibi mensuram in nu mero corūdentē. Sz minor pz per aresto. dicentē q̄ definitio simplici op̄a rione intellect⁹ intelligit̄ **O**dm q̄ licz cōiter loquēdo definitio intelligit̄ in p̄ma op̄atiōe intellect⁹. qz sine p̄pōne z diuisione tñ ibi est ordo. qz q̄nqz intelligit̄ vnū fm̄ se. z hoc fit vnico actu. q̄nqz duo q̄z vnū ē alteri⁹ specifi caritiū. z tūc sunt ibi duo actus. quēadmodū est de partibz definitiōis

¶ **A**rguit. si illud qd̄ minus videt̄ inesse inest. z illud qd̄ magis. sed min⁹ videt̄ q̄ p̄pōnes p̄nt̄ intelligi vnico actu intelligēdi q̄ pres definitiōis. tñ p̄pōnes intelligunt̄ vnico actu intelligēdi sicut dicūt logici sup̄ Aresto. p̄mo posterior. vbi maior p̄pō natura z t̄pe intelligit̄ ante p̄clusionē **O**dm q̄ nō est sile. qz pres p̄pōnis pueniēt̄ z actualiter vniunt̄ in vna forma totius cuius gr̄a p̄ vnō actu intelligi. sic aut̄ nō est de p̄tibz definitiōis. sed ordināt̄ fm̄ quēdā ordinē magis p̄munis z minus cōmunis. quare ibi sunt duo actus intelligendi materialiter distincti

¶ **A**rguit. tempus motus z mobile p̄pōrōabiliter se hñt sexto physicoz sed tota definitio a p̄fecto intellectu intelligitur in vno instāti t̄pis. ḡ est ibi vnus actus. z totū hz se p̄ modū vnū mobilis mouentis intellectu **D**icendū q̄ argumētū p̄supponit falsum. qz intellect⁹ est p̄ se supra t̄pus. ergo nō manifestat̄ aliquo t̄pe. Est dōm vlt̄er⁹ q̄ instans capit̄ ibi. p̄ paruo t̄pe si capiat̄ p̄ illo in quo intellectus partes intelligit̄

Quo quo ponit Lilius istam p̄clusionem

Definitio cōuenienter hoc mō

est a p̄bo definita. Est oīo indicans quid est esse rei per substantia

B ij.

Promptuarium

¶ Arguit. quod nō potest definiti nō potest bene definiti. sed definitio nō potest definiti. ergo correlarium falsum. Minor pz. qz si definitio definitur tur hoc esset per aliam definitionē z illa iterū per aliam z sic cōsequenter et tūc esset pcessus in infinitum. hoc autē est impossibile. ergo. **¶** Odm negādo pbatōem qz nō est pcessus in infinitū. nam illa definitio (que definit definitionē in p̄muni) non definitur vt est particularis. nisi vt p̄neretur sub definitione p̄muni

¶ Arguit. idē nō p̄r definiti p seipm. sed si definitio definit hoc essz p seipsum. talis autē definitio est intermēda fm Aresto. sexto thopicoz. **Dicē** dū qz licet sint idē realiter. tū est dīna fm rōnem z hoc sufficit

¶ Arguit. nullū p̄culare p̄r definiti fm Aresto. primo posterioroz. **¶** Non possum⁹ dicere qz hic definit definitio in p̄culari. **¶** Odm qz licz p̄cularis definit. tū nō vt particularis est sed vt cōis intērio ad oēs. qz notificat oēs definitōes. eo qz debent indicare esse rei per substantialia.

¶ Arguit. si definitio definit illa p quam definit vel est nota vel ignota nō ignota. qz nihil notificat p̄ ignotū. definitio autē aliqd notificat. nō nota. qz nō p se. cū nihil p seipm notificat. nec p aliud ppter modū pcedendi in infinitū. **¶** Odm qz p seipm est nota z notificat definitōem in p̄muni cui⁹ notitiā participat. z sic ex p̄sequenti notificat seipsum

¶ Arguit. nihil notificat seipsum. ergo solo falsa. **¶** Odm qz verū est fm qz est idem fm rem. z tū si est diuersum fm ratiōem utiqz potest notificare seipsum. Solent tamen quidam dicere qz nihil p̄hibet in entibz rōnis esse pcessus in infinitū. Sed hoc est falsum. qz infinitū vt h̄mōi est ignotū. p̄tmo posterioroz. et infinita intellectus finitus p̄transire nō potest. p̄mo posterioroz. ergo falsa est illa solutio

¶ Arguit. si definitio definit aliquid inferius esset p̄uertibile cū suo superiore. hoc est falsum. ergo illud ex quo sequit. Pater sequela. nā illa definitio qua definitio definit esset p̄uertibilis cum ea per maximā dyalecticā definitio z definitū p̄uertit. z tamen est inferius. qz est quedā definitio particularis. **¶** Odm qz definitio definitōis vt est quidditas explicans essentia definitōis p̄uertitur cum ea et nō est inferius. sed vt recipit denotationem intentionis sic est inferius. z est particularis. z nō p̄uertitur cū definitione. vt vult argumentum

¶ Arguit. nullū p̄plexū definit. sed definitio est quid p̄plexū. **¶** **¶** Maior pz p Boetii. Sed minor pbat. qz p̄plexū ex genere z dīna. **¶** Odm qz nō est p̄plexū p̄prie dictū. qz fm illud hoc dī p̄plexū vbi vnū alteri inesse designat. sed hoc nō fit in definitōe vt h̄mōi. et ergo dī Aresto. p̄mo posteriorū. definitio nec fecit esse nec fecit non esse

¶ Arguit. definitio dīcat de suo definito. sed hoc non fit nisi in p̄pōne que est ozo p̄plexa etiā fecans esse. **¶** solo falsa. **¶** Odm qz hoc verū est de definitōe copulata ad definitū. sed nō est verū de definitōe seorsum accepta

¶ Arguit. definitio seorsum accepta intelligit in secūda operatōe intellectus fm solutiōem p̄us datā. **¶** illa solutio est falsa. **¶** Odm qz intelligit diuersis p̄ceptibz si partes eius seorsum accipiāt. z nō est dictū nisi modo p̄ dicto qz intelligatur in secūda operatione intellectus

¶ Arguit. solus substantie est definitio fm Aresto. secūdo posterioroz. sed de

Argumentorum

finis nō est substantia. ergo nō p̄t definiti. **M**inor p̄t. qz est qdā intentio
q̄ est accūs **O**dm q̄ nuda intentio hic nō definit. qz illa est accūs. s; de
finis hic s̄m q̄ h̄z rem substratā q̄ est substantia p̄prie loquendo de definito.
Arguit. nullū multiplex est definitiō. sexto thopicoz. sed si capiat de
finis p̄ intentiōe z re substrata est qd multiplex. **O**dm q̄ vnū est p̄
pter alterū. z vbiq; est vnū p̄pter alterū ibi est tñ vnū. z sic est ibi vnitas
ordinis. q̄ nō impedit sicut multiplicitas equocationis

Arguit. definitio nō est oīo. ergo est falsa. **A**ns. pbat. qz sicut dictū est so
la definitiō suba que h̄z p̄ncipia de genere sube. sed oīo est de genere q̄ritas
tis discrete. vt p̄t p̄ p̄m in p̄dicamento q̄ritatis. **O**dm q̄ non capit
hic vt est mēsurā litterarū z syllabarū de genere q̄ritatis. s; vt scāt vnionez
duoz p̄ncipioz explicantiū esse ipsius definiti

Arguit. ex illo sequeret q̄ ista definitio esset tūc bona qñ solū diceret sic.
definitio est oratio. qz noīat oīo illa duo p̄ncipia. **O**dm q̄ licet oīo ad
minus noīat duo p̄ncipia. nō tñ exp̄mit q̄lia sunt illa. et ideo addit esse rei
p̄ subalta. que denoīat illa duo.

Arguit. si esset oīo vel esset p̄fecta vel imp̄fecta. sed nullū istoz est dis
cendū. **O**dm nō est oīo **M**inor p̄t p̄ locū a sufficiēti diuisione. **M**inor p̄t q̄ nō
p̄fecta. qz illa p̄lectis ex noīe z p̄bo qd nō puenit definitiōi. q̄ est ex genere
ei dīa. **N**ō etiā imp̄fecta. qz ip̄fectū nō p̄t p̄fecte notificare. **O**dm q̄ se
orsuz sumpta est imp̄fecta. ex eo qz nō facit sensuz p̄fectū. est tñ p̄fectā h̄ns
p̄tutem indicādū ip̄m definitiū in p̄ma op̄atione intellectus.

Arguit. oīs oratio est affirmatiua vel negatiua. p̄mo perihermenias. z
nulla taliū est definitio. ex eo q̄ nō est aliq̄. p̄positio. **O**dm q̄ intelligit
hoc de oīone p̄fecta qualis nō est definitio seorsum sumpta

Arguit. definitio est forma q̄ est simplex s̄m auctorē libri causarū. **O**dm q̄ sig
nificari simplici noīe z nō p̄ aliquā oīonem **O**dm q̄ definitio explicite
dicit formā totius que est definitum. z illa p̄ponit ex forma formabili z for
mante. ergo pueniēter dī oīo que talia p̄ncipia implicat

Arguit. qd nō p̄t vno noīe scari nō p̄t vnico actu intelligi. nam scare
p̄supponit intelligere. p̄mo perihermenias. sed definitio (ex quo est forma
simplex) p̄t vnico actu intelligēdi intelligi. ergo p̄t p̄ vnū nomen scari
Odm q̄ hoc nō puenit ei. ex eo q̄ exp̄mit naturā forme totius. que ex duz
abus partib; p̄ponitur vt dictum est

Arguit. definitio bona nō puenit alteri a definito. sed ista est h̄mōi. ergo
nō est bona. **M**inor pbat. qz indicare essentiā etiā puenit accūsib; s̄m **A**re
storelē p̄mo de aīa **O**dm q̄ hoc solū est a posteriori.

Arguit. indicat a p̄ori. qz notificās est p̄us notificato. sed accūsia notifi
cant ip̄am subam. **O**dm q̄ accūs est p̄us tñ ex pte rei cognoscentis
nō aut ex pte rei cognite. sicut facit definitio qd dīatiua z essentialis

Arguit. indicat qd dīatiue. qz eadē sunt p̄ncipia essendi cognoscendi ex
intelligendi. s; p̄ncipia intelligendi sunt ip̄ius sube. **O**dm q̄ etiā sunt p̄ncipia eēn
di z indicandi esse subale **O**dm q̄ hoc intelligit de p̄ncipijs ex pte rei
et nō ex parte ip̄orum cognoscentium.

Arguit. accūs est p̄ncipiū cognoscendi ex pte rei. qz est ens reale realiter
existens in suba quā notificat. **O**dm q̄ licet sic in illa suba. nō tñ essen

Promptuarium

tialiter sed accidentaliter. et ergo solum per accidens notificat

¶ Arguit. ex natura rei definitio non est notior suo definito. quia profundiora sunt nobis notiora. sed definitum est magis profundum secundum Aristotelem. primo physicorum. ergo etc. Unde quod cognitione indeterminata et profunda definitum est magis notum. non tamen determinata noticia. ex eo quod habet rationem totius quod notius est sua parte. sed distincta et expressa cognitione magis nota est ipsa definitio. que expressat illud quod definitum dicit implicite.

¶ Arguit. simpliciora sunt notiora. sed definitum est simplicius. ex quo notat formam specificam tamen. definitio autem formam formantem et formabilem. ergo determinata cognitio definitum est magis notum definitione. Unde quod species habet bene unum de faciat cognitionem. sed illa dependet essentialiter ex suis principijs ipsam constituentibus. Etiam dicitur quod definitum est ex eisdem propositis ex quibus est definitio. et virtualiter illa duo actu includit. et ergo genus et propria seorsum sunt simpliciora. et ergo conclusio est vera

Quibus expeditis ponit spinens istam conclusionem

Definitio et definitum sunt idem

substantialiter. differentes tamen secundum rationem Contra quod Lilius

¶ Arguit. definitio et definitum sunt realiter distincta. quia illa conclusio minus vera. Anus probat. quia illa distinguuntur realiter de quibus verificatur predicata realia realiter distincta etiam ex natura rei et contradictoria. sed huiusmodi conveniunt de finitioni et definito. sunt realiter distincta. Unde patet quod definitio constituit definitum. et definitum est constitutum Unde quod illa constitutio non est realis. sed est secundum rationem habentem correspondentiam ex re rationabili. Et hoc elicitur ex definitione subalterna quaz ponit Gilbertus dicens. Subale est quod offert esse ex quadam propositione ipsi proposito. et dicitur (ex quadam propositione) quod non reali sed rationis ut promeratores exponunt ibidem.

¶ Arguit. aristoteles ex pluralitate partium definitionis quod dicitur videtur probare pluralitatem entium. sunt pres talis definitionis realiter ipsum definitum constituentem Unde quod non sunt realiter distincte ut per se faciunt subalterne entium realium. sed solum ex eo quod fundatur quodam supra materiam ut genus. relique pro supra formam partis. ergo indicat ex compositione pluralitatem entium

¶ Arguit. entitas causans maiorem notitiam in intellectu alia entitate videtur ab ea realiter distincta. sed huiusmodi est definitio per preparationem ad definitum. ergo etc. Maior patet. quia illa noticia pervenit ex aliquo quod est inclusum in definitione et non in definito. Unde quod hoc non est per realem distinctionem. sed est ratio quedam maioris communicabilitatis per intellectum precepta secundum quem modum dicit Aristoteles. primo physicorum quod universalia sunt notiora speciebus. tamen genus et species essentialiter et realiter in eodem sunt una forma. licet habeat in se duos suos gradus recipiendi.

¶ Arguit. in demonstratione potissima medium debet esse ex natura rei distinctum ab utroque extremorum. sed tale medium est definitio. et unum illorum extremorum est definitum. ergo definitio et definitum sunt realiter distincta Unde quod illa est definitio causalis sed in proposito loquitur solum de definitione quid dicitur et formali

Argumentorum.

¶ Arguit. eā z suus effectus debet esse realiter distincta. sed definitio est eā sui definiti. ḡ sunt realiter distincta. Maior pz. qz idē nō pōt esse eā z effectus eo qd implicat p̄radictōē. qz scz idē pduceret seipm. Dm qd sunt idē eā formalis z suus effectus. nō differūt solū fm rōnem z in illis rōnibz dī uersis fundat sine p̄radictōē rō cause z causari.

¶ Arguit. qncūqz aliq duo sic se habent qd vnū est aliud ab altero illa dī stinguūtur realiter. sed h̄m dī sunt eā formalis z suus effectus. ḡ zc. Maior pz. qz fm Porphyriū aliud dī diuersitate essentialē. Sed minor parz ex definitione cause. in qua dī causa est ad cuius esse sequitur aliud fm nat̄ ruram Dm qd aliud capitur ibi large vt exēdit se ad distinctiōem que est fm modum z non fm essentiam.

¶ Arguit. p̄posita semp dīnt a p̄ponibilibz. sed p̄es definiētes sunt ex qd bus ipm definitū p̄ponit. ergo zc. Dm qd p̄ponūt vt dictum est com̄ positione rationis z formali.

¶ Arguit. rō distinctiōis nō sumpta ex re ficta est. sed hoc nō puenit definiēti z definitiōē. ḡ videt qd illa distinctiō fm rōnem h̄z partes distinctas reales sibi cor̄ridentes. Dm qd h̄z p̄mo diuersos gradus formales cō ciendi vni⁹ essentie. z h̄z originaliter p distinctiōem materie a forma. gen⁹ em materie p̄portionat z sic p quandā reductiōem reducti in diuisione reas lem. Nam illa que p̄dicantur de se inuicem fm p̄mū modū dicendi per se illa sunt idem realiter z formaliter.

¶ Arguit. qncūqz aliqua duo sic se h̄nt qd vnū addat aliqd supra alterū qd nō est de rōne alterius illa distinguūtur realiter. sed definitū aliqd addit sup distinctiōem. ḡ zc. Maior pz. qz est spēs. sed spēs addit semp super genus qd est extra generis rōnem. ḡ Dm qd hoc bene verū est qd addit sed hoc additū nō facit distinctiōem reale spēi a genere. qz spēs includit genus fm gradū p̄tractū vt est vna simplex essentia sine reali p̄positione. vt dicit Gilbertus. forma est compositioni contingens simplici z inuariabili essentia consistens

Lilius

Definitio et definitū sunt rea-

liter z formaliter distincta

Contra qd p Spineū

¶ Arguit. definitio z definitū sunt idē realiter. ḡ illa p̄clusio est falsa. Añs pbat. qz illa sunt formaliter idem quoz p̄ncipia sunt formaliter idē. sed eadem sunt p̄ncipia formalia definitiōis z definiti. ergo sunt idem formaliter. Maior pz. qz p̄ncipia definitiōis sunt genus z differentia. sed genus et differentia sunt etiam p̄ncipia ipsius speciei que definit. Dm qd differūt penes explicitū z implicitū.

¶ Arguit. arist. p̄mo de aīa z in antep̄dicamentis dī qd diuersoz p̄ncipiorum sunt diuersa p̄ncipiatā. ḡ ex opposito eorūdem p̄ncipioz sunt eadem p̄ncipiatā Dm qd ista sunt p̄ncipia p̄mūia. z illa sicut dī arist. p̄mo posterioz. possunt pluribz puenire etiam diuersis.

¶ Arguit. sunt p̄xima z p̄p̄ia p̄ncipia p̄uertibilia. ergo solutio minus vera. Añs probatur. quia definitio p̄uertitur cum definito. vt dicitur sex⁹ to rhopicozū. sicut differentia vltima que ingreditur definitionem spēi.

B iij.

Promptuarium

Dom q sunt tene eadez pncipia. tñ sunt fm aliā rōnem sumpta. qñ pñtutua rerū diuerfarū. qz sunt definitōis vt explicatio. sunt autēz ipsius definiti. vt pñtutū. qd est totū formā totius in se pplectens. quā nō hāteē formaliter inter se partes definitionis.

Arguit. causa formalis z suus effectus debet idempficari. sed definitio z definitū hñt se vt cā formalis z suus effectus. q sunt idē **D**om negādo illā pñt q cā formalis z suus effectus sunt realiter idē. qz falsum est. ex eo q cā formalis notat essentia. z effectus esse ipsius eēntie. sed eē in omnibz rebz creatis est ab essentia distinctū fm doctozē sanctū. qñt aliteriñ se vt postea patebit dicant pñtutū.

Arguit. sicut se hz pñtū ad lineā. ita definitio ad definitū. sed linea nihil aliud est substantiāliter qz pñtū. ergo definitio z definitū sunt substantiāliter idem. **M**oz pz per **A**resto. pmo posterior. vbi dicit circa pñm modū pñtutis. Substantia linee ex his. id est pñtis. sic exponit pñmentator. **D**icendū q pñtū hābent realem mathematicāle distinctionem. z constituit lineam realem quantum ad substantiam. sed partes definitionis pñtutū sunt solum fm rationem zc.

Arguit. illud nō hz pñt qd notat simplicē eēntiā. partes inqz realiter distinctas. sed spēs est forma pñtū pñgēs simplici z inuariabili eēntia cōsistens. q zc. **D**om q est simplex. qz nō hz pñt integrales. sed tñ p hoc nō soluit pñtū q est ex pñtibz essentialibz realiter distinctis.

Arguit. ois pñtū realis pñma est ex materia z forma. sed spēs nō includit materiā sed solū indiuiduū. q nō pñt hābere pñcipia realiter distincta. **D**icendū negādo maiore. qz nō requirit q sit materia. s. sufficit q habeat vnū pñcipiū quādā hñs similitudinē cū materia. reliquū pñtū actū. z sic pñtutū ibi aliqd vnū ex pñtibz tñ formalibz realiter distinctis

Arguit. vnitas generis fm oēs pños est tñ vnitas fm rōnem. z similiter vnitas ipsius differētie. vt pz ex infra dictis. etiā p pñmentatorē septimo pñtutis. sed illa que tñ differūt fm rōnem nō faciūt aliquā pñtū reāliter in illo quod ex ipsis pñtutū. **D**om q verū est fm actum. tamen bene fm potentiā. quia fm actum semper est in diueris singularibz in qbus hābet quandam pñmū rationem. et sic similiter est de differētia. et sic pñtutū speciem.

Arguit. genus in rōne generis est tñ vnū fm rōnem. z fm illū modū dñia ex eius potestate educit. q solū sñt pñcipia pñtutū rōnis. nō autē realia **D**om q sñt realia fm realitatē essendi. nō autē realitate existētie. **P**roquoz vltiori declaratiōe ponit **S**pīneus istā pñtū.

Totum essentiale non dicitur ter

tiam entitatē realem absolutam per se distinctam ab omnibz suis partibus

Contra quod per liliū

Arguit. ibi est vna tertia entitas realiter distincta. ergo illa pñtū falsa. **H**is pñt. qz oīs entitas realis realiter causata ab aliquibz duobus est realiter distincta ab ipsis. s. entitas totius causata a pñtibz simul sumptis ergo est tertia entitas realiter distincta. **D**om q entitas totius pñtū ad

Argumentoy

spem causatur a duobus non realiter distinctis. ergo non est constituta tertia entitas nisi secundum rationem terminum. quia genus per modum forme formabilis. dicitur per modum forme formantis. species per modum forme formare unam et eandem formam significat. Sed si loquimur de constituto numeraliter terminum non est ibi tertia entitas. eo quod forma totius realiter ydemptrificat cum forma partis. que scilicet forma totius solum est tertia entitas secundum rationem.

Arguitur forma pris et forma totius sunt realiter distincte. ergo ex illarum constitutione causata est una tertia entitas. Aliis probatur. quia illarum entitas que est primum terminus generationis realiter est distincta ab alijs ex natura. que non sunt neque possunt esse primum terminus generationis. Sed forma pris est per se primum terminus generationis et non forma totius. ergo sunt realiter distincte. Item quod sicut dicit Gilbertus primo generat singulare. et in hoc generat forma pris in natura. et ex prout vult non noua generatio sed vniuerso motu. Sed in illa forma sic genita intellectus inuenit diuersos modos intelligendi. et ergo dicitur prima forma generationem terminare. et aliam per compositionem mutuantia quandam fieri. et hoc solum ex parte intellectus. et non ex parte actus generationis. quia vnus actus in materia solum terminat ad unam formam in materia. sicut et motus.

Arguitur. omnis vnitas per se habet aliquam entitatem per se et propriam per fundamentum. sed illud fundamentum non potest esse entitas partium. quia propria vnitas requirit propriam entitatem. quia propria passio requirit proprium subiectum. sed entitas est subiectum et vnitas passio. sed partes non sunt una entitas. Dicendum quod verum est de partibus quare una est actus et altera potentia. sed forma totius habet eandem entitatem et etiam vnitatem quam habet ipsa forma pris ex natura rei. licet sic alia secundum rationem considerandi. quia si essent distincte forme et una forma per se vnitur. alia vniret materie mediante altera. et illa iterum mediante altera. et sic esset processus in infinitum. est ergo solum una rationibus distincta.

Arguitur. si compositum per se non diceret aliquam entitatem tunc compositum ex materia et forma non esset magis aliqd vnum quam cumulus lapidum. quod est contra primum octauo metaphysice. quia acruus lapidum est verissime sue partes. Dicendum quod verum est. sed non vniuntur in aliqua forma totius apprehendente in vnitate numerali illas partes. que admodum due cōitates ad constitutionem totius. que tamen licet sit distincta ab una parte. non tamen ab omnibus. quia ydemptrificat cum forma totius. Sicut posset queri de toto in quantitate. quia equaliter currunt ista tota quantum ad hoc precognitum. ¶ Alius.

Terminus in propositioe positi

tus potest supponere naturaliter. Contra quam opponit Spineus

Arguitur primo quod non. quia terminus supponens naturaliter debet sumi per se. Sed quando ponitur terminus in propositione non sumitur per se. sed cum alio. secundum predicatum. Item. Maior est petri hys in textu. Sed minor est manifesta. quia propositio ad minus ex duobus terminis constituitur secundum Aristotelem. secundo perhermenias. ¶ Alius. Dico quod per se non capitur a Petro hys. secundum quod idem est quod solitarie. sicut exponit secundum quosdam tertijs modis preteritis. sed ut accipit

Promptuariū

per se fm pñmū vel scdm modum perfectatis.

Arguit. talia semper sunt subiecta fm Boetii qualia pñtunt ab eo rum predicatis. sed nullum pñcatum pñtunt terminū actualiter stare pro oibz que p naturā significant p tale subiectū. ergo rē. Vñoz. pbat. qz i pñ positōne talis termin⁹ restringit ad standū sub forma totius pñnis qñ pñtunt terminū in sua cōmunitate. eo qz tunc non esset aliud dictū de ter mīno in pñne q̄ extra. Vñm qz quis stat sub forma totius pñnis. tñ illa nō tollit neqz restringit terminū fm rem quin p omnibz accipiat ad q̄ sua significatio se extendit. Et fm hoc dicit Aresto. pmo pñhermenias. qz est dicit quandā cōpositōne. quā sine extremis eius nō est intelligere. que ē talis qualem extrema requirunt.

Arguit. si esset aliqua suppositio naturalis maxima esset in ista pñositōe homo est aīal. sed hoc non est verū. q̄ in nulla pñne potest fieri suppositio naturalis. Maior pater. qz ille terminus aīal cōuenit hōi sine limitatiōe z repugnātia sue nature. Sed minor pbat. qz homo restringit ibi ad stan dum pro pñentibz per regulā generalē de restrictōnibz verbōz pñentis tem poris. Vñm qz in talibz pñnibz est absoluitur a tpe. q̄ non restringit ad pñtes. Et pñterea in illis pñnibz (que sunt de est tercio adiacente) est di cit esse essentie. z non esse existentie.

Arguit. quandocūqz subiectū natū est pñcipari ab alijs fm formā in s trīnsecā tunc est suppo naturalis. sed hoc nūqz pñt fieri in pñne. q̄ rē. Vñ oz est manifesta ex eo qz dī naturalis. qz fundata ē in libertate cōicandi suā significatiōnem. Vñoz pater. qz quod est intrinsecum est indistans. sed in pñdicta pñne est distantia extremi ab extremo. q̄ ibi est participatio non fm naturā intrinseci sed extrinseci. Vñm qz nulla est ibi distantia diuersitatis fm rem sicut pñndit argumentū. sed solū est ibi nota ydēpñtatis. q̄ addita nō in signū diuersitatis. sed vt exprimamus illa vnita in nostris ser monibus. que sunt fm rem z modū essendi. substantialiter intrinsece fm omnem modum se participantia.

Arguit. nullum absolutum habet supponere in pñne. sed suppositio na turalis fm omnes logicos dicit absoluta. q̄ nō debet sumi in pñne. Vñ tendū qz nō ē ideo absoluta qz termin⁹ in tali pñne dicit per se positus. s; ideo qz non est sibi adiunctio alicuius termini absolute significantis rem accidentalem ab extrinsecis eius pñcipijs fluentez. ergo vñqz sic ista sup positio in pñnibz terminōz essentialiū.

Arguit terminus supponens naturaliter natus est participari ab omi nibus. sed hō vel alius termin⁹ in pñne positus nō pñt ab oibz hōibz pñci pari. q̄ nō pñt fieri suppo naturalis in pñne. Probat. qz in illa specie suppo positionis nō pñt eis cōuenire scēde intentōnes z alia sūtia pñdicata. ergo rē.

Vñm qz ille scēde intentōnes accidūt nature significare p terminū cōueni quare nō h; talis termin⁹ aptitudinē naturālē cōicandi se illis.

Arguit qz sic. qz termini cōes diffiniunt in logica sub secundis intentio nibz. q̄ videt qz eis essentialiter pñueniūt. Seq̄la pbat. qz pma z secūda in s tentio faciunt vñum diffinitū. cui⁹ naturā diffinitio explicat. q̄ rē. Dicē dū qz non sunt vñum ydēpñtate essentiali. sed solū ordinis p respectum ad aliquas pñterates rōnis. z ergo ille diffinitiones non sunt essentielles. s; q̄

Argumentorum.

Dam cōmunes notificationes notiores nomine diffiniti.

Arguit. illud qđ supponit debet retinere suā ppiā naturā. sed terminus supponēs stans sub forma cōplexionis (sicut stat in pōne) nō retinet suā ppiā naturā. qđ non pōt supponere naturalr. Vmōz pz. qz nō retinet esse in cōplexum sed cōplexū. ergo mensurat fm facultatē talis cōplexionis.

Vdm qđ quis stat sub forma cōplexionis. tñ illa cōplexio est cū talibz extrinsecis que suā naturā picipiōnem fm actum nō impedūt. vt dcm est.

Inquit ergo Vilius ad Spineū. sufficiūt tue argumentationes. pōnas etiā tuā pclusionē vt audias mentē meā. ¶ Spineus

Terminus in propositōne pō-

situs nullo mō supponit naturaliter. Contra quā sic opponit Vilius

Arguit. terminus pōt supponere naturaliter in pōne. qđ zc. Vñs pbat. qđ suppo dicitur a pcatōne ipsius termini. sed termin⁹ cōis positus in pōsitione retinet suā pcatōnē. qđ pōt in pōne supponere. Vmōz pz de hoc termin⁹ homo in hac pōne homo est aīal. ¶ Spineus Dico qđ licet significatio maneat tñ nō manet in sua libertate fm actum in forma cōplexionis sed fm apertitudinem solum. ¶ Vilius

Arguit. non limitat significatio termini cōis in pōne. ergo solutio mīnus vera. Vñs pbat. qđ pcatio actiua termini pcatōis sequitur naturā ipsius rei passivē significare. Sed humanitas pparata ad naturā aīalis a nullo limitatur. eo qđ aīalitas est maioris cōitatis qđ hūanitas rōne illius qđ superius est. ergo zc. Vdm qđ limitat terminus rem significatā subiecti per pparatōnē ad illa pdicata que sunt maioris cōitatis qđ corpus substantia quibus aptus natus est participari homo.

Arguit. in ista pōne hō est aīal ille terminus homo supponit nō discrete. qđ ē termin⁹ cōis nō accidentaliter. qđ nō hz extrinsecū adiunctū. qđ supponit ibi naturaliter. Teneat pñā p locū a sufficienti diuisione. Vdm qđ nō requirit qđ adiunctū sit extrinsecū. est tñ adiunctū intrinsecū p modū rñ quem dam extrinsecū. qui modus sufficit ad faciendū supponem accidentalem.

Arguit. talis est suppo qualis est significatio terminorū ad inuicē pūm⁹ etorū in tali pōne. Sed pcatōnes terminorū sunt hic essentielles hūitūdines ad inuicē se hñtes. sicut res naturalē hñt hūitūdine. qđ ibi sine impedimēto naturalis suppo Vdm qđ quis ibi est essentialis hūitudo illa tñ ē per modū limitatōnis. que ponit terminū in specie supponis accidentalis.

Arguit. nulla dīa essentialr alicui adueniēs trahit illud in aliud genus sed ponat fm dcm verbū hic esse quandā limitatōnem quā nō pcedo. qđ illa si est essentialis non facit terminū stare sub genere accidentalis suppositōis

Vdm qđ imo facit hoc. qđ fm actū tali termino accidit limitatio illa. eo qđ potuit non fieri. etiam potuit aliter fieri.

Arguit. suppositio accidentalis est acceptio termini. p his pro quibus erigit suum adiunctū. sed quādo dico homo est animal. ibi non est adiunctus ergo non est suppositio accidentalis. z per psequens non debet esse accidentalis. Maior patet ex definitōne suppositōis accidentalis. Sed minor pz ex interpretatōne illius qđ dicit adiunctū. Dicit em quasi ad aliud iunctū. Sed

Promptuarium

superius sicut est aial nō est aliud ab homine. q̄ non est adiunctū. Dm q̄ licet nō est p̄prie loquēdo adiunctū quantū ad id a quo nomen imponit est tñ cōiter loquēdo. ergo manet in specie sup̄pōnis accīdētis.

Arguit. sup̄positio seq̄tur modū scādi. sed modus significandi istorū duorū terminorū hō et animal in hac p̄pōne homo est aial. est essentialis. q̄ etiā dēter sup̄pō manere essentialis et naturalis nō autē accīdētis. Minor patet. q̄ sup̄ius habet essentialē habitudinē ad inferius. cui darē esse nomē et rōnem sicut dicit Aristot. in p̄dicamento substantie. Dm q̄ licet sit essentialis habitudo fm rem. tñ ex accīdēti cōplexione est ibi modus qdā accīdētis. q̄ facit terminū supponere accīdētaliter.

Arguit illa p̄dicatio homo est aial est essentialis fm rem et fm modū. s̄t fm omnes logicos. q̄ etiā erit ibi sup̄pō essentialis seu naturalis. qd fuit p̄ncipaliter intēnū. Dm q̄ solutio illa patet ex dictis. Satis est ergo inquit Spineus ad sociū petens vt ponat aliam. ¶ Alius

Signa vniuersalia sunt in-

uenta ad dicendū p̄ncipaliter modum termini cōis fm esse qd̄ habet in sup̄positis.

Contra hoc opponit Spineus.

Arguitur. signa v̄ia sunt cōditio subiecti in ordine ad p̄dicatū et p̄ter hoc sunt inuenta. q̄ conclusio falsa. Ans̄ p̄batur. q̄ sunt inuenta p̄ter dici de omni. sed dici de omni est cōditio subiecti in ordine ad p̄dicatū. q̄ dici de omni est qm̄ nihil est sumere sub subiecto de quo non dicatur p̄dicatum. Dm q̄ sunt p̄ncipaliter inuenta ad dicendū modū termini cōis fm esse qd̄ habet in sup̄positis. S̄ ex p̄ri etā sūt necessaria ad dici de omni et dī ei de nullo. primū p̄ esse sine p̄dicato sed nō scdm.

Arguit. illud cui⁹ officiū variat variatōne p̄dicatoz videt esse cōditio subiecti in ordine ad p̄dicatū. Sed h̄mō est signū v̄le. q̄ rē Minor p̄bat q̄ si dicat ois hō est albus. ibi signū v̄le distribuit terminū cōmunē. p̄ q̄tū let sup̄posito accīdēti. Sed dicendo contingit omne hōiem esse albus. ibi distribuit p̄ his que contingunt esse sub ipso in potentia. Dm q̄ maior esset vera si eius officiū primo et p̄ se et immediate variaret. sed sic nō est de hoc signo vel simili. Et qm̄ replicat. cū dicit ois hō currit. et p̄tingit om̄ nem hōiem currere. in vtrāq̄ variat eius officiū. Dm q̄ non est verū quia signū v̄le distribuit terminū cōmunē in ordine ad p̄dicatū. sed hoc ē q̄ signū erit aptū natū sumi pro sup̄positis in actu. ita q̄ diuersitas offiij ex p̄re subiecti proueniat de quo diuersimode verificant diuersa sup̄posita.

Arguit. illa est dispositio subiecti in ordine ad p̄dicatū que est dispositio subiecti in q̄rū subiectū. sed sic ē de signis vniuersalibz. ergo rē Minor patet. q̄ subiectum in q̄rū subiectum non dī nisi in ordine ad p̄dicatum. Dm q̄ nō est dispositio subiecti fm formalem rōnem subiecti. sed fm rōnem illam qua dicit esse terminus cōmunis.

Arguit. illud est dispositio subiecti qd̄ non potest addī nisi subiecto. sed signa v̄ia solum adduntur subiectis et nō p̄dicatis. q̄ sunt dispoēs subiectoz fm formale rōnem. q̄ p̄dicata significant simplices formas. q̄ distri-

Argumentorum

hui possunt sicut etiam probat phus pmo per hermenias **O**dm q licet signu vniuersale no pr vere addi p dicatione. tñ bene falso. vr dicendo omnis ho no est omne animal zc.

Arguit signu vlt addit termino p muni ad faciendū supponem subiecti. s. suppositio subiecti sic solū in subiecto. **O**dm q hoc no ē pmo et p se. vr pz ex supradictis. sed solū ex psequenti.

Arguit illud est dispositio subiecti in ordine ad p dicationē qd denotat totā p pōnem. sed signu vlt est huius. **O**dm q hoc no ē pmo et p se. vr pz ex supradictis. ppter illud signu omnis **O**dm q hoc verū est sed solum ex psequenti.

Arguit accns existens in pte no pr totū denotare. **O**dm q existens ex natura in pte respicit totū simul no pr ipm denotare. sed accns existens in parte (quā vr de terminatū subiectu respicit) vtrq pr ipm denotare. sicut cecitas in oculo denotat totū hoies ēē cecū. **P**z q conclusio q signu vlt no est dispo subiecti in ordine ad p dicationē. qz aks no posset addi termino cōi fm se sumpto. qd est falsum. qz omnis ho dicitur sine aliqua relatioe in ordine ad p dicationē.

Quoniam Spineus istam pclusionem

Signum uniuersale est dispositio

subiecti in ordine ad p dicationē

Contra qd p Liliū

Arguit sic illud no est dispositio subiecti in ordine ad p dicationē qd cōuenit termino p muni sine p dicatione sumpto. sed sic est de signis vlt. **O**dm q hoc no ē pmo et p se. vr pz exemplariter dicēdo. ois ho nullus ho. **O**dm q licet ita accipiant qñ est imperfecta rō accipiendi signa vltia no est ibi aliqds sensus. sed debent illi termini capi in ordine ad aliqds p dicationē qd respicit subiectū in talibz dispositionibz

Arguit. modus accipiendi terminū p muni p suppositis presupponit eius accēptōez vel actualē vel apertudinalē. **O**dm q hoc no ē pmo et p se. vr pz ex supradictis. nisi cū termino p muni in ordine ad aliqds p dicationē. **O**dm q hoc est falsum. qz sicut dicimus animal fm se. sic etiā dicere possumus omne animal sine p dicatione. **U**el dicendū q hoc no est pncipaliter. sed solū ex psequenti. **E**t in hoc tūc pcor dantur diuersa dicta.

Quoniam Lilius istam pclusionem

Hoc signū omnis non potest

teneri collectivē et distributivē simul **C**ontra quā Spineus sic assumit. **O**dm q pmentator sup illo pbo habet aut dubitatōem de toto et de pte sic q omnes partes sint eadem totū. qd dicitur esse verū collectivē sumptū et no distributivē. **O**dm q hoc no ē pmo et p se. vr pz ex supradictis. qñ no est dubiū qñ posset teneri distributivē. vr pz ex pclusionē pcedenti. **O**dm q hoc est falsum. **O**dm q ois in plurali numero pr teneri collectivē et distributivē. sed non in singulari numero sicut intelligitur pclusio pposita

Arguit in plurali numero no pr simul teneri collectivē et distributivē

Promptuarium

ergo solutio falsa. **Ans.** pbatur. qz tunc duo p[er]adictoria essent simul vera qd est impossibile. qz ponat q sunt tñ quatuor homines z illi trahant nauem. tñc ista est vera. omnis homo trahit nauem. z ista similiter est vera for[te] res non trahit nauem que sunt p[er]adictoria. **Qd** m q ibi nō est p[er]adictio. eo q nō est ibi illa particula ad veram p[er]adictiōem requisita. s. ad idem fm idem z sic de alijs

¶ Arguit. qñcūqz nihil est sumere sub subiecto de quo nō dicat predica[tu]m semper tenetur hoc signu[m] omnis distributive. sed h[uius]m[od]i sem[per] est illa p[ro]positio in qua ponitur terminus p[ro]munis cū hoc signo omnis. vt dicendo omnis homo currit. ergo semper distribuit z nunq[ue] colligit siue in singulari siue in plurali numero. **Qd** m q qñ p[ro]dicatū puenit subiecto diuisim p[ro] suppositis. tñc tenet distributive. sed qñ puenit subiecto z eius suppositis p[ro]ut tñc tenetur collectivē.

¶ Arguit. vbicūqz est maior rō vnitatis aliquorum ad inuicem ibi puenit entior sit collectio. sed maior vnitatis est in singulari numero cuius gratia dicitur singularis q in plurali numero. ergo collectivē teneri debet in singulari numero. z nō in plurali. **Qd** m q p[ri]ncipium collectionis est a multis et quia illa sunt in plurali numero. ergo fm hoc maior est ratio collectiōis in plurali numero. sed terminis collectiōis est ad vnum z gratia illius singularis est magis collectivus. sed quia colligere est actuale[m] multitudinē adunare. que est in plurali numero. ergo potius in plurali numero tenetur collectivē

¶ Arguit. numerus pluralis z singularis idem fiant licet differūt in modo fandi nō variāte rem. ergo sicut p[otes]t teneri collectivē in plurali numero. ita etiā in singulari numero debet teneri collectivē. **Qd** m q hoc verū est in dictōib[us] fectiuis. sed nō in sincathegrematicis.

¶ Arguit. quicqd sem[per] multiplicat nunq[ue] tenet collectivē. sed hoc signu[m] omnis in quocūqz numero ponat est h[uius]m[od]i. ergo zc. **Minor** p[ar]t[is] p. **Brefo.** p[ri]mo celt dicentē Omnia sup[er] e[st]ia ponimus. etiā scdo elenchoz d[icitu]r q ambo et omnia multa fiant. **Qd** m q ratio[n]e materialis in distributione (quod est multitudo) semper est distributiuum. sed ratio[n]e formalis (quod est esse in multis diuisim acceptis in plurali numero) quandoqz est collectivu[m] z non distributiuum.

¶ Arguit. opposita nō possunt vni puenire. sed collectio z distributio sunt opposita. ergo zc. **Qd** m q possunt vni puenire respectu diuersoz. quia qñ d[icitu]r enorat distributiōem subiecti in supposita. subiecta tenent distributiōis. sed qñ d[icitu]r enorat p[ro]dicatū puenire suppositis subiecti p[ro]ut tñc et simul fm q in illo subiecto pueniūt tenet collectivē. z h[uius] illū actū p[ri]mū q est diuisiōe subiectū in supposita. z hoc in p[ar]t[is] ad p[ro]dicatū qd conuenit illis suppositis. z tñc vnit z colligit. z p[er]cessus ab vlt[imo] ad singularia norat distributiōem. sed a singularib[us] ad vlt[imum] norat collectiōem

¶ Arguit. vniuersaliū est colligere plura in vnu. sed hoc signū omnis nō significat rem vniuersalem. vt pat[et] p[ri]mo per hermenias. ergo zc. **Maior** p[ar]t[is] p[er] Porphyrium dicentē. q ascendente[m] in arbore opozret plura in vnu colligere. Idem Participatiōe speciei plures homines sunt vnus homo. **Qd** m q illa collectio est ap[er]titudinalis z fm rem. sed illa que fit per hoc

Argumentorum

signum omnis est actualis et fm modum apud intellectum volentes id actualiter significare quod inherens est in ipsis vniuersalibz. Et similiter posset argui q distributio est ipsius vniuersalis. quia dicitur vniuersale vnum verum in multis. Dm vt supra prime dictum est q intelligitur aptitudinaliter. quia aptum natum est esse in multis. non autem fm actum. vt prius patuit.

¶ Arguit. agere psumponit esse. sed hoc signū omnis nō significat aliquam rem habentē esse sed dispositionem rei. ergo actus colligendi seu distributiendi nullo modo potest sibi ppetere. Dm q maior intelligitur de actū rōderet. ista autē est ipsius termini. Vel nō puenit sibi fm se sed per illas distributionem (que est aptitudinaliter in termino pmuti) actualiter puenit signo fm actū pscantem illam distributionem. Sed si dicatur. actus rōnis non potest facere multiplicationem in rebz. ergo rē. Dm q non facit. sed solum significat. vt dictum est.

Spineus. Quia sufficit de hac materia. pcrea supsedendum arbitror etiā ad vitandum vnius sepe repetitionem. Et vt plenius huius signi notitiam intelligamus pono aliam pclusionem.

Hoc signū vniuersale omnis

non requirit semper plura appellata

¶ Arguit. ptra hoc p Aliū sic. hoc signū omnis semper ad minus requirit tria appellata. ergo cōclusio falsa. Quis probat. qz omne maius necessario excedit illud qd est minus ad minus in vno. sed hoc signum omnis ē magis distributiū q hoc signum vterqz. ergo hoc signū omnis hz ad minus tria. cū aliter nō excederet hoc signū distributiū vterqz. Dm q hoc signū omnis est magis distributiū fm distributionem absolutā z illimitatā q hoc signū vterqz. z rōne illius indifferenter p distribuerē p tribz vel p paucioribz iuxta exigentiā termini cui adiūgitur. sed hoc signū vterqz hz distributionem limitatā ad duo tm.

¶ Arguit. hoc signum omnis vult ad minus habere tria appellata. ergo rē. Quis pbat. qz dicit Aristot. pmo de celo z mūdo q omnis pfectio cōsistit in tribz. sed omne totū z pfectū sunt idem. ergo rē. Dm q omnis pfectio pssistit in tribz. sed illa tria non sunt supposita. sed sunt substantia z pposita reuera in illa substantia z operatio fm quam illa potentia consequitur suā finalem perfectionem.

¶ Arguit. omne totum z perfectum dicit vñā formā. sed hoc signū omne dicit illam per comparisonem ad partes subiectiuas. ergo ad minus vult habere tria appellata. Dm q hoc est verum vt in pluribus. et quando cōiūgitur termino habenti plura supposita siue appellata fm actum. non tamen semper rē.

¶ Arguit. semper requirit tria appellata. Probat p Aristotelez pmo celi dicentē. De duobz dicimus ambo. de tribz vero omne. ergo ad minus requirit tria appellata. Dm q bene verum est qd est ex parte illius signi omnis quod requirit tria appellata sed ille defectus qñqz est ex parte termini pmutis qui non habet tria appellata.

Promptuarium

Arguit. ois terminus communis habet semper tria appellata. ergo non est defectus ex parte termini communis. Aliis probatur per definitionem termini communis. Est enim terminus communis aptus natus predicari de pluribus.

Odm q hoc verum est secundum aptitudinem. sed impedimentum est interdum ex parte materie. que non est secundum numerum multiplicabilis. ex eo q tota potentia licet satiatur per illam formam per quam est in actu.

Arguit. quicquid habet aptitudinem existendi in pluribus aliqui est in pluribus. sed terminus communis semper aptitudinem habet ad plura. ergo non est alius quis terminus communis quin sciat rem aliquando in pluribus existentem. qz frustra est potentia que non reducitur ad actum. **O**dm q aptitudo semper quid formam. que est perfectior secundum se considerata quam in actum reducta. et ergo non est aptitudo frustra. sed potentia sequitur materiam que de se est imperfecta. et illa est frustra nisi reducatur in actum. quia per actum terminus potentie habet esse actuale quo deficiente caret omni perfectione. et per consequens est frustra. Et ergo dicitur promeritor primo celi sic. quod possibile est secundum formam impossibile est secundum materiam loquens ibidem de unitate mundi. et sic patet solutio ad argumentum.

Arguit. omnis distributio est ab uno ad plura. sed hoc signum omnis est perfectissimum signum distributionis. ergo requirit plura. Maior pars ex definitione distributionis in qua dicitur q distributio est multiplicatio termini communis facta per signum universale. **O**dm q non notat realem distributionem. sed modalem tantum. ergo quibus terminus communis non habet nisi unicum suppositum. accipitur tamen secundum modum quasi haberet plura supposita. et sic defectus non est ex parte illius signi omnis. Et dicit q non exprimit actum sed aptitudinem. qz hoc signum omnis semper natum est ex se sui in plura supposita distribuere. Et hoc patet sic. qz signum universale non exigit nisi q addatur termino universali sibi proportionabili in modo essendi. et terminus universalis non semper exigit plura supposita secundum actum. sicut pars de sole luna et fenice etc.

Arguit. quicquid est potentia cum unico supposito preter addi termino singulari. si ergo omnis non requirit nisi unicum suppositum posset addi termino singulari. quod est falsum. Cuius falsitas patet. qz non dicimus bene logicaliter omnes sortes. ergo iste terminus omnis non potest addi termino singulari. **O**dm q sortes nec actu nec aptitudine est communis. ergo non potest sibi addi illud signum universale omnis. sed terminus communis quibus secundum actum habeat unicum suppositum. cum aptitudine plura habet. et ergo sibi congrue addit signum universale.

Arguit. maior pluralitas suppositorum requiritur ad propositionem universalem quam particularem. sed particularis propositio verificatur per existentiam unius suppositi convenientis cum predicato. ergo plura requiruntur in propositione universali. **O**dm q hoc est verum per se loquendo. tamen per accidens potest impediri in quantum additur in propositione termino qui non habet nisi unicum suppositum secundum actum.

Satis itaque de hoc exposuisti. Tili. et ergo ponatis mihi conclusionem. ut opponendo habeam locum. Ponam ergo istam

Argumentorum Signum uniuersale non

distribuit terminū cōmunē in suppositis p accidens. sed solum in suppositis per se.

Contra hoc sic opponit Spineus

Arguit signū vlt distribuit terminū cōmunē p suppositis p se et per accidens. q̄ conclusio vestra male dī q̄ solū distribuit p suppositis p se. Probat q̄ accidens multiplicat ad multiplicandem sui subiecti. z etiā diuidit. sed supposita p accēs sunt accētia suppositoꝝ p se. q̄ etiā distribuit p suppositis p accēs. Dm q̄ subiecto diuiso diuisione reali etiā diuidit accētia. nō si gñū distributiū nō distribuit realiter. s̄ tñ fm rōnē. z p̄cipue oīs. qd ē sig nū distributiū substantie. z sibi sitis.

Arguit supposita p accēs sunt in suppositis p se. q̄ cū illis dñt multiplicari. vel oportet dicere. q̄ talia accētia essent in vno supposito p se z non in alio. Sed hoc nō p̄t esse. q̄ nō videt rō q̄re magis debeat esse in vno q̄ in reliquo. Dm q̄ verū est q̄ accētia sunt in suppositis fm Porphyrium in de cōitaribz p̄dicabiliū. q̄ dī Accētia p̄mo sūt in indiuiduis. deinde in generibz z speciebz. Sed illa supposita hic nō distribuunt sed termin⁹ cōs munitis. z illi accēdit illa accētia nisi p accēs fm q̄ est iam actualiter in sup positis per se multiplicatis.

Arguit p illis distribuit termin⁹ cōmunis a quibz abstrahit. s̄ termin⁹ cōis abstrahit a suppositis p se z a suppositis p accēs. q̄ zc. q̄ respectu illos rum a q̄bz abstrahit est vltis. z in illa iterū distribuit. Minor pz. q̄ p̄dicat de suppositis p se z de suppositis p accēs. Dm q̄ p illis distribuit p se a quibz abstrahitur. sed hoc solū fit a suppositis per se z nō a suppositis p accidens. z q̄ fm illum modū pro illis distribuit. z contingenter valde pro suppositis per accidens.

Arguit termin⁹ distribuit p illis a quibz magis p̄cipatur fm p̄tractam rōnem. Sed tam supposita p accēs q̄ p se p̄cipant terminū distributiū sub rōne magis p̄tracta. Minor pz. q̄ sortes existēs suppositū hominis p se includit hōiem eius naturā p̄cipando. ita hō albz hōiem q̄ est suppositū eius p accidens. Dm q̄ a suppositis per se natura p̄cipat. q̄ omne inferius naturaliter suū superius includit. sed supposita p accēs solum contingenter. cum illa possunt nō esse. z ergo solū per quandā cōco mirantia p illis distribuit. z nō p se. q̄ p̄t sine illis suppositis termin⁹ cōs munitis esse. licet nō sine p̄p̄is suppositis.

Arguit. quādo ad añs seq̄tur p̄ns. ad distributiōem p̄ntis seq̄tur distributio añtis. sed seq̄tur hō albus est ergo homo est. ergo seq̄tur omnis hō est q̄ omnis homo albus est. Si p illis distribuit terminus cōmunis que ad ipm distributiū p̄sequunt. ergo zc. Dm q̄ quando ad añs seq̄rit cōsequens. tunc ad distributiōem p̄ntis seq̄tur distributio añtis in essentialit̄ ter subordinatis. Sed in p̄posito solum est quedam accidentalit̄ subordinatio. ergo argumentū non valet.

Arguit. terminus vltis distribuitur ad omnia supposita pro quibus p̄positio verificat. sed p̄positio vltis verificatur tam p suppositis p se q̄ p̄ suppositis p accidens. ergo p omnibz illis fit distributio. Minor pz. q̄

Promptuarium

ista propositio omnis homo currit falsificatur p suppositis p accidens dicen-
do fortes albus nō currit. 2 etiā p suppositis p se falsificat dicendo fortes
non currit. Dm q nō necessario falsificat propositio p supposita p accides
qz possibile est nullum esse suppositū p accides. 2 tunc non potest p illa sup-
posita falsificari. ergo non sequitur hoc esse per se. sed solum per contingen-
tiam. quod non est ponendū in arte.

Arguit. hic est bonus syllogismus. omnis homo currit. omnis homo
albus est hō. gōis hō albus currit. 2 hoc in pma figura. mō in omni bono
syllogismo pme figure sumit minor extremitas sub distributōne medij in
maiore. gōis omnis homo albus (qui est mior extremitas i dicto syllogismo)
sumitur sub distributōne hominis qui est medium. 2 subsumptio p accies
sumitur sub distributōne termini vltis. Dm q syllogism⁹ bonus ē. sed
homo in actu distribuitur p suppositis p se 2 p accides. 2 gōis illū mōs-
dum conuenienter supposita p accidens subsumunt.

Arguit. omnis distributio fit in supposita semper. sed omne suppositum
est suppositū p accidens. gōis semper distributio in supposita est p accies. Vbi
notat pater. qz supposita sunt talia p pncipia indiuiduatōis. sed illa pncipia
sunt accidentia. scz forma. figura. locus &c. Dm q suppositū est essen-
tialiter 2 intrinsece suppositū p illa que pntinent substantialiter ad suam nos-
ticiam. 2 reducunt ad idem genus in quo est tale suppositū. modo ista acci-
dentia sunt alterius generis nō intrinsece indiuiduatōis. sed solū extrin-
sece. scz ad esse sensibilis discretōis. quia ad diuisionem talium accidentis-
um non diuiditur suppositum p se. sed solū p accidens. Sed alij de via tho-
mistarū dicunt. q hoc fit p quantitātē. que est essentiale indiuiduatōis prin-
cipium. sicut ipsi volunt.

Arguit. sic omne suppositū esset suppositum p accidens. Probat qz esset
suppositū p qntitatē. que esset indiuiduatōis pncipium 2 suppositatōis

Dm q licet ipsi dicunt. q sint accidentia. non tñ accidunt ipis suppositis
quia sunt nata facere suppositum.

Arguit. cum dicitur fortes ē albus. ibi albedo nō accidit forti albo. Dm
q quis non accidit forti albo. accidit tñ supposito illi qd est fortes. eo q est
ipsius principium indiuiduatōis. ¶ Inquit ergo Alius ad Spineū
satis iam patet de hac conclusione. ponas tu mihi vnam conclusionē v-
ecōuerso habeam tibi opponendi locū ¶ Spineus

Terminus cōmunis equaliter

et vnica distributōne non potest distribui in supposita pntia pterita 2 fut-
ura.

Contra quā sic opponit Alius

Arguit. signū vniuersale essentialiter distribuit terminū cōmunē i sup-
posita pntia pterita 2 futura. ergo conclusio vestra falsa. Alius probatur qz
illud quod semel cadit sub distributōe termini cōmunis semper cadet sub
illa. sed supposita pterita semel fuerunt. 2 supposita futura semel erunt. ex
ad minus sunt fm apitudinem. quod sufficit ad distributōnē termini cō-
munis. ergo equaliter pro omnibus illis distribuit. Maior patet ex definiti-
one de omni pmo posterioz. vbi supius inest inferioribz equaliter 2 semp

Argumentorum

et etiā in eodem primo et vbiq. Dñm q. licet equaliter dicat de omnibus suppositis existentibus. fm etiā omne differentia rps fm actum vel fm aptitudinē dum non sunt. modo hoc signum omnis notat actuāle distributio in supposita. sed supposita preterita nō sunt nisi fm analogiam ad supposita presentia. Et sicut dñm est de suppositis futuris. et ergo inequaliter p illo sic distributio.

Arguit. terminus debet distribui in omnia illa ad que se hz p indifferentiam. sed terminus cōmunis indifferenter se habet ad supposita presentia preterita et futura. ergo equaliter distribuitur in illa. Minor patz. quia terminus cōis nullā dñm rps sibi determinat. qd indit ad oē rps et p pñs se hz indifferenter et cōlit distribuit i via supposita et. Dñm q. arg. pbat verū si terminus pñderet fm iditū cōitiale et qñtū ad rōnez cōitiale q est definitio. Sed si sit solū indifferens quantū ad rōnem significandi nō oportet. sic autē qd terminus cōmuni p cōparōne ad supposita presentia preterita et futura.

Arguit. terminus cōmunis distribuit in supposita fm q intelligit et significatur. sed ipm quod significat et intelligitur indifferenter se habet ad omnia supposita. ergo et. Maior patet. quia fm q intelligit et significatur est obiectum distributionis. Minor patet. quia cesar qui est suppositum in pterito ita bene significat naturam humanā sicut sores qui est presens. eo q in anima cesaris tota saluatur. Dñm q. licet sit indifferens quantū ad esse intellectum. nō tñ qñtū ad rem intellectā et significatam. quia supposita existentia realiter includunt naturam significatā per terminū distributū. reliqua autē hoc faciunt fm intellectū tm. qui fundatur super possibiliātem illorum suppositorum.

Arguit. in illa equaliter distribuitur terminus cōmunis que equaliter sunt supposita. sed presentia preterita et futura equaliter sunt supposita. ergo equaliter in illa distribuitur. Minor patet. quia illud est suppositū aliū quod significat naturam eius magis contractam. sed hoc faciunt supposita preterita et futura sicut presentia. vt sunt cesar antixps et sores. Dicendū est per interemprōnem. quia non sunt equaliter supposita vt parit ex dictis. Sed ptra. significat naturam termini cōmunis magis contractam. Dñm q. hoc non sufficit. sed preter hoc oportet q includant essentialem naturam illam contractam. sed hoc non faciunt equaliter ista supposita. quia presentia supposita illā naturā includunt fm actum. reliqua autē fm potentiam. quia de cesare actualiter non existente ista pñcatio est falsa. cesar est homo.

Arguit. dicit Porphyrius. siue socrates sit siue non sit semp tamen est animal rōnale. q solutio nulla. Dñm q. socrates tunc nō est animal rōnale sed animal rōnale (ex quo est natura cōmunis) manet socrate exincto. eo q potest manere et saluari in alio supposito ipius nature humane. et sic debz intelligi dicum Porphyrii.

Arguit. ex maiori de inesse et minori de contingenti ad verūlter sequit conclusio de contingenti. sed hoc non esset nisi minor que est de contingenti sumatur de distributōne maioris de inesse. nō in minori de contingenti ad verūlter sumitur supposita in potentia. ergo supposita in potentia debeant sub distributōne maioris de inesse. dicendo sic omnis homo est r

Promptuarium

sibilis. omne animal contingit esse hominem. ergo omne animal contingit esse rationale. **B**onum quod tene ex maiori de inesse et minori de contingenti tene sequitur conclusio de contingenti. Et ulterius quando dicitur. ergo sub distributione maioris de inesse sumit minor de contingenti. hoc falsum est. quia talis est imperfectus syllogismus. secundum philosophum. nec tenet per dictum de omni. ergo etc. Ex quo patet quod non equaliter sit distributio ad omnia supposita. quia preterita et futura non sunt. igitur non possunt secundum actum participare naturam termini distributi. sicut supposita presentia. Satis itaque est de hac materia.

Ponit ergo Avicenna istam conclusionem.

Ens est unius rationis ad

substantiam et accedens inequaliter participare. Contra hoc opponit Spinoza. Arguit. inquit Porphyrius. Si quis omnia entia vocet non uniuoce sed equiuoce nuncupabit. ergo non est entis una ratio. Bonum quod Porphyrius non vult quod ens sit simpliciter equiuocum nec uniuocum simpliciter. sed vult quod sit entis una ratio. que tamen inequaliter est participata a particularibus entibus.

Arguit. Porphyrius dicit. non uniuoce sed equiuoce nuncupabit Bonum quod accipit equiuocum ibi generaliter. et sic Porphyrius vocat illud equiuocum non quod sit diuersas rationes ab alijsbus participatur. sed vocat illud equiuocum quod non est vere uniuocum. et sic licet ens est unum secundum se. non tamen in comparatione ad alia equaliter a suis inferioribus participatur.

Arguit. ens dicitur pure equiuoce de illis. scilicet de substantia et accidente. igitur solus est nullus. Probat. quia ens dicitur de entibus sicut sanum de vena cibo et animalis. sed hoc est equiuoce. vel ad minus analogice. ergo etc. Bonum quod ratio entis in se est una et uniuoca. sed participata ad illa que participat ratione entis tunc est analogica. quia per prius et posterius participatur.

Arguit. quanto aliquid magis se extendit tanto magis debet esse equiuocum sed ratio entis est hominibus. igitur etc. Maior est satis nota. sed minor probatur. quia ens est primum creatum primum. igitur non solum extendit se ad primum. sed ad omnia entia. Bonum quod ex hoc tene sequitur quod ratio entis sit una. ipsa tamen est inequaliter participata. et sic est equiuoca.

Arguit. in equiuoco non potest fundari contradictio. sed in ente tene potest fundari contradictio. ergo non est equiuocum ad substantiam et accedens. Maior patet ex ratione ditionibus requisitis ad contradictionem. scilicet ad idem. secundum idem. sicut et in eodem ipse. Sed minor patet. quia ens et non ens opponuntur contradictione. Bonum quod ens non est uniuocum neque equiuocum sed est analogum. et in illo tene potest fundari contradictio.

Arguit. obiectum primum intellectus debet esse quod unum et unius rationis. sed ens est primum obiectum intellectus. ergo eius est tamen una ratio ad substantiam et ad accedens. Maior patet. quia unus motus seu actus solus primo dicitur esse circa unum obiectum. Sed minor patet ex Aristotele. primo physicorum. ubi dicitur quod philosophia sunt nobis notiora. sed ens est confusissimum. ergo est primum quod apprehendatur ab intellectu nostro. Bonum quod licet ens primo apprehendatur. tamen ex hoc non sequitur quod sit uniuocum seu equiuocum. sed solus analogum inequaliter participatum a substantia et accidente.

Alia acta

Argumentoz

Arguit. posterius nō potest variare prius. sed substantia z accūs sūt po-
steriora rōne entis. ḡ nō pnt ipm variare. cū in se vna est. Dm q poste-
rius nō variat prius absolutū. sed tene respectū. qz dicēdo ens est prius
est quoddam respectū. ergo zc

Arguit. ens respectū debet esse in pdicamēto relatōis. sed ens ē trā-
scendens. ḡ dz esse qd absolutissimū nullū penitus hīs respectū. Dm
q licet nō hz respectū relatiū z pprie dictū. sed tñ hz respectū transcendē-
tem. z ille respectus facit ipm esse equocū.

Arguit. equiuoca sunt fm Aresto. quoz solum nomē cōmune est. z rō
substantie fm illud nomē est diuersa. sed nomē entis nō est solum pūne
sed etiā res q ens significata. Dm q hoc argumentū pbat q nō ē pū-
rum equocū. sed tñ nō pcludit quin possit esse analogum.

Arguit. ptingit tñ vnum intelligere sedo thoptoz. z tercio de anima
Sed ens intelligim⁹. ergo ens fecit tñ vñ. Vñoz pater. quia intelligit i
pma opatōne intellectus. in qua nō cōcipimus nisi vñ. Dm q in pri-
ma opatōne intellectus solū intelligimus vnum sine compositōne. tñ pos-
sumus nihilominus intelligere illud vnum qd analogice se habet ad plu-
ra. quēadmodū est ens. Vel dñm q significat vnum principaliter. sed sig-
nificat tene plura analogice z quodā ordine.

Arguit. sicut se habet res ad esse ita se hz ad intelligere z significare. sed
entis est vnus conceptus pueniens substantiā z accidens. ergo nō ē ineq-
liter picipatū. Dm q licet intellectus simplici conceptu intelligat ens
tamē ille cōceptus semp habet respectū ad analogata entis. qui est ad sub-
stantiam z accidens. qz inegaliter participatur.

Arguit. in genere cause formalis nō potest esse analogia. sed solum in a-
lijs generibz causar. sed ens se habet i genere cause formalis. ḡ zc. Vñoz
pater. qz sicut substantia est formalissimū in suo genere. ita ens debet esse for-
malissimū ad oīa pdicamenta. Dm q ens nō est pncipiū formale. sed
solū fundamentale ad substantiā z accidens.

Arguit. omnis pluralitas debet reduct ad vnitatem. sz plura sunt entia
etiā equiuoca z analogia. ergo cū nō reducitur ad aliqd genus pūmus
q ens videt q ens debet esse vniocū. Dm q omnis pluralitas reduc-
tur ad vnitatē non vniocātōis sed analogie

Arguit. primū pncipiū debet esse vnius rōnis. sed ens est primū z cōs-
mumissimū pncipiū incomplexū. ergo debet esse vnius rōnis. Maior prz
per Aresto. pmo posterior. dicentē q in vnoqz genere est primū qd est me-
rum z mensura alioz. sed rō mensure pstitit in vnitatē. eo q vna mensura
fm vnam rōnem mensure mēsurat oīa mensurabilia. Dm q Aresto.
loquit de mensura vnioca que est in genere. mō ens est extra genus eo q
est transcendēs. Vel dñm q licet ens hz rōnē mensure. illa tñ est analogia ad
diuersa mēsurabilia quēadmodū sunt substantia z accidens.

Arguit. illud pdicat vniocē qd pdicat de pluribz sibi subiectis vno no-
mine z vna ratione. sed hñō est ens per comparōem ad substantiā z ac-
cidens. ḡ zc. Maior prz ex definitōne vniocoz. Vñoz prz in istis pdica-
tionibus substantia est ens. quantitas est ens zc. Dm q licet nomē sit
vnum z rō sūt. tñ ineq-⁹liter picipat. sicut ineq-⁹liter suba z accūs sunt entia

Promptuarium

Arguitur impossibile est illam rationem esse unam. Probat quia quandoque cumque aliquid habet esse in causa et causato prius habet esse in causa et posterius in causato. modo substantia est causa accidentis. ergo ens prius inest substantie tanquam cause. et deinde inest accidenti. Unde quod verum est. et propter hoc dictum est quod inequaliter participatur ens.

Arguitur. modus predicandi fundatur supra modum essendi ipsius rei. sed ens habet unum modum essendi in substantia et accidente. ergo etc. Minor patet quia prima causa equaliter se habet ad omnia. ergo secundum ens debet habere equaliter modum essendi in omnibus. Unde quod non est simile. quia prima causa immutabilis est in omnibus. cum non adhereat rationi eius omnibus per realem sui participationem sicut ratio entis. que secundum se inequaliter in omnibus reperitur.

Arguitur. quaecumque sunt eadem vel sunt eadem genere specie vel numero sed nullo istorum modorum ydemprificans substantia et accidens. etc. Maior patet per sufficientem divisionem. Minor patet. quia eadem genere sunt que sub eodem genere continentur. sed substantia et accipiens continentur sub diversis generibus. et diversitas generum excludit ydempricitatem specificam et numeralem. etc.

Unde quod nullo istorum modorum ydemprificans. sed est alius modus ydempricitatis. qui vocatur ydempricitas analogie. et secundum illum modum est inter substantiam et accidens ydempricitas.

Arguitur ydempricitas numeralis presupponit ydempricitatem genericam et specificam. sed inter substantiam et accidens est illa numeralis ydempricitas. ergo etc. Maior est manifesta. quia inferius semper presupponit suum superius. Minor patet. quia accidens semper capit numerum a subiecto. Unde quod illa propositio intelligitur de ydempricitate essentiali. scilicet subiecta et accipiens faciunt ydempricitatem accidentalem.

Arguitur. dicuntur logice albedo est de essentia hominis albi. et accidens sit de essentia hominis albi. quia sine albedine homo non potest esse albus. tamen non est de essentia hominis absolute accepti. sed sibi accidit. etc.

Arguitur. illud est de essentia alicuius sine quo illud esse non potest. sed non potest esse substantia in re. natura sine accidentibus. Unde quod simpliciter loquendo non potest esse sine accidentibus. tamen tene potest esse sine hoc vel illo accidente. Etiam potest esse sine accidentibus intelligi. sicut prius sine posteriori. etc. non sunt de essentia ipsius substantie. Et sic Spineus satisfecit argumentis Alij. Cui Alij alius altam ponit conclusionem. ¶ Alius

Ens et unum et cetera transse

dentia conuertuntur ad invicem sicut subiectum et sua propria passio

Contra quam sic opponit Spineus

Arguitur divisum et dividens non conuertuntur ad invicem. sed ens et unum habent se habere. etc. Maior patet. quia divisum debet excedere membra dividenda. videlicet ex prima parte bene divisionis. Minor patet. quia ens prima sui divisione dividitur in unum et multa. Unde quod illud non est unum quod quertitur cum ente. Vel unde quod quertantur quo ad supposita. quia in quocumque reperitur entitas in illo reperitur veritas. non quo ad significata. quia significatum unius est alterius rationis a significato alterius.

Argumentorum.

Arguit. prahens nō puerit cum contracto. sed vnum cōtrahit ens. **¶** Maior pz. qz pueribilia se nō excedunt pmo posterior. sed ptractum excedit cōtrahens rōne sue cōtrahit. Minor pz. qz vñ addit sup ens indit hōne rōnem indit. **¶** Dm q vñ nō est magis ptractū qñ ad supposita q ens. r sic conuertunt. sed bene est magis contractū quo ad rōnem significandi. r sic non conuertuntur.

Arguit. quod addit aliquid reale sup ens nō cōuertit cum ente. qz hoc additū separat ipm ab alijs fm cōm rōne entis iam cōtrahit. s. vñ addit sup ens. **¶** Minor pz. qz si nihil realiter adderet tūc hic esset nugatō vñ ens. **¶** Dm pmo q vñ nihil realiter addit sup ens. Et qñ dicit q ibi est nugatio. **¶** Dm q ens r vñ hñt diuersas rōnes quaz vna non includit aliā. Sed ptra hoc replicat. vnus rō necessario est ens. **¶** vnum includit in se rōnem entis. **¶** Dm q in rōne vnus formaliter (vt est ratio vnus) nō includit rō entis. Sed ptra. rō vnus est quoddā ens. **¶** Iclū dicit rōnem entis. **¶** Dm q rō vnus vt est quoddā ens bene includit rōnem entis. tñ rō vnus formaliter est alia a rōne entis. qz rō vnus est rō indit si. s. rō entis est indeterminata ad diuisum vel inditum seu multiplex.

Arguit. illud nō cōuertit cū ente cuius intellectus est posterior intellectū tu entis. sed intellectus vñ est posterior intellectu entis. **¶** Maior pz. qz talis ē ordo rez in intelligendo qñs ē inessendo. Minor pz. qz vñ sup per addit entī. **¶** Dm q vñ ē qñ ad scata. nō tñ qñ ad supposita.

Arguit. vñ nō puerit cū ente. **¶** Maior pz. qz illud qd reducit ad vñ determinatū gen^o nō cōuertit cū illo qd extendit se ad oia genera. S. vnitas est pncipiū qñtatis discretē que est vñ determinatū genus. r ens extendit se ad oia genera. **¶** Minor pz. ex Bressio. pmo posterior. r in pluribz alijs passibz. **¶** Dm q nō capit hic vnum vt est principium quantitatis discretē. sed vt est transcendens.

Arguit. vñ transcendenter acceptū r ens nō cōuertunt. ergo. **¶** Maior pz. qz hñtus r pñatio nō puerit. sed hoc mō se hñt ens r vnum. **¶** Maior est manifesta. qz pueribilia se ponit. sed habitus r pñatio mutuo se destruit. **¶** Dm q vñ fm modū sonat quandam pñationem. q tamē ponit aliquid. vel ad minus habet fundamentū.

Arguit. pñatio dē carentiā alicuius. sed carentiā nihil ponit. qz positiū aufert. **¶** Dm q verū est fm modum fecandi formalem. qui tñ habet ali quod positiū p fundamento. quemadmodū vñ sonat ens in se inditū. et sic est formalis distinctio.

Arguit. quicqd ab alio formaliter distinguit est ab alio distinctū realiter et fm actum. sed inter ens r vnum transcendenter acceptū non est realis distinctio. **¶** Maior est manifesta. quia forma est que separat r distinguit. **¶** Dm q qñs in ente r vno non sunt forme diuerse realiter distinctes. sunt tamē in illis diuerse formales rōnes essendi. in quibz fundat formalis distinctio fm modū intelligendi r fecandi.

Arguit. non vident esse distincta fm formales rōnes essendi significanti di r intelligendi. ergo. **¶** Maior pz. qz si ens est vñ hoc est p essentiam. et ideo sunt distincta. vel p aliquod supadditū. r tunc illud additū erit iterum vnum per essentiam. aut erit processū in infinitū. sed ille phibit.

Promptuarium

est et impossibile transiri per intellectum. ergo non sunt formaliter distincta.

Dñm qd vt supra. qd nihil sup addit fm essentia. sed tm fm modū essen-
di. ex eo qd diuersi modi essendi possunt fundari in vna essentia. ergo et
Vbi dñm est qd ens est vñ p aliquod additum. Et qñ tunc replicatur
illud additū ex quo est ens erit vñ per aliud additum. ideo erit pcessus
in infinitū. Dñm qd illud additū non est illud qd est vñ sicut ens. sed est
illud quo est aliqd vñ. et illud pñter non est vñ per aliud. quādamodū
homo est albus per albedinē. sed albedo illa iterū non est alba p aliam albes-
centem. ergo hoc argumentū falsum est.

Arguit. omne illud qd est intelligibile vel est ens vel non ens. s; vnitas
non est non ens. ergo est ens. Tūc vltcrius ens est vñ p aliquod sibi ad-
ditū. et illud est ens. s; sibi additur aliud vnū quod iterū est aliud ens. et sic
erit pcessus in infinitū. quod est impossibile. Sed maior prius assumpta
patet. qd inter ens et non ens nullū est mediū. Dñm qd non est simile de
albedine et vno. qd albedo est ens alicuius determinati generis. sed vñ
transcendenter acceptum extendit se ad omnia genera. sic ens est vñ per
aliqd additum. sed illud additū est vñ p essentia. sicut albedo est albedo p
suam essentiam. tñ ipsa est sup addita ipsi subiecto. licet sit in hoc differētia
qd ipsa a subiecto sit realiter distincta. et nō vnitas ab entitate. Tameñ in hoc
est pueniētia. qd sicut albedo ē alba per essentia. ita vnitas est vna p essentia.

Arguit. sicut est de bono ita est de ente. sed oīa bonum appetunt. et illud
bonū iterū appetit suū bonum. ergo sicut ens est vñ per vnitatem. ita illa
vnitas erit vna p aliam vnitatem. s; et pñter tenet p simile. qd sunt ambo rā
scendētia. Dñm qd quis bonū appetit bonū. tñ ille appetitus finitur in
primo bono. et iterato si ponatur (vt quidā volunt) qd vnitas esset vna p
aliam vnitatem. non tñ esset pcedendū in infinitū. sed standū esset in illo qd
est vñ per essentiam.

Arguit. omnia entia sunt in ordine posita. cum ergo ens et vñ sunt de
numero rez. oportet qd habeant ad inuicē ordines. et per pñs oportet qd ena
sit maioris entitatis qd vñ. Sed magis cōmune et minus cōmune nō
conuertunt fm Porphyriū. ergo et Dñm qd pueritū quantū ad sup
posita. qd in quocūq; reperit rō entis etiā repitur rō vnus et ecōuerso sed
non quo ad formales rōnes frandi. quia ens dicit qd illimitatū. sed rō vñ
us est rō alicuius indiuisib; que est posterior rōne entis Quibus solutis
per Spineū ponitur talis conclusio ¶ Spineus

Passiones entis non sunt re-

aliter ab ipso ente distincte

Contra hoc opponit Alius

Arguit. causa efficiens et suus effectus realiter distinguuntur. sed sub-
iectū est causa efficiens suam passionē fm omnes phos. ergo conclusio vñ
est falsa. Maior est Aresto. secūdo physicor. et secūdo metaph. qd est causa
extrinseca. Sed minor patet ex supra dictis. Dñm qd hoc intelligit de pas-
sionib; realiter distinctis. non aut transcendētib;.

Arguit idem nō est passio suiipsius. si ergo vnitas. veritas et bonitas nō
sunt fm rem distincte ab ente. sequitur qd idem sit passio et subiectū. et qd idē

Argumentoy

sic passio sui ipsius **D**ñm q̄ sunt idem fm rem.

¶ Arguit illa distinguatur reall inter q̄ p̄t fundari p̄radictio. s̄ in
ens ⁊ suas passiones fundat vera p̄radictio. ḡ rē. Maior p3. q2. p̄radi
ctio est inter illa q̄ maxime distant. Minor p3. q2. subiectū est vnu ⁊ pas
siones sunt plura. s̄ vnu ⁊ nō vnu opponitur mō p̄dicto. ḡ rē. Bdm
q̄ illa diuersa fundantur in distinctis rācōnibus

Arguitur ex illo sequeretur q̄ transcendentia essent entia ratōis.
hoc aut̄ est falsum. ergo illud ex quo sequitur. Quid q̄ sunt ens reale
distinctum in se diuersis ratōibus

¶ Arguit. tūc ens esset maxime logicē p̄sideratōis. qđ tñ falsum est. Qui falsitas p̄. q. p̄tinet eius p̄sideratio ad metaphysicū sicut p̄ q̄ro metaphysice. Ans. p̄. q. p̄ passionē p̄siderant f̄m rōem. Dd̄m qđ logicē q̄s tractat de rōibz illis qđ sunt scđarijs p̄ceptus. ⁊ sua p̄p̄ia intelligūtur in p̄maris p̄ceptibz. ergo non sequitur.

¶ Arguitur sicut h3 se ens reale ad ens rōnis. ita seh3 distinctio rōis ad distinctiōem reale. h3 ens ratiois reducitur ad ens reale tanq3 ad suū fundamētū. ¶ G3 etiā ista distinctio fm rōem inter ens et suas passiones d3 reducitur ad aliquā distinctiōem reale. sed añ ens 2 sua transcendētia nō ē ali quid intelligibile. ergo zc. ¶ Qdā q impossibile est intelligere unitatē entis nisi intelligat quā unitas priuat. q est aliteras vel nō idēmpitas inter ens 2 nihil. que est realis pluralitas 2 pluriū non idēmpitas. et ergo reducitur in remota distinctiōem que est inter ens 2 nihil seu nō ens. sed distinctio entis 2 unitis reducitur in distinctiōnem inferioris et superioris. ¶ Q3 entitas conveniunt omnibus. ex hoc q sunt extra ipm nihil. Unitas autem ex habitudine rei ad intellectum et esse simpliciter et esse sicut inferi3 differunt fm intellectum.

¶ Arguitur. ſuperius ⁊ inferius ſunt idem. ergo p hoc nō poſſet. pbaſ
qꝛ illa diſtinctio ſm ratioem reducat ad diſtinctionem reale. **Adm qꝛ**
yeꝛ eſt in eodem. ſm in diuerſis realiter diſtinguuntur. ſicut humanitas
in hoie et animalitas in aſino. modo ſic eſt de ente et vero. qꝛ ens dicit p
cōparatōem ad eſſe. ſed eſſe ens yeꝛ p cōparatōem ad intellectū. ſed eē ens
et eſſe p intellectum diſtinguuntur.

¶ Arguitur. ex isto sequeretur q realiter distingueretur. ergo oppositum minus verum. Sequela probatur. qz dicitur q habent se sicut superius et inferius in diuersis. sed illa (vt prius exemplificatū est) differūt realiter. ergo zc. Qdm q nō differūt ens z verum realiter. sed reducuntur ad realiter distincta vt huiusmodi. qz ratio veritatis attribuitur enti per comparationem ad intellectum. sed ratio bonitatis per comparationem ad voluntatem. sed voluntas z intellectus sunt potentie fm omnes veros philosophos realiter distince. Et pro confirmatōe istorum est Aristoteles ens quarto metaphysice dicens. q ens z verum sunt vna natura. Item dem dicit decimo metaphysice q verum esse est vnicuiqz esse. ergo quod non est verum merito potest dici nihil.

¶ Arguitur. passionēs ⁊ subiecta debent esse in diuersis p̄dicamentis. s; nec ens nec sua transcendentia sunt in aliquo p̄dicamento. **Q**uoniam **O**m̄ne q̄ intelligit̄ de passionib; realiter a suis subiectis distinctis. modo ens

Promptuarium

non est a suis passionibus distinctum

Arguit illa diffinguntur realiter quoz vñū reductiue ponit in al-
quo genere. reliquū vero nō. sed vnitas (ex quo est pñcipiū materie) redu-
citur ad pñdicamentū qñtitaris. nō autē entitas. g. 2c. Dñm q hoc ma-
gis intelligit de illa vnitate que est principium materie. non autem de illa
vnitate que est passio entis.

Arguitur ex illo uideri sed q̄ vnitatis sit vnitas. qz vnitas quanti-
tatis pncipat vnitate transcendente. ⁊ sic illa ⁊ sequēter debet alia p̄-
cipare ex eadē rōe. ⁊ sic posset eē p̄cessus in infinitū in vnitatibz. **O**dm
q̄ status est in vnitate transcendētis. que ex seip̄a vna est. ⁊ est illa qua
aliquid est vnum. ergo nō seq̄tur. sicut bonitas de se est bona in bonitate
p̄ma increata in qua est status. ita etiam possumus dicere de vnitate qd
etiā statū habet in illa vnitate que est increata. que est deus. existens oīm
rerum p̄ncipium ⁊ creator ⁊c.

Lilius ex p̄dictis argumētatōibz elicit talem cōclusionē.

Subiectum est causa suarum

passionū in genere cause efficiētis Contra quā p Spineū.

Arguit. ois cā efficiens agit p motū. sed passio nō p̄t pducia sub
iecto p motū. ergo p clusio falsa. Maior est phi scdo physicoz. vbi d̄r q
causa efficiens est pncipiū vnde motus. Minor p̄t de motu eterno cir
culari ip̄ius celi. qui est p̄mus omnīū. si iam esset pductus p causam effi
cientem ante p̄mū motū esset motus. qd falsus est. Dm fm aliquos
q hic loq̄tur de passionibz generabilibz z corruptibilibz quale nō est celus
Vel aliter d̄m q celum cum inclusione sui motoris est causa motus sui
per simplicem emanatōnem

per simplicem emanationem
 ¶ Arguitur oīe mutatum esse materie p̄supponit mutari sed motus
 celi fit ergo ante motū celi fuit mutari. z per p̄sequens ante p̄mū motū
 fuit motus. Oīm q̄ ille fuit motus metaphoricus z creationis q̄ nō
 facit aliquam mutationem in ipso creante. quia s̄m Boetium immobilis
 manens dat cuncta moueri.

Arguitur oīe agens agit p mortū sūm Aretō. pmo de generatōe. et
go nō fuit possibilis mor? siue alicui? passionis pductio nisi p mortū ab
aliquo agente. Qdm q dictū p hī intelligit de agente physico. quod in
agēdo repatit mō pmiū agens nō agit hoc modo.

Agēdo reparat inō p mū agens nō agē hōc modo.
¶ Arguitur simplex emanatio p quā subiectū est causa efficiens sue pa
tionis aut est aliqua mutatio aut nō Si p mū tunc q̄uis nō est motus
est tñ cū motu p̄dicto sicut p̄z octavo physicoz vbi dicitur Genera
tio aut est motus aut non est sine motu. Si non est mutatio tūc erit mu
tatio esse siue mutari qd̄ est contra. Aresto. sexto physicoz. Odm q̄
subiectū nō est causa efficiens sue passionis p motū qz tunc nō essent sū
tempore sed per indiuisibilem mutatiōem pcedentē ab agēte voluntario
cuius actus est supra motum ⁊ supra tempus ⁊ sic pducit formā in sub
iecto ad cuius forme pductiōem p modū naturalis pcomitatie sequitur
ipsa passio in subiecto ex secunditate talis forme.

Argumentorum

¶ Arguitur ois cā debet pcedere suū effectū. s; quedā passiōes pcece-
dunt sua subiecta. s; nō pnt a subiectis causari. Maior pz ex diffinitōe
cause. qz dī cā est ad cuius esse seqtur aliud. Sed minor pz. qz si ex aqua
dī generari ignis. tūc oportet q; sit pūs calor agens in materiā ipi⁹ aque
anteq; forma ignis introducat. qz actus actiuoz sunt in patiente pdispo-
sito. scdo de anima. tū ignis hz calorem vt ppiā passiōem. **¶** Dm q;
subiectū sp pcedit passiōem. Et ad argumentū dī q; calor qualiter
cunq; acceptus nō est passio ignis. sed calor in summo. z sic dī Aresto.
scdo de generatōe q; quodlibet elementū determinat sibi ynā qualitatē
in summo. z illa uenit illi tunc vt ppiā passio

¶ Arguit si subiectū esset cā sue passiōis. vel tūc pduceret suā passio-
nem in eodē instāti in quo pducit subiectū. vel in alio instāti. s; nullum
istoz est dī. ergo zc. Maior pz q; nō in eodē instāti. qz tunc idē esset
pducens z pductū. nec in alio instāti. qz tunc tempus esset mediū inter
illa duo instātia. z sic subiectū tpaliter pcederet suā passiōem. **¶** Dm q;
pducit in eodē instāti tps. qz generatio eoz est in eodē tpe. z sūt eo-
rundē corruptio. fm Aresto. qro metaphysice. Et qū dī. ergo idē esset
pducens z pductū. **¶** Dm q; idē nō p; sit esse pducens z pductū in
ppiā virtute. sed illud qd pducit in eodē instāti p; esse pncipiū. pductū
alterius. sic autē est de subiecto in ordine ad passiōem. qz virtutem produ-
cendi habet a forma fm q; recepta est in materiā. z illa est a generante. s;
cur patet quarto celi.

¶ Arguit qd sit. sit ab aliquo sibi sili in specie. s; subiectū z sua ppiā
passio nō sunt eiūsdē spēi. imo sunt diuersoz pdicamento z. s; substantie
seu accidētis. **¶** Dm q; maior intelligit de agente vniyoco. modo subie-
ctum est cā efficiens equoca sue passiōis

¶ Arguitur. effectus nō potest pdicare de sua causa efficiente. sed pro-
pria passio predicatur de suo subiecto. ergo zc. Maior patz. quia effect⁹
eius est illi cause extrinsecus. sed in predicatione oportet vnum alteri in-
herere. Minor patet in hoc exemplo. homo est risibilis. **¶** Dicendum
q; maior intelligitur de effectibus omnino extrinsecis. modo licet passio
insit subiecto extrinseco quantum ad modum sue productionis. tamē ite-
rum fluit ad suam causam tanq; ad subiectum cui inheret. z sic predica-
tur potius in genere cause materialis comparata et hoc concretue. q; in
genere cause efficientis

¶ Arguit. idē nō ē in actu z in potētia respectu eiūsdē. s; subiectū (in
q; est cā efficiēs) est in actu respectu passiōis. s; nō p; p ppariōem ad
passiōem esse in potētia. Maior est aresto. pmo de aia dicētis. Act⁹ z po-
tentia nō p; differūt. Etia scdo phisicoz vbi dī q; alia est rō act⁹ z po-
tentie. **¶** Dm q; hoc est respectu eiūsdē. tū est p diuersa in subiecto exis-
tentia. qz per formam agit. z est in actu. sed per materiā est in potētia
et recipit. Sed alij dicunt q; non est repugnantia si est potētia remota. s;
bene propinqua zc.

¶ Arguit. vnus effectus nō hz duo agentia. s; passio est vnus effect⁹
q; causat a generante. s; nō causatur a subiecto. Maior est cōmentatoris
augerōis ptra auicennā. S; minor pz. qz dī Aresto. quarto celi. q; dāus

Promptuarium

formā dat etiā psequētia ad formā. sed passio psequitur formā q̄ est de ge-
nerante. ergo non causatur a subiecto suo. **O**dm q̄ generans formā
est causa prima. sed subiectū totū (q̄d cōpositū est ex materia et forma)
est causa proxima. modo nihil impedit vnius esse plures causas subordi-
natas quemadmodum est in proposito.

Arguit. nihil citra p̄mū p̄t agere p suā essentia. s; si p̄prietates et passi-
ones siue potentie rez. fluērent immediate a subiecto. tunc esset agens per
essentia q̄ ante illas potētiās nihil est intelligēdū nisi nuda essentia. ergo

Odm q̄ simplici emanatōe pcedunt a secunditate ipsius forme sub-
iecti s̄m virtutē causatiuā a generante ei impressa

Arguit. ad qualitates scōde sp̄ci nō est mot⁹ s̄m **A**resto. septimo phi-
sico. s; oēs p̄prie passionēs sunt in scōda specie qualitatis. q̄ nō p̄t cau-
sari p motū a subiecto **O**dm q̄ **A**resto loq̄tur de motu p̄prie dicto. q̄
nō est in scōda specie q̄litates. bñ tñ motus cōiter dictus **E**l **o**dm q̄ nō
est ibi motus p̄mo et p se. s; solū ex psequēti. q̄ scz subiectū est pductus
p motū. et ad illā pductōem p modū pcomitatie naturalis sequit̄ gene-
ratio ip̄az passionū. q̄dāmo intrinsece et coessentialit̄. s; q̄dā dicebant q̄
nō essent a subiectis realiter distincte. et ergo d̄t **A**resto. q̄rto metaphy-
sice q̄ eadē generatōe generantur et corrumpuntur.

Arguit. passionēs nō causant a subiectis p se. q̄ solō falsa **A**n̄s. pbat
q̄ eclipsis est passio lune. tñ nō causat a luna. s; ab interpoē terre inter so-
lem et lunā. sicut d̄t **A**resto. scōdo posteriorū. **O**dm q̄ pclusio nostra in-
telligit̄ de passionib; positivis et nō p̄uatiuis. q̄ aliunde causant.

Arguit. nō entis nō est aliqua causa. s; p̄uationes sunt nō entia. q̄
zē. **O**dm q̄ nō habent causam per se. quia illa semper intendit bonū
vel si habeant causam per se tunc nō est nō ens. sed fulsitur aliquo habi-
tu qui est aliquod ens positivum

Arguitur. sicut se h; passio entis increati ad ens creatū. sic se h;
passio entis creati ad ens creatū. sed nulla passio entis increati est sibi in-
herens. ergo etiā passionēs rez. creataz nō debent eis inherere. ergo zē.
Minor pz. q̄ in deo nullū cadit accidens. q̄ accēs facit p̄p̄onem. s; de-
est simplex. g. **O**dm q̄ q̄uis nō potest inherere s̄m rem. tñ bñ s̄m mo-
dum. sed res create sunt ex duobus p̄ncipiis realiter distinctis semp cō-
posite. ergo passionēs possent illis inherere.

Arguit. materia et efficiēs nūq̄ coincidūt. scōdo phisicoz. q̄ in reb;
creatis idē nō p̄t esse subiectū et efficiēs **O**dm q̄ materia ex qua et ef-
ficiēs nūq̄ p̄t coincidere. q̄ efficiēs est actu. sicut idē **A**resto. ibidem
d̄t sp̄s existimabit̄ mouēs. s; materia ex qua est ens in pura potentia sed
materia in qua et efficiēs optime coincidūt. sicut pz in pposito de subiec-
to et passione. et s̄m hoc dicit **A**resto. p̄mo phisicoz. q̄ materia et forma
sunt cause eoz q̄ sunt in toto pposito **E**x q̄b; dictis infert correlarium

Uilius

Subiectū et sua p̄pria passio

sunt simul.

Contra quod per **Spineum**

Argumentoy

¶ Arguit. omnis causa precedit suū effectū. sed subiectū est causa sue p^{re}ie passionis. vt p³ ex p^{re}dictis. ergo p^{re}cedit ipm. **¶** **O**dm q^{uod} lic^{et} p^{re}ces^{se} dit natura. sunt tū simul tpe. Cuius rō est. q^{uod} causa in actu z cōpleto est siml^{iter} tpe cum suo effectū. sicut patet per cōmentatōre p^{ri}mo postēior^{um} de p^{ri}missis p^{er} cōparationem ad conclusionem.

¶ Arguitur. notiora sunt p^{ri}ora. sed passio est notior suo subiecto. ergo est p^{ri}or. **¶** **V**inoz p³. q^{uod} d^{icitur} **A**resto. p^{ri}mo de aia q^{uod} accidentia magnā p^{re}z^{er}ferūt ad cognoscendū q^{uod} quid est. **¶** **O**dm q^{uod} hoc est solū a posteriori non aut a priori z fm^{it} tempus.

¶ Arguit. illa nō sunt siml^{iter} tpe q^{uod} nō cadūt sub tpe tanq^{uam} mensuratum sub mensura. sed subiectū z sua p^{ri}ia passio sunt h^{uius}modi. ergo zc. **¶** **V**inoz p³. q^{uod} ambo sunt ylla q^{uod} sunt ybiq^{ue} extra semp^{er} z frequenter fm^{it} **A**resto. p^{ri}mo postēior^{um}. **¶** **O**dm q^{uod} hoc vez^{us} est p^{er} se. s^{ed} p^{er} accens^{um} mensurant cū illa mensura qua mensurantur singularia. **¶** **E**t fm^{it} illū modū dicit **G**uilbertus q^{uod} terminus generatōis p^{ri}mus est suppositū z singulare. sed ex p^{re}ses^{se} quenti generatur yle. z sic etiam mensurat tpe zc.

Et istis ponit **V**ilius tale correlariū

Illorum que sunt eādē

fm^{it} essentia est yniū p^{ri}ium. **¶** **C**ontra q^{uod} d^{icitur} p^{ri}mo p^{ri}mo.

¶ Arguit. subiectū z p^{re}dicatū sunt idē. s^{ed} p^{ri}ium h^{uius} se in rōne p^{re}dicati p^{er} p^{ar}toem ad suū subiectū. si ergo idem esset p^{ri}ium illor^{um} q^{uod} sunt idē tūc p^{ri} p^{ri}ium esset ip^{sius} p^{ri}ium. sicut p^{ri}ium est ip^{sius} subiecti. **¶** **O**dm q^{uod} p^{ri}ium et suū subiectū nō sunt idē fm^{it} essentia sicut loquitur correlariū. s^{ed} solum sunt idē subiecto numeraliter. et differūt fm^{it} suas essentias. sicut entia di^{uer}sueror^{um} p^{re}dicamentor^{um}. ergo nō valet argumētū. sed si essent idem sicut di^{ff}initio z diffinitū bene sequerēt. q^{uod} illoz esse est vna essentia.

¶ Arguitur. diffinitōis z diffinitū nō p^{er} ee yniū p^{ri}ium. q^{uod} p^{ri}ium est in illo tanq^{uam} in subiecto cuius est p^{ri}ium. vt p³ ex p^{re}dictis. s^{ed} nullum p^{ri}ium est in diffinitōne. q^{uod} solius sp^{eci}ei est p^{ri}ium. **¶** **O**dm q^{uod} hoc verus est fm^{it} formalem ratōem f^{aci}endi. tamen fm^{it} rem idemp^{er}tificatur. z sic est in vno sicut in reliquo p^{ro}pter unitatem essentie.

¶ Arguit. p^{ri}ium est p^{ri}ncipiū cognoscēdi. s^{ed} diffinitio p^{er} se est sufficiens cō^{gn}oscēdi p^{ri}ncipiū. **¶** **¶** **O**dm q^{uod} vez^{us} ē a p^{ri}ori. s^{ed} p^{ri}ium a posteriori.

¶ Arguit. p^{ri}ium nō p^{er} esse p^{ri}ncipiū cognoscēdi a posteriori z quo ad nos. **¶** **¶** **A**ns p^{ro}bat. q^{uod} illud nō est p^{ri}ncipiū cognoscēdi quo ad nos cū ius cognitio est multū difficilis. s^{ed} cognoscere an hoc vel illud sit p^{ri}ium alicuius est multū difficile. **¶** **¶** **V**inoz p³ p^{er} **A**resto. p^{ri}mo postēior^{um}. q^{uod} ex eo p^{ro}tingunt multi errores in assignatōne vniuersalis. **¶** **O**dm q^{uod} posito illo q^{uod} sciat vt p^{ri}ium tunc ducit in noticiā rei plus q^{uam} accidētia cōm^unū. si autem non cognoscitur vt p^{ro}p^{ri}ium sed vt accidens. cōmune. tūc ad modum illorum accidentium ducit in aliorum noticiā.

¶ **E**t quando dicitur. diffinitio p^{er} se est manifesta z est p^{ri}ncipiū cognoscēdi. ergo zc. **¶** **O**dm q^{uod} vez^{us} est vt h^{uius}modi nō tū inq^{ue}stū est idē fm^{it} essentia cū diffinito. q^{uod} sic illoz est vna rō notificatōis a posteriori.

Promptuarium

Istis visis ponit Spineus talem conclusionē

Proprium est unum predica-

tum dyalecticum. Contra quam p. 2. l. 1. uim

Arguit. propriū nō est predicatū dyalecticū. ergo conclusio minus vera. Ans. probat. q. vel hoc esset respectu sp. vel respectu indiuiduorum. s. nullū istorū est dōm. g. 2. c. Maior p. ex sufficiency diuisione s. m. respectū. s. minor p. q. nō ad p. m. p. artē. q. diffinitio est predicatū respectu sp. g. nō p. propriū. Patet. q. n. q. vnius subiecti est t. m. vniū propriū. Scdm p. q. predicatū ponit in p. p. n. e. terminabili p. artē dyalecticā. s. h. m. d. nō sunt indiuidua. ergo 2. c. Odm q. propriū ē predicatū respectu sp. q. de illa p. uerūm predicatur. ut inquit Albertus. Et q. n. replicat. diffinitio est predicatū respectu sp. Odm q. v. est. 2. etia propriū s. m. diuersas t. m. rōnes

Arguit. predicatū d. de suo subiecto. s. propriū nō p. predicari de specie ergo nō est eius predicatū. Maior p. q. modus predicandi fundat sup. modū essendi. Minor p. q. effectus nō predicat de sua cā efficiente. eo q. est extrinsecus. sed propriū causat a specie. g. nō predicat de ea ut paruit sup. ius

Odm q. licet non predicatur predicatione essentiali ut vult argumētum. tamen bene predicatione accidentali

Arguit. nō predicat de sp. predicatōe accidentali. g. 2. c. Ans. p. q. ista est mala predicatio. hō est risibilitas. Odm q. v. est in abstracto. q. sic nullū actus predicat de subiecto. t. m. bene in concreto. ut hō est risibilis.

Arguit. q. nō est subiectū nō est predicatū. s. propriū nō p. ē subiectū ergo nō est predicatū. Maior p. q. opposita h. n. se circa idē. s. subiectū et predicatū sunt h. m. d. g. 2. c. Minor p. q. subiectū d. p. se stare. s. propriū sciat naturā inherente sp. in subiecto. g. etia sp. predicat. Odm q. opposita p. trarie vel p. uatiue h. n. fieri circa idē. ut patz p. Aresto. in p. m. de somno 2. vigilia. nō autē relatiue opposita. qualia sunt subiectū et predicatū formalit. eo q. illa (ut p. p. p. m. m. r. o. r. e. in postp. dicamētis) mutuo se expellunt ab eodē subiecto respectu eiusdē s. m. actū 2. aptitudinē.

Arguit. idē nō est predicabile 2. predicatū. s. propriū est predicabile. ut patz p. Aresto. p. m. o. thopicoz. ergo nō est predicatū. Maior p. q. predicabile 2. predicatū est ut disparata d. r. a. etia penes numer. q. q. n. q. sunt predicabilia. tria autē t. m. predicata. Odm ad maiore q. est falsa. q. idē p. ē p. resdicabile 2. predicatū s. m. diuersos modos p. siderandi. nam dicit predicatū s. m. modū inherendi in tali subiecto s. m. q. facit p. p. n. e. m. terminabilem p. artē dyalecticā. s. predicabile sumitur a modo predicandi.

Arguit. posito posteriori ponit 2. pus. s. modus predicandi p. supponit modū inherendi tāq. pus. g. o. m. e. predicabile est predicatū. Odm q. v. ē. t. m. ille mod. inherendi nō sp. est talis q. lis requirit ad predicatū dyalecticū.

Arguit. illud nō est predicatū q. nō est v. l. e. s. propriū nō est vniuersale ergo nō est predicatū. Maior p. q. de predicatis solum est scientia et talia sunt v. l. a. s. m. Aresto. p. m. o. posterior. Minor patz. q. v. l. e. s. m. eius diffinitioem est vnum verūm in multis. s. propriū vni soli conuenit. ergo.

Odm q. v. est immediate. s. mediate pluribus conuenit

Argumentoy

Arguitur. opposita nō pnt vni puenire. s; vniuersale z singulare s; opposita fm Aresto. pmo posterior. ergo nō potest esse cōmune z singulare. **Dm** q hoc est respectu diuersoy. q; respectu spci vni soli puenit s; respectu indiuiduoy pluribus conuenit

Arguitur. ex isto sequitur q; ppiū nō est vlt. z p; sequēs nō ē pdi catū. Patet q; vniuersale debet esse immediate in multis. s; ppiū immed iate est in vno tñ. **g** rē. Maior pz. q; diffinitio imediate verificatur de suo diffinito. s; diffinit vlt qd est vñū versum in multis. **g** rē. **Dm** q illa diffinitio analogice vltib; puenit. z ergo qdā vltā pdicantur analogice de plurib; sicut in pposito ppiū pmo z immediate pdicatur de spes cie. sed ex consequenti de indiuiduis.

Arguitur. nullū corruptibile est pdicatū. s; ppiū est corruptibile. **g** nō est pdicatū. Maior pz. q; de pdicatis nō aut de corruptibilib; est scia vt vult Aresto. pmo posterior. Minor pz. q; accis corruptit ad corz ruptionē sui subiecti sed ppiū est in indiuiduis. vt tam dictū est. ergo est corruptibile. **Dm** q licet in singularib; in quib; est p accis est corru pibile. tamen in specie omnino est incorruptibile.

Arguit. dē Porphiri⁹ pempta spē perimit z ppiū. ergo est corrup tibile nō solū fm indiuidua. s; etiā fm spēs. **Dm** q Porphiri⁹ non vult q spēs perimit. s; vult ostendere necessariā habitudinē inter spēm z ppiū. z sic ponit hoc quasi esset possibile.

Arguitur. omne pdicatū debet esse in aliquo pdicamento. s; ppiū nō est in aliquo pdicamento. ergo nō est pdicatū. Maior est nota. eo q; p; dicata sunt qdam vltā. Sed minor pz. q; vel esset in eodē genere cū sub iecto vel in alio. s; nullū isto z est dicendū. **g** rē. Minor pz. q; ppiū ad ppiū mam prem. q; subiectū z sua ppiā passio sp sunt in diuersis pdicamentis vt hō erisibile. Scda ps pz. scz q nō in alio. q; ppiū z sua passio idē p; ficantur numeraliter. sed que sunt eadem sunt in eodē pdicamento. **g** rē.

Dm q sunt idē numero accntaliter. z talia pnt esse in diuersis pdis camentis. s; illa q sunt idē nūero essentialiter sunt in eodē pdicamēto

Arguit. omne pdicatū dz habere modū pdicadi. s; ppiū nō hz modū pdicadi. **g** nō est pdicatū. Minor pz. q; nō pdicat p accis. eo q pdicat in scdo mō pferatis. nec etiā p se. q; aliqd (fm Albertū) pdicat de eo si cut est in ipō. s; ppiū est in spē vt accis est in subiecto. **g** pdicat de eo si cut accis. **Dm** q qūis ppiū est in specie vt accis in subiecto. nō tñ pdicat p accis sed p se. eo q fm suā ppiā naturā est in specie de qua p; dicatur etiam in scdo modo pferatis

Arguit. si esset pdicatū vel hoc esset respectu subiectoy vel respectu supposito. sed nullū isto z est dicendū. **g** rē. Non respectu subiectoy. q; ab illis nō abstrahit. Nō etiā respectu supposito. q; tunc esset idē cū ge nere z specie. eo q hnt eadē supposita. **Dm** q respectu subiectoy ē p; dicatū. sed respectu supposito est vniuersale

Arguit. si ppiū ē pdicatū vel esset ppiū generis seu ppiū spci. s; nullū isto z ē dōm. **g** Maior pz p sufficientē diuisionē. S; minor pz. nō ppiū. q; ppiū psequens gen⁹ est generale z **g** nō pdicat vterq; de vna specie nec etiā ppiū psequens specie. eo q etiā plurib; puenit. q; est vniuersale

Promptuariū

Dōm q̄ intelligit tam de p̄rio generico q̄ specifico Et q̄n repli-
catur p̄riū est solius sp̄i. Dōm q̄ tūc illud qd̄ est genus h̄z modum
sp̄i quēadmodū sensualitas puenit aīali Et addendū est q̄ licet p̄riū
specie pluribz pueniat hoc solū est ex p̄sequenti.

Arguitur. si p̄riū esset p̄dicatum esset processus in infinitum. s̄z
hoc nō potest esse. vt p̄z p̄ aresto. p̄mo posterior. z etiā scdo metaphysice
ergo rē. Dīno: p̄z. q̄z om̄e p̄dicatū h̄z modum p̄dicandi sibi p̄riū z
ille modus p̄rius p̄dicandi habebit aliū modū z sic in infinitū. sed hoc
est impossibile. ergo rē. Dōm q̄ ille p̄rius modus p̄dicandi ip̄ius p̄
p̄riū nō h̄z aliū modū p̄dicandi a seip̄o. s̄z tenet sub mō p̄dicandi ip̄ius p̄
p̄riū in p̄muni. ergo facit distinctū p̄dicatū. q̄z format̄ puenit p̄rio. sicut
albedo formaliter est alba. z in genere cause formalis nō est processus in
infinitum. vt patet secundo metaphysice.

Arguit. p̄dicatū p̄riū d̄z ē distinctū ab accīte. s̄z p̄riū nō distin-
guīt ab accīte. q̄ nō est p̄dicatū. Dīno: p̄z. q̄z p̄riū p̄mo p̄dicatur de
specie. s̄z accīs p̄dicat de indiuiduis. Dīno: p̄z. q̄z p̄riū z accīs h̄nt se
sicut sup̄ius z inferius. sed sup̄ius z inferius idēp̄ficant essentiat̄. q̄z.

Dōm q̄ accīs p̄dicamentale z p̄riū h̄nt se sicut sup̄ius z inferius
et illa in q̄busdā p̄nt idēp̄ficari. nō tū in om̄ibz. z ergo p̄riū z accīs
in cōmuni sunt distincta p̄dicabilia.

Arguitur. si distinguerentur vel hoc esset ex eo q̄z p̄riū z accīdēs
habent diuersos modos p̄dicandi. sed hoc nō. vel diuersos modos inhe-
rendi. sed hoc est falsum. ergo rē. Dīno: patet. q̄z p̄riū est p̄dicatum
p̄ se accīdens vero per accīdens. sed hoc non. q̄z causa per se z causa p̄ ac-
cīdens faciunt vnā causā. ergo illa duo habebunt etiā vnū modū
p̄dicandi. Dōm q̄ licet faciunt vnū per accīdens. sicut pat̄z secūdo
physicor. tamen hic loquit̄ de distinctōe formali z per se s̄m. quā distin-
ctionem res cadit sub arte

Arguitur. om̄e p̄ accīs reducīt ad p̄ se. Itē ista est p̄ se. hoc lignum
est albū p̄mo posterior. Itē illud p̄dicat de alio p̄ se qd̄ cadit in ei⁹ diffi-
nitōe. s̄z subiectū cadit in diffinitōe accīdētis in cōmuni. vt p̄z p̄ Aresto.
seprimo metaphysice. q̄ accīs p̄dicat sicut p̄riū p̄ se. Dōm q̄ licz p̄di-
cat p̄ se nō tū s̄m aliq̄ue modū p̄seitaris que ponit Aresto. p̄mo postērio-
rum. Et q̄n d̄z est de diffinitōe accītis cōmunis ip̄m subiectū. q̄z.

Dōm q̄ illa nō est diffinitio p̄ria. s̄z p̄ additamentū. Et q̄n repli-
catur. sic etiā p̄riū diffinit p̄ additamentū. Dōm q̄ inter p̄riū z suū
subiectū est coessentialis habitudo q̄ nō est inter accīdēs z suū subiectū
ergo nō h̄z talē modū p̄seitaris sicut habet p̄riū.

Arguitur. om̄e illud est accīdens qd̄ nō est substantia. s̄z p̄riū
nō est substantia. ergo est accīdēs. z p̄ p̄sequēs nō distinguūtur. Dōm
q̄ verum est capiēdo accīdens pro illo quod adest z abest p̄ter subie-
cti corruptionem. sic vtrq̄ nō differunt

Itis vīsīs ponit Lilius hoc correlariū.

Proprium nō habet annexum

Argumentorum

Arguit. sicut se habet idē diffinitōe ad diffinitōem. sic se habet idē pprio ad propriū. sed idē diffinitōe est annexū diffinitionis. ergo idē pprio erit annexū ppriū. Maior pz p fortissimā z p maximā similitudinem.

Odm q idem z diuersum esse annexū alicuius pdicati debet causari ex pdepritate z diuersitate eius cuius est annexū. qz terminat p eadē pderatōes. Sed q aliqua sunt idē pprio nō causat ex pprio. s; ex pre forme specificē. quā ipm ppriū psequit. ergo nō habet annexum.

Arguit. qd habet denotatōem a pprio z nō est propriū est annexū ipfius ppriū. s; ppriū qñ et vbi hñt denotatōem. ppriū z nō sunt ppa. s; sunt eius annexa. Maior pz. qz annexū prim puenit z prim differt ab eo cuius ē annexū. Dōz q ppriū qñ et ppriū vbi nō ptenent formali sub ppo. s; nō s; annexa. Et qñ replicatur. fm argumētū assumptū hñt denotatōnem a pprio. s; zc. Odm q illa nō est formalis z realis. sed solum fm analogiam siue rationem.

Arguit. sicut se habet magis et minus ad accēs. ita etiā ad ppriū. s; illa sunt annexū accēs. ergo sunt annexū ppriū. Maior pz qz ppriū est accēs. Minor est. Aresto. in thopis. Odm q licet ppriū sit accēs pdicamentale. nō tñ est accēs pdicatum. z tali puenit habere annexū illud s; magis et minus.

Arguit. propriū suscipit magis et minus. ergo pñt esse eius annexa. Ans pater. qz vnus homo est magis risibilis q alius. Odm q nō suscipit magis z minus intrinsece. sed solam extrinsece ex pre subiecti.

Arguit. sicut opatio arguit formā. ita pfectior opatio debet arguere pfectiōem formā. s; vnus hō est magis pfectus in actu alicuius ppriū pta in ratiocinādo q alius. s; forma. ppriū magis pfecta est in illo. Odm q actus est ipius suppositi in quo talis forma est. z q illud suppositū est magis ad illū actū dispositū. ideo forma cū equali pfectōe in illo pfectior opat q in alio. Et p hoc soluitur istud argumētū. omis forma cōparabilis suscipit magis et minus. s; propriū significat formā pparabilem. ergo zc. Solutio pz ex iam dictis.

Arguit. si illud qd minus videt inesse inest. z illud qd magis. s; minus videtur q accēs haberet annexū q ppriū. qz ppriū est maioris pfectionis et entitatis q accēs. Etia ex eadē rōne quā alia pdicata habent annexū etiā propriū debet habere. Odm q licet ppriū sit pfectius q accēs. tñ fm illā rōem pfectionis non puenit alicui habere annexū. sed ex eo qz hñt aliqd qd prim puenit z prim differt. sed hoc nō habet propriū. qz modus pdicandi ipius ppriū est inesse pueribilib. z nō indicare qd est esse rei. Si iam poneret annexū qd pueniret cū pprio in illa pditōe qd est puerum pdicari. z differret in illa q est non indicare. tñ esset diffinitū. que est vnū principale pdicatum ad syllogismū nō reducibile. Vel puenit cū pprio in secūda z differret in prima. sic esset accēs. et tñ in omnib; tunc est genus. ergo zc.

Arguit. ppriū in pcreto prim differt a pprio in abstracto et prim cōuenit. s; illa duo se hñt vt pdicatum z annexū. Odm illa prius dñia est ex mō pcedi que non sufficit ad rōnem annexi. Ut aut plenius intellīgamus naturā ppriū inquit. Spineus ad Liliū ponā tibi istā pclusionē

Promptuarium

Propriū est quod soli inest et

puerum p̄dicat de re. et nō indicat qd est esse rei

¶ Alius opponit.

¶ Arguit. cui nō est diffinitio eius nō est bona diffinitio. s; ipius p̄p̄i nō est diffinitio. ¶ Maior p̄z. q; p locū a toto in mō ad suā p̄e negatiue est bona p̄na. Minor p̄z. q; tūc p̄p̄i esset diffinitio. ex q; diffinitio et dif finitū idē sunt. Sed si p̄p̄i esset diffinitio tūc nō esset distinctū p̄dicatū ab alijs. q; qd d; de diffinitōe etiā d; de diffinito

¶ Dm q; argumentū parū valer. Et ad maximā ddm. q; h; veritatē in p̄dicatis facientib; cō uenientia nō dām. sicut facit illa intentio diffinitio. z illa intentio diffinitū.

¶ Arguit. qd qd est idē cū inferiori est idē cū superiori. s; p̄p̄i hic diffini tum est idē cū sua diffinitōe. q; est inferior ad diffinitōem in cōi. s; etiā est idē cū diffinitōe in cōi. z p; p̄is p̄p̄i illud p̄dicatum qd est diffinitio.

¶ Dm q; quīs est idē cū sua diffinitōe realiter accepta. s; sua diffinitio in formali rōne accepta est inferius ad diffinitōem in cōi. quare nō s; idē.

¶ Arguit. omnis diffinitio assumptis falsum est mala. ista est h̄mōi. ¶ Maior p̄z. q; p̄p̄i indicat esse rei s̄m Aresto. in p̄mo de aia dicentes

accētia magnā p̄e p̄ferūt ad p̄gnoscentū qd qd est. Dd; q; hoc solū est a posteriori et p̄ noticiam quia. sed nō a priori et quidditative

¶ Arguit. in loco a substantia terminus inferens debet dicere subam et essentia terminū illatū. s; inter p̄p̄i z suā subiectā fundat locū a suba er go a p̄ori indicat qd ditate z essentia

¶ Dm q; nō d; essentia a priori p; p̄p̄i ad subiectū. s; solum a posteriori. ex eo q; h; coessentialē h; b; bitudine ad ipm subiectū. et rōne illius p̄t ibi fundari locus a substantia q; coessentialiter ad suū subiectum p̄inet

¶ Arguit. quod ponit in diffinitōe alicuius hoc indicat eius essentia. sed p̄p̄i ponit in diffinitōe subiecti. ¶ zc. Maior p̄z. ex rōne diffinitōis. Dd; no; p̄z. hic hō est aial gressibile bipes. q; est diffinitio hoīs s̄m p̄m tū b; pes est p̄p̄i

¶ Dm q; illa diffinitio est t̄m circūlocutina p; ipam dāz substantiale si aut est p̄p̄i nō est diffinitio sed descriptio

¶ Arguit. nulla diffinitio d; dari p; negatōem. s; ista est h̄mōi. ¶ zc. Maior p̄z. q; diffinitio debet dari p; notiora. s; negatio sit nota p; habitū. Dd; no; p̄z. ex diffinitōe assumpta

¶ Dm q; p; illā negatōem circūlocutur vna dām nobis incognitā. q; p; hoc q; non indicat p̄dicatur accētaliter que est positua differentia.

¶ Arguit. ergo possit sic diffiniri. p̄p̄i est qd soli inest et puerum p̄di catur de re z accētaliter

¶ Dm q; nō debuit sic diffiniri. q; p̄dicatum accētale p̄p̄e p̄uenit accēti cōi. sed p̄p̄i p̄dicat nō essentialiter s; coe

essentialiter. ¶ diffinitio mō p̄dicto quīs nō indicat essentialiter t̄m coe

ntaliter. Vel ddm q; negatio negās rem z modū simul debet poni i defi nitōe. sed illa q; negat modū et nō rem bene ponit in diffinitione.

¶ Arguit. diffinitio explicat entitatē. s; negatio recedit ab entitate. ¶ zc. Dm q; h; verū est de negatōe negātē rē z modum s̄l. sed nō de neg

gante modū t̄m. q; illa p̄t aliqñ esse mag; nota q; ens posituum.

¶ Arguit. corruptibiliū est diffinitio s̄m Aresto. p̄mo posteriorū. sed

Argumento 2

proprium est corruptibile. § 2c. Minor patet. quia dicitur Porphyrius quod pempta
spe punitur et proprium. Dicitur quod Porphyrius non vult quod corruptum sit. sed vult
ostendere necessariam habitudinem ad inuicem. loquitur enim ex suppone

Arguitur omne generabile est corruptibile primo celi. sed subiectum et sua
propria passio sunt generabilia. § 2c. Minor patet per Aristotelem. quod
in metaphysica dicitur quod proprium et suum subiectum eadem generatione generantur. et etiam
eadem corruptione corrumpuntur. Dicitur quod ex quo subiectum proprium spiritus est spes
non generatur primo et per se. sed ex principio. scilicet et proprium. et ergo etiam ex principio et
per accidens corrumpitur. per se tamen incorruptibilia sunt ambo

Arguitur ex illo sequitur quod proprium est idem cum suo subiecto. Probatur. quia
illa sunt idem secundum substantiam quod sic se habet quod posito uno ponitur et reliquum. sed
hinc est proprium et subiectum per Porphyrium in predicabilibus. et secundum Aristotelem in
primo posteriorum. § 2c. Dicitur quod verum est quod ad positum unius ponitur
reliquum. non tamen intrinsece et essentialiter sunt idem. sed tanquam aliquid extrinsecum
habet tamen necessariam habitudinem.

Arguitur illud non est proprium quod pluribus inesse dicitur. sed omnis passio pluribus
inest. § 2c. non est aliquid proprium uni soli ueniens. sicut sensibile inest homini asino
et reliquis speciebus animalis. Dicitur quod primo inest soli illi cuius est passio. propria. scilicet
cuius animalis et ex principio et tunc sub eo. Sed contra. passio soli uenit speciebus.
sed animal est genus. ergo non habet passionem. Dicitur quod secundum supra est spes. et
sic habet passionem. et secundum infra est genus. et sic non habet passionem

Arguitur nulla definitio debet dari per negationem. sed ista est hinc. § 2c. non
est bona. Probatur. quia soli inesse et uersum predicari sunt idem. Dicitur quod
sunt idem sicut superius et inferius. quia soli inesse est superius ad uersum predi
cari. quia secundum soli inesse inest. et tamen non predicantur uersum

Arguitur superius et inferius sunt combinata faciunt nugationem. § 2c. Ans
patet sic dicendo homo animal. Dicitur quod verum est quod minus conuenit precedit. sed non quod
magis conuenit precedit. sicut est in proposito. Alii tamen dicunt quod et positum in defini
tione teneatur expositiue. et tunc argumentum non habet locum

Arguitur proprium uni soli uenit. sed uersum predicari uenit definitioni
ergo non uenit proprio. Tenet contra. quia proprium et definitio sunt diuersa per definitionem
cata. Dicitur quod uersum predicari secundum primum modum prelatum est. proprium des
initionis. sed uersum predicari secundum secundum modum est proprium proprio.

Arguitur quaecumque ueritabiliter predicatur eodem modo in sunt. sed sic non est
de propria passione et subiecto. § 2c. Minor patet. quia proprium inest subiecto secundum
secundum modum prelatum. sed subiectum inest proprio secundum primum modum. quia subiectum
est per definitionem passionis. Dicitur quod non est per essentialis definitio per
primum secundum quod modum aliquid est in primo modo prelatum. sed solum est de definitio
tione passionis. secundum quod est data per additamentum.

Arguitur definitio debet explicare totam entitatem definiti. sed definitio pro
prio non est hinc. § 2c. Maior patet per additionem requisitam ad bonam definitionem
onem. sed minor probatur. quia proprium uenit subiecto spiritus et secundum omnia sua super
posita sed illa non adduntur ad definitionem proprio secundum Aristotelem. primo poste
riorum. Dicitur quod licet non ponantur formaliter ponuntur tamen implicite. quia uer
sum de aliquo predicari est de omni et spiritus predicari de illo. § 2c. definitio designat
explicite totam substantiam et essentiam definiti.

Promptuarium

Arguit. sola spēs diffinit fm Boetiu. sed ppriū z spēs sunt distincta
p̄dicabilia. ergo nō potest propriū diffiniri. **Ōdm** q̄ sola spēs pprie dif-
finitur. sed alia describuntur sicut hic in proposito

Arguit. fm Aresto. scdo posterior accitens est demutatio. substantie
vero diffinitio. sed pprium est accidens. ergo nō p̄t diffiniri. **Ōdm** q̄
substantia sola diffinit in suo proprio genere. sz alia p̄t solū p̄pletue diffi-
niri p̄ illa q̄ sunt alterius generis. sz hic nō diffinit. ppriū sz solū describit.

Arguit. nulla diffinitio dz puenire alteri a diffinito. sed ista ē hmoi
ergo zc. **Minor** p̄t. qz puerum p̄dicari etiā puenit accitibz. qz color solū
inest superficie. et ecouerso q̄nto metaph. sed tñ color est accitens p̄mune.

Ōdm q̄ solū pprium puerum p̄dicatur de re tanq̄ causatū ex intrinse-
cis principijs ipsius subiecti.

Arguitur. omne accidens debet diffiniri per suū subiectū. sed ppriū
est accidens. tñ nō ponit in sua diffinitione eius subiectū. **Ōdm** q̄ q̄
uis nō ponatur formaliter tñ bene implicite et virtualiter in hoc qd̄ dicitur
solū per quā dictionem intelligitur species

Arguit. omnis diffinitio debet esse explicita. ergo male dz q̄ implicite
re intelligatur in ea subiectū. **Ōdm** q̄ debet esse explicita z p̄patione
ad diffinitū. ex eo q̄ debet esse magis nota. sic aut̄ est de descriptōe ipsius
ppriū in ordine ad suū diffinitum

Arguit. p̄iora sunt notiora. sz puerum p̄dicari est posterius pprio. er-
go nō notificat ppriū. **Ōdm** q̄ q̄uis nō notificat q̄ddatiue z centia-
liter tñ bñ descripiue in rōne alicuius p̄dicati. Et hoc solū argumē-
tū. quo q̄s posset arguere q̄ ad faciendū diffinitōem dz pmo inspicere in
quo genere sit. sz nullū genus ponit in diffinitōe ista ipsius ppriū. **Dz**
q̄ Aresto. scdo posterior hoc intelligit de diffinitōe q̄ddatiua et essen-
tiali. Pro maiori tñ intelligentia ipsius passionis proprie seu acciden-
tis propriū ponit. **Uilius** istam p̄clusionem

Separatio proprie passionis

a suo subiecto nō implicat p̄tradictōem. **Ōtra** hoc sp̄neus

Arguit. quicqd̄ est alicui essentialē z pueniēs sibi fm naturā nō pōt
ab eo separi. sed ppriū fm naturā puenit subiecto. sz p̄clusio minus ve-
ra. **Minor** p̄t. qz p̄dicatur de subiecto in materia naturali. **Ōdm** q̄
verum est. sed tamē in secūdo gradu. et ergo dicitur propriū.

Arguit. substantia nō p̄t separi ab eo cuius est. sed ppriū est substā-
tiale ipsi subiecto. sz zc. **Minor** p̄t p̄ p̄metatore sex p̄ncipioz. **Ōdm**
q̄ substantiale capit vno^o vt est substantia rei p̄stituēs. z illo mō nō p̄t separi
ab illo cuius est. Alio mō capit substantiale. p̄ illo qd̄ est substantia alicui^o
rei p̄comitās. et illud bene pōt ab eo separi. sicut posterius a p̄iori

Arguit. illud nō potest separi a subiecto quo posito subiectū ponitur
et q̄ remoto subiectū remouet. sz posita. ppria passione ponit subiectū
fm Aresto. pmo. posterior. et ecouerso. sz nō p̄t ppriū separi a subiecto

Ōdm q̄ q̄uis non possit separi a subiecto p̄ eam naturā. tñ bñ per
eam sup̄naturāle z infinitā. qz p̄t intelligi sine subiecto. sz etiam pōt sine

Argumentorum

subiecto pducit pseruari. qz causa pductiua nō est maioris perfectōis in deo qz potentia sua intellectiua

¶ Arguit definitio nō pē separari a suo definito. sed subiectū est de definitione passionis. ergo nō pē ab eo separari. **¶** Dm qz maior intelligitur de definitione qd dicitur et essentiali. ista autē est effectiua. qz subiectus est cā efficiens pprie passionis. sed deus pē cām suspendere ab effectu et alius finem cursum nature producere.

¶ Arguit pprium fluit ex principijs subiecti in genere cause formalis. ergo solutio minus vera. **¶** His pbatur. qz idem inq̄tum idem semp natum est facere idem. sed eadē sunt pncipia spēi et pprii spēs aut fluit ex illis in genere cause formalis. **¶** Etia ppriū. **¶** Dm qz idē inq̄tum idēz causas idem. sed hoc est finem diuersum genus causandi p̄sideratū. et p̄ psequēs p̄prium pē separari a subiecto. Quis rō est. qz omne p̄us inq̄truz p̄us est separabile a posteriori p̄ aliquā potentia. sed subiectū est p̄us sua propria passione. ergo rō. **¶** Ad hoc tñ dicit schoriste qz maior habet veritate in p̄o et essentialiter distincto a posteriori modo ipsi dicūt qz passio non sit essentialiter a subiecto distincta. qd falsum est. qz essentie predicamentoz finem **¶** Aresto. p̄mo posteriorz sunt imp̄mixte et essentialiter distincte. sed subiectum est generaliter in predicamento substantie. et passio in predicamento qualitatiz. **¶** Secūda rō est. qz q̄cquid pē deus in aliquo signo sine alio facere. **¶** p̄ in quocūqz tpe sine alio p̄seruare. sed p̄us vt h̄mō est in aliquo signo in quo nō est posteri. **¶** qz deus sic pē ipm p̄seruare p̄ totū tempus sine posteriori. qz subiectum est p̄us natura ipsa passione. **¶** Parz. qz cā est ipsius passionis efficiens que naturaliter p̄cedit suū effectū. **¶** Ad hoc dicunt schoriste qd est p̄us natura non est esse p̄us in aliquo signo in quo non sit posteri. qz esse p̄us natura non est aliud nisi p̄suppositio huius ab hoc in quadaz aliterare nature. et p̄ortas nature est p̄suppositio sine dependentia. **¶** Sed prioritas originis est p̄suppositio huius ab hoc cum idē p̄ritate nature **¶** Tercia rō est. deus pē intelligere pprium sicut et nos sine subiecto. ergo etiam pē ipsum a subiecto separare. qz omnes potentie eius sunt eiusdem p̄fectionis. **¶** Dicūt schoriste qz deus intelligit duo p̄radictoria. tñ illa nō pē pducere. **¶** Sed dōm qz ille defectus nō est ex parte dei. sed ex parte ipsius pducibilis. **¶** Et dicendū finaliter qz potentie accepte fundamentaliter p̄ cōparationē ad deum se nō excedūt. tñ si p̄pant ad obiecta vna excedit aliam qz intellectus dei plura intelligit qz potentia pducit. **¶** Et totū fundamentū eoz fundat in hoc qz nō distinguūt potentias seu pprias passioēs ab essentia suozum subiectozum cuius manifestus error patet in secūdo de aia finem omnes p̄meratores. **¶** Etiam finem theologos qui in potentis realiter distinctis diuersimode ponunt actum beatitudinis. sicut per dei gratiam postea latius declarabo

Itis expeditis ponit Spineus aliam delusionem

Accidens est unū predicatum

dialecticum ab alijs distinctum. **¶** Contra quod p̄ Liliū

¶ Arguit nullum corruptibile est predicatum sed accūs est corruptibile

Promptuarium

ergo nō est p̄dicatū. Maior p3. q2 p̄dicatū dyalecticū debet esse vniuersale qd̄ est incorruptibile p̄mo posterior. Minor p3. q2 contingēs p̄ nō esse 2 corrupti. sed acc̄s p̄tingit inesse 2 nō inesse. ḡ zc. **Qdm̄ q̄ vlt̄ fm̄ se totum est p̄petuū.** p̄t̄ tñ corrupti fm̄ suas p̄es. Sed p̄tra. illud totū est fm̄ se corruptibile cuius oēs p̄es sunt corruptibiles. ḡ euz partes totius vlt̄ corruptūtur. etiā ip̄m totū vlt̄ corrupti. cū p̄ thopicā maximā d̄r. **Destruētis oīmbz partibz etiā totū destruit.** **Qdm̄ q̄ verū est si ille partes si mul corrupterent. sed licet vnū acc̄s p̄ticulare corrupti in platone. aliud tñ manet in forte. cū singularia fm̄ successione perpetuant ad inuicē. Tel̄ distendū q̄ acc̄s p̄ticulare est corruptibile. nō autē in vlt̄.**

Arguit. acc̄s in vlt̄ est corruptibile. ḡ solo falsa. **Ans.** p̄bat. q2 oīs aptitudo p̄mo puenit vlt̄. 2 deinde singularibz. sed corruptibile d̄r aptitudinem ad corruptiōem. ḡ p̄mo inest vlt̄. **Qdm̄ q̄ intelligit maior de illa aptitudine q̄ est perfectionis qualis non est corruptibilitas. Tel̄ d̄m̄ q̄ puenit vlt̄. sed illa non reducitur in actum nisi in singulari supposito in quo est p̄ticulare acc̄dens.**

Arguit. acc̄s in vlt̄ est fm̄ actū corruptibile. q2 oīs actio est ip̄sus forme totius. sed corruptere est agere. ḡ puenit p̄mo forme in vlt̄. **Qdm̄ q̄ nō fm̄ se sed fm̄ q̄ est in toto p̄posito. et fm̄ hoc d̄r. Aresto. p̄mo metaphysice. q̄ actus 2 op̄ationes sunt singulariū.**

Arguit. eodē mō acc̄s est corruptibile q̄m̄ definit. sed solū acc̄s in vlt̄ definit. ergo acc̄s in vlt̄ est corruptibile. q2 dicit definitio eius q̄ acc̄dens est qd̄ p̄tingit eidē inesse 2 nō inesse. sed eius nō inesse est eius corruptio. ḡ

Qdm̄ q̄ illud p̄bū p̄tingit est exponendū p̄ aptitudines. sicut oīa p̄ba in definitionibz posita exponitur.

Arguit. q̄cūqz aliqd̄ inest pluribz tñ inest illis p̄ vnā p̄mune causā. s̄ corruptibilitas inest ip̄sis accidentibz. 2 nō inest alte d̄m̄ p̄ nigredinē. sed p̄ acc̄dens p̄mune. ergo acc̄s in p̄muni p̄mo est corruptibile. **Qdm̄ q̄ inest accidentibz corruptibilitas p̄ p̄parationē ad subiectū habens aptitudinem ad nō esse vel formā p̄rariam.**

Arguit. si esset p̄dicatū. vel hoc esset respectu subiectoz vel respectu sup̄positoz. sed nullū istoz est dicendū. ḡ zc. Maior p3 ex sufficiētia diuisiōis. Sed minor p̄bat quo ad p̄mā p̄c. q2 vlt̄ est forma abstracta. sed acc̄dens p̄paratum ad subiecta notat illis inesse. ḡ. Quo ad secundāz partē p̄bat. q2 p̄paratū ad sua inferiora est genus. sicut p3 de q̄titate q̄litate zc. **Qdm̄ q̄ est distinctū p̄dicatū respectu subiectoz. eo q̄ p̄dicatū h̄z eē ad subiectū et siclicz sit vlt̄ respectu sup̄positoz est tñ p̄dicatū respectu subiecti. Nā vniuersale sumitur a modo essendi in p̄dicatū vero a modo predicandi conuertibiliter. 2 sic est distinctum p̄dicatū p̄ modum predicandi quē habet in p̄paratione ad subiecta.**

Arguit. p̄ illū modū p̄dicandi acc̄s nō d̄r p̄dicatū p̄ quē aliud dicit distinctū p̄dicatū. sed p̄ illū modū p̄dicandi positū genus est distinctum p̄dicatū. ergo nō acc̄s. Maior p3. q2 forma distinguens debet esse in illo quod distinguit. Minor p3. quia sic acc̄dens est distinctū p̄dicatū respectu subiectoz. q2 p̄dicatur de illis nō p̄uertibiliter. sicut etiam genus p̄edicat de subiecto dyalectico nō conuertibiliter. **Qdm̄ q̄ inesse illa distē**

Argumentorum

vult. qz genus p̄dicatur essentialiter z incovertibiliter. accidens vero acci-
dentialiter. z cū hoc incovertibiliter

¶ Arguit. omne predicatū debet esse in aliquo genere. sed accidens p̄res-
tum p̄pter duplex eius scatum non est in genere. ergo zc. Odm qz p̄n-
cipaliter accidens concretum vnum significat z respectu illius ponitur in
vno genere q̄uis aliud p̄notat quod ponitur in alio genere et per primū
dicitur predicatum.

¶ Arguit. non est distinctum p̄dicatū a p̄prio. quia causa per se z causa per
accidens non faciūt distincta genera causarū. sed p̄rium est p̄ se p̄dicabile
accidens vero vñū p̄mune per accidens. ergo habent vñū modū predicā-
di. Odm qz accidens est predicatū per se. z predicatur accidens in p̄re-
to p̄ se de subiecto. licet nō fm aliquē modū p̄seiratis. vt patet p̄ Aristote-
lem primo posteriorum

¶ Arguit. nullū accidens p̄rium facit distinctum predicatum a p̄prio. sz
omnia accidentia sunt accidentia p̄pria. ergo non facit distinctū p̄dicatum
quia omnia accidentia corrumpuntur ad corruptōem suoz subiectoz. z etiā
ponūtur ad eozum positionem. sicut parz de albedine existente in subiecto
habente multum de lucido z modicum de opaco. Odm qz tale accides
non est proprium. eo qz fluit ex principijs indiuidui. et potest dici appropria-
tum. z pro tanto quia tales dispositiones in subiecto sunt. sed dicitur inse-
parabile. eo qz est difficulter separabile. vt parz in logicis circa illam distin-
ctionem. accidentiū aliud separabile aliud inseparabile

¶ Arguit. nullū singulare est p̄dicatū. sed accidens appropriatū vni parti-
culari subiecto est singulare. ergo non est predicatū. vt pretendit predicti ar-
gumentū solutio. Maior parz. qz p̄dicata cadunt sub arte. qd non puenit
singularibz. Sed minor est manifesta de nigro coruo. Odm qz q̄uis
fm actum insit vni particulari subiecto. tamen fm rōnem potest considera-
ri in p̄muni. non in hoc vel in illo subiecto fm qz habet modum predicandi
non p̄uertibiliter de illis. z sic est distinctum predicatum etiam vniuersale
in corruptibile. vt parz ex supra dictis.

¶ Arguit. si esset p̄riū p̄dicatum vel esset predicatum per se vel per acci-
dens. sed nullū istorū est dicendū. Nō p̄ se. qz habet modum predicandi per
accidens. Nec etiā p̄ accidens. quia tale potest non esse. primo posteriorū
sed predicatū debet semp esse. ergo. Etia p̄ma pars pz. qz p̄ accidens non
est p̄ se. Odm qz accidens est per se predicatū. Et ad p̄bationem quan-
do dicit per accidens nō est per se. verū ē si per se determinat accidens. nō
tamen est verū si determinat predicatum. Et qñ dī. est predicabile. er-
go nō est predicatū. qz illa sunt distincta. Odm qz hoc est fm diuersas rō-
nes. Nec autē sufficit quo ad hoc quod est esse p̄dicatum.

Alitū ponit istam p̄clusionem

Magis et minus est ipsius ac-

cidens annexum

¶ Contra quā per Spineum

¶ Ar. illud qd formalr p̄tinet sub accēte nō est annexū. sz magis z min⁹ for-
maliter p̄tinentur sub accēte. sz zc. Maior pz. qz est p̄tra rōne annex. eo

L. ij.

Promptuarium

q^d annexū est ad aliud nectū. Minor pz. qz qd^d suscipit magis z min^{us} est forma accidentalis. vt inq^r ibi alexāder. Est adiectiuis graduū collatio talis. Dum valet augeri sua p^{ro}teras minuitur. Odm q^d magis z minus ali quid addit^{ur} supra modū pdicādi accēris. qz accēris fm suū modū absolute inest. sed magis z minus inest pparatiue.

Arguit. omne accēris in p^{re}terito salte^r fecit hz pparōem ad subiectus ergo nō solū p magis z min^{us} sed ex sua p^{ro}pria natura vt postea patebit.

Odm q^d hoc verū est solū p pparōem ad subiectū. sed magis z mi nus addit^{ur} aliā pparōem que est accidentis in vno subiecto pparatiōis nem ad accēris in alio subiecto. vel ad minus in eodem fm aliū modū effendi magis vel minus intentum.

Arguit. annexū alicuius pdicari debet ppetere omi p^{re}terito sub eo. sz suscipe magis z minus nō inest omi accēris. q^d nō est ei^{us} annexū. Maior pz qz dīna generalis ex eo est annexū generi qz generalis est. Minor pz. quia nō omnia accēria suscipiunt magis z minus. sicut nec q^uritas nec relatio nec multe q^uitates vt pz p^{ro}prietates eorūde pdicamento rū a p^{ro}pho assignatas.

Odm q^d nō requiritur q^d annexū inest omib^{us} p^{re}teritis sub pdicamento. sed quib^{us} dā tū. Et ad pparōem odm q^d dīna nō d^{icitur} ideo generalis z anne xum. qz inest omnib^{us} generib^{us}. qz nō puenit generi generalissimo. eo q^d illud nō habet differentiam p^{ro}uerribilem cum eo. sed ideo quia puenit generi et plurib^{us} sub eo contentis

Arguit. annexū debet inesse soli illi cuius est annexū. sed magis z mi nus nō solū repit in accēris sed etiā in alijs formis. q^d nō est eius annexū. Maior pz. qz pdicātū est magis p^{ro}muue q^d suū annexū. q^d cuiusq^{ue} cōuenit annexū etiā pdicātū. Sed minor pbat^{ur}. qz fm Gilbertū in pdicamento ac tionis d^{icitur} q^d aīal est animantius planta seu arbore. Odm q^d magis z mi nus solū puenit accēris. Et ad pparōem d^{icitur} q^d licet pparando vnā sub stantiā ad aliā vna est reliqua magis pfecta. tū in accēris magis z min^{us} solū sequitur vnā formā specificam.

Arguit. vnus predicari erit tū vnū annexū. sed magis z minus sū duo. z accidēs est vnū pdicatum. q^d nō sunt ambo annexa ipsius accidēris

Odm q^d argumentū p^{ro}supponit falsum

Arguit. q^{uo}to aliqd est magis p^{ro}muue tāto magis debet ipm esse mul tiplicatū. sed pdicātū est magis p^{ro}muue q^d suū annexū. q^d sicut est vnū pdica tum ita erit vnū annexū. vel si sunt plura annexa magis debet pdicātū esse plurificatū. Odm q^d licet accēris ad plura se extendat. tame ipm in se est vnū in quo repiūt^{ur} duo gradus. sicut magis p accessum ad pfectionem fm minus p recessum. ergo sunt duo

Arguit. dicite Aresso. tercio physicoz. eadem est via a thebis ad athe mas z eouerso. ergo est eadē via que est ad magis z illa que est a magis ad minus. Odm q^d licet sit eadē materialiter. est tū alia formaliter z fm rō nem q^{uo}rum ad suos terminos z motus

Arguit. multiplicato vno respectuoz multiplicat^{ur} z reliquū. sed ma gis z minus sunt relatiua. qz magis d^{icitur} p pparōem ad minus. ergo zc.

Odm q^d sunt bene respectiua inter se pparata. nō tū p pparatiōem ad pdicatum. ergo illud non multiplicatur ad multiplicatiōem eozum

Argumentorum

¶ Arguitur annexū debet actualiter puenire ipi p̄dicato. sed impossibile est ista duo annexa vni acc̄ti s̄it puenire. ergo nō sunt ad minus ambo annexa ipius acc̄tis. q̄ vñū accidens non p̄t s̄itintendi z remitti. sicut nō potest idem p̄rarijs z oppositis motibz s̄it moueri. **¶** Quid q̄ pueniunt vni s̄im diuersas rōnes accepto. s̄im em gradum int̄sorem puenit sibi magis. sed s̄im gradū remissiorē puenit sibi minus. et semp vñū puenit sibi s̄im actū. q̄ sunt relatiue opposita q̄ s̄im actū vñū puenire non possunt respectu eiusdem. sed bene respectu diuersorum.

¶ Arguitur. p̄dicatū debet esse nobilius annexis. sed magis et minus sunt nobilioza ip̄o acc̄te. ergo nō sunt eius annexa. **¶** Minor p̄z. q̄ posteriora s̄im via generatōis sunt p̄fectioza. vt p̄z q̄ro celi. sed maius z minus sunt posteriora ip̄a forma acc̄tali. ergo zc. **¶** Quid q̄ posteriora s̄im via generatōis sunt p̄fectioza. sed magis et minus sunt posteriora solum s̄im viam p̄ntie. Vel q̄d d̄m q̄ hec nō est generatio. sed motus. in generatione aut posterioris forma substantialis generat. que est p̄fectior p̄existencia reliquis disp̄onibz. que p̄t dici q̄dā p̄ticulares generationes.

¶ Arguitur. de annexo z de p̄dicato cuius est annexū determinādū est in eodē libro. s̄z in alio libro determinat de acc̄te z de annexo illius q̄d est magis et minus. ergo nō sunt annexū acc̄tis. **¶** Maior p̄z. q̄ in eodē libro fit determinatio de genere z d̄ntia. que est eius annexū. **¶** Minor p̄z. q̄ in sc̄do topicorū determinat de acc̄te. sed in tertio de acc̄te p̄parato.

¶ Quid q̄ nō oportet q̄ determinet de eis in eodē p̄tiali libro. **¶** Et ad p̄batōem maioris d̄r. q̄ nō est s̄ile de genere et acc̄te cū eo z annexis. q̄ p̄tiores p̄siderationes sunt ad determinādū genus q̄ ad determinandū accidens z suū annexū. z q̄ sunt plures. ergo p̄pter pluralitatem illarū p̄siderationū requirunt diuersos libros.

¶ Arguitur. idem diffinitōne est annexū diffinitionis. ergo idē acc̄te erit annexū acc̄tis. z nō magis z minus. **¶** Genet p̄ia p̄ s̄ile. **¶** Quid q̄ nō est simile. q̄ annexū debet causari ab eo cuius est annexū. sed idemp̄titas acc̄talis seu diuersitas nō causat ab acc̄te. sed a subiecto q̄d est cā acc̄tis. sed idē p̄titas diffinitionis causat ab ipsa diffinitione.

¶ Arguitur. p̄p̄iū nō habet annexū. ergo etiā acc̄des nō habet annexū. **¶** Genet p̄ia. q̄ p̄p̄iū etiā est acc̄tis. ergo sicut illud nō habet annexū ita nec istud. **¶** Quid q̄ nō est s̄ile. q̄ p̄p̄iū nō habet annexū. vt p̄z ex dictis supra in p̄clusionibz de p̄prio positis. sed acc̄tis cōe eo q̄ intendit z remittit habet annexū quod est magis z minus. **¶** Pro maiori huius materie intelligētia ex opposito ponit. Sp̄ineus istā p̄clusionem.

Accidens bene et cōuenienter

potest diffiniri.

¶ Contra hoc sic opponit Lilius

¶ Arguitur. quod nō potest diffiniri nō potest bñ diffiniri. s̄z acc̄tis nō potest diffiniri. q̄ nō p̄t bene diffiniri. z p̄ p̄ns p̄clusio illa q̄ p̄p̄hendit diffinitōes acc̄tis est falsa. **¶** Minor p̄z p̄ Aresto. sc̄do posteriorū dicēte. Acc̄tis est d̄ntratio. substantie vero diffinitio. Idē p̄z p̄mo de aia vbi d̄r q̄ subiectum habens q̄d quid est diffinitur. acc̄tia aut non habet quod

Promptuarium

quid est. Item dicitur pmetator. vij. metap h. qui dat accidētibus diffinitōes largit eis qd nō hnt. Dm primo q accidens nō diffinit. s. bene describit. Et qn dicitur tunc dat ei qd nō hz. Dm q primo et per se nō diffinit sicut substantia. sed bene secudario. eo q nō habet quod quid est. fin se sed in ordine ad subiectum

¶ Arguit. qd nō est nō potest diffiniri. sed accēs nō est. ergo rē. Maior p. ex Aristo. qto phisicoz dicente. Nō entis nō sunt spēs neqz dntie. S. minor p. p pmetatorē septimo metap h. Qui dicit accidens esse de minus verū. Dm q dem pmetatoris ita intelligit. qui dicit accidens eē ens principaliter et per se subsistens ille dicit minus verū. est tñ bene ens minus principaliter 2 alteri inherens. et sic dicitur ens.

¶ Arguit. ois diffinitio vel est realis vel logicalis. s. nulla talū diffinitio nō pot accidens diffiniri. gēus diffinitōes sunt male assignate. Maior p. p sufficientē diuisionē. S. minor p. qz nō pōt diffiniri diffinitōe logicali. qz tales sunt casse et vane. primo de aia. Etiam forme nō est forma. si g accēs diffinitur tunc ipsius forme esset forma. et esset processus in infinitum. Nec etiā diffinit diffinitione reali. qz tales dātur per materiā. s. accidētis nō est materia. quia als esset p se subsistens. Dm q hec diffinitio est logica. Et quādo dicitur illa diffinitio daret p formā que est altera p se ppositi. sed per talem formam que explicat modum 2 cōditionem ipsius accideuris in ordine ad subiectū que ppienō est forma. sed est modus forme accidentalis. et in illo modo est status. Etiam ad aliam pbatōē dōm q qūis nō habet materiā necessariā ex qua. habet tñ bñ materiam in qua. s. subiectū in quo est sp subsistens

¶ Arguit. si accidēs diffinitur vel hoc esset p re vel p intentione. s. nullum istorū est dōm. ergo rē. Nō p re. qz tñc pmet ad artificē reale 2 nō ad logicū. Nec p intentionē. qz de rebz explicat. Dm q diffinit h p intentionē. cuius fundamētū est res ipa. 2 gratia illius pōt de rebz ipsis dari exēplū in qsum vtrūqz p siderat. tñ pncipalius secūda intentio. ergo non spectat ad artificem realem. qz res sub intentione p sideratur

¶ Arguit. nulla bona diffinitio debet dari p negatōem. sed pma diffinitio tangit pculā illā q negatiua est. ergo nō est bona. Dm q nulla bona diffinitio debet dari p negatōem diffinitū. potest tñ bene dari p negatōem aliam. Vel dicitur q nō est pure negatiua. ergo est bona

¶ Arguit. qd nihil notificat nō pōt esse pncipalius diffinitū. s. negatio est hmoi. g rē. Maior est manifesta. qz diffinitio datur ad notificandū ipm diffinitū. Sed minor p. qz negatio est nō ens qd nō est hñs rōem generis vel dñe. Dm q qūis formaliter 2 p se nihil notificat tñ bene cū alio 2 circuloquitiue aliqd notificat. sicut est in pposito

¶ Arguit. nulla bona diffinitio debet puenire alteri a diffinito. s. iste si q hmoi g rē. Maior p. ex pditione ad bonā diffinitōez reqsita. Minor p. qz puenit tunc fortis. q sibi adest 2 abest pter eius corruptōnem. et tñ nō est accēs. Probatur qz qd vere est nulli accidit. sed tūca materialiter est in genere substantie. ergo nullius est accidēs. Dm q tūca ca vel caputiū aduenit 2 abcedit tanqz res possessa ad aliquem vel ab aliquo et non tanqz accidens inherens subiecto.

Argumentorum

¶ Arguit. aliqd aliud ab accedente p̄t alicui subiecto aduenire et etiam ab eo recedere p̄ter eius corruptiōem. et tñ sibi inherere. **¶** solutio minus vera. Qm̄oz p̄t de forma substantiāli que aduenit materie. tñ ip̄a nō corripit. q̄ d̄t. Aresto. p̄mo phisicor̄ q̄ materia ē ingenerabilis et incorripibilis. et si qd corripit in hoc abibit ultimā. **¶** Dm̄ q̄ forma substantiālis aduenit tāq̄ enti in pot̄tia. s̄ acc̄s adest et ab̄ subiecto in actu p̄ter eius corruptiōem. **¶** Ista diffinitio nō puenit sibi. **¶** Etia licet forma substantiālis p̄ eius adherentiā nō inducit corruptiōem materie. inducit tñ corruptiōem totius. hoc aut̄ nō facit acc̄s. **¶** Et primo d̄nt. q̄ forma substantiālis aduenit enti in potentia. sed acc̄s ē aliis enti in actu. **¶** Secūdo. q̄ forma substantiālis est p̄ illius cuius est. forma aut̄ acc̄s non est p̄ illius cuius est. **¶** Tercio q̄ illud cuius est forma substantiālis ip̄a necessario indiget. sed illud cuius est forma acc̄s nō necessario ip̄a indiget. q̄ forma substantiālis inducit p̄ eius absentia corruptiōem. acc̄s vero non et forma substantiālis d̄t esse substantiāle. qd̄ est ē simpliciter. forma vero acc̄s dat esse acc̄s quod est esse fm̄ quid.

¶ Arguit. om̄s diffinitio debet puenire oī p̄tento sub diffinito. sed ista nō est h̄m̄i. **¶** 2c. Qm̄oz p̄t. q̄ acc̄s inseparabile est acc̄s. tñ ista diffinitio nō puenit sibi. q̄ nō p̄ abesse eo q̄ d̄t inseparabile. **¶** Dm̄ q̄ definitio sibi puenit. **¶** Et qñ tñ replicat. nō p̄ abesse 2c. **¶** Dm̄ q̄ de sua natura p̄t abesse. s̄ ex p̄t subiecti h̄z quandā rōem inseparabilitatis. nō tñ d̄t inseparabile simpl̄. s̄ solū p̄ quādā difficultatē. et qd̄ difficulter sepat̄ etiā eādē sepat̄ur et sic diffinitio sibi puenit.

¶ Arguit. illa acc̄s nullo mō sunt separabilia. **¶** solutio minus vera. **¶** Ans p̄bat. q̄ albedo nō p̄t separari a cigno. eo q̄ seq̄t sua p̄plexionalia p̄cipia. ergo 2c. **¶** Dm̄ q̄ licet nō sepat̄ fm̄ rem. sepat̄ tñ fm̄ rōem siue intellectionem. **¶** S̄ melius d̄m̄ est. q̄ q̄uis nō est separabilis stantibz p̄cipijs p̄plexionalibz. p̄t tñ separari p̄siderando cignū quātūz ad p̄cipia substantiālia sicut Albertus magnus dat experimentum de coruo. quō nigredo posset ab eo separari. et albedo deinde introduci. eod̄uerso est de cigno.

¶ Arguit. ista diffinitio nō puenit oī p̄tento sub diffinito. **¶** 2c nō est bona. **¶** Ans pat̄z. q̄ mozi et p̄burere sunt acc̄s. et tñ nō assunt nec ab sunt subiecto p̄ter eius corruptiōem. q̄ mortuū nō remanet post corruptiōem nec p̄bustibile post p̄bustionē. **¶** Dm̄ q̄ sunt acc̄s fm̄ q̄ capiunt p̄ p̄cipijs disponibz disponētibz ad mortē. et etiā absunt suis subiectis p̄ter eor̄ corruptiōem. **¶** S̄ alio modo capiunt fm̄ q̄ nomināt p̄uationes substantiāliū formaz. et sic nullo mō sunt sub diffinito p̄tenta. sed p̄uatiue reducuntur ad substantias quaz formas p̄uuant.

¶ Arguit. quod semp̄ est in subiecto subsistens nō potest abesse. s̄ dic̄t una pars p̄clusionis (semp̄ in subiecto subsistēs) ergo nō abest. **¶** Dm̄ q̄ q̄diu acc̄s est tunc semp̄ est in subiecto. et ergo solet dici q̄ acc̄s d̄ntis abesse est eius corruptiō.

¶ Arguit. acc̄s semp̄ est. ergo sp̄ est in subiecto subsistens. **¶** Ans p̄z q̄ acc̄s est v̄l. tenet p̄na q̄ qñ non est in subiecto tñc desinit esse.

¶ Dm̄ q̄ acc̄s vage designatū semp̄ est in subiecto. sed acc̄s hoc vel illud in particulari designatū potest abesse.

Promptuarium

Arguit. accidens nō semper est in subiecto subsistens. ergo illa solutio minus vera. Probat qz accēs in cōi sic diffinit. Accidēs est qd ad h est 2 abest pter subiecti corruptōem. Dm q abesse dicit ibi aptitudinem. et illa aptitudo puenit accētibz in cōi. Sz ptra. posito vno oppositorz remouet reliquū. sed accidens semp adest. ergo nunqz pōt abesse. Dm q semp dicit aptitudinē vel actum. 2 sic pōt etiā fm actū abesse.

Sed ptra. ergo nō valet diffinitio. Probat qz nulla bona diffinitio debet dari p opposita. sed ista est hmoi. ergo 2c. Qmōz pz. qz adesse 2 abesse opponitur Dm q dicit aptitudinē. modo predicta oppositio est in illis q sunt fm actū. Vel ddm q opposita sunt respectu eiusdē. sz ad h esse 2 abesse sunt respectu diuersoz. qz vñ respicit accētis generationem et esse. reliquū vero accētis corruptōem. et hoc p inherēntiam vel separationem a subiectis. quibus inherēt accidentia.

Arguit. si pingeret accidens nō esse in subiecto vel maneret vel corrūperet. sed nullū istoz est ddm. ergo nō potest accēs a subiecto separari. Nō manet qdē. qz tunc esset p se. sed p se esse est ppiū substantie fm primā. p prieratē eius. Nec manet in alio. qz accēs nō potest migrare de subiecto in subiectū fm Boetii. ergo accēs nunqz potest a subiecto separari. Nec corrūpit qz idē est terminus generatōis et corruptōis. sed accēs nō generat qz nō est suppositū. ergo nō potest corrūpi. Dm q separatio accētis a subiecto est eius corruptio. Et ad pbatōem in ptra. ddm q qvis nō generat generatōe simpliciter dicta. generat tñ generatione fm quid. et ita potest etiam corrūpi.

Arguit. qñcūqz aliqua sunt pūcta p accidens. si vnum potest separari ab altero. 2 reliquū separari potest. sz substantia 2 accēs sunt hmoi. g ambo separabilia post separatōem pnt manere. Qmōz pz. qz ydromel pponit ex aqua et melle. et aqua pōt p se ēē. silt et mel. ergo silt hic in pposito pōt esse vñ sine reliquo. Dm est pūmo q argumētuz intelligit de illis q sūt eiusdē generis. sicut sunt mel et aqua. mō accidēs 2 suū subiectū sunt diuersoz generū. Alij aliter dicunt. q intelligit de illis q sunt pūcta p accēs. dens ptingenter. nō aut de illis q sunt pūcta p accēs necessario. modo ex natura et necessario accidens si debeat subsistere pūngit subiecto.

Arguit. materia 2 forma pūcta sunt eiusdē generis. tñ materia potest esse absqz forma. Probat. qz als generatio vñus nō esset corruptio alterius. Dm q intelligit de illis que sunt eiusdē generis non facientia vnum per se. sed solum per accidens.

Arguit. tunc nō valet solutio pūmi argumētū. qz intelligit de illis que sunt pūcta p accēs ptingēt. sz accidit materie q stat sub tali vel talē forma. qz potest stare sub alia. Dm q forma p se inē materie. cui etiā per se substat. licet potuit esse sub alia. Sz ad pūmū melius ddm q materia nullo mō pōt esse sine forma. qz tunc ens in potētia vt hmoi esset ens in actu. qz materia ex sua ppiā natura est ens in potētia. si at esset sine forma pro illa vice esset ens in actu. hoc aut implicat ptradictionem.

Arguit. prius pōt esse sine posteriori. sed materia est pūor fm viā generationis. ergo potest esse sine forma. Dm q intelligit de pūor ab soluto. nō autem respectiuo. qualis est materia.

Argumentoz

Arguit. quicqd̄ reducitur ad aliqd̄ genus absolutoz est absolutuz. sed materia reductiue est in pdicamento substantie que est ens absolutū ergo p̄ esse sine forma. Dm̄ q̄ nō est respectiua illo respectu q̄ ē in pdicamento relationis. qz tunc respectus accit̄alis fundaret in nuda substantia. qd̄ est impossibile. sed est quidā respectus transcendens. q̄ est qdā mō essentia lis p̄materia. z ergo sic nō intelligit sine forma.

Arguit. accidens est minus pfectū q̄ substantia. sed possum? intelligere accit̄s sine subiecto. q̄ etiā possumus intelligere materiam sine forma. Dm̄ q̄ accit̄s est in sua natura formaliter cōpletū. ideo per se potest intelligi sine subiecto. materia aut̄ hz suū complementū a forma. ergo non pōt materia intelligi sine forma.

Arguit. vbiqz sunt distincte formales rōnes essendi. ibi etiā sūt distincte rōnes intelligendi. sed h̄mōi est materia z forma. qz d̄t Aresto. p̄mō de aīa. actus z potentia non parum d̄t̄. Dm̄ q̄ licet h̄nt dīue. las rōnes. tñ vna dependet ad aliam. ergo rē.

Arguit. ex illo sequer̄ q̄ accidens posset esse sine subiecto p se. Probat̄. qz quecūqz sunt separabilia illa p̄t seorsum p se subsistere. sed accidentia sunt a subiectis separabilia. q̄ possunt p se subsistere. Maior patz. qz separabilia sunt in altero z altero loco. vt pz ex priori rōne. Dm̄ q̄ h̄ intelligit de illis q̄ sūt separabilia p̄ue dicta separabilitate. q̄lis nō ē inter subam z accit̄s.

Arguit. accit̄ria p̄t p se subsistere sine subiectis. qz sicut se hz res ad intelligere. ita se hz ad esse. sed p̄t accidens intelligi s̄m quoscūqz sine subiecto. q̄ p̄t esse sine subiecto. Maior patz. qz de abstractis oīm accidentium d̄t q̄ intelligunt p se sine subiectis. z ergo dicunt abstracta. Dm̄ q̄ p̄m rem accidens semp̄ esse in subiecto est necessarium. sed p̄t esse sine subiecto quantum ad modum intelligendi.

Arguitur. ille intellectus est falsus q̄ intelligit rem aliter q̄ est. sed accit̄dens est semp̄ in subiecto subsistens. q̄ non potest intelligi sine subiecto.

Dm̄ q̄ ille intellectus est falsus qui intelligit rem aliter esse q̄ intelligibilis est. mō accidens est sine subiecto intelligibile. Sed p̄ra intelligere p̄supponit esse. sed accit̄s nunq̄ potest esse sine subiecto. q̄ nō intelligitur sine subiecto. Dm̄ q̄ licet nunq̄ est sine subiecto. tñ in illa re p̄t intellectus rōne sue libertatis p̄siderare modū quendā p̄cipiendi s̄m seipm̄ accit̄dens p̄cipue in abstracto. in quo hz modū p se subsistentis.

Arguit. accit̄ria p̄t p se subsistere. vt patet in sacramento altaris. Di tendū q̄ hoc est supernaturaliter. non aut̄ s̄m naturam.

Arguitur. supernaturaliter nō potest subsistere sine subiecto. Probat̄. qz quicqd̄ p se subsistit est substantia. sed nunq̄ accidens p̄t esse substantia. ergo nō potest p se subsistere. Maior patet ex predicamento substantie. Sed minor patz ex Aresto. p̄mō posterioz dicere. q̄ essentie pdicamentoz sūt impermixte. Dm̄ q̄ licet est s̄m actum sine subiecto. tñ naturale habz ap̄p̄titudine ad existendum in subiecto.

Arguit. actualis existentia in subiecto nō potest ab accit̄re separari. Probat̄. qz quicqd̄ est de definitōne alicuius nō potest ab eo separari. s̄ esse sp̄ in subiecto est de definitōne ipsius accit̄is. ergo non potest per aliquā potentiam ab eo separari. Dm̄ q̄ esse ap̄titudinale est de eius definitōne. vt

Promptuarium

postea patebit. et illud non potest ab ipso separari. Sed esse actualiter in subiecto est sibi accidens. et hoc potest separari ab eo.

Arguitur. quicquid puenit alicui p accitō nō potest sibi sp cōuenire. sed esse in subiecto semper conuenit accitō. ergo nō accidit sibi. Maior patet. quia qd alicui accidit interdū separatur ab eo. S; minor patet qz dē definitō vna Accidens est semp in subiecto subsistens. Dm q intelligit de accitō in tōi. non aut de hoc vel illo in particulari. q illud interdū abest.

Arguit. si accidens esset aptū natum esse in subiecto hoc esset p aliquā aptitudinē. sed hoc nō est dōm. quia vel esset de essentia vel supaddita. sed nullum istoz est dōm. Non de essentia. qz habitudo est in genere relatiōis in quo nō sunt omnia accidentia. Nec supaddita est. quia tunc esset accitō qd haberet aliam habitudinem. et illa iterū aliam. et sic esset pcessus in infinitum. sed ille est phibitus. qz. Dm q illa habitudo est de essentia ipsius accitōis. Et qz tunc replicat. ergo sequeretur q aliqd essentie accitōis esset relatio. Dm q nō est relatio ad terminū correlatiuū z extrinsecuz. quod conuenit relatiuis. sed est relatio ad alium terminū. scz ad subiectum qui vocatur respectus subiectiuus. non aut obiectiuus qui cōuenit relatiōibus. sicut primus omnibus accidentibz.

Arguit. accidens est genus. ergo male dicit q nō est genus neq species. Aliis pbat. qz sunt plura genera accidentiū quoz quodlibet habet sub se multas spēs. Dm q est genus p pparōnem ad inferius. et est accitō per pparōnem ad subiectum.

Arguit. omne vlt est genus dñtia vel spēs. sed accidens est vnum de quinqz vniuersalibz. ergo est vnu illoz trium. Dm q bene est aliqd tale. sed non consideratur hic rōne pdicabilis.

Arguit. in rōne pdicabilis accidens est aliqd talium. qz. Probat qā pdicabile et vlt idem sunt. sed non dicit aliqd vlt nisi p pparōnem ad sua inferiora. Dm q verū est essentialiter vel accidentaliter. tam accidens hz supposita sua. s. subiecta picularia. vt tñ particularibz accitōibz iformata.

Arguitur. omne qd est vel est substantia vel accidens fm phm in antep dicamentis. sed vtrūqz fm eundem hz rōnem generis. qz. Dm q verū est. sed nō fm omnē rōnem vt dictū est.

Arguitur. accidens est genus quocūqz mō psideratur. Probat. quia illa sunt idem essentialiter quoz est vna ratio. sed sic est de substantia et accitōe ergo. Maior patet. quia ydemptitas diffinitōis est maxima. Sed mīor patet. qz ambo pueniunt in rōne vltis et pdicabilis. Dm q illē rōnes sunt descriptiue cōmunes et analogice. que non indicant ydemptitatem essentialē rei.

Arguit. accidens et genus essentialiter ydemptificantur. ergo illa solutio minus vera. Aliis pbat. quia color est genus et idem in essentia. color etiā est accidens. ergo essentialiter ydemptificant. Dm q licet in eadez natura pnt ydemptificari. non tñ simplr in omnibz generibz et accidentibz. Et tamē cū illa ydemptitate stat distinctio fm formales rōnes fm quas faciunt distincta pdicabilia.

Arguitur. omne pdicabile debet diffiniri p dici et pdicari. sed dici et pdicari in nulla diffinitionē accidentis ponuntur. ergo. Dm q accitō

Argumentorum.

dens p ppatōnem ad alia pdicabilia est minime entitatis. 2 ergo debuit
definiri p illud per quod sua entitas potest manifestari. hoc autē est p inhe-
rentiā actualem vel aptitudinalē in subiecto. ergo per illam diffinitur. Et
dōm qdā exponunt particulas in diffinitōne accidentis positās per af-
firmatiue vel negatiue predicari. id est virtualiter diffinit p dici 2 plicari
Arguit. qd dicit diffinitū implicite diffinitio debet explicare. ergo cum
accidens sit hic diffinitū non debet diffinitio solū virtualiter dari p dici et
plicari. sed formaliter. Dōm q hoc intelligitur de diffinitōne quiddi-
tatiua et essentiali. nō autē descriptiua.

Arguit. sicut diffinitio est explicita per essentialia. ita descriptio debet eē
explicita p accidentalia. qā par est verobiqz rō. ergo debet dari per ea q sunt
implicite explicantiā naturā ipsius accitis. Dōm q datur p aliqua ex-
plicitē. que sufficienter notificant naturā ipsius accitis. sed illa possunt vir-
tualiter in se alia cōprehendere. vt est in apollo.

Arguit. descriptio datur per genus 2 ppiū. sed hic nullum ponit p
piū. ergo 2c. Dōm q datur p genus 2 ppiū vel per accitiā pmi-
nia. que circūloquuntur vni ppiū.

Arguitur. ergo haberet tñ vnā descriptōnem. Probatur. quia vni⁹ rei
est tñ vnum ppiū. Dōm q nō est descriptō ppiū loquēdo. sed est q
dam notificatio notior illo quod notificatur. 2 tales pnt esse plures fm di-
uersas rōnes ipsius notificati.

Arguit. accidens debet diffiniri fm illam rōnem fm quā est pdicabile.
sed talis est tñ vna. 2c. Dōm q accidens fm illā rōnem scz fm rōne
predicati habet tñ vnā. tñ hz alias rōnes que suffragant ad noticiā illam
perfecte habendam. ergo etiam ponitur

Arguitur. vnum quodqz debet diffiniri per suū ppiū genus 2 p suā
ppiam differentiā. sed talia habet accis. vt patet de albedine 2 nigredine.
que sunt in genere qualitatis. Dōm q hoc bene verum est de accidente
fm spēm cōsiderato. nō tñ de accitē in pmiū. quia hoc est omnia nouem
genera accidentium transcendens.

Arguitur. de casualibus 2 fortuitis nec est scientia nec diffinitio. sz acci-
dens est ens casuale 2 fortuitū. ergo male hic definitur. Maior patet. qā
scientia solum est necessarior. 2 incorruptibiliū. Sed minor patet. qā acci-
dens non ē nisi ptingentē causam in subiecto. Dōm q quis accidens
in particulari sit vt frequēter. sed i vniuersali semper est. 2 non potest fieri p
se loquendo. ramen per accis generat 2 corrumpitur. 2 ergo fm primū mo-
dum de accidente est ars 2 scientia.

Arguitur. accidentiū est demonstratio. qā habet esse in subiecto. tamen
vlla logicalia sunt a subiectis abstracta fm Aresto. primo de anima dicen-
tem. Vniuersale nihil est. aut est posterius suis singularibz. Dōm pmo
q quis sine abstracta fm actum. tamen habent aptitudinem inexistendi
subiecto. Et quando tunc dicit. accidens i subiecto est corruptibile. qā
non habet in illo causam necessariam sed contingentē 2 variabilem. Et
tendū q quis accidens i hoc corruptibili subiecto bene corrumpatur. non
tamē accidens i pmiū in subiecto vago designatum. qā tale accidens ē
perpetuū 2 incorruptibile.

Promptuarium

Arguitur. accens in subiecto vago et in comuni consideratum est corruptibile. *le. 8.* solutio minus vera. Probat. qz qd hater prariū est corruptibile. sz accidens hoc modo consideratū habet prariū. ergo est corruptibile. et p eo sequens nec est scibile nec diffinibile. Maior ē Aresto. pmo physicoz. Di cēdū pmo q accens in genere nihil est prariū. vt nec quantitati nec qualitati. sed bene in specie. et fm illā rōnē hic accens consideratur.

Arguitur. scientia albū et nigrum sunt accētia in specie considerata. et sūt alii cuius pdicabilis nō alterius q generis. hīc etiā considerant accētia in spē et habētia prarietate. Dm q nō fm rōnem specificā. sed fm rōnem cōmunē et analogam. in qua omnia accētia cōueniunt.

Arguitur. ergo non posset diffiniri. qz diffinitio est vniocoz. et similiter eius nō est demonstratio. vt patet pmo posterioz. Dm q hic describit et sic nō est equocatio sed analogia. q nō impedit definitōem neqz demonstratōnem. vel accipit fm cōmunē eius acceptōnem. qn ingreditur demonstratōnem vel quando definitur.

Arguitur. effectus nō potest esse maioris perfectionis sua causa. sz accidētia causant a particularibz que nō sunt sub arte neqz scia. g etiā nec ipa accētia cōmunia. Maior piz p Porphyriū. qz accidens pmo est in indiuiduis. Dm q quis ab illis causat fm particularē rōnem. tñ intellectus accipit ipm fm quandā cōmunē rōnē. fm quā potest esse sub sciētia. sicut etiā ipa singularia sunt sub sciētia.

Arguitur. agens particulare nō potest esse principii pductōis alicuius effectus vltis. sed particularia sunt singularia agentia. g non pnt esse pncipium accētis in cōmuni. Dm verū est q fm suā ppiā naturā precise consideratā nō est pncipiū alicuius entis cōmunis. sed fm q includit virtutē vltis agentis vtiqz potest. sicut piz p Gilbertū fortitanū et eius cōmentatōre sup illo verbo q pmo pducit particulare. et p quandā pcomitantiam generat vlt. qd est principii artis et scie. vtz scdo posterioz.

¶ Solutio itaqz rōnibz Spineo obiectis ponit Lilius hāc cōclusionem.

Inherentia est de essentia ipsi

us accidentis Contra hoc opponit Spineus

Arguit. illud nō est de essentia alicuius quod predicat denotatiue de illo. sed inherentia pdicatur denotatiue de ipso accēte. ergo nō est de eius essentia. Maior patet. qz denominatio non fit nisi p aliquod extrinsecū. Vltior patet sic dicēdo. accidēs est inherens. ibi inherentia fm pdictū modū pdicatur de ipso accēte. Dm q apudinalis inherentia est de eius essentia. qz semp sibi puenit. et potest qddiratiue et essentialiter de ipso accēte predicari. vt dicēdo. intellectio est intellecta. que etiā est essentialis. et ergo non est simpliciter denominatiua sed fmmodum tñ.

Arguit. quādocūqz aliqua sunt essentialiter idem de quocūqz pdicatur vñ de illo predicat et reliquū. sed sic nō ē de accēte et eius inherentia. ergo non sunt essentialiter idem. Vltior patet. qz bene si lignū est album. nō tñ possumus dicere lignū est inherens in vera predicatōne. qz lignū est substantia. que est per se fm primā eius ppietatem. Dm q hoc est verum

Argumentorum

si sunt essentialiter eadē et scētur p eandē p̄rietatē. vna em̄ res p̄t diuersis p̄rietatibz fieri et importari. vt lapis petra saxum. Unde quis esse albedi nis p̄ albū et albedine fecit hoc fit fm̄ aliam et aliam p̄rietatē. et tñ de quo cūqz p̄dicatur vnū nō predicat reliquū. sicut est de albo etiā est de inherētia in p̄posito. Vel intelligit maior p̄us assumpra p̄ p̄paratōem ad talia p̄dis cata. que nō ponūt differentiam et repugnantia inter illa que sunt essentialiter idem. modo sic est in p̄posito

¶ Arguit. si inherētia esset de essentia ipsius accētis sequeretur qd aliter accētis p̄dicaret p̄ se de subiecto. sed hoc est falsum. **¶** 2c. Vniū p̄t p̄t mo posterior. vbi Aresto. ponit modos p̄dicandi p̄ accētis. Sed pbat cōses quentis falsitas. qz accētis inest subiecto p̄ suā inherētia. sed inherētia est de eius essentia. qz fm̄ essentia et p̄ se p̄dicari idē sunt fm̄ p̄mentatōē qñs ro metaphysice. **¶** 3c. Vniū qz licet accētis sit p̄ se in subiecto hoc est p̄fectare vnus extremi scz p̄dicari. sed nō ex parte vtriusqz extremi. Vel est aliter dicendum qz verum est si accidens determinat sibi illud subiectum in quo est. aliter non est necessarium neqz oportet

¶ Arguit. illa nō sunt idē essentialiter quoz vnū est sensibile p̄ se. alteruz vero nō. sed quedaz accētia sunt sensibilia quoz inherētia nō p̄t sentiri. **¶** 4c. Vniū p̄t p̄t mo posterior. qz illa que sunt diuersa cadūt sub diuersis potētis p̄ se. Vniū p̄t p̄t mo posterior. qz albedo videt. eius tñ inherētia nullo mō videri p̄t. et si simile est de multis alijs. **¶** 5c. Vniū qz inherētia q̄tum ad id qd est bene est sensibilis. **¶** 6c. Vniū qz inherētia q̄tum ad illam p̄t p̄rietatē sub qua significatur

¶ Arguit. illa nō sunt essentialiter idē quoz vnū nō est de intellectu aliterius et vnū sine alio intelligi p̄t. sed sic est de accēte et eius inherētia. quia vnū p̄t sine alio intelligi. **¶** 7c. Partz minor. qz intelligimus albū nō intel ligendo inherētia. sicut in hoc exēplo albū est disgregatiū visus. ibi non exprimitur ipsa inherētia. **¶** 8c. Vniū qz maior est falsa. qz illa q̄ sunt essentialiter idē p̄t fieri diuersis rōnibz. et fm̄ illas diuersas rōnes vnū p̄t intelligi alio nō intellectu. quēadmodū p̄tingit fieri inter definitōem et definituz que tñ sunt idem maxima idēp̄tate

¶ Arguit. si inherētia et essentia ipsius accētis sunt idē essentialiter. tūc sequeretur qd inherētia susceperet magis et minus sicut ipm̄ accētis. sed hoc est falsum. cū om̄e accētis equaliter inheret. Partz tñ p̄t. qz albū suscipit magis et minus. nō tñ sua inherētia. ergo nō sunt idē essentialiter. **¶** 9c. Vniū qz sunt idē fm̄ rem. sed dñt fm̄ rōnem. **¶** 10c. Vniū aliquid attribuit qd nō attri buit alteri. et **¶** 11c. fm̄ rem suscipit magis et minus sicut ipm̄ accētis.

¶ Arguit. inherētia p̄t accipi p̄ natura ipsius inherētie vel p̄ respectu ad suppositū p̄ quē natura inherens formaliter se habz ad aliud. et illo vlti mo mō accepta inherētia est relatio. sed relatio nō est de essentia accētis qz fm̄ Aresto. p̄mo posterior. essentie p̄dicamētōz sunt imp̄mixte. **¶** 12c. Vniū qz p̄ inherētia accētis dñt ad aliud tanqz ad subiectuz qui respectus est subiectiū pueniens om̄ibz accētibz. sed nō de respectū ad aliud tanquā ad terminū sicut relatiua. qui respectus dñt obiectiū.

¶ Arguit. quicūqz aliqua sunt idē essentialiter in illis nō debet eē ordo p̄rioritatis vel posterioritatis. sed inter accētis et eius inherētia est talis

Promptuarium

ordo. ergo non sunt idem. Dator pz. qz alia idem respectu fupius effz puz
et posterius. Minor pz. qz naturaliter puz intelligit accis qz eius inheren-
tia. **Qdm qz hoc non est ppter reale diuersitate. sed ppter diuersas rones**
pcipiendi z fcandi. Et qn dz tuc idem effz puz z posterius feipfo qd im-
plicat ptradictem. **Qdm qz hoc est fm diuersas rones que non pnt ptra-**
dicerem causare. vt pz in fallacia ignorantie elenchi.
¶ Arguit. illa sunt realiter distincta quoz vnu pr repiri sine alio. sed inheren-
tia pr repiri sine accitibz. **¶ 2c.** Minor pz. qz sube vles seu genera etiam in-
herent suis inferioribz. **Qdm qz si volumus loqui cõter de inherencia.**
scz vt illud dicat inherere qd alteri inest vtrqz p hoc iproprie dici. sed ppter
loquendo inherencia puenit accitibz.
¶ Arguit. inherencia ppter dicta non est idem essentialiter cũ ipso accite. **¶ 2c.**
Ans pz. qz repitur accis sine inherencia. vt albedo z omnia accidentia in ab-
stracto designata. que fecant rem suam substantiue z p modũ p se stantis.
et ergo supponit. **Qdm qz hoc est cũ verum fm moduz significandi. cũ**
fm rem realiter inheret.
¶ Arguit. realiter accis pr repiri sine inherencia. **¶ 2c.** Ans pbat in sacra-
mento altaris. **Qdm qz hoc est supnaturaliter.**
¶ Arguit. per nullã potentia illa que sunt ides essentialiter z subalter pte
separari. sed inherencia p potentia supnaturalẽ separat ab ipso accite. ergo
non sunt idem. **Qdm qz inherencia actualis pr ab ipso accidente separa-**
ri. non aut inherencia aptitudinalis. et illa fm intentionem dicte pclusionis
est idem cum ipso accidente.
¶ Arguit. nulla aptitudo dz esse ad actũ oppositũ. sed inherencia aptitudi-
nalis e ad actũ oppositũ ipsi acciti. **¶ 2c.** pbat minor. qz de natura accitis
est semp iesse. sed actus inherendi fm actũ aliquẽ cõuenit accitibz. sed semp
iesse z aliqui sunt ptraria. **¶ 2c.** **Qdz qz in pmuti semp inest. licet nõ in par-**
riculari. Est qd dm qz forma subalis p suã essentia inest materie. qz subiec-
tum p se subsistit. qz forma accitialis p se inheret.
¶ Arguit. sicut se hz vnio accitis cũ subiecto ita se hz inherencia accitis
ad accis p sile. sz vnio accitis e realiter distincta ab accite. vt vnio albedi-
nis differt realiter ab albo. **¶ 2c.** sicut inherencia. **Qdm negando mino-**
rem. qz differunt solũ noie. z nõ fm rem.
¶ Arguit. modus essendi alicuius rei nõ est idem cũ ipsa re. sed inherencia ac-
cidentis est qdã modus eius. qz nõ sunt idem. Minor pz. qz inherencia est
quidã modus essendi in. **Qdm qz essentia in z inherencia idem sunt. sed**
tamen esse in non est modus essendi. qz tunc idem esset modus fupius.
Vel dicendũ qz nõ est incõueniens qz vnu fm rem habet altam rationem
qui est suus modus essendi.
¶ Arguit. qd nõ ponit in definitiõẽ alicuius non est de eius essentia. sed in-
herencia nõ ponit in aliqua definitiõẽ ipsius accitis. **¶ 2c.** **Qdm qd ponit**
in definitiõẽ ppleta z essentiali alicuius hoc ppter ad eius essentia. in d-
iste sunt descriptiões accitis. Vel ddm qz quis nõ ponit ibi formaliter. ta-
men bene virtualiter. qd satis est.
¶ Arguit. sicut se hz subsistere ad subiectũ. ita se hz inherere ad accis. sed
subsistere nõ est de essentia ipsius subiecti. qz inherencia nõ est de essentia ip-

Argumentorum

sius accitis. Maior pz. qz sub stare p̄t substantie deesse. vt partes potest non sub stare albedini. **O**dm qz sub stare est idem qd p se stare. ideo corrupta albedine adhuc partes p se subsistit etia qz albedini non substat. substat tamen alijs accidentibz

Arguit. p se subsistere est p̄teritas p̄muni ipsi substantie. ergo inherere est p̄teritas ipsius accitis. sed p̄teritas est realiter distincta ab illo cui est. **O**dm qz p se nō est p̄teritas sed in subiecto nō esse.

Arguit. entis positum d̄z esse positum p̄teritas. sed h̄m oī est substantia. **S**ed **O**dm qz entis positum debet esse aliqua p̄teritas positum sed nō oīs vt satis manifeste patet.

Nis expeditis ponit Sp̄tneus istā conclusionem.

Accidens et suū subiectum faciūt vnū numero per accidens

Contra quam p̄ Alium
Arguit. si accis z suū subiectū faciūt vnū. vel hoc est p se vel per accis vt pz p locū a sufficienti diuisione. **N**ō vnū p se. vt pz h̄nto metaphysice z p̄mo thopicoz. **N**ec vnū p accis qz quera de illo p accis verū faciat vnū cū subiecto p se. et sic eadē rōne fuit standū in p̄mo si p accis quera de illo p accis z tūc iterū de illo z sic in infinitū. **O**dm qz faciūt vnū p accis nō sū p aliud accidens positue dictū. ita qz vnū accis p aliud facit idē cū subiecto. sed facit vnū cū subiecto distinguente vnitatē posituā actualem et potentiam receptiuam eius.

Sed illa faciūt vnū per se quoz vnū habet in se potentiam receptiuam. et aliud habet se per modum actus receptibilis a tali potentia. sed isto modo habent se substantia z accidens. ergo **z**. **M**aior patet. quia ex eo dicimus qz forma substantialis cum sua materia essentialiter vnitur. **D**icendum qz hoc argumentum bene probat qz accidens reperitur in subiecto tamen non probat qz essentialiter recipitur in eo sicut forma substantialis in sua materia. quia est alius modus essendi in fm quem forma substantialis inest z forma accidentalis.

Arguit. dicit p̄mentator p̄mo metaphysice p̄mēto. xij. qz omne illud qd existit in alio z illud in quo existit sunt idem essentialiter. sed accis ex natura sua existit in subiecto. **S**unt idē essentialiter. **O**dm qz maior intelligit de illo qd est in alio dans sibi esse subale z essentialē. sic aut nō est de formis accidentalibus. **S**ed dicendum qz accidēs inest p accidens in substantia fm se considerata tamen esse potest de essentia eius fm qz tale accidens est in forma quemadmodum solemus dicere qz albedo accidit homini. est tamē de essentia hominis albi

Arguit. si accis z suū subiectū faciūt vnū. vel hoc est fm essentia vel fm esse. sed nullū istorū est dicendū. ergo **z**. **M**aior pz ex sufficienti diuisione. **S**ed minor pz quo ad p̄mā partē qz nō. qz sunt fm essentia realiter z p̄dicamentaliter distincta. **N**ec sunt idem fm esse. qz essentia z esse idē sunt. ergo hoc mō differūt sicut etiā differūt fm suas essentias. **O**dm qz faciūt vnū nō essentialiter sed superposititaliter vel in esse existentie. qz existentie istorū duoz non sunt distincte loco z subiecto

Promptuarium

¶ Arguit. illa nō faciūt vñū quoz qdlibet est vñū vnitare positū z actuali. sed suba z accēs sunt hñōi. **¶** Dñm qz ex duobz entibz in actu nō pñt fieri vñū terciū. **¶** Dñm qz licet qdlibet esse in actu p se sit vñū qñtum ad suū esse formale. nō tñ qñtū ad esse finale. z sic suba respicit accēs dens. vt potentia. z accēs substantiā vt accūs

¶ Arguit. sicut se hz natura specifica substantiē ad naturā specificā accēdentis. ita natura individualis vñus ad naturā individuale alterius. sed ex natura specifica sube z accēs nō fit vñū. ergo nec ex naturis indiuidualibz. sicut p3 decimo metaphysice. **¶** Dñm qz ex illis spēs nō fit vñū p se in se. tamen tene vñū per accidens

¶ Arguit. hō albz dñ spēs. ergo est aliqd vñū. qz bene sequitur est hō albz. ergo est hō a parte subiectiua ad suū corū. **¶** Dñm qz nō est pars subiectiua. sed est pars in modo.

¶ Arguit. ibi tñ sunt due nature vnite z etiā specificē distingere. **¶** Dicendū qz est qdam natura specifica accēntia pñrahens. que nūqñ facit idem in specie cū natura subali. z qdā est natura nō pñrahēs illa tñ facit hoc aliz quid vñū sed p accidens z nō pñm spēm. sed pñm existentia

¶ Arguit. si accēs facit vñū cū subiecto vel hoc esset ex eo qz ducit in cognitiōem ei⁹. vel pñter ad essentia eius. sed nullū istoz est dñm. **¶** Nō sciendū. qz sunt essentie impmixte. **¶** Nō pñm. qz accēntia pñunia sunt posteriora mutabilita. z vocant apud logicos entia infinita. sed infinitū nō est alicuius cognitiōis pñcipiū. vt p3 pñmo physicoz. **¶** **¶** Dñm qz nō ducit in cognitiōem qd dicitariū ipsius sube. sed bene sensibile. vt dñ pñm in pñmo de aia. Accēntia magnā partē pñferūt ad cognoscendū qz quid est.

¶ Arguit. ex illo sequeretur qz accēs esset pñcipiū essentiale z appropriatū ipsius sube. Sequela pbat. qz illud est essentiale pñcipiū alicuius qd facit cognoscere qd dicitariū ipsius. sed pñm pñdicat auctoritatē accēs ducit in cognitiōem ipsius qd qd est. **¶** **¶** Dñm qz hoc solū est a posteriori. z ideo dñ magnā partē pñferūt ad cognoscendū qz quid est alicuius rei

¶ Arguit. si faceret vñū. vel hoc esset in genere. vel in specie. vel analogice. sed nullū istoz est dicendū. **¶** Dñm qz ex sufficienti diuisione. **¶** Dñm qz pñm ad pñmas duas pñtes. scz qz in genere vel in spē. qz eades spēs sñt qz sub eodē genere pñtinent. Nec eadē genere. qz accēs z suba sunt diuersa genera. **¶** Nō analogice. qz tñc non esset denotiatiua aliqua pñdicatio. sicut tñ dñ **¶** Dñm qz nō sunt vñū aliquo istoz pñdicto rñ modo. sed sunt vñū numero zc

¶ Arguit. nō pñt facere vñū nūero. **¶** **¶** Dñm qz idēpñtas numeris pñsupponit idēpñtate specificā. sed accēs z suū subiectū nō sñt eiusdem spēs. **¶** **¶** Dñm qz minor pbatōnis intelligit de idēpñtate essentiali. nō accēs z suū subiectū sunt vñū numero p accidens

¶ Arguit. si illud qd magis videt inesse nō inest nec illud qd min⁹. sed maior pñuentia est inter duas substantias qz inter subam z accēs. tñ illa nō pñt facere vñū numero. ergo nec etiā accēs z suba **¶** Dñm qz inter duas subas est maior pñuentia essentialis. nō tñ maior pñuentia quo ad idēpñtate suppositale. qz ex quo accidens non hz p se existere accipit illud a substantia cum qua idēpñficatur accidentaliter pñm numerum

Argumentoy

Arguit. eadē numero sunt quoy materia est eadē qnto metaphy-
te. s. accūs z subiectū nō hñt eandē materiā. ex q accūs nulla est mate-
ria sexto metaphi. q nō sunt idē nñero. **O**dm q nō hñt materiā ex q
hñt tñ bñ materiā in q. z sic est bñ eadē materiā accūs z sube

Arguitur. q faciūt vñū nñero pñt de alio pñdari. s. accūs nō pñcat
de suba. q nō sunt idē nñeraliter. **V**inoz pz qz male dñ subiectū est accūs.

Odm q vez est fm illas intentōes vñū nō pñcat de alio. tñ illud qd
est accūs pñcat de illo qd est suba pñe intēcionaliter. vt hō alby

Arguit. pñe intēcionaliter vñū nō pñcat de alio. qz ista ē mala pñ-
dicatio. s. oēs est qualitas. **O**dm q vez est in abstracto s. nō in cons-
creto. qz sic vñū bñ pñcat de alio. vt hō est qualis

Arguit. pñeritū z abstractū vñū sunt. ergo qcquid remouet ab vno
etia dñ remoueri a reliquo. **O**dm q sunt idē fm rem. s. dñt fm rōem
et modū essendi. ergo vñū pñcat. nō autē reliquū

Arguit. idēpñtas numeralis est maxīma. s. accūs z suū subiectum
nō pñt maxīme idēpñficari. q nō sunt idē nñero. **V**inoz pz. qz sñ maxī
medīuerla. eo q sub diuersis generibz pñnent. s. maxīme diuersa nō sñ
maxīme idē. q z. **O**dm q sunt maxīme idē si intelligat de idēpñtate

accidentali. nō autē de idēpñtate essentiali. q z.

Arguit. accūs z suū subiectū faciūt vñū nñero pñmo z p se. q z. **A**ñs
pñat. qz ex actu z potētia fit vñū p se. s. subiectum est vt potētia. accūs
pñ vt actus ei. q nō sunt vñū p accūs. **V**inoz pz p pñmetatozē in libro
de suba orbis dicentē. q pñmū eoz q sunt in materia pñma sunt tres dime-
siones. ergo accūs est pñmus actus. z subiectū eius pñma potētia. z per
pñsequens vñūntur p se. **O**dm q ex pñma potētia z pñmo actu pñfecti
uo fit vñū p se. nō autē ex pñmo actu dispositiuo. quales sunt tres dimeñsio-
nes que faciūt vñionem accidentalem.

Arguit. actus pñmus dñ esse añ actū scdm. s. solū forma substantialis ē
actus pñmus. q est cā eoz q sunt in toto cōposito cū materiā. **O**dm q
forma substantialis est pñmus act⁹ pñfecti⁹. s. illa pñfectio nō pñt ēē materie
nisi pñs disponat. hoc autē nō repugnat

Arguit. illud ē vñū p se cui⁹ motus est vñ⁹ p se. vt pñz qnto meta-
phifice. z qnto phificeoz. s. mor⁹ subiecti z accūs est vñ⁹ p se. ergo zc.
Vinoz pz. qz impossibile est subiectū moueri nisi moueat ei⁹ accūs. quia
mor⁹ nobis mouent oīa q in nobis sunt. scdo thopicoz. **O**dm q illa
(quoy vnus est mor⁹ sic q qdlibet mouet p se) faciūt vñum p se. s. illa
(quoy vnus est motus vnus p se z alterius p accūs) nō faciunt vñū p
se queadmodū est de motu subiecti z accūs.

Arguit. sicut se hz potētia pñma ad actū pñmū. ita se hz potētia se-
cūda ad actū scdm. s. potētia pñma z actus pñmus faciūt vñū p se. q etia
potētia scda z eius actus. **V**inoz pz. qz sicut actus pñmus est pñfectio
sue potētie. ita etia actus scds. **V**inoz pz qz in generatōe simpli forma
vñit p se materie. **O**dm q nō est sile. qz pñma potētia nō hz vñitatem
positiuā nisi per actū. sed subiectum ex quo est ens in actu habet vñitatem
positiuā secluso accidente

Arguit. si ex hñte vñitatem positiuā z ex actu nō fieret vñū p se. sequer

Promptuarium

retur q̄ ex forma intensa z remissa nō fieret vnū p se. s; hoc est falsum. qz aliter duo accītia solo numero distincta essent in eodē subiecto qd negat Aresto. q̄nto metaphisice. Patz p̄na. qz albedo remissa s; in qnq; gradib; h; vnitatē positiuā actuāle. nā forma albedinis in quocunq; gradu eius saluat. mō si ponat q̄ ex supueniente gradu vel gradib;. sicut si sup; ueniant decē gradus nō fiant vnū p se. tūc erūt accītia numero distincta in eodē subiecto. **O**dm q̄ ex habente vnitatē positiuā z actuāle et ex alio supueniente fit vnū p se si sunt eiūsdē generis vel sp̄ci. s; si sunt diuer for; genez; tūc nō opret. sicut sunt accīis z subiectū.

Arguit. ergo ex forma subali z eius materia nō fieret vnū p se. q̄ nō sit alicui; generis. **O**dm q̄ reducitur ad vnū genus qd est suba.

Arguit. si hoc esset vez q̄ materia haberet vnitatē positiuā actuāle et q̄ essent vnibilia eiūsdē generis. tūc ex duob; indiuiduis alicuius sp̄ci totius hō genij nō fieret vnū p se. s; hoc est falsum. **A**rg. tñ falsitas nā ex duob; aquis indiuidualib; fit vna aqua si cōmisceant. z tñ quelibet h; vnitatē positiuā actuāle. z sic ex eis nō fieret vnū p se. **O**dm q̄ ex illis indiuidualib; aquis fit vnū p se. sicut ex duob; pus separatim existētibus. sed ex forma intensa z remissa fit vnum fm se rang; ex duob; quoz rum vnum preexistit. reliquum vero educitur. vt remissa preexistit. z forma intensa educitur.

Arguit. ex duob; indiuiduis eiūsdē sp̄ci nō p̄t fieri aliqd vnū. sicut ex duob; lapidib; modo p̄dicto nō fit vnū. **O**dm q̄ intelligit de illis hō genijs q̄ nō terminantur p p̄rias figuras. sicut aqua terminat z figuratur ad figuram ipsius vasis zc.

Arguit. etiā ex p̄ncipali seq̄retur q̄ indiuiduū de genere substantie nō esset vnū p se. qd manifeste est falsum. qz fm quozdā opinionē in for re sunt plures forme realiter distincte a materia eius. qz p̄ma forma in eo fuit forma plante. deinde animalis. vltimo vero hois. sic dicit Aresto. les hō p̄mo viuit vita plante. deinde vita animalis. vltimo vero vita hōis minis. **O**dm q̄ in eodē nō sunt forme realiter distincte. s; sunt diuersi modi cōcipiendi vnus forme cui fm hoc attribuunt diuersi modi p̄dicandi essendi z f̄candi. **D**ico aut̄ notat̄ (in eodem) qz in diuersis di uersificantur fm speciem z fm numerum.

Istis expeditis ponitur tale correlatiū.

Ex unione subiecti et accidētis

nō fit aliquod terciū ab vtroq; distinctū.

Arguitur. ex subiecto z accidētē fit aliqd vnū ab vtroq; distinctū ergo illa p̄clusio minus vera. **A**līs p̄bat. qz oīs motus per se habz alī quem terminū p se. s; terminus alteratōis per quā subiectum transmutatur nō est subiectū nec forma p se. ergo aliquid est ibidē per alteratōem rang; p se terminus causatum. **M**aior patz. qz vnitās motus sumitur a termino motus. vt patet q̄nto physicoz. **M**inor patz ex hoc. qz ex vnio ne duoz (quoz vnū est in potentia alterz in actu) resultat necessariō ali qd terciū. sicut etiā p̄ septimo metaphisice. **O**dm q̄ ex subiecto z acci

Argumentor

vidente nō resultat aliqd̄ terciū. qz vel hoc esset subiectū. z sic accūs esset
ps substantie. vel esset accūs. tūc suba esset ps accūs. qd̄ falsum est. ḡ ex
ip̄is nō resultat aliqd̄ vnū ab vtroqz distinctū. Vel dōm qz terminus al
teratōis materialis est aggregatū ex subiecto z accidente qd̄ est vnū per
accūs. sed formalis terminus est ipsa forma

¶ Arguitur. ois cōpositio hz aliqū terminū sibi correspondēte. sz
accūs vnū ip̄i sube. ergo illius vnionis erit aliq̄s terminus q̄ nec est sub
iectū nec ip̄m accūs neqz ambo simul. qz tunc se cōponerent. sz cōponibi
lia debent aliud cōponere. ḡ zc. Dōm qz subiectum z accidens nō fa
ciunt p se aliquod vnū vnitate idempnitatis. qz sunt distincta. sz sicut ex
trema vnūnt inter se ex hoc qz accidens non potest p se subsistere. Vel
dōm qz bñ faciunt cōpositiōnem cū his. non aut cōpositiōnem ex his. vt
vult scotus. Unde cōpositio cum his est posterior cōpositiōi ex his. et
in cōpositiōne cum his idem est cōponens z cōpositū. z sunt tot cōpositi
ta quot cōponentia. Et cōpositio cū his repitur in quolibet genere nō
aut cōpositio ex his. nō ex cōpositiōe subiecti z accūs (que est cū his et
nō ex his) nō resultat ex eis vnū terciū.

¶ Arguit. ex isto sequeretur qz etiā forma subalis vniret cū materia in
ter se. qz nō p̄t p se subsistere sicut nec accūs. Dōm qz vnūnt inter se
et cū hoc in ordine ad terciū. z in hoc est dñā

¶ Arguitur. si totū p accūs nō esset distinctū a suis p̄tibz seq̄ret qz p̄
ctoribz z alijs artificioz nihil deberet p̄cio. qz nihil noui facerent. sz solū
copularent accūs cū subiecto fm colore. Dōm qz negāda est p̄na. qz
nō datur pictori p̄cium vt aliqd̄ nouum cōpositum. cause. sed vt intro
ducatur diuersas figuras zc.

¶ Arguitur. inter subiectū z accūs vel est ibi vna p̄pō vel due. si vna
tm. cū cuilibet p̄pōi correspondeat vnū p̄positū tm. tūc illud nec est suba
nec accūs cū nō sit maior rō de vno q̄ de alio. nec ambo sūt. qz tūc nō esset
vnū cōpositū. ergo est aliqd̄ resultans ex vtroqz qd̄ est p̄positū. Si autē
inter ip̄a sint due p̄pōnes. cū cuilibet cōpositiōi correspondeat suū p̄po
sitū seq̄tur qz ibi erūt duo p̄posita distincta. hoc autē est magis incōueniēs

Dōm qz accūs cū suba facit vnū fm idempnitatē accūs. nō autem
vnū vnionis. qz qz sic sunt vnū p̄stituit aliqd̄ terciū

¶ Arguit. qñcūqz aliq̄ duo sic se hñt adinuicē qz vnū habeat rōez act⁹
et aliud rōem potētie ex illis adinuicē vnitis resultat aliqd̄ terciū sic autē
est de subiecto qd̄ est añ receptiōem ip̄i accūs in pōna ad ip̄m. ergo ex
ip̄is p̄stituit vnū terciū. Dōm qz hoc esset vtz si facerent p̄pōnem ex
his. sz illā nō faciūt. vt p̄z ex supra dictis.

¶ Arguitur. forma totius est p̄pōni p̄ngēs simplici z inuariabili esse
tū p̄sistēs. ḡ ex p̄sideratōe subiecti z accūs resultat aliq̄ terciā entitas

Dōm qz oīne adueniēs alicui rei in esse p̄pleto ē sibi accūs. sz sic ē de
toro p accūs. ḡ zc. Et oī accūs requirit p̄pōnū subiectū. ḡ illud totū habes
bit subiectū. Tūc vltērius de cōposito ex illo toro z subiecto sibi p̄prio.
aut resultat ex eis totū. aut nō. si nō eadē rōne nec ex p̄mo resultat aliqd̄
tōtū distinctū. si sic erit p̄cessus in infinitū zc. Alia argumenta p̄t sumi
ex conclusione p̄xima sup̄raposita.

Promptuarium

His dictis ponit Lilius hanc conclusionem.

Accidens in concreto designa

tum p se et directe non est in genere, sed solum secundario et ex consequenti p attributionem

Contra quā p Spinetū

Arguit. quod dicitur esse genus vel in genere ponibile. sed huiusmodi est per se quodlibet. **¶** 2° Minor p3 p. Aresto. quod pro topicorum dicente. sicut abstractum et genus abstractum. ita per se est genus per se. **¶** 3° Genera seu in genere ponibilia debent esse in genere ponibile. quod genus primo capit proprie. et sic per se nec est genus nec in genere ponibile. quod sicut dicit Aresto. primo posteriorum essentie predicamentorum debet esse in genere ponibile. sed per se finem esse est mixtum cum subiecto. sed huius est genus capiendum genus. p. huius debet reliquo colorum. et sic non est proprie in genere nisi ut dicit nostra conclusio. et sic non est sile quod sicut se habet abstractum ad abstractum. ita per se ad per se

¶ 4° Ar. phis in pinto quitarum sicut determinat de quitaribus in concreto et abstracto. **¶** 5° videtur quod sicut in eodem pinto. Dominum quod non directe definitur de quibus sicut concreto ipsi quitarum. sed solum ex eo quod ducit in noticiā quitarum in abstracto

Arguit. aliquid ponit in predicamento ratione sue scaturis. sed id est scatur per se et abstractum finem rem. **¶** 6° sunt in eodem predicamento Dominum quod licet id est scatur in hoc est sub diuersa habitudine et modo essendi. quod abstractum scatur esse purum. per se autem illud scatur finem esse mixtum in subiecto. quod non potest peruenire rationi generis finem quod huiusmodi. ergo 2°.

¶ 7° Arguit. comparatio non mutat essentia rei absolute. sed per se finem rem identem sit cum abstracto. **¶** 8° ex illa comparatione quā habet ad subiectum non ipedit quoniam ponat in predicamento. Maior p3 p. Aresto. in li. de sensu et sensu dicente Quicquid est finem se tale manet se tale finem quācumque comparationem. Dominum quod non est directe in genere nisi finem quod id est per se cum abstracto suo. **¶** 9° dicitur phis tercio topicorum. iustū propter duplex scatur eius non est in genere

¶ 10° Arguit. ois forma fluens ponit in predicamento ratione termini illius fluxus. sed ois per se est scatur formā terminatā p terminū sui propriū generis. **¶** 11° Maior est Aresto. tercio phisico. Sed minor p3 ex eo quod accens est in concreto perfecte denominas ipm subiectū. **¶** 12° est ipm formaliter in se completū. quod accens non pcedit ab aliquo perfecto in genere cause efficiētis nisi ipm finem formā sit completū. Dominum quod licet accens in abstracto designatū finem formale rationem concipiendi sit completū. ideo etiā p se intelligit. non tñ accens in concreto. quod hoc concernit subiectū tanquā terminū sue inherētie. Et quoniam replicat. forma ratione sui termini ponit in predicamento. si ergo subiectum est terminus illius fluxus sequeretur quod oēs forme accidentales in concreto designate essent in predicamento substantie. Dominum quod subiectum est terminus extrinsecus. modo forma fluens est in predicamento ratione termini intrinseci qui est eiusdem esse cum forma fluente

Arguit. ois forma vllis est in aliquo predicamento. sed accens in concreto designatū scatur formā vlem. **¶** 13° Minor p3. quod est de predicabili accens. sed predicabile et vniuersale idē sunt. Dominum quod ois forma vllis vel directe vel reductiue est in predicamento. et hoc vltimum ut patet ex dictis conuenit formis in concreto designatis

Argumentorum.

Arguitur quanto aliqua forma ponibilis in predicamento est maioris et verioris entitatis tanto directius debet poni in predicamento. sed accidentia in concreto designata sunt huiusmodi in comparatione ad abstracta. **¶** Maior pars per predicationes requisitas ad hoc quod aliquid sit ponibile in predicamento. que sunt quod sit ens reale finite et limitate nature. hoc autem puenit cōcretis. quia sunt realiter in subiectis. in quo etiam limitantur. **¶** Dicitur quod quibus verius sunt finem esse suppositale et existētie. non tamen finem esse formale et essentie. et finem illi modum ponitur aliquid in predicamento.

Arguitur. individua alicuius forme vltis necessario ponuntur in predicamento secundum accidentia seorsum considerata et in abstracto nullam penitus habent indiuiduationem. ergo solum per se directe ponuntur in predicamento. que significant saltem in particulari formas indiuiduatas. **¶** Minor patet. quia accedens accipit singularitatem a suo subiecto. **¶** Dicitur quod hoc est verum quod accipit singularitatem a supposito et subiecto. tamen dupliciter dicitur aliquid singulare. primo quia est in subiecto singulari. et sic cōcreta dicuntur singularia. Secundo dicitur singulare quia dicitur foris magis omnino incōdicabilem. et sic etiam abstracta habent singularia. ut dicitur hec albescentia respectu albedinis. **¶** Et per hoc patet solutio argumenti. quod sumitur ex illo quod Aristoteles dicit in predicamento substantie. quod per se predicantur finem nomine finem rationem vero nullo modo predicantur. Illud autem quod non predicatur finem rationem non potest esse in predicamento substantie.

Arguitur. accidentia per se habent rationem. sicut patet per Porphyrium et per Aristoteles. primo topicorum. **¶** Sunt finem illam rationem ponibilia in predicamento. **¶** Dicitur quod capiēdo generaliter rationem. put se extendit ad descriptionem tunc bene verum est. sed finem illam non ponit aliquid in predicamento. cum finem illi modum entia non qualitercūque notificari possunt.

¶ Solutus itaque rationibus suis Spineus istam ponit conclusionem.

Accidentia concrete designata

ta significant aggregatum ex forma et subiecto. Contra hoc opponit **¶** Lilius.

Arguitur. accidentia in cōcreto designata significant solam formam. ergo vel minus vera. **¶** Antea probatur per philosophum in predicamento substantie circa quartam proprietatem dicentem. quod album solum qualitate significant. ergo accidentia in cōcreto designata significant solum formam et non subiectum. **¶** Dicitur primo quod accipit ibi cōcretum per abstractum. Vel melius dicitur quod album significat solam qualitatem. sub ratione qualitatis. non autem substantie vel alicuius alterius predicamenti. Vel dicitur quod significat qualitatem solum sed notat subiectum.

Arguitur. per se et abstractum dicitur solo casu. sed abstractum significat solam formam. ergo solum per se. **¶** Maior patet ex definitione denotatiuorum posita a philosopho. in qua dicitur. Denotatiua dicuntur quęcūque ab aliquo solo casu differētia sunt. et finem illud nomen habent appellatiōnem. **¶** Minor pars. quia abstractum significat formam in puritate sua conceptam sine subiecto. **¶** Dicitur quod concretum et abstractum non differunt in formali significato. sed tamen differunt quantum ad materiale significatum. quod est ipsius cōcreti. non autem ipsius abstracti. et hoc est pars significati ipsius cōcreti. non autem abstracti.

Arguitur. si per se significaret solam formam tunc hic non esset falsa figura

Promptuarium

re dictionis. quicqd emisti comedisti. crudum emisti. ergo crudū comedisti
quia ibi iam nō mutaret quid in quale. qz sub illo quod est (quicqd) qd ē
distributiū substantie potest sumi crudum fm illam rōnem. qz significat
subiectū. z tunc non est ibi aliqua fallacia. qd est falsum. sicut prz in fallacia
figure dictionis. Dm qz imo ibi est fallacia. qz licet crudū sit subiectus
tū non significat ipm sub rōne subiecti. sed sub rōne forme. ideo sumendo
crudū sub illo distributiū signo quicqd. quod est distributiū substantie
distribuit hic quid in quale.

Arguit. si terminus discretus significaret totū subiectū ibi esset nugatō
vt dicendo corpus album. sed hoc est inconueniens. g zc. qz illud qd ē de
significato alicuius quātumcūqz cum illo exprimatut aliud semper est de
eius significatōne. z sub illa intelligit. Dm qz non fecit subiectū princī
paliter z fm formalem rōnem significandi sed solū partialiter z cōcomitā
ter. g per eius additōnem nulla fit ibi nugatio.

Arguit. diuersitas rōnis nō impedit nugatōnem. ergo illa solutio ē mī
nus sufficiens. Ans prz dicendo aīal homo. ibi est nugatio tū hñt diuersas
rōnes. Dm qz aliqua significant idem sub diuersis rōnibz. quaz ratō
nū vna includit aliam. z illa nō impedit nugatōem. vt patz in exemplo ad
ducto. Sed alie sunt rōnes ita diuerse qz vna penitus nō includit aliam z
illa impedit nugatōnem.

Arguit. ergo qñ cōcretū exprimeret cū subiecto semp esset nugatio. qz
subiectū est de cōpleta z pfecta rōne seu diffinitōne ipsius accētis. Dicē
dum qz hoc est extrinsece. non aut intrinsece.

Arguit. hoc est intrinsece. qz cōcretum vt hñtō spz inheret subiecto.

Dm qz licet sit in subiecto. nō tū essentialiter z quidditative.

Arguit. fm phm quinto metaphysice dicendo homo est albus dico ill
lud inesse. sed si album importaret subiectū non esset hñtō p dicatione q dice
ret hoc est hoc rōne subiecti importati. Dm qz termin⁹ discretus vt di
centum est significat subiectum z formā sub rōne forme. ideo dicendo hoc ē
album. ibi nō est p dicatione dicens hoc est hoc. sed dicēs hoc inesse illi. Ex q
sumitur pbatō minoris. qz si illa duo significarent tunc poterimus dicere
hoc est hoc. qd est cōtra Aresto. in loco pallegato.

Arguit. vnitas significatōnis sumitur ab vnitate ipsius modi significā
di. sed nō est vna rō subiecti z accētis. ergo nō potest cōcretū illa duo simul
significare. Minor patet. qz accidens z suū subiectū sunt diuersorū genēz.

Dm qz nihil p mune hñt subiectū z accidens vniuoce. z ergo illa duo
seorsum sumpta nō hñt vnā rōnem. tū fm qz subiectus est accēte informā
tū vtiqz pñt. z sic licet nō habeant vnā rōnem vniuocam. habēt tamē vnā
rōnem cōmunē z analogā. Sed ptra. subiectū z suū accidens pñt habe
re vnā rōnem vniuocā. Patet. quia ambo sunt genera. sicut aīal z color.

Dm pmo. qz cōcretum nō est genus nisi reductiue. scz ad accidens.
Vel dñm qz illa rō est analogā de diuersis generibz p me intentionaliter ca
ptis. Sed ptra. omne vniuersale debet esse vniuocū. sed ista sunt vnī
uersalia. ergo sunt vniuoca. Maior patet. qz solum illa ponuntur in predi
camentis. Dm qz qñs ipa sunt vniuoca. tamē in rōne analogā (que est
generica) conueniunt.

Argumentor

Arguit ptra. non sunt uniuoca. Probat. qz illud nō est uniuocū quod plura z diuersa significat. sed sic est de omi cōcreto. qz significat subam z accidens que sunt diuersa. qz sub diuersis generibz p̄tinent. Dm qz vñū significat p̄ncipaliter. z reliquū solum p̄ quandā cōcomitantia.

Sed ptra. talis debet esse p̄portio rez in significando qualis est in essendo. sed subiectū est p̄ncipaliter accēte. ergo cōcretū d̄z ipm p̄ncipaliter significare. Dm qz licet absolute loquendo subiectū est p̄ncipaliter q̄ cōcretū. tñ est minus p̄ncipale q̄rum ad rōnem significandi ipius concreti quia per quandam solam concomitantiam.

Arguit. significare est intellectū rei cōstituere. sed subiectū est cōstituens intellectū ipius accētis. ergo debet ipm p̄ncipaliter significare. Maior p̄z ex rōne illius quod est significare. Minor pater. qz si subiectū non esset. tūc cōcretū non esset intelligibile. z per p̄is nec significabile. Dm qz hoc verū est. sed solū p̄ quandam cōcomitantia.

Arguitur. omnis nō significandi sumitur a mō essendi in re fm modis stas. sed substantie z accētis nō est vnus modus essendi in re. ḡ zc. Minor pater. qz subiectū significat p̄ modū p̄ se stantis. accidens vero p̄ modū inherētis. Dm est ad hoc vt supra dictū est.

Arguit. opposita nō p̄nt p̄ vnū terminū significari. sed vt p̄z ex modis essendi subiectū z suū accidens h̄nt oppōnem. vt p̄ se existere z alteri inherere. ḡ zc. Dm qz verū est formaliter. ergo vnū solū significat per reliquū nō fm rōne oppōnis. s̄ fm illā qua h̄nt ad inuicē puenientiā.

Arguit. p̄rerum nullo modo debet significare subiectū nec p̄ncipaliter nec minus p̄ncipaliter. ḡ zc. S̄ns pbat. qz q̄ncūqz aliqd̄ differt ab alio sic potest significare intelligi. sed accidens z substantia sunt entia p̄dicamētaliter distincta. ḡ vnū intelligit̄ penitus sine reliquo. Maior p̄z. quia que cūqz sunt diuersa vnū potest essentialiter esse z intelligi z significari sine reliquo. qualia sunt subiectū z suū concretū. Dm qz licet sint diuersa essentialiter. tamē vnū est in alio z ad ipm ex natura sua dependens. ergo potest ipm consignificare.

Arguit. quādocūqz vnū est dependens ad alterū nō oportet qz vnū significet reliquū. sed p̄rerum est dependens ad subiectū. ergo nō necessario significat ipm. Maior p̄z. qz pater ex quo relatiū est dependet ad filiū tamē nullo mō significat filiū. Dm qz cōcretū non significat subiectū. qz dependens est. sed qz ipsi inheret informādo ipm.

¶ Ponit tam Alius aliam conclusionem ex hoc motiū qz sunt q̄daz accētia in concreto designata que h̄nt p̄rariū. istam sc̄z

Latitudo graduum in forma

specifica cōpossibilitū in eadē parte subiecti est precisa causa susciptendi magis et minus.

¶ Contra hoc opponit Spineus.

Arguit. fm p̄m tercio topicorū illud est albius qd̄ est nigro impmixtus. ḡ susceptio magis z minus est p̄ depuratōem p̄rarij a suo p̄rario.

Dm qz illud nō est cā p̄ se s̄ p̄ accētis. qz vbi ē maior p̄mixtio albedinis cū nigro. ibi est debilior p̄tus generāris albedinē.

Promptuarium

Arguit. illud nō est causa alicui? sine quo ipm posset reperiri. sed susceptio magis et minus reperit in formis non habentibus subiectū. ḡ nullo mō est causa. **S**inoz pz de lumie. qz aliqd ē magis vel min? illuminatū. tamē ipm nō habet pzrariū. **D**ōm qz hic loqitur de susceptiōe magis et min? intensiue. hoc autē fit solum extensiue.

Arguit. oīs forma q recipit in subiecto mediante aliqua dispositiōe necessario p̄supposita hz recipe magis et minus fm illam dispositiōem. modo forme accidentales sunt in subiectis p̄suppositis diaphoneitate et opacitate. ḡ fm variatōem illoz suscipit magis et minus. **D**ōm qz illa dispositiō p se nihil facit. sed solū p accūs inq̄sum aliqd facit ad virtutē ipsius generatōnis magis vel minus causantem illā formā intensam.

Arguit. p̄ra hoc. si causa suscipiendi magis et min? sit maior vel minor dispositiō subiecti. tūc querat de illa dispositiōe verū magis et minus suscipiat. vel ergo est hoc ex eo qz subiectū est magis ad illam dispositiōem. et tunc est ulterius querendū de illa. et sic esset p̄cessus in infinitū. **D**ōm qz nō ē causa. sed est ad causam referibilis.

Arguit. ex illo sequeretur qz omnis forma accidentalis suscipiet magis et minus. qz omne accidēs hz aliquā dispositiōem in subiecto. fm quā magis vel minus natū ē esse in tali subiecto. **D**ōm qz bñ hz dispositiōem existendi inherendi in subiecto. nō tñ ex hoc p se causat magis vel minus vt dñi est.

Arguit. dicit **S**ilber? qz susceptio magis est per accessum ipsius forme ad terminū. ḡ videt qz nō ex alia cā. **D**ōm qz ille accessus vel recess? ē ipsa susceptio magis vel min?. qz hz se p modū effect? sed ille effectus est ab alia causa dependens. de qua disputamus in p̄posito. que sit ungmixtio p̄rastrij vel dispositiō subiecti vel cā eoz fm aliquos.

Arguit. nihil extrinsecū est p̄cisa causa alicui? forme. sz illa p̄dicta sūt omnino extrinseca ipsi forme suscipienti magis et minus. ḡ zc. **D**ōm qz maior est falsa. cū omnis causa efficiens q̄runcunqz p̄cise est extrinseca vt subiectū hz rōnē cause respectu passionis. Ergo ulterius dicendum est qz disponūt. sed conclusio posita tangit principale.

Arguit. materia et forma sūt cause eoz que sūt i toto cōposito fm p̄m primo physicoz. sed forma suscipiens magis et minus est in toto cōposito ergo zc. **D**ōm qz sunt cause formarū sed nō p̄prie q̄runt ad hoc qd est suscipere magis vel minus. qz tunc omnis forma accidentalis causata in toto p̄posito ex illis duobz p̄ncipijs intenderet et remitteret. ergo hoc est falsus sed habilitas forme ad hoc est qz posset suscipere diuersos gradus et manere in eadē specie. sicut pz in magis albo et minus albo. qz sūt eiusdē sp̄ci.

Arguit. sicut dī **A**risto. in p̄dicamento q̄ritatis. tanta est albedo q̄nta est superficies. si ergo superficies est magna et albedo magna erit. et p̄ p̄is causa intensiōis formarū ē magnitudo subiecti. **D**ōm qz hoc est solū p̄ accessū dens et extensiue. nō autē intensiue. qz fm hoc dī **S**ilbertus porritanus qz vna parua margarita est albiōz magno equo.

Arguit. motus et mobile fm **A**risto. sexto physicoz debet ad inuicem proportionari. totū ad totum. p̄es ad p̄es. qz als esset motus sine subiecto. vel subiectus sine motu. ergo etiam oportet qz accētia sint magna in maioribz subiectis. et minora in minoribz. **D**ōm qz hoc verum ē extēsiue

Argumentoy

nō autē extēsiue. qz p̄t imperfectus calor esse dispersus p̄ magnū corp⁹. q̄ tñ intensiue est remissus. qui si esset in minori corp⁹ ubi virtus sua esset vnica esset magis intensiuis. Est ergo solū susceptio magis ⁊ minus p̄ additōem graduū ad graduū. Quis rō est. qz in motu reali aliqd acquiritur vel deperditur maxime si est ad q̄ritatē. sed intensio ⁊ remissio sunt morus ad q̄ritatē. vt pz q̄nto physicoz. ⁊ p̄ eas aliqd acquiritur vel deperditur. hoc autē nō potest esse nisi gradus alicuius forme q̄ sic potest diffiniri. Gradus forme est q̄dam portio p̄fectionalis forme specificē extra eius conceptum q̄dditatiuum. ipam tñ formā specificā includens cōs incidens cū eadē essentialiter. ⁊ inclusa realiter intra p̄ceptū indiuidui vāgi vāge. ⁊ determinati determinate. In qua diffinitione sex cōditōes gradus forme tanguntur. Prima gradus est quedam portio p̄fectionalis qz forma specifica de se est limitata habens quādam totalitatem. Secūda est q̄ sit extra p̄ceptum q̄dditatiuum ⁊ specificū forme. qz nisi hoc esset verum sequeretur q̄ vbiqz repiretur forma specifica ibi essent oēs isti gradus ⁊ sic tanta esset p̄fectio in vno indiuiduo q̄ta in omnibz siml sumptis. Tercia gradus includit formā in suo q̄dditatio conceptu. qz in quolibet gradu saluatur rō forme specificē. qd nō esset nisi includeret q̄dditatiue in ipso gradu. Quarta p̄ditio est q̄ gradus est idē essentialiter cum sua forma specifica. qz gradus forme additus sic p̄trahit formā q̄ faciat vnum essentialiter cum ea. Quinta est. gradus includitur realiter cū cōceptu indiuidui. qz licet forma specifica quidditatiue sumpta abstrahit a gradu. tñ vt existens est necessario p̄cernit aliquem illoz graduū. modo forma specifica nō habet existentiam nisi in indiuiduo. ideo realiter includitur in conceptu indiuidui. Sexta est. gradus est in conceptu indiuidui vāgi vāge. sed in conceptu indiuidui determinati determinate. qz si sic duplex est indiuiduū. ita etiā duplex est gradus quoz q̄libet gradus respicit suū indiuiduum ⁊c.

¶ Arguit. additio gradus materie mutat spēm. s3 forma (q̄ intendit ⁊ remittitur) manet vna fm spēm. ergo nō fit susceptio p̄ additōem gradus ad graduū. Maior pz p̄ Arestorelē octauo metaphisice dicentem q̄ spēs rez hñt se sicut materie. sed materie nō potest aliqd addi nisi mutetur in aliā spēm. ergo etiā gradus additus forme mutaret speciem in susceptiōe magis ⁊ minus. Qd̄m q̄ duplex est gradus. vnus est specificus. alijs est indiuidualis. Et tunc dōm est q̄ gradus specific⁹ additus mutat speciem. vt etiā elicitur ex Arestorele. sed nō gradus indiuidualis. qualis est in p̄posito. Vel dicendum q̄ proprie non sunt grad⁹ sed modi diuersi eiusdem forme.

¶ Arguit. sicut se h3 gradus specificus ad mutandū formā fm spēm ita se h3 gradus indiuidualis ad mutandū numerū ipsius forme. ergo videtur q̄ forma intensa esset numeraliter semp̄ distincta a forma remissa. qd falsum est. cū sit vnus calor in aqua tepida ⁊ calida. ⁊ per p̄ns nō fit susceptio magis ⁊ minus p̄ additōem gradus indiuidualis. Qd̄m q̄ nō ēz gradus indiuidualis per se subsistens iniciens nouā formā. sed ēz indiuidualis qz est in forma p̄ticulari. in qua est q̄daz ordo calū graduū ducentū formam im̄pectam ad esse p̄fectum

Promptuarium

¶ Arguit. si hoc eēt p additōem graduū vl differēt solo numero. que specie. s. nullū istorū est dōm. **¶** rē. Nō p mū q. tūc duo accētia numero essent distincta in eodē subiecto. Nō scōm. q. tūc forma intēsa z remissa essent specificē distincta. qd est falsum. **¶** Dōm q. nō differūt specie vel numero. s. sunt modi generales in eodē qd est vnū numero.

¶ Arguit. in illo qd est simplex nō pnt esse aliq. gradus. s. fm Bilbertū porritanū forma est ppositiōi ptingēs simplici z inuariabili essentia p sistsens. ergo nō hz gradus. **¶** Dōm q. simplex in essentia p hābere graduū diuersitatē fm esse sicut in pposito. **¶** Vel dōm. q. ideo est simplex. q. nō est essentia ex materia z forma. ergo hz in se gradus.

¶ Arguit. dicit Aresto. qnto metaphisice. albū nō fit minus albū nisi ex pmixtōe p rarij. Et cōmentator diminutū in omī genere est diminutū p pmixtōne p rarij. **¶** Dōm q. impmixtio ēt appropinatio ad p rariū z nō p pōnem ex illis. s. potius recessus ad puritatē. ergo nō ē cā. q. vnū p rariū nō est cā alterius.

¶ Arguitur. est pmixtio. Probat. q. colores mediū intēdunt z remittunt p pmixtōem p rarij. color. z ex p pōne p rarij fit intensio seu susceptio magis z minus. **¶** Dōm q. quis mediū colores extrema p riciant. tū ex hoc nō fit intentio vel remissio earūde. ergo argumentū parū pbat. Pars **¶** conclusio pncipaliter inducta.

¶ Arguit. indiuisibile additū indiuisibili non facit ipsum magis. sed gradus illi sunt indiuisibiles. ergo nō possunt facere aliquā formā magis intensā. **¶** Dōm q. nō faciunt aliquid magis fm quātitatē p riciant. sed potius magis intensiue faciunt fm quātitatē virtutis. Sicut etiā pncipaliter intelligitur ppositio de additōe ad quātitatē in discretis nunc ibi vnitas indiuisibilis vnitati addita facit numerum qui est quantitas. ergo argumentum non procedit.

¶ Arguit. si susceptio magis fieret hoc modo sequeretur q. vna albedo esset magis alba q. alia. Cōsequēs est falsum. ergo z antecedēs. Probatio psequentie est. q. tūc albedo intensā habet aliquem gradum quem non habet albedo remissa. ergo esset magis albedo. **¶** Dōm negādo cōsequentia. Et ad pbatōem dico q. bene sequitur. erit maior albedo. ergo magis. quia magis dicitur de participantibus formā. non autē de illa forma que participatur.

Quibz expeditis ponit Alius istam pclusionem

Genus cōuenientissime potest

diffiniri

Contra quā p Spineum.

¶ Arguit. sola spēs diffinit. s. genus nō est spēs. **¶** Genus nō p r diffinit. n. z p psequēs pclusio est falsa. Maior p r p Boetij rē. Minor p r. q. gen² z spēs sūt correlatiua fm Porphyriū in capto de genere. **¶** Dōm q. sola spēs diffinitōe p r dicta diffinitur. sed genus diffinitur diffinitōe cōiter dicta. **¶** Vel dōm q. genus hz modū spēs.

¶ Arguit. oppositorū nō p r ē vnus mod². s. gen² z spēs (vt sup alle gatiū ē sūt) opposita. **¶** Genus nō hz modū spēs. **¶** Dōm q. oppositorū sunt

Argumentorum

diuersi modi effectuales quorum vnus non potest alteri puenire. scilicet accidentaliter vtique potest sicut in proposito. Vel non conuenit sibi talis modus nisi secundum quamdam remotam similitudinem

¶ Arguitur. relatiua expellunt se ab eodem fine actu et aptitudine. si vnus modus non potest alteri puenire. Dominum quod hoc est verum respectu eiusdem. non autem respectu diuersorum. vt in proposito

¶ Arguitur. genus nullo modo potest diffiniri. quia omnis diffinitio datur per genus et dicitur. si ergo generis esset genus hoc iterum haberet aliud genus. et sic esset processus in infinitum. si nullo modo potest genus diffiniri. Dominum quod non esset processus in infinitum. quia est status in genere generalissimo.

¶ Arguitur. diffinitio debet dari per primum genus et dicitur. ex eo quod est conueniens cum diffinito. si non sufficit status in genere generalissimo. Dominum quod imo sufficit. quia per descensum ab illo genere ad primum deuenit. et hoc est sufficiens notificandi principium. Vel dominum quod ista est quidam notificatio. non autem diffinitio proprie dicta.

¶ Arguitur. nullum equocum diffinitum. sexto thopico. sed genus est equocum cum secundum Porphyrium. quia dicitur multipliciter. ergo non potest diffiniri. Dominum quod dicitur multipliciter vt vult Porphyrius. tamen in vna eius acceptio est vniuocum et ita genus bene potest diffiniri

¶ Arguitur. capiendo genus logice tunc est equocum. Probat. quia dicitur de substantia et accidente. quod equiuoce secundum Porphyrium dicuntur entia. Dominum quod licet sint equoca seu potius analogia in ratione entis. non tamen in ratione generis. quia his sit analogia illorum inter se

¶ Arguitur. nullum multiplex potest diffiniri. scilicet omne genus est multiplex quod dicitur. Dominum quod non potest diffiniri. Sicut patet per 3. quia diffinitum dicitur esse quod vnum. Sed minor per 3. quia dicitur Aristoteles de qualitate in illo predicamento. quod qualitas est de numero illorum quod multipliciter dicuntur. et tamen est genus. Dominum quod est bene multiplex quo ad supposita. non autem quo ad significata. sed primo modo multiplex bene potest diffiniri

¶ Arguitur. Aristoteles dicit septimo physico. in genere latent multe equiuocationes. si est equocum. Dominum quod loquitur de genere physico quod notat naturam a diuersis secundum diuersos gradus perfectionales participata.

¶ Arguitur. genus logicum est quod est equocum. ergo solutio falsa. Ans. probat per Aristotelem in primo de anima dicentem quod ratio animalis secundum vnumquodque animal est altera et altera. Dominum quod hoc est verum de ratione animalis contracta. non autem de ratione animalis in communi. Sed secundum illam modum non loquitur hic. quia loquitur hic solum de communi generis intentione que est vna quo ad genera de predicamento substantie et etiam accidentis

¶ Arguitur. quorum non potest esse vnus conceptus illorum non potest esse vna intentio quia intentio a conceptu causatur. scilicet in predicamentis substantie et accidentis non est vnus conceptus. quia conceptus multiplicat secundum diuersas rationes formales conceptibilibus qualia sunt substantia et accidens. Dicendum quod licet sint diuersa conceptibilia secundum proprias et speciales rationes possunt tamen conuenire in vna communi ratione que analogice dicitur de illis. hoc autem non impedit rationem generis logicę acceptam. et sic argumentum non procedit

Promptuarium

¶ Arguitur nulla diffinitio debet convenire alteri a diffinito. s. diffinitio generis est huiusmodi. ergo non est bona. **S**inoz pz. qz convenit enti. qz illud pdicatur de pluribus differentiis specie in eo qd quid est. **O**dm qz diffinitio intelligitur de pdicatione uniuoca. ens autem equiuoce seu analogice de entibus predicatur.

ex naz dan

¶ Arguitur in nullo equiuoco potest fundari vera contradictio **f**m **A**ristotelem pmo elenchoz. sed in ente potest fundari contradictio vera. ergo non est equiuocum. **S**inoz pz. qz enti opponitur non ens p contradictione. **O**dm qz est analogum. z sic in eo fundat. z ergo non est genus qd non analogice. sed uniuoce predicatur.

¶ Arguitur ens uniuoce pdicatur. qz qto aliqd est ppinquius pmo tanto magis est uniu. sed ens seu esse (vt inquit auctor libri causarum) est pimum creatum pmi. ergo ppropinquissimum z per consequens maxime uniu. **O**dm qz hoc est fm creationem rationis. non autem realem cuius terminus est suppositum. et ergo est maxime terminus communis creatois. que est simplex emanatio.

¶ Arguitur omne diffinitum fm **A**ristotelem scdo posterior. debet poni in aliquo genere. sed genus hic diffinitum in nullo genere ponitur. ergo zc. **S**inoz pz. qz si poneret in genere substantie tunc non diffinitur gen? qz raris qualitatibus zc. **O**dm qz **A**ristoteles loquitur de diffinitione qd duratuna z essentiali qualis non est ista.

¶ Arguitur ista non est bona. **P**robat. qz in eo nullum ponit genus. vt pz inspiciendo diffinitionem. **O**dm qz subintelligit genus. scz vlt

¶ Arguitur male ponit ibi (quod) qz vel ponit relative vel infinite. non pimum. qz non habet antecedens. non secundum. qz infinitum nihil notificat. ergo zc. **O**dm qz illa dictio quod potest capi relative. **E**t qz dicitur qd non habet antecedens. **O**dm qz subintelligitur p illa regula **A**lexandri. **E**ttra sepe tamen querat ad quod referatur. **V**el dicendum qz capitur infinite. **E**t quando tunc replicatur qz infinitum nihil notificat. ergo non ponitur infinite. **O**dm qz hoc verum est fm se. s. hic finitatur per periculas sequentes.

¶ Arguitur aial est genus z tñ non pdicatur. vt dicendo aial. **O**dm qz fm actum non pdicat. tñ fm aptitudinem.

¶ Arguitur fm aptitudinem genus non pdicatur. **P**robat. qz diffinitum semper fm actum z aptitudinem debet subijci p coparationem ad diffinitionem sed hic est diffinitum quod est genus. ergo zc. **O**dm qz genus prime intentionaliter captum pdicatur. sed secunde intentionaliter captum z in ratione diffinitum potest subijci.

¶ Arguitur prime intentionaliter captum non pdicat. **P**robat in hac positione. aial est suba. ibi subijciunt. tñ aial est genus. **O**dm qz non est genus in coparatione ad substantiam s. spes. ergo non repugnet sibi qz subijciat qz fm **A**risto. pmo thopicoz. spes sola est subiectum.

¶ Arguitur genus in ratione generis subijciat. ergo pdicta solutio minus vera. **P**robat. vt dicendo animal est homo. **O**dm qz hoc est in pdicatione indirecta. sed in pdicatione directa semper predicatur ad minus fm aptitudinem. quus non semper fm actum.

Argumentorum

¶ Arguitur ergo definitio esse falsa. Probat. q. definitio debet explicare
apertitudine. sed predicatum dicit actum. quia est substantium faciens agere vel pati
fluxum vel fieri. Sed cum licet significat actum. tamen accipitur in dis-
tinctione ut exprimat apertitudinem.

¶ Arguit. genus nō p̄dicat̄ de plurib. q: genus multiplicatū nō est ge-
nus. sed nō potest predicari de plurib. nisi q: multiplicatōem. Dm q:
genus fm̄ aptitudinem est multiplicabile. et p̄dicat̄ de plurib. stante vni-
tate q̄is. & eius rōe. s: actu multiplicatū nō est genus nisi fm̄ potētiā.

ate gnis 7 eius roe. 13 actu multiplicata nō ēt genus hūmānū. **¶** Si autē
 ¶ Si autē quod nō ēt in pluribz nō pōt dīcārī de pluribz. 13 genus lo
 ¶ Si autē ēt in pluribz. 7 2c. Maior ēt manifesta. Sed minor pr. qz vni
 uersale sūm. **¶** Arist. pmo de aīa ēt posterius sūis singularibz. ergo nō ēt
 in īpīs. **¶** Sdm qz verum ēt sūm vīam ab abstractione in qua tū vna ma
 nēt ap tēdū multiplicatīs

¶ Arguitur nullum singulare pōt aptitudinaliter multiplicari. s; genus ē qdā singulare ens. q; noīat vnā singularem essentia. Dm q; singulare singularitate supposito nō pōt communicari plurib; tñ illud qd est singulare singularitate essentie bene pōt pluribus cōicari.

gularē singularitātē ēssēntiē bene pōt pluribz collatā.
¶ Arguit. vlt ēst singularitātē suppositi. ¶ Solutio falsa. Qñs
pars. qz qdqd ēst in supposito ēst singularē singularitātē suppositi. It vlt
substituunt in suis singularibz. ¶ Et. Maior patet. qz qdqd recipiend in
dum recipientis recipi. Qd m qd ēst bene singularitātē fm actū. nō tñ
ēst singularē sed vlt. ergo potest fm aptitudinē multiplicari pluribz
recipientibz. qñ ēst in pluribz. Qñs

est (singulari sed vlt. ergo potest fm aptitudinis multiplicari pluribus). ¶ Arguitur genus nō predicat de pluribus spēs. Gñ nō est in pluribus. Añs pbat. qz predicatur de pluribus indiuiduis vt dō sores est aīa. Dñm qz diffinitio intelligit. qz genus predicat de pluribus spēs immediata predi catōe. s; illa p dīcatōe (fm quā predicat de pluribus indiuiduis) ē mediata

¶ Arguitur per hoc. genus non potest immediate predicari de spēs. q̄ s̄
turio nulla. His pr. q̄ illud non predicat de alio inf q̄ cadit eēntiale me
diū. sed inter genus & spēm cadit eēntiale mediū. q̄ r̄. Minor. p̄b̄ q̄
inter ipsa mediat dīa que est diuīsiua generis & p̄stitutiua spēs. B̄m
q̄ illa non mediat directe. sed sōlū lateraliter. ergo p̄ter hoc non impedit
quin genus pōt immediate predicari de pluribz spēs.

quin genus pot' immediate predicari de plurib' sp'ib'.
¶ Arguit. nō pot' predicari de plurib' sp'ib'. q' solutio nulla. Probat q' p'
dicari p' suppositionē inesse. sed genus nō est in plurib' sp'ib'. ergo de illis nō
predicatur. Minor p't. q' spēs sunt disparte. sed idē nō pot' esse in dispa-
tis. q' tē. Odm q' licet spēs sint inter se disparte. pueniūt tñ p' respectū
ad genus. quod potest illis inesse.

ad genus. quod potest illis inesse.
¶ Arguit. spēs parate ad genus hñt oppōem ad inuicē. g illa solutio
nulla. Ansp. parat. qz dñt Arestō. pmo posteriorū q vlt 7 singulare oppos
nuntur ad inuicē. sed spēs est qdā singulare in ordine ad genus. g non
potest genus de illa predicari. Dñm q hoc est verū fin suas intentio
nes fecidas. vtrp ex priorib. sed hoc non est p primis intentōib. et
fin illum modū genus de spēbus predicatur

¶ Arguit p̄ra hoc. genus p̄ime int̄onāl nō pōr de pluribz sp̄bz p̄es
dicari. ¶ solutio minus vera. Ans pbat. qz qd nō p̄ngit intelligi nō cō
tingit p̄dicari. sed nō p̄ngit plura intelligere s̄m Aresto. sed o t̄picoz

Promptuarium

ergo nō ptingit genus de pluribus predicari. Minor patet. qz predicari est actus ratiōis. qui p supponit intelligentiam. **Qdm qz** plura per modum vnius possunt vtrqz intelligi. et sic species intelliguntur fm qz vniū voce conueniūt in vna natura comuni.

Arguit. nō pnt intelligi species vt genus de eis p dicit nisi per modū plurū. ergo solutio nulla. **Ans.** pbatur. qz genus nō predicat de spcibus nisi in ppoibz. sz due ppoēs sūt due oratiōes in qbz spēs hnt genus de ipsis p dicitur. et sunt plura vt plura. ergo zc. **Qdm qz** hoc est verū fm actū et defectus est ex pte ipsius intellectus. nō tñ fm aptitudinē sicut intelligitur diffinitio. et ex pte generis

Arguit. nō predicatur de ipsis fm aptitudinē. **g** solutio minus vera. **Ans.** pbatur. qz ps nō pnt predicari de suo toto. sz genus est qdā ps spcū ergo zc. **Minor** prz. qz ista est mala p dicitio domus est paries. **Qdm qz** nō est pars integralis sz essentialis. z illa bene pnt de toto predicari.

Arguit. illa qz habet diuersam rōem nō pnt de seinuicē p dicitur. sed diuerse sūt rōes g. vt est ps eēntialis et etiā ipsius spcū. **g** non pnt vnum de alio predicari. **Qdm qz** hnt diuersas rōnes tñ subordinatas

Arguit. ptra hoc determinatū et indeterminatū habet diuersas rōes. sz genus est qdā indeterminatū. spēs vero determinatū. **g** habet oppositas rōes. **Qdm qz** determinatū et indeterminatū (qd nō est terminabile p illud qd est determinatū) sūt bene opposita. sed taliter est inter genus z spēm. qz spēs determinat pfusionē ipsius generis.

Am.

Arguit. si predicaret genus de pluribz speciebz fcarer diuersas naturas. sed hoc falsum est. **g** zc. **Minor** prz. qz qd vniū voce predicatur nō pnt significare diuersas naturas. nec de pluribz verificari nō potest. **Sz** alid prz qz terminus idēfcat qd subicit et p dicit. si ergo predicat diuersas naturas illas fcat. **Qdm qz** principaliter genus vnā naturam in cōfcat. sed alia inferiora ex pnt bñ potest pnotare.

Arguit. tūc ista ppo esset falsa hō est aīal. qz ibi tñ verificat de vna specie. **Qdm qz** hoc est verū fm actū. tñ hz aptitudinē ad alias spēs. qz supponit pro omnibz. et inquit Petrus hys aliud est supponere. et aliud ē loquutionem veram reddere

Arguit. definitio est nugatoria. ergo non est bona. **Ans.** prz. qz dicit in ea (pluribus differentibz) nā omnis pluralitas includit dīam. **g** vniū illorū supflue ponitur. **Qd** qz licet vniū et plura dīnt. tñ nō dīnt semp spē. ergo ad inuendū illā spēalem diuersitatē seu dīam addit spē

Arguit. quod p dicit de pluribz pueniētibz spē nō predicatur de pluribz spē dīntibz. sed genus predicat de pluribus pueniētibz spē. qz hō est spēs. similiter et asinus. **Qdm qz** differūt in natura specifica. z fm hoc genus predicatur de eis. sed cōueniūt in intentione. et fm hoc genus nō predicatur de eis. ergo bñ dicitur (dīntibz) in diffinitōe generis

Arguit. quēcūqz pueniūt in vna diffinitōe demōstrāt vnā naturam specificā. pueniūt in vna natura. sz hō et asinus sunt hī mōi. **g** zc. **Minor** prz. qz pueniūt in illa diffinitōe qua dī. Spēs ē quod p dicit de pluribz dīntibz nūero in eo qd quid est. **Qdm qz** quis pueniūt in vna natura accidentalī et extrinseca. nō aut essentialī et intrinseca.

Argumentorum

Arguitur accidentia continetur sub ista definitioe. que predicatur in quale. ergo diffinitio minus bona. *Ans* p^{er} p^{ri}m^o. q^{uod} sunt noue genera accidentium que in quale predicatur. q^{uod} cu^m querit qualis est fortis. puenieter rñdetur albus. *Q*uoniam q^{uod} accitria predicatur i quale de suis subiectis. s^{ed} de suis inferiorib^{us} predicatur in quid. vt cu^m queritur. quid est albus. puenieter respōdetur qualitas.

Arguit. accidentis et substantie nō p^{oss}unt esse vna rō. s^{ed} nullo mō rō generi potest puenire accitri. *Q*uoniam q^{uod} verū est loquēdo de rōne essentiali tñ pñt habere vnā rōem accitralē et cōem. sicut est in pposito.

Arguit. in diffinitioe accitris debet poni subiectū. sed in ista diffinitioe nō ponit aliq^{uod} subiectū ip^sius accitris. ergo nullo mō sibi puenit. *Q*uod p^{ro} hoc est verū q^{uod} p^{er} consideratur realiter. hic autē p^{er} considerat sub intēione sc^{ilicet} dā fin rōem. ergo nō o^{mn}z diffiniri p^{er} subiectū vt pbat argumētū. *Q*uoniam mas^{ter} istoz declaratioe Spiney ponit aliam p^{er}clusionē. sc^{ilicet} istam.

Genus principaliter diffinitur

p^{er} ip^sare et nō p^{er} intēioe fm Porphiriū. *C*ōtra hoc opponit *U*ilius

Arguit sic p^{ri}m^o. p^{er} illo diffinit genus p^{er} quo p^{er} considerat. sed p^{er} considerat a logico p^{er} secūda intēione. ergo solū diffinit scdē intēionaliter et nō p^{ri}m^o intēionaliter. s^{ed} p^{er} clusio falsa. *Q*uoniam p^{ri}m^o p^{ri}m^o. q^{uod} al^{is} logicus esset artifex realis. *Q*uoniam q^{uod} logica est bene de scōis ingentib^{us} vt pbat argumētū. nō tñ est de illis tanq^{uam} principaliter intēis. s^{ed} solum secūdario.

Arguitur. est principaliter de secūdis intēioib^{us}. s^{ed} solutio minus vera. *Ans* pbat^{ur} p^{er} *A*uicēna quarto metaphisice dicētem. q^{uod} ens p^{er} dicat^{ur} de p^{ri}m^{is} intellectis et secūdis. de q^{uod} est logica. *Q*uoniam q^{uod} hoc verum est sed solum secūdario.

Arguit. artifex rōis p^{ri}ncipaliter h^{ab}et p^{er} considerare ens rōis. sed logicus est artifex rōis. vt testatur *A*resto. p^{ri}m^o elēchorū. s^{ed} rē. *Q*uoniam q^{uod} d^{icitur} art^{is} fex rōis nō ex eo q^{uod} p^{ri}ncipaliter ens rōis cōsiderat. sed ex eo q^{uod} p^{er} considerat aliqua quib^{us} annectūtur entia rōis.

Arguit. illud est p^{ri}ncipale in aliqua scia p^{er} q^{uod} diffinit illa scia ab oib^{us} alijs. sed p^{er} solū ens rōis ista scia est ab alijs distincta. s^{ed} rē. *Q*uoniam p^{ri}m^o parte q^{uod} sicut a d^{icitur} reali notatur scia realis. ita necessario est in logica aliq^{uod} d^{icitur} intēionaliter p^{er} quā ista scia dicatur scia logicalis. *Q*uoniam q^{uod} vtrūq^{ue} cōsideratur. tñ scda intēio p^{er} consideratur solū p^{er} modū annexi. et sic p^{ri}ngit ins^{er}terdū sciam a minus p^{ri}ncipali denotari. sicut interdum p^{ri}ngit lib^{er}ū de^{notari} notari noie discipuli. q^{uod} valde impfectus est in ordine ad magistrum.

Arguit. ex isto sequer^{etur} q^{uod} genus diffinit^{ur} p^{er} aggregato ex re et intēioe. s^{ed} hoc est falsū. s^{ed} oportet solū p^{er} intēione (q^{uod} mag^{is} spectat ad logicū diffiniri. *S*equēda p^{er} p^{ri}m^o *A*resto. sexto metaph^{isice} dicēte. nulla scia est tam st^{up}ida q^{uod} tractet de ente p^{er} accitris. sed q^{uod} ens additur enti ibi est ens p^{er} accitris dens. vt p^{ri}m^o ibidē. ergo solū diffinitur genus p^{er} intēioe quā logicus p^{ri}ncipaliter p^{er} considerat. *Q*uoniam q^{uod} nō est ens p^{er} accitris m^{er}o casuale forūitum et indeterminatū. de quo nō potest esse scia. *U*el melius dicendum est q^{uod} intēio additur ip^si rei. vt quedam forma accidental^{is}. que tñ habet

Promptuarium

fundationem aptitudinalem in re. per quam fit relatio ad intentionem finis
actum. et illa actualis relatio est accidentalis et ex parte referentis aptitudi-
nalis. tñ est coessentialis ad minus. ergo rē.

Arguitur. diffinitū debet esse unū. s; si illa duo considerent. esset hic defi-
nitū plura. qd deberet habere plures diffinitiones ex eo q; h; plura esse
Odm q; licet sint plura. q; si seorsum sumeret haberent plura esse. et per
pñs plures diffinitiones S; hic considerant fm q; sunt vñ unitate ordinis
vt vñum de formalem rōem alterius

Arguitur. ergo hic principaliter diffinitur scda intentio. q; illa h; se p
modū forme dans formalem rōem considerandi primas intentiones apd lo-
gicum Odm q; hñt se p modū formaz accidentalū. et ille nunc pñcipaliter
considerantur in aliqua scia. q; subiectū est semp pñcipalius acci-
dente. ergo pñcipalius respicit ipsum scientia. q; sicut se habet res ad
entitatem. ita etiam se habet ad scientiam.

Arguitur. pro illo diffinit genus principaliter. pro quo ponit in predica-
mēto. s; prime intentiones vt st; albedo color nō ponitur in predicamēto
nisi grā secundaz intentionum. s; p illis diffinit. Maior pñ. q; noticia ge-
neris et alioz pdicabiliū fm Porphyriū ordinata est ad hoc vt sciatur ea
q; sunt actualiter ponēda in coordinatōib; predicamētoz. in signū cuius
ipse facit vñā coordinatōem de predicamēto substantie Odm q; vñ
est primas intentiones ponit in predicamēto. nō tñ puenit hoc eis absolute
et fm se. sed solū inq̃trum hñt rōem generis spēi vel individui. q; sunt secū-
de intentiones. et g; etiā logicus eas ita sub secundis intentionibus diffinit
ergo logica nō est scia ficta sed vera. sed tñ principale in predicamēto po-
nendū sunt prime intentiones. licet hñt sibi amegū illū respectū qui est ad
intentiones scdas. nā si p reponeret in predicamēto tñc substantie et accide-
ntialiter acceptes esset aliq; d cōe in quo realiter pueniūt. q; sunt ambo ge-
nera. s; hoc est impossibile realiter loquēdo de pñs transcendētib;

Arguitur. si gen⁹ diffinitur p re tñc sua diffinitio pueniret spēi specialis-
sime. s; hoc est falsum. Et falsitas pñ. q; de quocūq; predicatur diffinitio
de illo etiā predicatur definitio. sed genus prime intentionali captrū pdicat
de spēi dō hō est al. ergo etiā sua definitio. qd est falsum. q; ista est falsi-
sa. hō pdicat de plurib; dñtib; spēi in eo qd quid est. q; hō non h; sub se
spēs sed individua Odm q; cuiusq; puenit diffinitio illi etiam puenit
definitio. si illa diffinitio sit data de definito fm puenientia quā habet dif-
finitio cū illis de quib; pōt pdicari. sic aut nō est in pposito. q; genus pri-
me intentionali pdicat de spēi. sed genus hic diffinitur p pparōem ad se-
cundā intentionem generis. que h; oppōem relatiuā ad intentionem ipsius
spēi. vt dicit Porphyrius. oz in vtrūq; vtrorūq; vtrōib;.

Arguitur. pro illo genus diffinit qd pñcipalr noie suo significatur. s; p no-
men generis pmo et pñcipaliter ipozat secūda intentio. ergo pñcipalr p il-
la secūda intentio diffinit. Maior est Aresto. quarto metaph. dicentis
q; diffinitio est rō quā nomen pcat. Minor patet. q; genus est nomen se-
cūde intentionis. sicut est nomen intentionis pme Odm q; quīs genus
est nomen secūde intentionis. eamē pñcipaliter eius fundamentum et signū
ficatū in illo noie pñcipalr est prima intentio.

Argumentorum

Arguitur ergo deberet poni prima intentio. ut animal vel alia
censu q̄ oportet ponere vnum nomen comune. in quo omnes prime in-
tentiones conveniunt. hoc aut̄ est illud nomen genus.

Arguitur. accidens reale principaliter fecit formam accidentalem. sed solū
notat subiectum. sicut vult Aresto. cum dicit album solam qualiterem
fecit. ergo genus quod est accidens rōis solum fecit formā rationis. prin-
cipaliter quāvis posset fundamentum (ut est prima intentio) notare.

Quod q̄ prima intentio est tanq̄ id qd diffinit. sed secūda quasi quo
vel sub quo sed quod est principalius quo est.

Arguitur. illud est principalius qd dat alteri esse. sed quo est ē esse dans
ip̄i qd. q̄ quo est fecit formā. ergo potius ex illa solutione sequit̄ oppositū
q̄ positū. **Q**uod q̄ verū est si esset forma substantialis. modo genus
sub quo hic diffinitur p̄ma intentio est forma accidentalis.

Arguitur pro illo debet hic genus diffiniri p̄ quo d̄ relative in ordine
ad ip̄am sp̄em. s̄ solū p̄ scda intentōe d̄ relative ad sp̄em ut Porphyrius
vult. s̄ p̄ illa solum diffinitur. **Q**uod q̄ formalit̄ refertur ad sp̄em p̄ scda
dam intentōem. tñ fundamētaliter p̄ rem p̄mario p̄ceptam. et illud diffi-
nitur principaliter. Nec oportet q̄ p̄ illo diffiniat̄ p̄ quo ad sp̄em refertur
sed p̄ illo qd refertur sub illo diffinitur principaliter.

Arguitur. p̄ illo diffinit̄ genus pro quo sibi supponitur sp̄es. sed p̄ scda
eunda intentōe generi supponit̄ sp̄es. q̄ prime intentionalt̄ genus et sp̄es
sunt idem. sed idē nō supponitur sibi ip̄i. **Q**uod q̄ licet p̄me intentionalt̄
liter sunt idem fm̄ rem in eodē. differūt tñ fm̄ rōem magis cōem et min⁹
cōem. et in diversis differūt realiter.

Arguitur. similiter p̄ illo genus diffinitur p̄ quo ē p̄ncipiū ip̄ius sp̄ei.
s̄ hoc est p̄ scda intentōe. q̄ p̄me intentionalt̄ sunt idē. s̄ idē nō est sūt
ip̄ius p̄ncipiū. **Q**uod q̄ prime intentionalt̄ est p̄ncipiū sp̄ei. et
dicit fm̄ rōem. quare argumētū non valet. **I**stis expeditis **U**ltim⁹
ponit aliam p̄clusionē eī contrariā et talem.

Genus principaliter diffinitur

p̄ ip̄a intentōe q̄ p̄ re. **C**ontra hoc sic opponit Sp̄ineus

Arguitur. pro illo diffinitur genus principaliter p̄ quo p̄ dicatur in quid
de sp̄e. sed solū genus p̄me intentionalt̄ caput p̄dicat de sp̄e in qd. ut
dicēdo hō est aīal. ergo p̄ prima intentōe p̄ncipalissime diffinit̄. **Q**uod q̄
licet genus prime intentionalt̄ caput p̄dicat de sp̄e in quid. tñ illa
prima intentō nō est hic diffinitū. nisi in ordine ad scda intentōe que
est genus. et fm̄ illam diffinitur.

Arguitur. pro illo diffinitur p̄ quo sp̄es in eius definitōe ponit̄. sed sp̄es
cl̄es ponit̄ p̄ re in definitōe generis. ergo principaliter p̄ re diffinit̄. q̄ non
sunt intentōes sp̄ei specificē diversificate saltē scde. eo q̄ oēs sp̄es prime
intentionalt̄ in hac scda intentōe sp̄ei p̄ueniūt. siue sunt substantiarū
siue accidentiū. **Q**uod ut supra dictum.

Arguitur. illo mō diffinitur p̄ quo de plurib⁹ p̄dicat̄. s̄ hoc est p̄me intē-
tionaliter caput. s̄ rē. **Q**uod ut sup̄. illa eī tria argumēta sūt solvunt̄.

Promptuariunt

Arguit. omnis diffinitio debet puenire suo diffinito. sed tota diffinitio nō puenit generi secū de intentionaliter capto. ergo illa nō est principa-
lit definita. **D**ñm q in logicis aliud ē qđ definit. et aliud cui definitio
attribuit. definit em scđa intētio. et pme intētionē diffinitio attribuit

Arguit. illud definit cuius esse per definitōem explicat. sed totum qđ
ponit in definitōe nō explicat eē illius intētiois generis. **E** illa nō diffinitur

Dñm q nō puenit scđe intētioi fm se z absolute. s; fm q pcretie cō-
ternit rē ipsam pme intentionaliter pceptā. in cuius pparatione ipsa ē pñ
cipaliter ipsa re. vt patuit ex supra dictis.

Arguitur. illud pñcipalr definit qđ in predicamēto ponit. sed genus
pñme intentionaliter caprū ponit solū in predicamēto. **E** illa solutio mē-
nus vera. **D**ñm: pñz p pñtōes reqñitas ad hoc q aliquid ponatur in p-
dicamēto. q sit ens reale finite et limitate nature. **D**ñm q quīs pñma
intētio ponat in pñdicamēto. hoc tñ est sub rōe intētiois secū de. qz vel ē ge-
nerica vel specifica vel indiuidualis. que sunt rōes secūdap. intentionalia
El dñm. q licet scđa intētio nō ponatur in predicamēto. h; tñ habi-
tudine ad illud qđ ponitur in pñdicamēto. vt patuit immediate supra.

Arguitur. p illo pñcipalr genus definitur p quo de eo explicatur. s; z
exempla dantur de genere pñme intēcionaliter capto. **E** pñma intētio pñm-
cipaliter diffinitur. **M**aior parz. qz als exēplū nō esset pueniens pposito.
Minor parz. qz exēplificat pñs de aiali. silt et Porphirius. **D**ñm q ex-
emplū est pueniens pposito. et sic diffinitur genus fm q h; habitudine
ad aial pñme intēcionaliter caprū. et hoc sufficit saltē in logicis. qz si fm se
pñsideretur esset metaphisice pñsideratōis. vel ad sua inferiora esset phis-
sice pñsideratōis. que nō deseruiūt hic ad pñpositum

Arguitur. definitū debet diffiniri p suū genus z suā drām. vt p; sexto
topicor; z scđo posterior; s; ibi nulla intētio ponitur q possit esse gen-
ad illud definitū. **E** nō pñt hic pñcipaliter diffiniri scđa intētio. **D**ñm
q hoc intelligitur de definitōe qđ dicitur. ista aut est qđā notificatio

Arguit. omnis notificatio debet dari p illa q pñr ducere in noticiant
ipius notificari. qz als esset frustra. sed hic nihil ponit qđ exprimat aliqđ
pñtōes ipius scđe intētiois. **E** nullo mō est definitū. **D**ñm q verū est
vt seorsum accipitur. sed hic capitur vt pcretiue respiciat pñmā intētio-
nem. z sic eius pñditiones exprimūtur p definitōem

Arguit. tñc nō debet diffiniri sic. genus est qđ pñdicatur. sed debet dici
genus est quedā scđa intētio fundata supra pñmā. **D**ñm q hoc nō o-
quia cognitio intētionis magis dependet ex habitudine ad pñmā intē-
tionem. q; ex aliqua intētioe secūda.

Arguit. sicut se habz sub stātia ad accñs. ita se h; pñma intētio ad scđaz
sed nūq; sub stātia diffinitur sub noie accñs. **E** nō est pueniens pñmā intē-
tioem sub noie intētiois scđe diffiniri. **M**inor parz qz si deleo diffiniri ho-
minē nō accipio albū. **D**ñm q hoc verū est qñ noia sunt iposita. s; in
notificatōib; accñtalib; qñ noia nō essent imposita vtiq; fieri potest

Arguit. illud nō pñt diffiniri p qđ natura g; impedit vt nō predicet de
plurib; s; h; sit p scđam intētioem. **E** illa nullo mō debet diffiniri. **M**aior
parz. qz hoc explicat diffinitio g;. **M**inor parz. qz scđa intētio fit p viam

Argumentoy

abstractiois. qz fm Aresto. vniuersale est posterius singularibz. **Qdm** qz bñ verū est fm actū. tñ derelinquit aptitudinē. Vel dicēdū qz secunda intentio nō capitur hic abstractiue sed pcretiue. ergo nō impeditur

Arguit. p illo diffinitur genus p quo supponit. sed supponit p pma intentione. **Qdm** illa diffinitur. **Qdm** qz licet supponat pzo pma intētiōe tñ illa hic solum diffinitur sub habitu ad secundam

Arguit. nullū prius hz habitu ad posterius. s; scde intētiōes stz posteriores primis. **Qdm** nō diffiniuntur pma intētiōes p habitu ad secundas. **Qdm** pzo pzo qz scde intētiōes stz fabricate ab intellectu pmaris pceptibz rez p suppositis. **Qdm** qz simplr loquēdo pma intētiōes stz pzo. tñ in logica scde stz pzo. sicut albedo q est actiō ē posteri? hoie. tñ est prius hoie albo. eo q est forma dans esse hoialbo

Arguit. genus h diffinitur p re. **Qdm** supius dicta sunt falsa. **Ans** pbat qz illud est diffinitū de quo p dicitur diffinitio in pmo mō dicēdi p se sed sic ē de diffinitōe generis. **Qdm** p principaliter diffinitur pma intētiō. **Qdm** pzo qz dī aīal est qd p dicitur de pluribz dīctibz spē in eo qd qd est. qetia est in pmo modo plectatis. **Qdm** qz scda intentio habitu ad illud de quo verificatur diffinitio fm pimum modū plectatis.

Arguit. Aresto. diffinitio genus pmo topicoy ponit de gñe pme in rētiōaliter accepto p sideratiōes. vt pzo intētiō. ergo p pma intētiōe diffinitur. **Qdm** vt immediate dictum est

Arguit. fm Porphyriū diffinitio generis nihil diminuit neqz supfluit. pmet. si ā scda intētiō diffiniretur eēt diffinitio diminuta. qz nō pmet quicqz exponēs naturā scde intētiōis. **Qdm** vt supius dictū est.

Arguit. ex isto sequitur qz Aresto. in suis pcessibz eēt diminutus. qā nūqz loquitur est qd est scda intētiō. cū tñ illis p principaliter vtatur. etia; difficile est illoz naturā cognoscere. **Qdm** qz scde intētiōes p siderantur in ordine ad primas. et fm illā p sideratiōem explicat naturā eaz in oibz diffinitōibz logicis. sed fm se nō intēdit illas Arestoteles. **Qdm** hoc modo nihil de eis determinat. **Qdm** pro quarū ampliori noticia Spineus ponit aliam pclusionem. scz istam.

Etia que sunt eadem genere nō

demptificantur simpliciter. **Qdm** hoc sic opponit **Ans** **Arguit.** ptra hoc. eadē genere sunt eadē simplr. ergo pclusio minus vera. **Ans** pbat. qz eadē simpliciter et diuersa simpliciter sunt opposita p illā maximā. Sicut ppositū in pposito. ita oppositū in opposito. s; qz sunt diuersa genere sunt diuersa simpliciter. **Qdm** quicqz sunt eadē genere sunt eadē simpliciter. **Qdm** qz illa q sunt eadē genere nō stz eadē simpliciter. qz hnt diuersas diffinitōes. **Qdm** est ergo qz ad illā maximā requiritur qz duo p contradictoria sumpta ex vna pre nō p teneantur sub alio p contradictorio sumpto ex alia pre. modo hic cōtinetur diuersum genere et idem genere sub diuerso simpliciter

Arguit. pzo pfirmatiōe istius. nā diuersa genere stz diuersa simpliciter. ergo eadē gñe sunt eadē simpliciter. **Qdm** est eodē mō. vt dcm est

Proimptuariū

Arguit illa sunt eadē simplr q̄ habēt eandē diffinitōem simpliciter sed illa q̄ sunt idem genere hñt eandē diffinitōem simplr. ergo sunt eadē simpliciter. **Minor** pr. q. eadē genere sunt spēs que habēt eandē diffinitōem cōm. q̄ dicitur Spēs est qd̄ p̄dicat de pluribz dñtibz nūero in eo qd̄ qd̄ ē

Ad q. nō hñt eadē diffinitōem essentialē et p̄p̄ dicta. s. bñ cōm. Arguit p̄tra hoc habēt idē genus. q̄ hñt eandē diffinitōem p̄p̄rie dic tam. **Ans** pr. q. diffinitio datur p̄ genus. q̄ est tota eñtia ipsius diffinitōem. **Ad** q. genus est vna p̄s diffinitōis q̄ est tota essentia p̄ modū formam formabilis. et p̄ter hoc requirit dñā tanq̄ forma formans. q̄ distinguit vñā diffinitōem 7 diffinitū ab alijs. 7 fm illū modū semp dñt ea que sunt eadem genere. ergo non sunt idem simpliciter.

Arguit illa sunt eadē simplr que sunt eadē in essentia s. genus 7 spēs. cles sunt eadē in essentia. q̄ sunt simplr eadē. **Minor** pr. q. sunt eadem genere sed genus eñtialiter p̄dicat de spēbz. q. genus in recto p̄dicat de spē. q̄ sunt essentialiter eadē. **Ad** q. q̄cūq̄ sunt eadē in essentia nūeras li sunt eadē simpliciter. sicut diffinitio 7 diffinitū. sed illa q̄ sunt eadē genere differūt spē et nūero. et solum sunt eadē in essentia generica.

Arguit. quēcūq̄ p̄ueniūt in vno tertio illa p̄ueniūt inter se 7 sunt eadē simplr. s. due spēs eadē sunt in vno tertio. q̄ rē. **Minor** est **Aristo.** sexto topicor. **Ad** q. regula intelligit de vno scio qd̄ est singulare mō genus in quo ydēp̄ficant eadē genere est vñū p̄mune et yle.

Arguit. genus noiat vñā singularem. essentia p̄tra alias eñtias distīctam. ergo est singulare. **Ad** q. est bene singulare singularitate eñtie. nō tñ singularitate suppositi. de qua regula intelligitur.

Arguitur. quēcūq̄ sunt plus eadē q̄ genus 7 spēs sunt eadē simplr. s. genus 7 spēs sunt eadē numero in eodē. 7 due spēs sunt plus vñū q̄ spēs et genus. q̄ rē. **Minor** pr. q. due spēs in aliquo p̄ueniūt. sed spēs et genus in nullo p̄ueniūt. **Ad** q. due spēs magis p̄ueniūt in vno vñūco. p̄mo. sed genus et spēs sunt magis eadem. quia sunt essentia liter idem. etiā in nūero saltem in eodem.

Arguit illa sunt eadē simplr que sunt eadē oibz modis. sed eadē genere sunt eadem oibz modis. ergo sunt eadem simplr. **Minor** pr. q. sunt eadem per se. sed per se p̄supponit de omni fm **Aristo.** primo posterioror.

Ad q. nō sunt eadē oibz modis simplr. sed sunt eadē oibz modis quibus pñt aliqua esse eadē ydēp̄ritate generis. et illa nō est ydēp̄ritas simpliciter dicta. sed quodāmodo mīnima inter omes ydēp̄ritates quas ponit **Petrus hyl.** Et hoc patet ex eo. q. illa q̄ sunt eadē genere hñt diuerlas formas fm spēm. que diuerlas non pōt aliquo modo admittere ydēp̄ritatē simplr dicam. **Solutis iam istis argumētis.** Illius aliā ponit p̄clusionem que est ista

Genus nō predicatur de specie

denominatiue

Cōtra hoc sic opponit **Spīneus**

q. Arguit. genus denoiatiue p̄dicat de spē. ergo p̄clusio est falsa. **Ans** p̄batur. q. bene dī. linea est quāta. ibi quantitas que est genus ad lineam

Argumentoy

denominatiue p̄dicat de linea q̄ ē spēs q̄ritatis p̄tinue. **Dm** q̄ si capla
tur linea p̄fice 7 fm se tūc q̄ritas p̄dicat de linea vt genus 7 nō denomi
natiue s̄z essentialiter. **Sz** si capiat linea ex rōne subiecti tūc p̄dicat deno
minatiue. sicut accēs q̄libet p̄dicat denominatiue de suba.

Arguitur. q̄ritas nō p̄r denoiatiue p̄dicari de subiecto linee. q̄ ē
suba. **g** solutio minus vera. **Ans** pbatur. q̄ ista est mala p̄dicatio. sub
stantia est q̄ritas. **Dm** q̄ vey est in abstracto.

Arguit. in cōcreto nō p̄r p̄dicari de suba denoiatiue. **g** rē. **Ans** p
bat. q̄ illud q̄ p̄dicat de altero denominādo ipm d̄z ē in illo. s̄z q̄ritas
nō est in suba. ergo rē. **Vinoz** p̄z. q̄ d̄t **Aresto.** p̄mo posterior̄ q̄ essen
tie p̄dicamētoz sunt impimere. **g** nō p̄r vnū ē in alio. **Dm** q̄ hoc est
verum si cōsiderantur fm suas essentias 7 in abstracto. cōcretiue tñ oīa
accidētia materialiter sunt in suba 7 impossibile est illa ēē sine suba. sicut
d̄t **Aresto.** in p̄dicamēto sube. **Nō** existentibz p̄mis substantijs impossi
bile est aliquid alioz remanere.

Arguit. magis uenit idē cū seipso q̄ genus cū specie. s̄z idē p̄r de seip
so denominatiue p̄dicari. **g** p̄r gen⁹ etiā denoiatiue p̄dicari de specie. **Mē**
noz p̄z. q̄ bñ d̄r vnitas est vna. ibi vnū p̄dicat denoiatiue. **Dm** q̄ si
vnitas p̄siderat fm q̄ est qd vnū indiuisiū in se. 7 diuisiū a quolibet
alio. sic vnitas nō est vnū. **Allo** mō vt est qdā essentia diuisa a qualibet
alia. 7 sic ipa vnitas d̄r vna denominatiue. nō tamen vt est eadem sed vt
est diuersa. quia non est quid vnū quo aliquid est indiuisum. sed vt est in
diuisum in se. sicut bene dicitur fortes est vnus.

Arguit. q̄ncunqz aliqua duo sunt eadē de quocūqz p̄dicat vnū de
noiatiue de illo etiā p̄dicat reliquū denoiatiue. s̄z d̄rā (q̄ eadē cū genere)
p̄dicat denoiatiue de specie. **g** 7 genus. **Vinoz** p̄z. q̄ bñ dicere possum⁹
hō est rōnalis denoiatiue. **Dm** q̄ si rōnale capī vt noiāt potentiam
tūc p̄dicat denoiatiue. s̄z fm illū modū nō idē p̄rificat cum genere sed si
capiatur vt est p̄ncipium essentiale sp̄ci idē p̄rificat cum genere. 7 nullo
modo p̄dicatur denominatiue.

Arguit p̄mo mō nō p̄r p̄dicari denoiatiue. **g** solutio falsa. **Ans** pbat
q̄ natura denominans debet fluere ex p̄ncipijs extrinsecis ipius subie
cti. s̄z rōnale vt est potentia fluit ex p̄ncipijs intrinsecis ipius hominis.
Dm q̄ facit p̄dicatōem denoiatiua p̄p̄issime dicitā. qualis est in
ter accidentia cōmūia 7 sua subiecta.

Arguitur. d̄t **Aresto.** p̄mo thopicoz syllogismus dyalecticus ē syl
logisatus. ibi est p̄dicatio denoiatiua. tñ syllogismus ē sup̄ius ad syllo
gismū dyalecticū. ergo rē. **Dm** q̄ nō ē gen⁹. s̄z est qdā analogū q̄
p̄p̄us 7 posterior d̄r de sp̄ci argumentatōis.

Istis expeditis ponit Spineus talē p̄clusionē

Genus dicit totam essentiam

sue sp̄ci

Contra quā p̄ **Lilium.**

Arguit. genus nō d̄r totam essentia sp̄ci. **g** p̄clusio falsa. **Ans** pba
tur. q̄ si gen⁹ diceret totā essentia sp̄ci. tūc solū deberet poni in diffinitōe

Promptuarium

genus q² diffinitio d^r totā essentia species. ergo solū genus sufficit. q² d^r totā essentia sp^ei. **O**dm q² genus d^r totā essentia sp^ei p² modū forme formaliter z implicite. q² d^r in sua potestate includit duas d^ras quas op² ter educi p² intellectū z poni illā d^ram in diffinitōe q² uenit diffinito. z ē ipius p²ncipiū diffinitiuū z p²stitutiuū

Arguit. d^ra nō est p²ncipiū ipius sp^ei neq² de specie p² p²dicari. q² nō ē eius p²ncipiū diffinitiuū. **A**ns. p²bat. q² d^ra p²dicat de specie p²dicatōne dicente hoc est hoc. q² d^r totū ēē sp^ei sicut genus. q² vel gen² p²nit frustra in diffinitōe vel d^ra. **O**dm q² licz genus z d^ra dicūt eandē essentia. tū hoc est s²m diuersas rōnes. vnu p² modū actus. aliud p² modū potentie. q² duo ambiunt omē ens. ergo necessario ambo ponunt.

Arguit. si ambo dicerent totā essentia sp^ei. estz sp^ei in diffinitōib² nugatio. q² ibi esset eiusdē inutilis repetitio. **O**dm q² licet dicant idē. tū hoc est sub diuersis ratiōib² vt dictū est

Arguitur. hō z aīal sunt diuersa s²m rōem. tū p² illa duo p² fieri nugatio. q² diuersitas rōnis nō impedit ipam nugatiōem. **A**ns p²z dicēdo aīal hō. ibi est nugatio. **O**dm q² licet sunt diuersa s²m rōnem. tū vna includit aliā. mō rō d^rne est extra rōnem generis

Ponit ergo Spineus hoc correlarium

Genus non potest saluari in

vna specie.

Contra q² p² Liliū

Arguit. genus p² saluari in vna specie. q² correlariū falsū. **A**ns p² bat. q² totū v²le p² saluari in qualibet sua p²te. s² gen² est vnu totū v²le per p²paratōem ad sp^em. q² p² saluari in vna specie. **S**aior p²z p² d^ram totius v²lis. integral² z potestatiui. quā ponit **A**resto. q²nto metaphisice. **O**dm q² v²ez est s²m essentia nō aut s²m potestatem

Arguit. gen² p² saluari in vna specie s²m suā potestare. q² q²ncūq² aliq² sunt realiter idē in numero essentialit² in q²cūq² repit² vnu etiā repit² reliquū. s²z essentia z potestas generis s²z idē realiter. q² zc. **O**dm q² in esse originis idē p²ntificant. sed in esse originari d^rnt s²m rōem. q² sumpta est p² intellectū ex parte rei ratiōnalis

Arguit. sunt realiter eadē quocūq² mō p²siderant. q² solutio falsa. **A**ns. p²bat. q² illa realiter idē p²ntificant quib² attribuunt eadē p²dicata. s²z cur ex opposito illa sunt realiter distincta q²b² attribuūt² opposita p²dicata. quēadmodū est de genere z d^rna. **O**dm q² illa opposita p²dicata solum indicāt diuersitatē s²m rōnem. nō aut s²m rem

Arguit. potestas realit² distinguit ab essentia. q² videt² q² nō est idē p²ntificas realis inter gen² z ei² potestare. **O**dm q² v²ez ē de potestate reali ista aut ē q²dā potestas formal² q² gen² cōicat essentialiter suis sp^eibus.

Arguit. potestas actualit² ē in genere. sicut potētia in essentia aīe. sed nunq² repit² potētia sine sua essentia. q² sicut gen² ē in sp^ei s²m essentiam. ita etiā s²m potentia. **O**dm q² ē v²ez s²m rōez originis. s²z nō s²m q² d^rne sunt actualiter duce de potestate ipius generis. quia tunc sunt opposita que non possunt esse in eodē

Argumentorum

¶ Arguit. differentie fm cōpletam rōnem z originatā possunt repe-
riri in genere. ergo illa solutio est falsa. Ans. pbat. qz sensibile est actu in-
clusum in natura ipsius aialis. **¶** Dm q illa est dñā constitutiva. non
sūt loquimur de differentijs diuisiuis.

¶ Arguit. saluato diffinitio p̄t saluari eius diffinitio. sed sola vna spe-
cie existente saluatur diffinitio. ergo etiā saluatur genus. qz genus ponit
in diffinitōe. p qd p3 pbatio maioris **¶** Dm q saluato diffinitio saluat
eius diffinitio vtz est Sed qñ dī. genus ponit in diffinitōe. g saluat
p vñā spēm **¶** Dm q ponit in diffinitōe nō fm cōitatem siue potestare
sed solum limitare quo ad vñā partē. scz fm vñā dñā q est illius diffinitio
ti p̄stitutiuā et hoc non est tunc cōpletum genus in sua potestate cōmu-
nicandi saltem fm actum zc.

¶ Arguit. nulla specie existēte nō repugnat vñē esse in pluribz. sz gen^o esse
vñē. g si nulla spēs esset adhuc genus posset esse vñē. qz esse in pluribz suffi-
cit ad rōnem vñis. qz vñē est vñum versum in multis. **¶** Dm q fm ra-
tionem sufficit q non repugnet vniuersali esse in pluribus. sed hoc non
sufficit ad eius esse. qz superius fm actum z intellectum habet se in suis
inferioribus. als esset vniuersale ens fictum

¶ Arguit. sicut scz spēs ad indiuiduū ita gen^o ad spēm. sz spēs p̄t sal-
uari in vno indiuiduo. vt p3 de mūdo z fenice zc. g etiā genus p̄t in vñā
spē saluari. **¶** Dm qz p3 qz vñū qd qz de alijs essentialit p̄dicat **¶** Dm q
lz in hoc sit sile. tñ in alio ē dissile. qz gen^o diuidit p dñas formali opposi-
tas. nō aut spēs. qz illa hoc mō est athoma z indiuisibilis

¶ Arguit. spēs ē formali diuisibilis. g solo falsa. Ans. pbat. qz eadē
sunt pncipia p̄stitutōis z resolūtōis. sz spēs pponit ex essentialibz pnci-
pijs. g nō est athoma **¶** Dm q lz p̄t diuidi in sua pncipia. tñ nō diuis-
dit p dñas formales aliquas spēs sub ea constituentes.

¶ Arguit. dī p̄hs pmo posterior. Si est aliqd supius hñs tñ vñū in-
ferius (cui assignat in esse passio eius) ē error. vt si triangul^o haberet tñ
vñā spēm. g videret velle q gen^o posset saluari in vñā specie **¶** Dm q
loq̄tur de inferiori indiuiduo cui nō inest p̄riū nisi p spēm

¶ Arguit. in illo saluatur gen^o in quo tota generis rō p̄t saluari. sed
illa p̄t saluari in vnica spē. g zc. **¶** Dm qz p3 qz rō aialis (q est suba sensibi-
lis) saluatur in illa specie que est homo. **¶** Dm q ratio explicat essen-
tiam. sed non per potestatem.

¶ Arguit. aliqua est diffinitio explicans potestare alteri^o generis. g illa
etiā deberet puenire ipso diffinitio. z p psequēs gen^o posset saluari in spē
fm potestare. vt p̄pō est oīā affirmatiua vel negatiua. q ppositio tñ ē ge-
nus. **¶** Dm q diffinitio potestatiua nō p̄t totaliter saluari in vñā spē.
sz in diuersis. Et pbatio illa qua dī tota diffinitio generis p̄t saluari in
specie. intelligendū est de diffinitōe qd dñatiua. nō aut potestatiua

¶ Arguit. dñe sunt solū fm rōnem distincte. remota g illa distinctōe
fm rōem adhuc manet genus. z p psequens potestas generis p̄t saluari
in vnica specie **¶** Dm q est rō fundata z in re p̄siderata. ergo nō valet
hęc argumentum **¶** Sequitur correlarium

Promptuarii

Arpeditis p̄dictis ponit Alius hanc conclusionē

Genus non est aliquod unum

vnitate reali.

Contra quā per Spineum.

¶ Arguitur. genus est aliqd vñū in re. ḡ est vñū vnitate reali. Nis p̄batur. qz opatio arguit formā sz in rebz diuersis repitur vna cōis opatio ergo etiā vna cōis forma. Vñoz pz. qz spēs aīalis cōicant in illa opatio ne q̄ est sentire. q̄ est p̄pria operatio animalis. vt aīal est. ergo hz vñā formā vnitate reali. q̄ est illius operatōis p̄ncipium. Vñm q̄ illa opes ratio cōis nō reducitur ad vñā formā in diuersis speciebz. sz ad diuersas formas. que sunt anima intellectiua in homine. sensitua in alijs. tamē cōueniunt in vna cōmuni virtute.

¶ Arguit. vnitas potestatis seu p̄tutis in aliqbz d̄z reduci ad vnam formā. q̄ ē p̄ncipiū talis p̄tutis. qua ille diuerse forme opant. z illa in p̄posito nō p̄t alia cōnisi forma aīalis p̄ p̄paratōem ad illā ad quam est sentire.

Vñm q̄ aptitudo ē bñ ip̄ius aīalis. sz illa nō trāsīt in actū nisi in sup̄positis diuersaz etiā spēs ad exercendū illū actū sentiendi.

¶ Arguit. cuiuscūqz est aliqua aptitudo realis illi? etiā est aliq̄ realis vnitas. cū ḡ illa aptitudo ad sentiendū sit aliqd reale. forma illa debet ēē aliqd cū est. Vñm q̄ est. sed nō est vñū in re sz in supposito multiplicatum. q̄ hñt gratia illius p̄ncipij vim sentiendi. sicut dicitur est. a quibz tñ in intellectus cōcipit aliqd vñū fm̄ rōnem.

¶ Arguit. illud qd̄ p̄dicat vñūoce z p̄ se de vna re ē vna essentia in re. sz gen? ē h̄mōi. ḡ zc. Vñoz pz. qz in p̄dicatōe p̄ se p̄dicatū realit̄ includitur in suo subiecto. Vñoz pz. vt h̄o est aīal. Vñm qd̄ p̄dicat de vna re p̄ se hoc ē realit̄ aliqd vñū. mō gen? p̄dicat de pluribz indifferēter.

¶ Arguit. illud est aliqd vñū in re qd̄ hz vñā formā seu essentia. sz genus ē h̄mōi. ḡ zc. Vñoz pz. qz al̄s ēēt nihil. qz illud hz vñā formā p̄ se si ne specie. qd̄ vna generatōe generat̄ sine specie. z etiā specie corruptis. sed h̄mōi est genus. ergo zc. Vñoz pz. qz in generato z corrupto non p̄nt manere eadē accidētia numero. manent ergo fm̄ genus. z sic est ibi vnitas generica. Vñm q̄ illa nō est in se realis. sed vna fm̄ rōnem. que sumitur ab aliqua qualitate zc.

¶ Arguit. inquit Porphyrius q̄ ascendētibz op̄et colligere plura in vñū. ergo genus z oīa superiora aliquid vñū sunt. Vñm q̄ Porphyrius loquitur de vnitate fm̄ rōnem.

¶ Arguit. gen? ē aliqd vñū realit̄. qz p̄us dictū est gen? cū suis differentijs sunt idē realit̄. ḡ sunt aliqd vñū. Vñm q̄ sunt idē hoc mō. non tñ seq̄tur q̄ forma generica sit vñū in re.

¶ Arguit. p̄cipiatōe spēs plures hoīes sunt vñū h̄o realit̄. ḡ p̄cipiatōe generis plures spēs sunt vñū realit̄. Vñm q̄ nō est sile. qz spēs p̄pter vicinitatē ad indiuidua hñt vnitatē realē. nō aut̄ genus.

¶ Arguit. spēs hz vnitatē realē ḡ z gen? Patz p̄ia. qz gen? z spēs s̄t idē realit̄. Vñm q̄ vñū ē in eodē. nō aut̄ in diuersis. qz d̄r Aresto. sep̄tūmo ph̄ysicoz. in genere latēt multe equocatōes. ḡ nō ē aliqd vñū in re.

Argumentorum

Donit ergo hoc correlarium.

Genus ē aliqd vnū scdm rōem

¶ Arguit primo q non ergo correlariū est falsum. Ans pbat. qz vnitas rōis sumit ab vnitare rei. sed genus nō est quid vnū in re. ergo nō hz vnitare rōis. **Qdm** q nō sumit imediate ab vnitare rei. sz ab vnitare cuiusdā modi eēdi fm rōem pceptibile in cōmuni. z sic est bñ vnū fm rōem non autem fm rem

¶ Arguit vnitas rōis sumitur ab obiecto. sed non est obiectū vnū in re. ergo nō potest genus habere vnitare fm rationem. **Qmōz** ptz ex supradictis. **Qdm** q modus essendi est in communi pceptibilis vnus et pproprie nō est ex vnitare obiecti

¶ Arguit. modus eēdi psequitur additōem z naturā ipsius rei. sz res generica nō est vnū vnitare rei. sz nō pte esse vnus modus papiendi. **Qdm** q intellectus est liber. z ergo id qd realiter nō est in re hñs tñ fundamentum in re z psonatā hoc pōt intellectus pcepaliter qz simplr est. sz intellectus sine repugnatiā pte pcepaliter genus vt vnū fm rōem. z sic dē pbs se cūdo phisicoz. qz abstrahentiū non est mendatium

¶ Arguit. ppter nostrū affirmare vel negare nihil mutat in re. fm pñm pmo perihementias. ergo siue intellectus affirmat ipm vnū fm rōem siue non nihil tñ ppter hoc plus est prius qz postea. **Qdm** q licet nō mutare. separat tñ diuersos gradus ab inuicem penes maiorem vel minorem cōmunitatē que pñt in rebz reperiri. z illis tunc pceptis attribuit diuersa pdicata z diuersas rationes. ergo zc. **Et** ergo dicit pmentator q vnūuersale debet esse aliquid vnū fm rationem. sed genus est vnūuersale ergo est aliquid vnū fm rationem

¶ Arguit. omne vnūuersale est aliquid vnū realiter. ergo pdicta solutio est minus vera. Ans pbat qz vnūuersale est vnū versum in multis ergo est vnū realiter. qz si esset fictum non esset versum in multa. **Qdm** q est fm rōem intelligendi zc.

Qd quozū maiori intelligentia ponitur hoc correlarium.

Si species est ad aliquid etiam

ipsum genus delet esse ad aliquid

¶ Arguit. grāmatica est spēs ipsius scie. tñ ipa nō est aliqd sicut scia. ergo non oportet si spēs est ad aliqd q etia ipm genus sit ad aliqd. **Qdm** tendit q verū est q grāmatica nō est ad aliqd. qz est in predicamento qualitatiz in prima spē. ita filz z scia quātū ad pncipale eius scatur. licet per quādā pcomitantiā noiet quēd am respectum qui est solum fm dici p ambulans omne predicamentum

Arguitur extrema relatiōis realiter dñt quēadmodū pater z filius. sz genus et spēs sunt essentialiter idē. ergo nō dicuntur ad aliqd. **Qdm** q intelligit de relatiōibz realibz. hic autē est relatio fm rōem

¶ Arguit. si genus et spēs essent relatiua sequetur q esset tñ vnū pdicta

Promptuarium

mentum scz relatiōis. Seqla. pbat. qz nihil ponitur in p̄dicamēto p̄ncipa-
liter z directe nisi genus z species. Dm qz hoc est verū illis capz p̄i
me intencionaliter. z sic sunt in diuersis predicamentis.

¶ Arguit. logica est p̄ncipaliter de secūdis intentionibus. ḡ solū illas p̄si-
derabit. sed ille sunt in p̄dicamēto relatiōis. ḡ rē. Dm qz non s̄t in
aliquo p̄dicamēto. Et ad pbatōem d̄r qz p̄siderat p̄mas sub illas scōis
intencionibus. z ergo qdlibet p̄dicamētū habet sua genera z suas spēs.

¶ Arguit. relatiua sunt simul natura. sed genus naturaliter p̄cedit spēm
sicut causa formalis p̄cedit suū effectū. Item relatiua sunt s̄t ortu z occa-
su. sed corrupta spē adhuc p̄t genus p̄manere. qz corrupto posteriori non
corrūp̄itur prius. s̄z genus est prius spē. ḡ. Dm qz intelligunt illa de
p̄imis intentōibz. nō aut de secūdis rē.

Istis expeditis ponit Spineus aliam conclusionem

Genus necessario ponitur in

definitōe qd dicitur et essentiali spēi. Contra quam p̄ l̄ilium

¶ Arguit. diffinitio facit diffinitū differre a quolibet alio. s̄z genus nō est
p̄ncipiū distinctōis sed p̄uentientie. ergo nō debet poni in diffinitōe. Dm
not p̄t. qz in genere plura p̄ueniūt. ideo dictū est a generalitate. Dm
qz licet genus nō separat diffinitū ab his que sunt in eodem genere. sepa-
rat tamē ab illis que sunt in diuersis generibz.

¶ Arguit. illa definitio nō est bona qz p̄uenit pluribz spēbz eiusdē generis.
ergo sequit qz genus nō debet poni in diffinitōe. Dm qz genus
nō ponit ad separandū illa que sunt eiusdē generis. qz hoc p̄tinet ad diffe-
rentiā. s̄z solūz ponit qz d̄r totam essentiam ipsius speciei. que p̄trahit ad
illam spēm que diffinitur per differentiam.

¶ Arguit. partes diffinitōis debent esse formales. septimo metaphisice
et scdo phisicop. sed genus h̄z rōem materie. ḡ non debet poni in diffinitōe.
Dm qz diffinitio debet notificare suū diffinitū. s̄z materia ē
de se omnino incognita. ergo nō p̄telle p̄ncipiū p̄gnoscedi. Dm qz ge-
nus fcat formā q̄ sumit a materia s̄m similitudinē p̄ tato qz fcat p̄fuse

¶ Arguit. nullūz confusum est p̄ncipium diffinitōis. ergo si genus fcat
p̄fuse nō p̄t poni in diffinitōe. Dm qz si genus p̄trahitur p̄ differen-
tiam tunc eius p̄fusio tollit. z sic ponit in diffinitōe ipsius spēi rē.

¶ Arguit. esse cuiuslibet rei p̄sistit in indiuisibili s̄m Porphyriū. s̄z diffini-
tio explicat esse ipsius diffiniti. ergo non debet habere p̄ncipiū quod est
diuisibile. quēadmodum est genus qd diuiditur per oppositas differen-
tias. Dm qz licet sit indiuisibile integraliter. est tamen diuisibile for-
maliter. quod nō impedit.

¶ Arguit. forma s̄m Gilbertū porritanū est p̄pōni cōtingens simpliciter
et inuariabili essentia p̄sistens. sed spēs noiāt tales formā. ergo nō habet
p̄ncipia que sunt genus et differentia. Dm qz est simplex simplicitate
qz opponit p̄pōni ex p̄tibz integralibz non autem simplex simplicitate qz
opponit p̄pōni ex p̄tibz essentialibus.

¶ Arguit. diffinitōis p̄res debent esse notiores diffinito. s̄m p̄hm scdo

Argumentoz

posterior. sed genus minus notū est q̄ spēs. **ḡ zc.** Minor patz p p̄m
p̄mo phisicoz dicente q̄ totū est magis notū suis p̄tibz. sed diffinitū est
q̄ dā totū. genus autē eius ps. ergo **Qdm** q̄ verū est in q̄tū totū nō

tū in q̄tū diffinitū. cū eius notīcia est ex p̄tibz diffinientibz dependens
¶ Arguit. idem non p̄t p̄ seipm diffiniri. sed genus z spēs dicūt eandē

essentiam. vt p̄t ex supioribz. **ḡ nō** potest genus poni in diffinitōe sp̄i
Qdm q̄ differūt fm rōem in eodē. z in diuersis differūt realiter. er

go bñ potest poni in diffinitione ipsius speciei.
¶ Arguit. diffinitio debet inesse suo definito. s̄ genus et spēs fm **Por**

phiriū s̄s opposita. qz nō p̄t esse in eodē. **ḡ zc.** **Qdm** q̄ verū est scdē
intentionalr. nō aut p̄me intēcionalr. z sic vnū ponit in diffinitōe alterius
¶ Arguitur. genus p̄me intēcionalit caprū nō ponit in diffinitōe sp̄i. er

go **zc.** **Ans** pbat qz spēs sic diffinit. est qd̄ p̄dicat de pluribz nūero diffe
rentibz. tū ibi nō ponit genus **Qdm** q̄ ibi diffinit spēs scdē intentiona
liter. modo genus ponit in diffinitōe sp̄i p̄me intentionaliter
¶ Arguit. nō ponit genus in diffinitōe sp̄i p̄me intentionaliter. **ḡ zc.**
qz hō est spēs. z sic diffinit. hō est qd̄ p̄positū ex corpore et aīa factū a deo
p̄pter bñitudinē **Qdm** q̄ dicta p̄clusio intelligit de diffinitōe formālē
et intrinseca. p̄dicta aut diffinitio est causalis **¶ Vel** ddm q̄ genus capit
in rōne materie. qz quidā dicūt genus et spēm includere materiam qd̄ dī

tatiue. z hec de ista p̄clusione
Ponit ergo Lilius istam conclusionem.

Differentia generalis cum ge

nere locāda est annexum ipsius generis **¶ Oōtra** quā p̄ Spineum.

¶ Arguit. nō est annexū generis. ergo p̄clusio minus vera **Ans** pbat
qz vnus p̄dicati est tū vnū annexū. s̄ genus est vnū p̄dicatū. **ḡ zc.**

Qdm q̄ est annexū. qz partim puenit. eo q̄ nullū illoz p̄uersim p̄dicat.
etiā p̄m puenit. qz predicatur de pluribus. **¶ Est** ergo dicendū ad ma
iorem. q̄ vnus p̄dicati debet esse vnū annexū si ipm p̄dicatū vno mō su
mat. s̄ s̄ fm diuersas rōnes capiat p̄t habere plura annexa. **¶ Et** tunc
dicat q̄ idem generi est eius annexū fm **Aresto.** per respectum ad supe
riora. s̄ dīntia p̄ respectum ad inferiora

¶ Arguit. qd̄ est nobilius genere nō est annexū eius. sed dīntia est ge
nere nobilior. **ḡ zc.** Maior p̄t. qz principale sp̄ debet esse maioris nobili
tatis. Minor p̄t qz genus h̄z rōem materie. dīntia vero rōnem forme sex
actus. s̄ actus est p̄ncipalior p̄tentia fm p̄ fm scdē thopicoz. **Qdm**
licet habeat modū materie tamē non est materia sed forma. z est ipsius
dīntie p̄ncipium formale. ergo est p̄ncipalior.

¶ Arguit. ex illo adhuc sequitur q̄ dīntia erit p̄ncipalior. qz q̄to aliqd̄ ma
gis est in actu tanto ipm est p̄fectius. sed dīntia est magis in actu q̄ ge
nus ergo **zc.** qz dīntia p̄trahit genus tollens eius p̄fusionē **Qdm** q̄
licet sit magis determinata. tū h̄z imp̄fectiorē modū predicandi q̄ genus
qz per modū accētis p̄dicat. z est minus cōis. z est lateralis in predicat
mento. z semp̄ est minus p̄ncipalis licet in aliquo posset excedere.

Promptuarium

Arguit. annexū debet terminari eisdē consideratōibz cum p̄ncipali sed sic non est de genere et differētia. **g** rē. Minor p̄z ex p̄ho quarto p̄h̄sicoz vbi dicit. Si aliqui posuerint dīam esse genus q̄ peccat. **O**dm q̄ hoc intelligitur de differētia specifica. modo nos ponimus dīam genera lem esse annexum ipsius generis.

Arguit. illud qd̄ est annexū nō habet annexū: s̄ genus est annexū. et **g**o rē. Maior p̄z. qz al̄s esset p̄cessus in infinitū. Minor p̄bat qz gen⁹ est annexū diffinitōis. qz nō reducitur ad diffinitōem. vt patet p̄mo thop̄sicoz. **O**dm q̄ genus nō est annexū diffinitōis. **E**t qn̄ arguit. res ducitur ad diffinitū. **g** rē. **O**dm q̄ hoc nō est annexum. sed vt p̄s essen tialis reducitur ad suum totum.

Arguit. partim pueniunt et dīnt. ergo habēt se sicut p̄ncipale et anne xum. pueniūt qz ambo p̄dicant in qd̄. et dīnt. qz genus p̄dicat in cōuer ti biliter. diffinitio vero p̄uertibil̄. **D**z q̄ nō ois pueniētia vel dīa suffi cit ad hoc q̄ aliqd̄ habeat rōem annexi et p̄ncipalis. vt est in p̄posito rē.

Arguit. genus nō h̄z annexū. **g** dīa nō est eius annexū. **E**tis p̄bat. qz p̄p̄ū nō h̄z annexū. **g** nec genus p̄pter eandē cām. **O**dm q̄ nō est sile qz si poneretur aliqd̄ annexum ipsius p̄p̄ij vel h̄ ess̄ p̄p̄ij vel aliqd̄ alio rum p̄dicatoz. sed ita non est de genere rē.

Arguit. annexū et p̄ncipale p̄dicatū debēt habere eundē modū p̄dī candi. sed genus p̄dicat in quid. dīntia vero in quale. ergo rē. Maior p̄z. qz p̄dicatū et annexū debēt puenire in aliqbz. **O**dm q̄ licet non habēt eundē modū a quo sumūt rōnes p̄dicabiliū. vt p̄z ex eoz diffi nitionibz. habēt tamē eundē modū a quo sumūt rationes p̄dicatozū qui sunt modi essendi in p̄uersū. vel non p̄uersū. **E**t sic concludo meaz c̄clusionem esse veram.

Ponit ergo Spīneus aliam c̄clusionem

Differentia necessarioponitur

in diffinitione ipsius speciei. **C**ōtra quam per **L**ilium.

Arguit. diffinitio debet p̄dicari in quid de diffinito. sed dīntia p̄di cat in quale. **g** nō debet poni in diffinitione. Maior p̄z. qz diffinitio dicit quid dīrē ip̄sius diffiniti. Sed minor p̄z ex diffinitōe differētie in qua dīz q̄ p̄dicat in quale s̄m **P**orphiriū. **O**dm q̄ licet dīna p̄dicat in quale. tñ significat quid realiter rē.

Arguit. ex illo seq̄ret q̄ dīna nō est pars diffinitōis. Sequela. p̄ba tur. qz genus sp̄s et dīa sunt idē s̄m rem. et sic s̄m rem vñ nō h̄z potesta tem notificandi alterū. **O**dm q̄ modus essendi hoc facit. qui est diuer sus inter p̄res diffinientes et ipsum diffinitum.

Arguit. p̄tra hoc. tunc seq̄ret q̄ genus et differētia non sunt distīn gte partes. qz habent eundē modum essendi in. **O**dm q̄ hoc est verū generaliter loquēdo. tñ sp̄caliter in sunt s̄m diueras rationes. qd̄ est suffi ciens ad habendam rationem partium differētiū.

Arguit. differētia nō ponet in diffinitōe quocūqz modo p̄sideraretur. **P**robat. quia tunc esset in diffinitione nugatio. sed hoc est inconueniens.

Argumentorum

ergo nō pōt poni in definitione. Maior patet. qz genus z dñā idē scant. sicut iam dictum est. **O**dm qz qñs scāt idē fm rem. tamē differūt fm rātionem. z hoc sufficit.

Arguit. ex illo seqret qz hīc nō esset nugatio homo animal. s; hoc ē falsum. ergo etiam illud ex quo sequitur. Sequela probat. qz homo z aīal scāt ad minus diuersa fm rōem. **O**dm qz rō vnus includit rātionem alterius. ergo pōmittitur ibi nugatio. sed sic nō est de dñā.

Arguit. genus etiam includit in se dñā. ergo qñcūqz genus cū differētia ponit sp̄ erit nugatio. qz genus etiam hz dñā pstitutam.

Odm qz hīc loquitur de dñā diuīsiua

Arguit. genus includit in se rōem dñāe diuīsiue. s; solutio minus vera. **A**ns. pbat. qz essentia includit in se suā potestātē. z s; cōiter. dī qz genus habet duas dñās potestatiue. **O**dm. qz hoc solū est fm rōem potestatiue z originis. nō autem formaliter.

Arguit. genus et dñā sunt formaliter idē. s; vnū includit formaliter alterū. vel ad min⁹ sunt maiorē habētes pueniētā. qz si vnū nō includeret alterū. **A**ns. pbat. qz quēcūqz sunt eadem in vno tertio sunt eadem inter se. sed genus z dñā ydēpificantur in sp̄. ergo zc. **O**dm qz regula illa intelligitur de tertio singulari. modo spēs est vniuersale

Pro quo ponit **L**ilius istam pclusionem

Intellectus speciei ex genere

et dñā pstitute est ita simplex. sicut intellectus generis vel differētie. licet species habeant essentialem ordinē ad sua principia

Contra hoc sic opponit **S**pineus

Arguit. intellectus sp̄i nō est ita simplex sicut intellectus generis vel dñāe. s; solutio minus vera. **A**ns. pbat. p **D**orophirū dicē. sicut ex ere z figura fit statua. sic ex gñe z dñā fit spēs. z loquitur fm intellectu ergo intellectus sp̄i est aggregatus. **O**dm qz licz spēs sit ex illis duobus pncipijs pstituta. tamē ipa sic pstituta intelligitur p vnū z simplicem actum intellectus.

Arguit. sicut res se habet ad esse. ita ad intelligere fm p̄m. s; spēs hz esse aggregatum ex genere et dñā. ergo nō intelligitur nisi intellectu aggregato. **O**dm qz verū est qz ex illis pncipijs pstituitur. tñ ipm tam pstitutum intelligitur p modū vnus totius. licet habeat depēdētiā ad ipa principia. ex quibz spēs pstituitur

Arguit. nulla forma est ex ppositōe aliqz p̄stiens. sed in simplici essentia fm **G**ilbertū porritanū. s; spēs ē vna simplex forma. s; zc. **O**dm qz qñs nō habet ppositōem ex p̄tibz integralibz. tñ bñ ex partibz eēntialibz. z hēc ppositio nō repugnat simplicitati forme salte in creatis.

Arguit. spēs pstituitur ex p̄tibz integralibz. qz integrū z totū nō pstituitur nisi ex p̄tibz ipm integrātibz. s; spēs est qdā integrum et totū sine defectu. s; zc. **D**ī qz spēs est bene totū integrū. nō tamē integrale. qd ex p̄tibz quātitatiuis est pstitutum.

Arguit. si intellectus generis z dñāe nō includeret in intellectu sp̄i.

Promptuarium

tunc per se nō p̄dicat de sp̄e. hoc aut̄ falsum est. ergo illud ex quo sequit̄.
Probat̄. q̄z modus p̄m̄us p̄dicādi p se ē q̄n rō p̄dicati includitur in rōe
 subiecti. ergo si rōnes generis et differētie nō includerētur in intellectu sp̄ei
 nō p̄dicarent de illis p se s̄m p̄m̄ū modū p̄seitas. q̄d t̄n est falsum.

Dōm q̄ genus et dīa per se insunt ip̄s sp̄ei. nō t̄n oportet q̄d sit intel̄
 lect̄ sp̄ei p̄pter hoc aggregatus. q̄z p̄seitas tenet se ex p̄te rei. non ex p̄te
 intellectus. licet intellectus postea p̄cipiat.

Arguit̄. omnis rō vna intelligēdi sumit̄ ab aliquo vno modo essendē
 rei. q̄z aliter esset ficta. s̄ si intellectus esset vnus seq̄ret̄ ex vno mō essendi
 in re. s̄ in re nō est rep̄ire aliud apparens a quo sumit̄ intellectus sp̄ei a
 quo intellectus generis. et a quo intellectus dīntie. s̄ hoc est falsum. q̄a
 in hōie rep̄itur sentire a quo sumitur rō generis. et rōnale a quo sumitur
 rō dīntie. **D**ōm vt supra dictum est.

Arguit̄. ex substantia et accīte nō pōt p̄stitui aliq̄d vni p se intelligibī
 le vnico intellectu eēntiali et quidditatio. s̄ dīntia h̄atet se ad genus sicut
 accidens ad subiectū. s̄ r̄. **D**īnoz p̄t̄z. q̄z sicut accidens sequit̄ subiectū
 ita dīa sequit̄ genus etiam p modū accītis. in signū cuius p̄dicat̄ in q̄le

Dōm q̄ illud q̄d vni est substantia nulli pōt esse accidens p̄mo p̄h̄
 sicoz. **T**unc dōm est vlt̄erius q̄ licet dīa sequat̄ ip̄sum genus. t̄n nō est
 accīdes. q̄z nō ex̄it coordinatōem p̄dicamētalem.

Arguit̄. sicut p̄m̄ū sequitur sp̄em. ita dīa genus. sed p̄p̄riū est accī
 dens sp̄ei. s̄ r̄. **D**ōm q̄ licet ambo sequat̄. t̄n dīnter. q̄z p̄m̄ū seq̄
 tur esse p̄pletū ip̄sius sp̄ei. ergo est eius accīdes. s̄ dīa sequit̄ genus tanq̄
 q̄dā incōpletū et formale formabile. q̄d diuidit̄ p dīas p̄rahētes ip̄suz
 ad esse specificū formaliter substantia liter et per se. quod nō p̄uenit p̄m̄o
 per p̄paratōem ad speciem.

Pro maiori istoz notīcia ponit̄ Spīneus istam p̄clusionem

Differentia p̄dicatur de plu-

ribz dīntibz specie in eo q̄d quale

Arguit̄. dīa nō p̄dicat̄. s̄ definitio q̄tum ad primā eius p̄ticulā est
 falsa. **A**ns p̄bat̄. q̄z diffinitum p̄ p̄paratōem ad suā diffinitōem sp̄ subijcīt
 s̄ dīntia est hic diffinitū. ergo subijcīt. et ergo d̄t̄ **A**resto. p̄mo thopicoz
 q̄ sp̄es est sp̄ subiectū in p̄paratōe ad alia p̄dicata. **D**ōm q̄ dīa secunde
 intentionalit̄ capta h̄ subijcīt. t̄n p̄ime intentionalit̄ capta p̄dicatur.

Arguit̄. definitio debet explicare naturā diffinitū. sed de materia dīntie
 est q̄ p̄dicatur. ergo male subijcīt. **D**ōm q̄ verū est s̄m ap̄titudine
 p̄ime intentionalit̄. vt dictum est.

Arguit̄. dīntia p̄ime intentionalit̄ capta nō subijcīt. ergo solutio est
 falsa. **A**ns p̄bat̄. vt dō rōnale nec subijcīt nec p̄dicat̄. **D**ōm q̄
 verū est s̄m actū. t̄n s̄m ap̄titudine potest sibi conuenire. **S**ed cōtra
 s̄m ap̄titudinem nō p̄dicat̄. **P**robatur q̄z vel hoc esset directe vel ind̄
 recte. sed nullū istoz est dōm. **N**on indirecte vt p̄ter. nec directe. q̄z non
 ponitur directe in linea p̄dicamētali. **D**ōm q̄ quis non ponitur in
 recta linea p̄dicamētali. t̄n magis directe p̄dicatur. eo q̄ est superior p̄te

Argumentor

ppatōem ad spēm cōis quā pstituit. et magis **¶** Et fm illum modū dicit
Arist. in tertia pprietate substantie. q oibz secundis substantijs z differēijs
earz puenit vniuoce predicari

¶ Arguit. dñtia nō potest vniuoce p̄dicari. z p p̄ns nō predicat direc
ta p̄dicatōe. qz fm Aresto. in antepredicamētis. Vniuoce p̄dicari ē pre
dicari fm vnā nomē z eandē rōem. sed dñā nō habet rōnem vt genus.

¶ Dñm q licet nō hz rōem. ip̄a tñ psonaliter est pars rōis. que vniuo
ce predicatur de habente rōem. qd est species

¶ Arguit. dñtia nō pōt predicari de sp̄e. ergo solutio minus vera **¶** Añs
pbat. qz ps nō p̄t predicari de suo toto. s; dñā est pars sp̄i. vt patet fm
Dorphiriū ex vltima eius diffinitōe. ḡ zc. **¶** Dñm q nō est pars intes
gralis. s; essentialis et formalis. z illa bñ potest p̄dicari de suo toto

¶ Arguit. dñtia non p̄t p̄dicari vt ps eēntialis de suo toto. ḡ solutio mi
nus vera. **¶** Añs pbat. qz predicatū debet dicere totū esse ip̄suis subiecti. s;
ps dē esse subiecti solū p̄cialiter **¶** Dñm q est ps illa tñ que dē totū
esse sp̄i p modū forme formātis. z hoc satis est ad rōem predicari

¶ Arguit. dñtia nō pōt predicari de sp̄e quouis mō capiat. ḡ zc. **¶** Añs
pbat. qz ista est mala predicatio hō est rōnalis. tñ rōnale est dñtia
Dñm q in p̄creto predicatur dñā de sp̄e. sed nō in abstracto.

¶ Arguit. in p̄creto nō predicat dñā de sp̄e. ḡ solutio minus vera. **¶** Añs
pbat. in hoc exemplo. asinus est rōnalis. tñ asinus est sp̄s. **¶** Dñm
q queliter differētia debet predicari de suis speciebz veraciter. modo rā
tionale non est dñtia asini. sed hominis zc.

¶ Arguit. omne verū et falsum presupponūt p̄gruū fm Aresto. p̄mo p̄es
tribermentias. sed ista diffinitio nō est p̄grua. ḡ zc. **¶** Minor p̄z. qz relatiu
et suū añs discōueniūt in genere. qz qd est generis neutri. z dñā que est
añs est generis fei. p̄tra illā regulā In genere numero p̄cedens iunge re
laro **¶** Dñm q ly quod nō capitur ibi relatiue sed infinite

¶ Arguit. infinitū nihil notificat. sed de rōne diffinitōis est notificare ip̄
sum diffinitū. ḡ non potest quod capi infinite **¶** Dñm q infinituz vt hū
iusmodi nihil notificat. tamē limitatū p p̄riculas sequētes bene aliqd no
tificat. **¶** Vel dñm ad p̄mū hīc ponitur relatiue. z non refert añs exp̄s
sum sed subintellectum. scz vniuersale

¶ Arguit. relatiu est ante late rei recordatiuum. sed hoc nō est exp̄s
ergo zc. **¶** Dñm q ergo ista oratio nō est simpliciter p̄grua. sed impe
dimētaliter. **¶** Et additur p̄pter facilem subintellectōem antecederis p il
lam regulam. **¶** Extra sepe tamē queras ad quod referatur

¶ Arguit. dñā nō predicatur de pluribz sp̄ebz. ḡ illa p̄ricula est falsa **¶** Añs
p̄z. qz rōnale est dñā. tamē nō predicatur de pluribz sp̄e dñtibz **¶** Dñm
q rōnale est dñā sp̄i. et illa nō p̄dicatur nisi de vna sola specie

¶ Arguit. differētia specifica etiā predicatur de pluribz sp̄ebz. ergo zc.
Antecedēs pbat. qz dē p̄hs sc̄do posterior. q p̄es diffinitionis debet
esse in plus q̄ ip̄m diffinitū. s; dñā vltima est pars diffinitiva ip̄ius sp̄i.
ergo est in pluribz q̄ in vna sp̄e **¶** Dñm q nō est in pluribz. sed p tanto
est in plus quia est maioris p̄ceptibilitat. eo q differētia p̄ius concipia
tur anteq̄ ip̄sum diffinitum

Promptuarium

¶ Arguit. differentia generica non predicatur de pluribus speciebus. ergo solutio minus vera. quia de illo predicatur quod constituit. sed constituit tamen unam speciem. ergo recte. **¶** Dicitur quod immediate predicatur de una sola specie. tamen per medium illius predicatur de pluribus speciebus.

¶ Arguit. diffinitio debet immediate verificari de suo diffinito. sed de diffinitio dicitur. quod predicatur de pluribus speciebus. sed debet de illis immediate predicari. **¶** Maior patet quia diffinitio immediate inest diffinito. **¶** Dicitur quod ille defectus non est ex parte dicitur. sed ex parte speciei quod non subsumunt immediate te ipsi dicitur. et sic diffinitio immediate provenit suo diffinito.

¶ Arguit. idem non potest predicari in quod et in quale. sed dicitur predicari in quid. ergo non predicari in quale. **¶** Ans. probatur. quia est pars quidditativa ipsius speciei. **¶** Quia cum dicitur. quod est homo provenit ridentur est rationalis. sed predicari in quid. **¶** Dicitur quod licet etiam predicet quid. non tamen per modum quidditatis. sed per modum qualis et per modum informantis.

¶ Arguit. ergo genus etiam predicaretur in quale. quia ipsum etiam predicatur per modum informantis. **¶** Dicitur quod hoc verum est quod informat. tamen hoc est per modum quidditatis. quod non provenit dicitur. que se habet per modum accidentis et qualificantis.

¶ Arguit. sicut genus precedit speciem. ita etiam differentia precedit. ergo non sequitur. **¶** Dicitur sicut dictum est.

¶ Arguitur. differentie in aliqua diffinitione posite faciunt ipsam differre ab omnibus alijs. sed illa particula in quale predicari provenit omnibus accidentibus.

¶ Dicitur quod accidentia predicantur in quale accidentale non pervertibile. ut accidentia contra. sed dicitur predicatur in quale essentialiter. licet non pervertibiliter.

¶ Arguit. dicitur predicatur in quale pervertibiliter. sed solutio minus vera. **¶** Ans. probatur. quia omnis homo est rationalis et omne rationale est homo. **¶** Dicitur quod hoc est verum de dicitur ultima. non autem de dicitur generica.

¶ Arguit. dicitur generica etiam predicatur pervertibiliter. ut omne animal est sensibile. et omne sensibile est animal. **¶** Dicitur quod verum est de sua specie quam constituit predicatum. sed non de alijs.

¶ Arguitur. sensibile non predicatur pervertibiliter de animali. quia color est sensibilis. tamen non est animal. **¶** Dicitur quod color est sensibile passivum. sed animal est sensibilis activum. de quo intelligitur regula.

¶ Pro ulteriori declaratione ponit illius hoc correlarium.

Differentia ultima est unum predicabile

ab alijs quicquid distinctum. **¶** Contra hoc sic opponit Spineus. **¶** Arguit. ex hoc primo sequeretur quod Porphyrius esset diminutus. Sequela probatur. quia sex predicabilia. ipse autem solus ponit quicquid. **¶** Dicitur quod non est propter rea diminutus. quia non omittit aliquid per cuius omissionem notitia predicabilium sit imperfecta eo quod eorum notitia faciliter potest haberi ex dictis in eius libro.

¶ Arguitur. ars est circa difficulta. sed cognitio dicitur ultime est magis difficilis quam aliorum predicabilium. ergo recte. **¶** Minor probatur. quia plebium est inter logicos an debeat contineri sub dicitur quod est unum predicabile. vel an debeat esse predicabile ab illa distinctum. **¶** Dicitur quod est unum predicabile ab alijs.

Argumentorum

Distincti Et quoniam replicat. quare non determinat de illa. **Adm** qd et nos
facile trahit ex Porphyrio. qd omnia que dicuntur de differentia in con
erentia dicuntur de differentia ultima in quantum differentia. sed solum hoc addis
eo qd predicatur de una sola specie

Arguit. distincti predicabile dicitur habere distincti modum predicandi. s. dif
ferentia ultima non habet distincti modum predicandi. **g** r. **Minor** p. qd predicatur
in eo quod quale **Adm** qd predicatur essentialiter de una sola specie in qua. qd est ei
prius modus predicandi nulli alteri predicabili pueniens

Arguit. per reduci ad predicabile de divina. qd etiam sortit hoc nomen divina.
qd dicitur qd differentia in quantum differentia predicatur de pluribus. sed in
quantum ultima de una sola specie predicatur. **Ergo** qd dicitur dicere voluit qd dif
ferentia ultima in quantum est quedam natura constituit speciem aethomam et indiuisi
bilem. sed pertrahere ad speciem aethomam et indiuisibilem diminuit rationem ultis
et sic pertrahit cum specie sub qua comprehenditur.

Arguit. tunc etiam sequeretur qd spes non esset predicabile. qd spes illa est aetho
ma et indiuisibilis facta per illam divinam. **Dico** hoc esse procedendum

Arguit. contra hoc qd non perprehendi sub specie. qd divina et spes habet dis
tinctos modos predicandi. **Adm** qd divina ultima in quantum divina predicatur
in quale et pertinet sub predicabili divina. sed in quantum ultima est quedam natura
et sic comprehenditur sub specie.

Arguit. contra hoc. logicus non considerat naturas rerum per se. sed solum in or
dine ad secundas intentiones. sed illa natura non habet relationem ad intentionem illam
que est spes. sed potius ad illam que est divina. cum ergo non puenit in modo pre
dicandi stricte loquendo cum divina generica. ergo facit unum distinctum predi
cabile. **Quod** cedo **Et** ulterius dicitur illa natura semper habet per modum for
me formati et constituentis. ergo semper habet per modum differentie. **Pater** divina. qd
genus semper habet ut forma formabilis. spes ut forma formata. differentia autem
ultima ut formans. ergo semper in quocumque actu constituendi considerat ipsa est
divina etiam in ratione distincti. sed predicabilis de omnibus alijs predicabilibus. **Qui**
autem pertrahit dicere presumet esset hereticus verus in logica loquens preter
veritatem. solum ad vocem et dictum illorum qui hanc rem intrinsece non sunt
scrutati. Si autem quesierit verius dicturi sueta derelinquet ponentes ipsam
esse sextum predicabile ab alijs distincti ut iam patuit. Sed porphyrius
more prudentis. qd erant diuerse opiniones de illa differentia eius de
terminationem permittit. ne suus liber (que cum singulari labore collegit) re
ijceretur. et ideo eius determinationem suspendit. iuxta dictum Seneca In
dubijs non definites etc

Istis sic dictis ponit Alius istam conclusionem.

Materia se sola est principium

indivisionis

Contra quam per Spineu.

Arguit. materia sola non est principium indivisionis. **g** conclusio falsa pro
bat a. qd principium indivisionis debet esse singularissimum et ultimum omni
um entium. sed materia est communis omnibus rebus corporalibus. qd illorum est una
materia. ergo ipsa se sola non est principium indivisionis. **Adm** qd

Promptuarium

materia ex sua propria natura est singularis nullam penitus communiter ex se habens. sed solum analogiam sibi accommodatam a forma. et illi non repugnat singularitas et c.

¶ Arguit. singulare nunquam potest fieri commune. ergo per nullam formam potest materia fieri communis. **¶** Respondetur quod materia non fit communis quasi de se relinqueret suam singularitatem. sed solum secundum pluralitatem formarum habens quodammodo commune analogiam. quia nata est unicuique subsistere. et per hoc non tollitur eius singularitas. et ergo in eodem instanti in quo forma recipitur in materia etiam est individuata et c.

¶ Arguit. quaecumque sunt ad invicem proportionata sunt eque communia. sed hi omnes sunt materia et forma. ergo non potest materia plus esse principium individuationis quam forma. **¶** Minor pars ex Aristotele. secundo de anima et etiam nono metaphysice. ubi dicitur quod actus et potentia debent ad invicem proportionari. **¶** Respondetur ad maiorem quod verum est quod sunt proportionata. et ergo sunt eiusdem coitatis quo ad communiter analogiam. sed illi coitati materie non repugnat singularitas materię. sicut asinus qui sterit in hierusalem erat unus singularis asinus. tamen secundum usum erat ipse communis. sic similiter est de ipsa materia que in usu rerum naturalium est communissima et summe necessaria. ita quod Aristoteles. dicit primo physicorum quod materia est subiectum unicuique primum ex quo aliquid fit. Etiam dicit primo de generatione et corruptione. id est materia est subiectum generationis. et modo quodam omnium aliarum transmutationum.

¶ Arguit. illud non est principium individuationis a quo sumitur ratio generica sed secundum philosophum octavo metaphysice genus sumitur a materia. sed materia non est principium individuationis sed coicabitatis. quia est principium generis et eius fundamentum. **¶** Respondetur quod genus non sumitur a materia secundum potentiam eius subiectivam. quia tunc de se hoc est. sed sumitur a materia secundum quod in ea est potentia formatibilis seu esse inchoationis forme. quod est in ea ratione materialis privationis que est cum materia unum numero. sicut vult philosophus primo physicorum. Et ergo bene dicit philosophus octavo metaphysice. quod genus non est materia. licet non sit sine materia.

¶ Arguit. illud non est principium individuationis quod est divisibile in infinitum. sed materia est in infinitum divisibilis. ergo videtur quod non sit principium individuationis. **¶** Maior pars patet. quia individuum est indivisibile in se et divisibile a quolibet alio quod solum sibi convenit ratione principii individuantis. **¶** Minor probatur. quia ratio divisibilitatis in continuo reducitur in materiam. tertio physicorum. **¶** Respondetur quod materia secundum suam potentiam subiectivam considerata est singularis. et de se hoc. sed ratione privationis est radix transmutationis de una forma in aliam et divisibilis sed non in infinitum. sicut patet ex Aristotele primo de generatione et corruptione sic dicente. quod propter perpetuationem generationis et corruptionis non oportet ponere unam magnitudinem infinitam a qua dividatur subiecta illius generationis et corruptionis. quoniam generatio unius est corruptio alterius.

¶ Arguit. dicit philosophus primo posteriorum propter quod unumquodque tale et illud magis. sed materia nec est quid nec quale nec quantum octavo metaphysice. **¶** Respondetur per aliquo modo esse principium individuationis ipsius individui. quod est sub

Argumentorum

stantia habens in se qualitate et quantitate. **O**dm qd licet materia non sit qd est in principio ipsius qd est hoc aliqd indiuiduū suppositū et singulare. et hoc ex eo qd est vltima in essendo et pma in substando. licet sit informis. ex eo qd est separata a natura mediū et pponis

Arguit. dicit pbus qnto metaphysice qd illa sunt eadē numero quoz materia (que est p diuisione quantitatē assignata) est eadem. qz al's oia corporalia essent eadem numero. sed materia non est diuisa per quantitatē. ergo pxiū indiuiduationis principium est quantitas seu materia cum quantitate assignata. **O**dm qd sola materia est principū intrinsecū indiuiduationis ipsius forme. eo qd forma in sola essentia ipsius materie sine medio accidētis recipitur. sed eius receptio est eius diuisio. tamen ibi est quantitas dimensio numerum interminata per quam materia diuiditur. et post illam diuisionem recipit posteriorem formā indiuiduā. et ergo est bene principium extrinsecū et non pxiū. sicut alterans puenit cum generatione. nihil tamen intrinsece facit ad substantialem formā generandā in pducto. et illa indiuiduatur ad indiuiduatōez subiecti. et est solūsignū sensibile discretōis indiuidualis fm oculis sensibiler subijcitur

Arguit. sunt cause vere illa accētia et dimensiones terminatē ipsius indiuiduationis. qd solo falsa. **A**ns. pbat p Porphyriū dicentē qd indiuiduum pstat ex tot ppteratibz quarū collectio nunq pte repiri in eodē. **O**dm qd illa accētia sunt bene signa indiuiduatōis pns facere. nō tñ cause. et ideo dicit Porphyrius (pstat) quasi stat in se materialiter et indiuidualiter ppletum hñs in se illa accētia sensibilia formā figurā locum et.

Arguit. illud est principū indiuiduationis ad qd ptiēt separare et distinguerē. sed forma est que separat et distinguit. ergo forma est principū indiuiduatōis. **A**ioz pz. qz illa ptiēt ad rōnē indiuidui. **O**dm qd indiuiduare est fluxū forme terminare. hoc autē solū puenit materie. eo qd est vltimū in substando totius materie. et ideo dicit est subiectū pxiū. **E**t ad argumentū odm qd forma bene separat essentialiter. sed non fm substantiā am et indiuidualiter.

Arguit. illud nō est principū indiuiduationis sine quo pte indiuiduum reperiri. sed in substantiis separatis reperiūtur multa indiuidua quoz nō tñ nō est materia. ergo non est principū indiuiduatōis. **O**dm qd ipsa est principium indiuiduatōis in substantiis materialibz. **E**t ad argumentū dicendū qd in substantiis separatis nō est materia corporalis. tñ ibi est alis quid qd est pportabile cum materia. et hoc est principū indiuiduationis in illis sicut est materia in corporalibz.

Arguit. quantitas est principium indiuiduationis. qz illud est principū indiuiduationis qd est principū diuisionis. sed quantitas est principū diuisionis. ergo est principū indiuiduationis. **A**ioz pz. qz indiuiduū est a quo licet alio diuisum. Sed minor pars ex definitōe pxiū seu quantitatē quod sic definitur ab Aresto. pxiū est diuisibile in semp diuisibilia. **O**dm qd bene verum est qd per quantitatez diuidatur ipsa materia. quia fm se est in diuisibilis. tamen portio materie per diuisionem relicta sola est sufficiens et intrinsecū principium indiuiduationis

Promptuarium

¶ Arguit. indiuiduare est agere. sed ipsius materie sine substantiali forma nulla est penitus operatio. ergo non potest esse principium indiuiduans. **¶** Respondetur. quod indiuiduare proprie non est agere. sed est recipere quod est parti. et ad illam receptorem sequitur incommunicabilitas ipsius forme in quantum recipitur in singulari fundamento. quod omne quod recipitur ad modum recipientis recipitur. Ex quibus patet una pars positionis.

¶ Respondetur his ponit Spineus hanc conclusionem

Materia quantitate assigna

ta est plenitudo et verum indiuiduationis principium. **¶** Contra quam patet. **¶** Arguit. sola materia est indiuiduationis principium. quod illud solum est indiuiduationis principium quod nullam rationem comitatis in sua natura habet. sed sola materia est huiusmodi. ergo etc. Maior est satis manifesta. Sed minor probatur. quod materia non est extremum quod est actus qui est communicabilis. nec dispositio. sed potentia que facit primam substantiam. proprie principaliter et maxime subsistere.

¶ Respondetur. quod materia se indifferenter habet ad quaecumque formam. sed limitationem ad hanc formam habet a virtute generantis. que cadit super materiam per quam ipsam lacerat et lacerando disponit ad formam. et sic ipsa quantitas determinando materiam ad formam simul cum ipsa materia est verum indiuiduationis principium.

¶ Arguit. accidens indiuiduatur a suo subiecto. sed illa quantitas est accidens. ergo potius indiuiduat quod indiuiduat. **¶** Respondetur. quod verum est si volumus actus nude considerare sub ratione inhererentis. sed si consideramus ipsum in ratione agentis. tunc potest indiuiduare. sicut est in qualiter substantialis forme receptione in ipsa materia. Sicut calor licet inhereat ipsi nutrimento. tamen effectus eius in virtute principalis agentis perit nutrimentum in carne. sicut generans virtute generantis quod intendit particulare si est particulare agens indiuiduat cum materia ipsam formam.

¶ Arguit. forma subalis est per quocumque accidet. ergo non possunt ibi esse tales accidentales dispositiones. **¶** Respondetur. quod verum est secundum quod est indiuiduationis principium. non autem secundum quod est actus principium et instrumentum ipsius agentis principalis. ut est in proposito.

¶ Arguit. illud solum est principium indiuiduationis quod est primum principium substantia. sed huiusmodi est materia. **¶** Respondetur. patet. quod sicut comitabilitas est proprietas principii dantis esse. ita incommunicabilitas est proprietas principii recipientis esse. sed sola materia recipit esse. **¶** Respondetur. quod sola materia recipit in sua substantia. sed in illo recipiendo est quidam actus agentis. et sic non solum sufficit receptio sed propter illam requiritur quidam actus agentis proprius ipsius forme comitabilitate. quod si per dicta duo simul in virtute principalis agentis.

¶ Arguit. illud est principium indiuiduationis quod est principium materie. sed materia est principium materie. ergo etc. quia illa sunt materialiter distincta quorum sunt diuersae materie. **¶** Respondetur. quod hoc est verum. sed illa materialitas distincta est a quantitate dependente in fieri intrinsece. etiam a quantitate concomitante solum tanquam a signo.

Argumentos

Arguitur, secludatur omnis quantitas adhuc erit indiuiduum. Dñm q
hoc bene verum est in facto esse & fm esse intelligibile, tñ fm esse reale & q
tñ ad fieri ipsius indiuidui non est hoc intelligere, quia dicit Aristotle. octa
uo physico. q. generatio aut ē motus aut nō ē sine motu. & sic est ibi q
tas ad minus in fieri, sine quā ipm possumus intelligere esse, sed nō indi
uiduari hoc mō. si sola materia esset nō faceret indiuiduam oēm. qz indiffe
renter se haber ad quācūqz formā, nec sola ipa qritas. qz illa nō recipit for
mā. Si illa duo sit materia recipiens & quantitas ad recipiendū determinā
tū. & ad hoc rangz immediatus effectus sequitur indiuiduum.

Arguitur, individuum esse incommunicabile reddere, sed sola materia est ratio incommunicabilitatis. ipsa sola est individuationis principium. Dñm qd est originale in quo, sed quāritas est originale cū quo, sicut intelligibile hñ speciem sub quo, et lumen in quo, sūt in posito.

Arguitur forma nō est principiū indiuiduationis. q̄ materia est principiu
indiuiduationis. Teneo p̄ia per locū a sufficienti diuisione. Dōm q̄ ma
teria illo modo sicut dicitur est. est principiu indiuiduationis. z ergo auctoritas
spiciat. Breuo. p̄mo celsi intelligit. cum dico celum dico formam cōmū
nabilem. sed cum dico hoc celum dico formā in materia signata.

Arguitur illa sunt eadem numero quorum materia est eadem sed ibi ratio
solam materiam. si sola est individuatōis et ydempritaris numeralis pūm
cipium. Ddm q̄ quātitas includit in rōne materiefm p̄m. Vel ddm
q̄ materia est hoc aliqd potestare sensibile ens et apparens.

Arguit. illud est pncipiū individuatōis qđ est pñū pncipiū subsistendi ppter se. sed hñōi est materia ⁊ sola substantia gratia materie subsistit.

Adm q in facio esse bene hoc est intelligibile, vt inquit p^rs septio me^o
eaphy. q substantia est ens sepatū in se completū pretens accidenti esse ei^{us}
subsistere. tū quo ad fieri 2 vt accūs se h^{ab}z in rōne pncipij agentis sū cōcū
rentia ad ipsius forme indiuiduatōnem nō p^ot esse sine illo.

Arguitur accidens hanc individuationem a substantia. quod non est principium individuationis. quia tunc idem esset causa et effectus. quod implicat contradictionem.

¶ Sim q hoc est fm diuersa genera causar. qz in genere cause efficiētis est pncipiū indiuiduatōis. sed in genere cause materialis indiuiduat.

Arguitur cōpositio sc̄a p̄cedit cōpositiōnem primā. ergo impossibile ē
ibi esse aliquā p̄tate ante receptiōē ipsius forme subst̄ntialis ⁊ per p̄sā
non p̄t esse p̄ncipiū indiuiduatiōis. Dm q̄ nō est ibi n̄is modū di-
cōpositiōis ⁊ agentis effectiue ⁊ hoc non facit cōpositiōnem in quo agit.
q̄ ibi nulla p̄positio ē p̄cedens illā vniōē materie ⁊ subst̄ntialis forme.

Arguitur dicte Aresto. pmo physicoz. q forma z materia sunt cause eorū
que sunt in toto cōposito. ergo ita quātitas non est ibi nisi prius talis for-
ma fuerit in diuiduata. Sedm q illa casualitas non cōuenit eis nisi in vtrū-
que pducētis z impmētis illis pncipijs vnu illam. Et intelligitur de
his accidentibz que originant a toto cōposito tam in eis cōplero pducro
qz als materia z forma essent supspitius pncipijs. eo q sunt in toto cōposito
tūm. itō quātitas indeterminata pcedens est. z est vt dispositio z influmē-
tum. ergo ab illo dependet. z pncipe qstum ad illam determinatā operatō-
nem que ē forinā reddere pncipium inimitabilem. sine qua operatō e dici debeat.

Promptuarii

Et ergo dicit in principio de generatione q materia nunq reperit sine mor
phis et passionibus.

Arguit substantia pcedit accis natura tpe z causali dignitate. q potest
sine illis esse. Dm q nō pcedit tpe. sed soluz natura z causali dignita
te. Et ad auctoritatē dōm q inter materiā z suas passiones non est interst
cium diuisibilis more. sed hoc mō solum sicut pperuū pcedit temporale
fm phm octauo physicoz. z sic materia semper manet. z iste passiones i di
uersis ptribz tps accedunt z recedūt. nunq tamē in cōmuni materiā ē sine
illis. ergo possumus bene dicere q quātitas est principū indiuiduatōis in
terminata causaliter z q̄rum ad fieri. sed terminata solum a posteriori. inq̄
rum indiuiduum prius substantialiter completum cadit sub sensibili dī
seretione vnius ab alio.

¶ Pro vltiori ergo declaratiōe istius questionis vt intelligat ipsam
indiuiduum iam constitutū ponit Alius istam conclusionem.

Indiuiduum est q predicat

de vno solo.

¶ Contra hoc sic opponit Spineus.

Arguit. illud post quod nihil est non potest de aliquo predicari. sed post
indiuiduū (rōne materie ex qua constituitur q est vltima in essendo) peni
tus nihil est. ergo zc. Dm q ergo nō potest p̄dicari indiuiduū de aliq̄
tanq̄ superius de inferiori. tū nō sequit qn alio mō posset p̄dicari

Arguit p̄ra hoc. a p̄ma substantia nulla exit p̄dicatio. sed indiuiduum
est p̄ma substantia. ergo nō potest aliquo mō p̄dicari. Dm q phus
intercia p̄prietate substantie intelligitur de p̄dicatiōe directa.

Arguit p̄ra hoc. omne quod p̄dicatur aliquo modo debet esse predica
bile. sed tm sex sunt p̄dicabilia si ponatur vltima differentia p vno p̄dicat
bili. sed nullū istoz est indiuiduū. q nō est p̄dicabile. z p̄ p̄is nō predicabit
aliquo modo. Dm q quis non ē p̄dicabile. p̄prie sumptum. est tamē
p̄dicabile cōmuniter sumptum.

Arguitur. est p̄dicabile p̄prie sumptum. q̄ solutio minus vera. An
p̄batur. q̄ fm Petri hys. p̄dicabile p̄prie sumptū est quod p̄dicat de plu
ribus. sed indiuiduū predicatur de pluribz ergo zc. Vmōz parz dicendo
sortes est indiuiduū. plato est indiuiduū. z sic de alijs. q̄ zc. Dm q hoc
est verum secūde intencionaliter. non autē p̄ime intencionaliter.

Arguitur. secunde intencionaliter de pluribz p̄dicari repugnat rōni nō
minis eius. q̄ solutio minus vera. An p̄batur. quia dī indiuiduū quasi in
se diuisum. z a quoliter alio diuisum. sed indiuisibile non potest pluribus
cōuenire. Dm q illa rō cōmunis est omnibz p̄imis intencionibz. z p̄o
illis etiā verificatur q nō p̄dicatur de pluribus.

Arguitur. indiuidua p̄ime intencionaliter capta possūt predicari de plu
ribus. q̄ zc. An p̄batur. quia hoc nomē paulus p̄dicatur de omnibz illis
hominibz qui hoc nomine vocant. Dm q hoc nō est vniuoce sed so
lum equoce.

Arguit. indiuiduū p̄ime intencionaliter captum predicatur vniuoce de
pluribz. ergo zc. An p̄batur dicendo Johannes non est plato. petrus nō

Argumentorum.

est plato. 2 sic de alijs. ergo 2c. Dñm q̄ negative bene predicatur de pluribus. non tamen affirmatiue.

Arguit. affirmatiue p̄dicatur de plurib. ergo 2c. Ans p̄batur dicendo Johānes est plato. sortes est plato. 2c. Dñm q̄ hoc est verum p̄dicatōne falsa. nō autē vera p̄dicatōne.

Arguit. p̄dicatōne vera indiuiduū potest predicari de plurib. 2c. Ans p̄batur dicendo sortes est aliquis homo. plato est aliquis hō. 2c. tñ aliquis homo est indiuiduū. Dñm q̄ hoc bene verum est de indiuiduo vago. non autē de indiuiduo determinato. de quo loquitur ad presens in conclusione iam posita.

Arguitur. illud quod est determinatum nō est vagum. sed omne indiuiduū est determinatū. quia al's non esset indiuiduū. Dñm q̄ ex natura sua tota cōsiderata est determinatū. sed intellectus ipsum considerans rōe nature singularitate p̄ hoc signū aliq's potest ipsam ex sua libertate vt cōmunis est intelligere. nō tñ fm q̄ est in hoc indiuiduo.

Arguitur. indiuiduū determinatū nō intelligitur. 2c. nō predicat neq; de vno neq; de plurib. Probatur. qz potentie distinguuntur p̄ actus et obiecta. sed particulare est obiectum sensus. vniuersale vero est obiectum intellectus fm Boetii. Dñm q̄ vlt p̄mo 2 directe intelligit. sed p̄culare solum ex p̄sequenti intelligitur. scz p̄ intellectu reflexū ad sensum.

Arguitur. particulare non potest intelligi p̄ intellectu reflexū ad sensum. ergo illa solutio minus vera. Ans p̄batur. qz vel illa species cēt in intellectu. 2 sic esset spēs intelligibilis. vel esset in sensu. 2 sic intellectus p̄ illā species nō posset trāsire in actū intelligēdi. ex eo q̄ nō hz illaz. que tñ est p̄ncipiū intelligēdi. Dñm q̄ intellectus habet inclinacōnem ad fantasmaria. que tangit tactu p̄tutis. 2 sic in sensu existens potest esse principium intelligēdi reflexe. non autē directe.

Arguit. species etiā p̄dicat de vno solo. ergo ipsa est indiuiduū. sed hoc ē falsum. 2c. Dñm q̄ indiuiduū tam fm actum q̄ etiā fm aptitudinē de vno solo predicatur. sed species semp p̄dicatur aptitudine de pluribus indiuiduis. sed tñ fm actum p̄dicatur de vno solo.

Arguit. si indiuiduū predicatur de vno solo. vel hoc esset sup̄ius vel aliud indiuiduū vel ipsum mer. Non primū. qz est inferius. nō scdm q̄a ille p̄dicatōnes sunt semp false. nō terciū. qz idēz nō est in seipso. q̄ro physico rum. Dñm q̄ nō fm totū. tñ bene gra p̄is. sicut vinū de anfora.

¶ Ex quo infert Lilius istud correlarium.

Aliquis homo est prima substantia

¶ Contra hoc opponit sic Spineus

Arguitur. aliq's homo nō est p̄ma substantia. ergo 2c. Ans p̄z. qz q̄qd p̄dicat de plurib. nō ē p̄ma substantia. sz aliq's hō p̄dicat de plurib. 2c. Maior p̄z. qz p̄ma suba ex q̄ est indiuiduū p̄dicat de vno solo. Sed mi nor p̄z ex p̄lariter. vt iste hō ē aliq's hō. 2 iste hō est aliq's homo. ergo 2c.

Dñm ad maiore. q̄ quicqd p̄dicatur de plurib. vniuoce non est prima substantia. sed aliquis homo equoq; p̄dicatur de pluribus. sicut et sortes.

Promptuarium

licet inueniat maior ratio pluralitatis in indiuiduo vago q̄ determinato.

Arguit nō predicat̄ de pluribus vniuoce. ergo illa solutio minus vera. Probat̄ aī. qz p̄dicari vniuoce s̄m p̄m est p̄dicari vno noīe z vna rōne sed hic est vnitas noīs etiā rōnis. qz natura hūana equaliter se h̄z ad om̄ia supposita. Dm̄ q̄ ibi est tene vnitas noīs. tamē non est ibi vnitas ipsius nature p̄dicat̄. qz licet natura hūana in specie considerata sit vna. tñ in indiuiduis est numeraliter multiplicata. z ita numeraliter distincta. sicut vnum indiuiduum ab alio distinguit. quia ī indiuiduis incepta est. z ergo non predicatur vniuoce sed equiuoce.

Arguit. nullum superius vniuocum p̄paratum ad sua inferiora efficitur equocuū. sed hic est natura specifica p̄siderata in indiuiduis. ergo non equocatur p̄ hoc. Pater. qz superius tene in suis indiuiduis singularizat̄. s̄z non equiuocat̄. Dm̄ q̄ aliquis dicit̄ s̄m Catholicon q̄si quis alius. sed ali⁹ dicit̄ distinctionem suppositalem. z ergo hoc totum non significat naturā singularizatā. que apta nata est predicari de pluribus. sed significat singulare includens in se illam naturam. sed hoc singulare significatū nullo modo vniuoce potest predicari de pluribus. ergo aliquis homo est s̄m significatum suum prima substantia.

Arguitur. illud est prius altero a quo non pueritur subsistendi. p̄mā sed tene sequitur iste homo currit. ergo hō currit. ergo aliq̄s homo est prius ad istum hominē. z p̄mā nō est p̄ma substantia. quia illud non est p̄ma substantia qd̄ est ante p̄mā substantiā. Dm̄ q̄ hoc est verum qd̄ est prius ex parte intellectus p̄siderantis per naturā hoc signū aliquis contractam quē ex se habet aliquam cōmunitatem.

Arguit. ergo eiusdē cōmunitatis esset ista. iste homo. quia ibi etiam est illa natura. Dm̄ q̄ hoc verum est. tñ quia hoc p̄nomē demonstratiuū iste expressius singularizat̄ q̄ hoc signū aliquis. z ergo intellectus concipit ipsum p̄fusi⁹. Quis in rei veritate non sit maioris cōmunitatis. vt patet ex rōne illius signi aliquis. Et quādo dicit̄. aliq̄s homo est ens cōpositū ex re prime intencōnis z secūde intencōnis. z sic nec est prima substantia nec secūda. sed est medium accidentale inter illa. quale potest reperiri inter speciem specialissimā z indiuiduū. Dm̄ s̄m rei veritatē. q̄ ibi non est aliquid secūda intentio. nō homo. quia ponit in predicamento substantie. nō etiam aliquis. quia hoc nomen p̄mū conceptū significans. qui conceptus singularizat̄ illam naturam. Et licet quodlibet eorū seorsum sumptum s̄z significet aliquid cōiter loquendo. tñ simul coniuncta significat vnam p̄mā z indiuiduā substantiā. Et quando dicit̄. homo albus est medium inter speciem z indiuiduū. Dm̄ q̄ nō est medium. Cuius rō est s̄m Porphyriū. quia accidens cōmune p̄mo inest indiuiduis. z ex cōsequenti speciebus. s̄m q̄ species sunt in indiuiduis. z ergo dicendo homo albus non est medium inter speciem z indiuiduum. sed est p̄dicatio p̄ accidens in qua accidens conuenit speciei vt est in indiuiduo. illa autē nō mediat inter speciem z indiuiduū. s̄z p̄dicat̄ vel de indiuiduo. z sic est vnū extremū. vñ de specie et sic ē aliud extremū. z sic ibi nullū ē medium s̄m illā p̄dicatōnem in qua predicat̄ hoc accidens p̄ accidens de specie. sed vel p̄dicatur de indiuiduo vel p̄dicatur de specie.

Argumentorum.

Arguit. quicquid predicat de pluribus numero distinctis est species. sed aliquis homo predicatur de pluribus numero distinctis. *¶* 2° minor patet. quia sortes est aliquis homo. plato est aliquis homo. et sic de alijs. *¶* 3° minor quod hoc est terminus ex pre-nature speciei. sed impeditur illud ex parte praehentis signi quod singularizat. et ergo secundum actum ibi non predicatur vniuocae sed equiuocae. et ideo non est species.

Arguit. propositio particularis et singularis sunt propositiones distinctae. sed illae non distinguuntur nisi ex parte subiecti. quia in vna ponit terminus singularis. in alia vero terminus communis. sed illa propositio aliquis homo currit est periculis secundum omnes logicos. *¶* 4° minor quod hoc verum est secundum communem acceptum logicorum. sed in intellectu est ibi terminus notans personale distinctum de rigore faceret propositio singulari. et logici vident illa propositio periculis non singulari. quia non habet nomen quo puenientius exprimat subiectum illius propositiois per distinctum ab alijs nisi per hoc signum aliquis et sibi filia. Et secundum illum modum Aristoteles ipse de esse prima subam. cuius dicta sunt acceptanda.

¶ Pro ulteriori noticia praedictorum ponit Spineus ista conclusionem.

Species predicatur de pluribus

bus numero distinctis in eo quod quid est. *¶* Contra hoc sic opponit Alius.

Arguit. illud quod subiecitur non potest predicari. sed species subiecitur. ergo non predicatur. Alius probatur in hoc exemplo homo est animal. *¶* 1° minor quod verum est quod subiecitur per proportionem ad sua superiora. sed predicatur per comparationem ad sua inferiora.

Arguit. subiecitur per proportionem ad sua inferiora. ergo solutio minus vera. Alius probatur in hoc exemplo. homo est sortes. *¶* 2° minor quod hoc est verum in predicatione indirecta sicut est in proposito.

Arguitur. illud quod ex natura sua est predicatum nunquam subiecitur. sed species est naturaliter predicatum secundum philosophum primo topicorum. *¶* 3° minor quod hoc est verum in ordine secundum Aristotelem. ad predicata que sunt vltima et terminabilia in propositio terminabili partem dialecticam.

Arguit. species ad quodcumque proportionatur semper subiecitur. *¶* 4° minor quod probatur antea quia distinctum semper subiecitur sue distinctio. sed species hic distinctum est subiectum. *¶* 5° minor quod hoc est per secundam intentionem que subiecitur.

Arguit. secunda intentio non distinctum nisi in ordine ad primam. ergo si secundam intentionem subiecitur. oportet etiam quod prima subieciatur. quia illa duo sunt hic distinctum. *¶* 6° minor quod verum est si proportionatur ad distinctum. sed si proportionatur ad sua inferiora tunc predicatur de illis saltem predicatione directa.

Arguit. species non potest de pluribus predicari. ergo solutio minus vera. Probat antea. quia simplex et indivisibile non potest pluribus comparari. sed forma specifica est homini. ergo 2° minor propter Gilbertum porritanum dicentem. Forma est compositio coniungens simplici et inuariabili essentia consistens. Etiam secundum Porphyrium species est atomum et indivisibile. *¶* 3° minor quod non habet partes integrales et pro tanto est simplex. Et est atomum pro tanto quod non dividit per differentias formales.

Arguit. eadem sunt principia constitutionis et termini resolutionis sed

Promptuarium

species non cōponitur ex differentijs materialibz. eo q̄ est simplex forma. q̄ nullo modo pōt per illas diuidi. Dm q̄ non cōponitur forma ex illis ita etiā nō resoluit inrinfecce in illas. sed solū extrinfecce. inq̄rum scz recipit illo qd̄ ex materia est cōpositū z materialiter diuidit̄.

Arguit. species nō potest esse in indiuiduis nec de ip̄is p̄dicari. q̄ nō diuidit̄ per illa materialiter. Ans. pbatur. qz vnū oppositorū nō est in alio. sz spēs z indiuidū sunt h̄mōi. ergo zc. Minor patet. qz vlt̄a elongata a sensu z singularia opponitur ad inuicē. vt patet ex p̄mo posteriorū circa secundam diffinitionem demonstratōis sed vnū oppositorū nō predicat̄ de alio ergo zc. Dm q̄ hoc est verū fm̄ intentōnes formales secundarias. nō autē quantū ad id qd̄ sunt. quia non possumus dicere indiuiduum est spēs possumus tamē tene dicere. fortis est homo.

Arguit. prime intencionaliter nō potest spēs p̄dicari de indiuiduis. ergo zc. Ans. pbatur. qz formale non pōt p̄dicari de materiali. sed spēs h̄z se vt forma per p̄paratōnem ad indiuidua. que sunt solum materialia. q̄ zc. Minor patet. qz ista est mala predicatio materia est forma. Dicendū q̄ forma partis non potest p̄dicari de materia partis. Quis vna sit in alia. tamē forma superior potest predicari de suo inferiori. in quo tanq̄ in suo materiali recipitur.

Arguit. quicqd̄ p̄dicat̄ de altero debet dicere totū esse illius de quo p̄dicatur. sed spēs nō dicit totū esse indiuiduorū. ergo de ip̄is nō predicatur. Maior patet ex eo. qz p̄dicatū h̄z rōnē forme que dat esse totū. Sz minor pbatur. quia indiuidua includunt esse materiale. quod est a materia. z sicut esse substantie. Dm q̄ spēs non dicit totū esse indiuiduorū quouis modo. sed dicit totū esse formale ip̄orū indiuiduorū. non autē materiale. z q̄ dicit Porphyrius Spēs dicit totū esse indiuiduis in obliquo. qui obliquus significat aliquā diuersitatem. Sed genus dicit totū esse suarū specierum in gēo. qui est casus substantie. ex eo q̄ dicit totam substantiam ipsius speciei.

Arguit. quicūqz differūt genere non possunt de se inuicem predicari q̄ cūqz mō. sed indiuidū z species differunt hoc mō. ergo vnū non potest de alio p̄dicari. Minor patet. qz fortis plato brunellus sunt corruptibiles tamē homo z asinus i specie sunt incorruptibiles. Maior est manifesta. qz illa que essentialiter predicant̄ de se inuicem sunt in vna coordinatōe. Dm q̄ spēs predicat̄ de indiuiduis non inq̄rum sunt corruptibilia. sed inquantū sunt inferiora. z ergo solet dici. q̄ preuenitur rō corruptibilitatis indiuiduorum.

Arguit. genus etiā p̄dicat̄ de pluribz numero differentibz. ergo non est ista diffinitio speciei. Dm q̄ genus p̄dicatur de pluribz specie differētibz z etiā p̄dicat̄ de pluribz numero differentibz. sed spēs solum predicatur de pluribz numero differentibz. q̄ sibi cōuenit definitio.

Arguit. species nō predicat̄ de pluribz numero differentibz. ergo solutio minus vera. Ans. pbatur. quia quod est in pluribus est multiplicabile. sed species est arthoma. i. indiuisibilis. ergo zc. Dm q̄ spēs multiplicatur solum per materiam.

Arguit. spēs fm̄ essentia z potestatem saluatur fm̄ actū z potentiam

Argumentoz

in vno individuo. sicut sunt fenix et mundus. *Dom q* verum est in illis in quibus supposita sunt incorruptibilia. sed in suppositis corruptibilibus oportet eam multiplicari secundum numerum.

Arguit. multiplicatio numeralis presupponit materiam. sed species non includit materiam ex eo quod est simplex forma. ergo etc. *Dom q* quis in sua natura non includat materiam. tamen recipit in illis que sunt materialiter multiplicata.

Arguit. in suppositis corruptibilibus predicatur de vno solo. quia est tamen vnus fenix. *Dom q* verum est secundum actum. tamen secundum aptitudinem et lucet si sunt plures fenices. et sic predicatur de pluribus.

Arguit. frustra est potentia que nunquam ducitur ad actum. sed nunquam erunt plures fenices. ergo etc. *Dom q* bene frustra est potentia. quia illa est imperfecta que perficitur per actum. sed non aptitudo que de se perfecta est.

Arguit. natura specifica neque secundum actum neque secundum aptitudinem potest predicari de pluribus individuis. *q* etc. *Ans* probatur. quia humanitas facit naturam humanam. tamen non predicatur de individuis. quia ista est mala predicatio. sortes est humanitas. plato est humanitas. *Dom q* verum est in abstracto. sed in concreto bene predicatur.

Arguitur. in concreto non predicatur de pluribus. ergo solutio minus vera. *Ans* probatur dicendo homo. ibi homo de nullo predicatur. *Dom q* verum est secundum actum. tamen secundum aptitudinem bene potest.

Arguit. secundum aptitudinem non predicatur de pluribus. ergo solutio minus vera. *Ans* probatur. quia predicare est actus intellectus. sed intellectus non potest plura intelligere. *q* etc. *Dom q* verum est si. sed tamen bene successiue. et ita species secundum suam naturam est multiplicabilis pluribus. tamen vnus intellectus non predicatur eam nisi de vno individuo.

Arguit. species de illo non predicatur quod non potest intelligi. sed indiuinduum non intelligitur. ergo non predicatur de illis. *Minor* patet. quia indiuinduum sentitur secundum Boetium. vniuersale vero intelligitur. *Dom q* primo et per se intelligitur. et ex consequenti singulare. et ita etiam predicatur de illis quod fit per actum intellectus.

Arguit. non potest species predicari de individuis. ergo solutio minus vera. *Probat*ur autem. quia ista est mala predicatio. sortes est species. *Dom q* verum est capiendo speciem secunde intentionaliter. tamen capiendo eam prime intentionaliter bene de illis predicatur.

Arguit. species prime intentionaliter capta non potest predicari de individuis. ergo solutio minus vera. *Ans* probatur. quia ista est mala predicatio. sortes est asinus. plato est asinus. tamen ibi subiunguntur individua. et predicatur species. *Dom q* quelibet species predicatur de suis individuis. iam asinus non est species illorum individuorum.

Arguit. species non predicatur de suis individuis. ergo illa solutio minus vera. *Ans* probatur. quia albedo est species. tamen non predicatur de individuis. Secunda pars assumpti patet. quia albedo significatur abstractiue. et ergo ista est mala predicatio. sortes est albedo. *Dom q* verum est quod albedo est abstractum. et ergo non potest predicari de suo subiecto. tamen non impeditur quin predicetur de suis inferioribus. que sunt. hec albedo est albedo. et illa albedo est albedo.

Promptuarium

Arguit species predicat de pluribus specie differentibus. ergo etc. Probaturs
autem. ut dicendo homo est species. asinus est species. Dicitur quod hoc est pro
secunda intentione et non per primam.

Arguit pro prima intentione predicat de pluribus specie differentibus. quod sol
lucio minus vera. Probat autem. quod homo predicat de viro et muliere. Dicitur
quod illa dicitur specie accidentali. sed conveniunt in specie essentiali.

Arguit different specie essentiali. quod solutio minus vera. quod dicitur sicut na
turalis potentia et impotentia. sed illa duo sunt entia specificiter distincta sub
suo genere. Dicitur quod sexus masculinus et femininus sunt specificiter distin
cti. tamen subiecta illorum accidentium sunt eadem secundum speciem.

Quibus expeditis ponit Alius istam conclusionem.

Deus non est in aliquo predi camento

Contra hoc sic opponit Spineus

Arguit. deus est in aliquo predicamento. quod conclusio minus vera. Pro
bat autem per auctoritatem magistri in primo sententiarum distinctione. vii. ubi dicit
quod deus est manens causa subsistens veritas et sui generis naturalis proprie
tas seu entitas. ergo deus est alicuius generis. Dicitur quod non est in genere per
dicamentali. sed dicitur esse aliquid unum quod a generibus aliorum entium est distinctum
quod est causa perpetua et immutabilis.

Arguit. omne quod est vel est substantia vel accidens secundum philosophum in antepre
dicamentis. sed deus non est accidens. ergo est substantia. et per primum est in pre
dicamento substantie. Dicitur quod illa est divisio entis creati. sub quo deus
non comprehenditur. ergo non ponitur substantia que a substando dicta substat ac
cidentibus. secundum quam rationem ponitur in predicamento substantie.

Arguit. deus est substantia a substando dicta. quod illa solutio est minus
vera. Probat autem. quod deus habet multa attributa. sicut sunt scientia sapientia
deitas. que per modum qualitatum significantur. Dicitur quod essentialiter sunt
deus. sed tamen secundum rationem et nostrum exilem modum intelligendi distinguuntur ab
eo. sed substantie predicamentales (quarum esse est ab essentia distinctum)
substant ipsi accidentibus.

Arguit. quicquid est in effectibus est in causa. scilicet accidentia insunt inferioribus
que sunt effectus causati a deo. quod sunt etiam in deo. Dicitur quod non sunt perfe
ctiones simpliciter. et ergo non sunt in deo. licet nominant aliquas perfectiones in
ipsis effectibus. quod per illa possunt exercere suas operationes.

Arguit. cuiusque convenit proprietates illi etiam convenit subiectum secundo de genera
tione. sed proprietates substantie conveniunt ipsi deo. quod deus est in predicamento
substantie. Minor patet. quod commune est omni substantie in subiecto non esse
quod maxime convenit deo eo quod est causa subsistens in se immutabiliter. Di
cendum quod licet deus sit ens per se subsistens tamen illa proprietates est longe equivo
ca ab illa que convenit ipsi substantie predicamentali. quod equivoce etiam convenit proprietates
et propter hoc non oportet quod ponatur in genere.

Arguit. unumquodque mensurat minimo sui generis. scilicet deus est illud ad
quod mensurant omnes substantie. sicut vult commentator decimo metaphisice
ex quo est primus motor. et per primum est in genere substantie. Dicitur quod deus

Argumentorum

nō est pncipiū pmiū z minimū sicut ptenū in genere substantie. sed solū pncipiū effectiui ptenens in se omniū rerū pfectōes. z ergo deus nō solus est mensura ipsius substantie sed omniū rerum

¶ Arguit. oīs natura specifica que pdicat de pluribz differentiibz numero in eo qd est de suis inferioribz (que nō est actiō) est in pdicamēto sube sed deus est hūdi. ergo zc. Maior pz. qz pdicat de patre filio z spūs sancto in eo qd quid est. que numeraliter sunt distincte. Odm q pdicat de illis vt vna numero essentia. sed vera natura specifica illa predicatur de pluribz indiuiduis. vt sit illis materiata ad numerū ipsoz indiuiduoz. ergo nō est vera natura specifica.

¶ Arguit. deus pdicat de psonis vt totū vlt. sed nō vt genus. ergo vt spēs. Aūs pbat. qz pdicat de psonis subalter z nō pueritiliter. vt pater est deus. filius est deus. spūs sanctus est deus. Odm q licz habet quedāz modū. nō tñ veraciter pdicatur vt vniuersale

¶ Arguit. illud est veraciter spēs cui fm ppterat rōnem definitio eius puenit. sed spēs definitio puenit deo. q̄ fecit naturā specificā. Maior pz. qz cuiusqz puenit definitio etiā z definitū. Maior pz. qz deus pdicat de pluribz numero differentiibz in quid est. quia de personis numeraliter distinctis. Odm q ista essentia dei est in tribz. vna tamen numero. quod nulli nature specificę potest puenire

¶ Arguit. Porphyrius nō ponit aliquā particulā p quā hoc secludit. q̄ zc. Odm q ipse illā sup naturalē substantiā nō cognouit. etiā qz nō hz ppositionem ex genere z dñā. ideo nō puenit sibi. nec esse a sua essentia distinctū. Etā numerus indiuiduoz sub specie ptenoz est fundat in substantiali distinctōe. sed tres psonē sunt vnū numero essentialiter solū distincte per oppositas relationes.

¶ Arguit. dicit Hilarius q filius dei sui generis potestatem in habitu humilitatis exercuit. sed genus noīat per ipsūz diuinā natura. ergo est natura generica que nō p̄t sine specifica saluari. Odm q locutio solū est per quādā similitudinē. sicut dicimus esse genus aliquod hominū qui se habēt ad vnū pncipiū. ita diuine psonē habent se ad patrē qui est pncipiū totius diuinitatis a quo est filius per generatōem. z ab vtroqz immediate spūs sanctus per processionem

¶ Arguit. vlt z pculare differūt sicut p̄mune z p̄p̄iū. sed essentia (q̄ fecit tur p illū terminū deus) est p̄mune psonē singulari. q̄ zc. Maior pz. qz deus fm grāmaticos est appellatiue qualitatis. Odm q vlt hz esse p̄mune p̄ p̄munitatē rei vel rōnis. sed non est sic de diuina essentia. que solū est p̄mune in numero vna manens

¶ Arguit. est cōis p̄munitatē rei. q̄ zc. Aūs pbat. qz est realiter in patre et filio z spūs sancto. Odm q hoc est verū. nō tñ vt natura aliqua predicat mentalis. sed vna numero

¶ Arguit. illud implicat p̄radictōem. q̄ solutio falsa. qz sequeretur q vnū numero nō esset vnū in numero. qz essentia est vna in numero. z psonē sunt tres. Odm q essentia nō est vna p̄p̄ietas. z sic est relatio ad diuersa. ergo nō est p̄radictio. vt pz p̄ p̄dictōes ad verā p̄radictōem requisitas. sicut p̄ p̄mo elenchoz in fallacia ignorantie elenchz zc.

Promptuarium

Arguit. possunt esse plures dii. ergo deus est vnus vlt. qz vnū hsum in multa. **A**ns. pbat p Platonē dicentē. o dii deoz quoz opifex paterqz ego sum. vestra qdē natura corruptibiles estis. mea aut volūtatē sic pmas nebitis. **O**dm qz solū sunt dii participatiue. qz loquit de alijs qz sua pzia natura in nihilum tendūt nisi manu omnipotentis dei cōseruarentur tanquam a principio extrinseco. z sic dī. **T**renozum. iij. misericordia dei qz non sumus consumpti.

Arguit. actus z potentia ambiūt omīa pdicamēta. s3 in deo repitur actus z potentia. qz p intellectū (qui est potentia) repitur actus intelligēdi et p potentiā volūtariā actus volendi. g. zc. **O**dm qz in eo est potentia actiua ad opatōem. sed nō potentia ad esse subaltis pponis. z fm illū modū ambiūt oīa pdicamēta. z sic nō sunt in deo.

Arguit. ppositio secūda psumponit pman. si g sunt in deo actus z potentia ad operandū etiā erūt in deo ad essentiā. **O**dm qz hoc est verū in illis in quibz est actū z potentia. ad illos actus realis distinctio. sic autēz nō est in deo. g. zc. Sed plura brenitatis gratia derelinquo. quilibet iuxta suū modū p̄t aliqua excogitare. sed ista solum posui pro iuuenibz quibus hec incognita est natura.

Ponit ergo Spineus istā pclusionem.

Locus et superficies nō sunt

distincte q̄ritates specificē

Contra quā p Liliū

Arguit. sunt distincte q̄ritates. ergo illa pclusio est minus vera. **P**robabā aī. qz **A**restoteles in pdicamento q̄ritatis ponit qnqz spēs illas numerando. ergo sunt distincte spēs. **P**atz p̄ia. qz q̄ta est auctoritas **A**ugustini in theologia. tanta est **A**restotelis in physica. sed semp in theologia credit **augustino**. ergo z **arestoteli**. **O**dm qz semp **augustino** creditur in theologia de mptis illis que retractant. ita licet **aresto**. hic enumerat qnqz hoc fecit ppter opionē quorūdāz que tūc erat. tū in q̄nto metaphysice et alijs locis nō enumerat quintum.

Arguit. dē **A**restoteles primo ethicoz. duobz existentibz amicis necessarium est veritatem p̄honorare. ergo videtur qz **arestoteles** propter nullam famositatem dereliquisset quin posuisset ipsam veritatem. sed posuit in predicamentis istas quinqz species. ergo non precoluit veritatem. **V**idendum qz **arestoteles** iuuenis adhuc erat. z q̄uis veritatem nouit. tū ad vitandum tempore iuuentutis arrogantiam dimisit determinare. qz tpe illo quo docere incepit z doctrina sua promulgari z ab omnibz audiri. sibi tamen non ascribebatur.

Arguit. q̄ritas cōsiderat in logica fm rōnem mensurandi subam. sed locus z superficies habent diuersas rōnes mensurandi. ergo sunt distincte species. quia superficies mensurat intrinsece. locus vero extrinsece. **V**idendum qz intrinsecum z extrinsecum p pparatiōem ad idem semp distinguitur. sed non per pparationem ad diuersa. qz qd est vni intrinsecu potest alteri esse extrinsecum. sicut longitudo vltne intrinsece seipsum mensurat. s3 extrinsece pannū. qd nō diuersificat fm spēm.

Argumentorum

¶ Arguitur locus mensurat fm tres dimensiones, superficies vero fm du
as fm, ergo videtur q sunt essentialiter distincte. **O**dm q corp⁹ intrin
sece mensurat fm duas, extrinsece vero fm tres fm virtutem effectiuam
qd puenit sibi gratia forime, scz virtutis que penetrat in ipsum locum, qd
habet in tres dimensiones.

¶ Arguitur potius locus esse corpus quam superficies. quia habet tres dimensiones gratia quorum magis pervenit cum corpore quam cum alijs. Unde si solutio ex dictis patet. quia corpus mensurat se in illas tres intrinsece. quod non pervenit ipsi loco in quantum locus est. quia locus est extrinsecus suo loco. et ab ipso separabilis.

Istis expeditis ponit Lilius aliam Conclusionem

Superficies et locus sunt due

spēs q̄ritatis abinuicem distingere Contra quā p̄ Spineū.

¶ Arguitur illa non distinguere formaliter quorum unus est terminus alterius. sed superficies est terminus ad quem pres loci copulantur. locus et superficies non distinguuntur. Maior pars quod motus accipit per se a termino ad quem. Minor est nota per se. Unde quod per se maioris intelligit de ratione formali. sed superficies est solus terminus materialis partium loci.

Quarto videt qd sit formalis terminus. qz illa sunt formaliter idē quozū
vnū de altero vere p̄dicat. sed sup̄ficies vere p̄dicat de loco. ergo sunt idē
Minor p̄ ex definitōe loci data a pho quarto physicoz. **O**dm qd hoc est
solū materialiter. sed nō formaliter.

¶ Arguitur etiam hoc, ois pars definitōis hūis rōnem p̄dicati formaliter p̄dicat de eo cuius est, sed h̄moi est sup̄ficies p̄paratōis ad locū, ḡ r̄c. **Vi**si nō p̄sic dicendo, locus est sup̄ficies. **U**dm q̄ hūis sup̄ficies ponit ibi a parte predicati, p̄pro tanto possit habere rationem forme, tū hoc est materialē solum in loco, non formale, ergo nō sunt idē sed specie distincte, distinguētur em̄ ab invicem penes suos acūs mensurandi, qui sunt intrinsece p̄ extrinsece mensurari

¶ Arguitur nihil p̄t esse alicuius operationis p̄ncipiū nisi ip̄m sit in specie cō-
plēti. sed mensurare est qdā opatio. igitur p̄supponit istas spēs p̄us p̄ficu-
tas anteq̄m illas operationes fiant. Maior est manifestata. q̄ operari p̄supponit
esse. Et p̄firmatur. q̄ operationes sunt suppositioz. ergo nō faciūt aliq̄
quid ad destructiōem ipsarū sp̄rum. Odm q̄ noīant aliquas aptitudi-
nes que p̄ueniūt semp̄ t̄ essentialiter ipsis vltib. z nō que p̄ueniūt singula-
rib. vt etiam p̄tendit p̄firmatio

¶ Arguitur fm q nominat aptitudines nō possunt inducere destructōem specificā, ergo illa solutio minus vera. Ans pbat. quia omnis differētia pbatens spēm debet esse intrinseca illi spēi quam pstituit. ergo extrinsece mēsurare quocūq; modo capiatur non potest esse pncipium pstitutionis alius spēi. Vñ q hoc est verum in speciebus formaliter distinctis. & etiam materialiter distinctis fm rem. non autem in illis que materialiter idēpificantur

Promptuarium

¶ Arguit. dicit Gilbertus porritanus. forma est pponi ptingens simpliciter et inuariabili essentia p sistent. q nō hyl aliquas partes pponis sue et p cōsequens solutio dicti argumenti est nulla. **¶** Om q nō habet partes in se gales. tamen bene essentiales.

¶ Arguit ptra hoc locus hz ptes materiales. ergo et. Minor pz. q om nis quantitas habet partes p tuitas et integrales. sed locus est qritas sicut et superficies. ergo nō habent rōnes spērum. et p psequens non possunt dici specie distincte. **¶** Om q nō hnt partes. sed sunt quā mediante aliis quid scz substantia habet illas partes. Vide latius in phisica vbi ista materia magis tractatur.

¶ Pro quo Spineus ponit aliam pclusionem.

Actualis separatio relationis

a suo fundamento implicat p tradicōem. Contra quā p Aliū.
¶ Arguit. actualis separatio relationis a suo fundamento nō implicat cōtradictōem. ergo pclusio est falsa. An s. pbat. qz quēcūq sunt essentialiter distincta sunt ab inuicem separabilia. sed relatio et suū fundamentum sunt essentialiter distincta. ergo et. Maior pz. qz illa que sunt essentialiter idēz nō possunt separari. ergo illa que distinguūtur essentialiter possunt ab inuicem separari. **¶** Om q illa maior est vera in absolutis. que sunt essenti aliter distincta. sed si sunt duo quorum vnum est absolutum et alteruz est ad ipsum dependens tanquam ad fundamentum non est ab eo separabilis. quia relatio dependet ex termino et fundamento tanquaz ex necessariis ad eius esse requisitis et.

¶ Arguit. illud (quod ita dependet ad aliud q eius dependentia posset ab alio terminari) p esse sine illo. sed relatio fm illum moduz dependet a fundamento ita q posset ab alio terminari. ergo separabilis est fm accūm a suo fundamento. Maior pz. Sed minor pbat. qz deus potest terminare omnē dependentiā et supplere vices cuiuslibet terminantis. **¶** Om q licet supplere p deus vice causalitatis cause extrinsece. q terminatur ad aliqd absolutū. nō tñ p supplere vicem causalitatis cause improprie dicte fm quā relatio causalit a fundamento et termino.

¶ Arguit. si relatio esset dependēs inseparabiliter ad suū fundamentum vel hoc est in genere causaz extrinsecay. et sic p in suo fundamento separari. qz deus illarū causaz vicem p supplere. Si est materia vel est materia in qua. qz illa puenit cū accidente absolute quod p ab ea separari. ergo etiam subiectū. vel materia ex qua. qz illam nō habet accidens. Non autē in genere cause formalis. qz forma formaliter et realiter est in illo cuius est. s. fundamentū non inest relationi sed potius e cōuerso. qz. **¶** Om q est improprie dicta causa et in cōpleta cuius vicem deus supplere nō p. sicut nec vicem ipsius materie seu forme.

¶ Arguit. forma et materia pnt fm actū realiter ab inuicē separari. q etiaz fundamentū et relatio. qz illa vident se hoc mō ad inuicē habere. **¶** Om illa sunt entia absoluta. modo relatio (vtdictum est) est ens dependens et respectuum. ergo non est hoc possibile.

Argumentoy

¶ Arguitur. Aristoteles de secundo phisicoy q materia est de numero eoy q dicunt ad aliqd. q est ens respectuū. z tñ ipa separari potest realiter a forma saltem hac vel illa. ergo etiā relatio a suo fundamento. Dñm q illa fm actū est relatio transcendentie. ista aut est relatio proprie dicta etiam de genere relationis

¶ Arguit. impossibile est vnitū esse sine vnione. sed relatio se hz vt aliqd vnū resultans ex fundamēto z termino. q impossibile est relatioz fm actū separari a suo fundamento Dñm q vix est nō pñt esse sine termino actualiter seu aptitudinaliter. potest tñ intelligi sine fundamēto. eo q nō est essentialiter ad fundamētū dependens. vt quidam dicere volunt quod larius alibi dicitur zc.

¶ Arguit. quicqd pñt cā pma cū scda. potest etiā pma cā p se sine secundā. sed causa prima cū fundamēto z termino potest cōseruare relationē fm actū. ergo etiam potest esse sine ipis Dicendum sicut dictus est q maior intelligitur de illis que sue sunt cause producentes ppria causalitate effectus absolutos.

¶ Arguitur. relatio potest esse sine suo termino Probat. qz ponatur q illud accūs paternitas sit in patre habente vnicū filiū tñ si ille fili⁹ moritur videtur q maneat adhuc paternitas. ergo zc. Ans pbat. qz nulla mutatio est in eo facta. qz corruptū esse presupponit corrupti. Dñm q corruptum esse presupponit corrupti in absolutis. non aut in respectiuis. quia in illis ad mutationem solius vnius alteri innascitur respectus. Ita etiam per corruptionem vnius etiam corrumpuntur ambo relationis extrema zc.

¶ Istis sic dictis ponit Alius aliam conclusionem

Questio si est potest demonstrari

etiam categorice

Contra quā p Spineū

¶ Arguit. demonstratio ē vltimū fm Aristo. pmo posterior. sz qstio si est qrit esse existētie qd est piculariū z supposito. q nō est ei⁹ demonstratio. z p sequeas nō pñt demonstrari categorice Dñm q singularia nō sunt scibilia p intellectū fm se p̄sideratū quo intelligunt vltia z abstracta. sciunt tñ p intellectū reflexū ad sensum.

¶ Arguit. esse existētie in singularibz est p̄tingēs. eo q singularia sunt corruptibilia. ergo nō sunt scibilia nec demonstrabilia. ex eo q demonstratio facit scire. Et hoc p̄firmat sic. qz fm Boetii sensus est singulariū in quo nō potest esse aliqua scientia Dñm q esse existētie actuale in singularibz determinatis z signatis est p̄tingens. que p̄tingentia tollit stabilitatem z scientiam. ramen esse existētie in singularibz vage designatis nō est cōtingens. sed scibile appropinquans scibilibz veris p hoc q ratio in illis inuenit vnā immobilem habitudinem inter extrema. z sic fundat ibi demonstrationis rationem Ad Boetij ergo autoritatem dicitur q sensus per se est singulariū. et sic de illis vt huiusmodi nunq̄ potest esse scientia. sed intellectus est singulariū reflexe. z sic de illis potest esse scientia fm modum supradictum

Promptuarium

¶ Arguit. illud qd est demonstrabile est scibile. s; singulare nō est scibile. s; nō est demonstrabile. Maior est satis nota. S; minor pz p phm septimo metaphisice ptra platonē dicentē. ydea p se singularit̃ subsistēs nō est scibilis neq; p intellectu demonstrari seu ostendi. Odm q vez est pmo z p se. tñ bñ ex psequēti seu intellectu reflexo. z sic fm rōem reg tam in eo ipm potest esse scibile

¶ Arguit. si esse existentie esset demonstrabile. vel eēt esse existentie actuali vel potenziale. s; nullū istoz est odm. ergo rē. Maior pz ex sufficienti diuisione ipius existentie. S; minor pz nō de esse existentie actuali. quia hoc est in indiuiduis signatis. que fm phos nō cadunt sub arte neq; scientia. z ppter ea in specialissimis fm porphiriū iuber plato requiescere Nec fm esse potēiale. qz nō entis non est demonstratio. sed esse potēiale est nō ens. ergo rē. Confirmatur quia est contingens. ex eo q potēialitas eius posset impediri ne vadat in actum Odm q intelligitur de vtroq; q esse tam actuali q; potēiali. Tunc ad argumentum dicitur quo ad primum q indiuidua non cadunt sub arte ratione corruptibilitatis z fm id qd ex se habent. sed fm q includunt aliquā cōmunem rāōem q̃uis contracta z in q̃tum sunt inferiora que a corruptibilitatis rāōe p̃seculi dunt tunc cadunt sub arte. Sed ad aliam partem dicendū q in illo pncipiā esse intellectus cōcipit cōpletam quandam rāōem potēialitatis sub immobili rāōne. z fm illam potest sciri z demonstrari modo sibi p portionato. Et ad Arestorem dicitur q non entis simpliciter non potest esse demonstratio sed tamen non entis in actu possibilis tamen esse in potētia de illo potest esse demonstratio sicut patet de eclipsatione lune que solum est in potētia vt in plurimum. z tamen de illa facit Arestores demonstrationem

¶ Arguit. demonstratio est incorruptibilis z immutabilis. s; hoc esse principale est pmutabile. ergo nō est demonstrabile. z p psequēs nec scibile. Odm q vez est fm aptitudinē. nō aut fm actū. s; de illa aptitudi ne intellectus accipit stabilem rōnem vt dictū est

¶ Arguit. conclusiones distinguunt p sua pncipia ex q̃b inferunt. sed questio si est sciri p inductōem cui? alia sunt pncipia q; demonstratōis. s; nō p̃t sciri p demonstratōem Odm q idē p̃t sciri p inductōem et p demonstratōem fm diuersas rōnes z diuersa media. sicut idē p̃tingit sciri et opinari. fm Aresto. pmo posteriorz. diuersis tñ respectib;.

¶ Arguitur. mediū demonstratōis est ipm qd qd est. scō posteriorz. s; singularia nō hñt qd est in quib; est ipm esse existentie. de quo querit si est. ergo nō est demonstrabilis Odm q nō hñt qd dicitur formale hñt tñ singularia bene qd dicitur includentē materiā z formam. z si vage designantur tunc habent demonstratōem.

¶ Arguit. sube ē diffinitio accētis ē demonstratio. s; questio si est que rit eē existentie. qd est suba. ergo ipius nō p̃t eē demonstratio Odm q loquit ibi de demonstratōe potissime dicat. hic aut loq̃tur cōter de ea fm q quia est demonstratio. de qua pz pmo posteriorz.

¶ Arguit. omne demonstrabile debet habere aliqd pus p qd posset demonstrari. s; esse existentie nihil se h; pus. ergo nō p̃t demonstrari. Maior pz

Argumentorum

ex diffinitione materiali demonstrationis. que est. demonstratio est ex primis
veris et immediatis poribus notioribus causis et conclusionis. Minor pars. qz
esse existentie est prima rerum creaturarum. **O**dm qz simplr loquedo no
pr ostendi p pma cam in rone forme. sed ostenditur p medium pme cau
se in qm est causa ppter quid no absolute. qz sic est infinita cui nullus
effectus pr proportionari. sed fm respectu quo p sua bonitate pfert rebz
diversis diversum et limitatum esse. de quo phus primo celi extra celum
sunt quedam entia a quibus cunctis derivatum est esse. his quidem cla
rius his vero obscurius etc.

Arguitur. in demonstratio est de omni p se et fm q ipm. et media et
extrema debent esse eiusdem generis. sed deus est extra omne gen. ergo no
potest in aliquo esse principiu et causa demonstrationis ipsius esse existi
tie. **O**dm qz hoc vez est in demonstratioe substantiali q accipit me
dium substantiale. no aut in demonstrabili sup naturale qd accipit causas
alissimas fm modu possibilis proportionis.

Arguit. omnis doctrina fit ex peristenti cognitione. sed deus no hz
peristentem cognitionem. ergo no est principiu demonstratiois. **M**aior pars
ex pho scdo metaphisice. vbi dr q intellectus se habz ad manifestissimas
nature sicut oculus noctue ad lumen solis. Minor pars. qz dr apz ad ro
manos primo. qz inuisibilia dei p ea que facta sunt intellecta spiciuntur.
ergo potius deus p esse existentie cognoscitur. **O**dm qz talia principia
sunt manifestissima fm natura. ergo qsitum ex talibus principijs facill
me cognoscitur. qz talia sp stant ad ratione intellectus foris cu illustratio
ne luminis intelligibilis suorum principiorum. et fm vim illius illustra
tionis sunt principia demonstrandi.

Arguitur. ppter quod vniquodqz tale et illud magis. si ergo esse
existentie p primam causam cognoscitur. ergo ipsa esset maxime cognosci
bilis. sed hoc e falsum. quia fm autore libri causarum supior e prima cau
sa omni enarratioe. **O**dm qz regula habet veritatem in formis accide
talibus. vt prius dictum est.

Arguit. demonstratio potissima fm Aresto. pmo posterior fit in pma
figura. sz mediu fm ordinatioem illius figure dz esse infra maiorem et su
pra minorem. fm eundem primo prior. hoc aut non conuenit prime cause. er
go per illam non potest si est demonstrari. **O**dm qz prima causa no est
inclusa in rebz fm permixtionem sue essentie. sicut medium substantia
lis coo ordinationis quod est in eodem genere cum extremis. sz ipsa ex
quo est intimior intimis vehementius influit esse et motione p sui luminis
psentiam. qz principia essentialia rebz inclusa. quia ille solum p virtute
prime cause influunt etc.

Arguit. finiti ad infinitu nulla est proportio. sz prima causa est infe
rita. ergo nullam penitus habet proportionem ad esse existentie demon
strandu. **M**aior est Arestotelis tercio phisicoz. Sz minor pars p auto
rem libri causarum. **O**dm qz quis sit prima causa infinita in substantia
sua. ipa tamen habz quenda respectu ad extra q respectu pr ipam termina
re in qm effectus in quo ille respectus habz quada ratione imitatiois
est ad ipam cu dependentia. sicut effectus ad suam causam

Promptuarium

Arguitur non est demonstrabilis categorice posito etiam illo quod esset demonstrabilis. Probat quod demonstratio capta simpliciter et sine suppositione demonstrationis suam conclusionem scilicet esse rei non potest ostendi nisi ex suppositione quod demonstratio simpliciter dicta et ex suppositione differunt sicut syllabus simpliciter et ex hypothese potest modo probatur. Vnde per hoc modo arguendo Si transmutatio est materia est sed transmutatio est ut patet ad sensum ergo materia est quod transmutatio facit cognoscere materiam sicut effectus suam causam et etiam motus ostendit ex loci mutatione quarto philosophorum et motorem esse ex motu ostendit octavo philosophorum. Vnde quod si capitur dupliciter Uno modo aditionaliter ut si veneris ad me dabo tibi equum et sic est nota questio ostensionis hypothetice. Alio modo est simplex nota dubitandi equalens syncategorematicam et tunc querit esse simpliciter sicut quia querit esse accidentis et sic terminatur categorice sicut questio quia est

Arguitur si esse existentie demonstrat vel a priori vel a posteriori. Si primum tunc non potest sciri nisi aditionaliter quod non potest sciri nisi per formam aut finem ex quo materia non est principium essendi sed radix contingencie et sic efficiens est principium ipsius forme secundum quod est in fieri ut patet ex eius diffinitione sed hoc est taliter consideratum non existit ergo non demonstrat et forma non exierit esse nisi sit in ratione finis accepta et principium operationis ex quo actus et operationes sunt supposito ergo non demonstrat esse nisi sub aditione talis finis et sic demonstrat hypothetice. Si a posteriori tunc non demonstrat Vnde quod argumentum presupponit falsum scilicet quod omnis demonstratio ex aliqua suppositione procedens sit hypothetica et ergo non concludit verum etc.

Istis expeditis ponit Spineus tale conclusionem

Questio si est non est demonstrabilis

aut solum demonstrabilis hypothetice Contra quam per Aristotem
Arguitur est demonstrabilis. Probat per philosophum secundo posteriorum ubi dicitur quod sunt quatuor questiones numero equales his que vere sciuntur scilicet scire est rem per causam cognoscere secundum Aristotelem primum posteriorum ergo cum questio si est habeat causam ipsa potest sciri demonstrative. Vnde quod scire contingit per causam veram cognoscere de qua loquitur diffinitio preallegata ipsius scire sed questio si est querit esse existentie secundum actum et particulare quod solum habet causam particularem ergo non scitur saltem demonstrative quod vult conclusio.

Arguitur causa necessaria potest esse demonstrationis principium scilicet materia est causa necessaria secundum philosophum secundo posteriorum in tractatu de causis ergo potest esse demonstrationis principium Vnde quod materia secundum se est causa radix contingencie et quod sit causa necessaria venit sibi per formam sicut vult promentator ergo non est demonstrationis principium

Arguitur esse est actus nature servantis ordinem secundum Boetium scilicet ordinem et esse nature habent determinatam causam ergo ipsum potest demonstrari. Vnde quod verum est de esse formali non autem de esse existentie quod est in materia que est radix contingencie.

Argumentorum

Arguit. questio ppter qd potest demonstrari. ergo etiā questio si ē Te-
net. hñ. qz questio si est p transformari in questione ppter qd. **O**dm q
pclusio intelligitur q questio si est formaliter nō p demonstrari

Arguit. qstio si ē categorice est demonstrabilis s scda ps pclusionis mi-
nus vera. **A**ñs. pbat. sic. qz quicqd habet cam necessariā necessitatē esse
cum fm q est in actu p illā demonstrari. vt pz ex definitōe demon-
strationis. s forma fm esse qd hz in materia est vera et actualis existēdi
causa. ergo p illam questio si est potest demonstrari. **O**dm q hoc non
pvenit forme fm se. fm quē modū necessitatē effectum. sed cōuenit forme
gratia materie. grā cuius quelibet res z ipsa forma subsistit. z finillum
modū. qz corruptibilis est nō est materia demonstrationis causa

Arguit. idem sunt esse essentie et existentie. s esse essentie p ppe dicta
demonstratione demonstrari. ergo etiā esse existentie. **M**aior parebit ex infra
dicendis. **O**dm q maior intelligit de esse existentie aptitudinali. nō at
actuali. de quo p tenditur hic.

Arguit. respectuū reducitur ad aliqd absolutū. sed pditionalis veritas
est respectiva. categorica vero absoluta. Si ergo p hypothetice demō-
strari fm quosdā. etiam debet demonstrari categorice. **O**dm q nō p
absolutū reducitur ad naturā ipsius respectui. tñ scz qñ ipsius respectui
nature repugnat. sicut in pposito. Vel dñm vt dictū est supra. **U**n pclu-
dendo q questio si est correctā p reductiōem ad aliam questionē pot cas-
thegorice demonstrari. sed si etiam hypothetice demonstraret hoc non est
p demonstratiōem potissimā. et in hoc stat tota huius disputatiōis mate-
ria. Sed quia hec materia nō est de intellectu inueniunt ponit **L**ilius ali-
am conclusionem. scz istam.

Mediū demonstratiōis potiss.

ime est definitio subiecti

Cōtra hoc opponit sic **S**pineus

Arguit. mediū demonstratiōis potissime nō est definitio subiecti. ergo
pclusio est falsa. **A**ñs. pbat. qz fm **A**resto. scdo posteriorū mediū demō-
strationis est ratio primi termini. sed primus terminus in demonstratiōe
potissima est maior extremitas que est passio. **O**dm q licet passio sit
primus terminus fm ordinatiōem terminorū prime figure. qz est maior
extremitas. non tñ est primus terminus pclusionis demonstrande. sic em
subiectū est primus terminus. z sic intelligit dictū **A**resto.

Arguit. mediū demonstratiōis potissime debet esse adequatū ipi passio-
ni p ipsum demonstrade de subiecto. sed definitio subiecti est cōis pluribz
passionibz. ergo non est mediū demonstratiōis potissime. **M**inor pz de il-
la definitiōe atal rōnale. q est pluriū passionū in hoie causa. s rībilitatē sic
bilitatis disciplinabilitatis. z cys. **M**aior pz ex tertia pditione principio-
rum. que est fm q ipsum. **O**dm q in respectu vnius passionis scz pñ
cipalis est adequatio. et etiam fm q ipsum. licet alie passionēs sint ibi fm
quandā pcomitantiam. nō tamē adequate.

Arguit. mediū demonstratiōis debet esse syllogisticū fm ordinē prime
figure. in qua fit demonstratio potissima fm. **A**resto. primo posteriorum

Promptuarium

sed tale est diffinitio subiecti. ergo &c. **¶** Vnoꝝ patꝛ. qꝛ maior extremitas est passio de genere qualitatꝝ. sub qua nō potest sumi diffinitio subiecti. que est de genere substantie. **¶** Vñ qꝛ nō requiritur semp ad demonstratioꝝ nem potissimā qꝛ mediū sit infra extrema pꝛtentū. sꝫ sufficit qꝛ sit causa im mobilis & necessaria eorūdem. cum vñum causatur a reliquo adquare et etiam adquare sibi inest.

¶ Arguit. idem non potest esse causa adequata duorꝝ. sed diffinitio est causa adequata diffiniti seu subiecti. ergo nō potest esse adequata causa ip sius passionis. et deficit respectu passionis sꝫ qꝛ ipsum. **¶** Vñ qꝛ diffi nitio est causa adequata formalis ipsius subiecti. sed est causa efficiēs ad equata ipsius passionis.

¶ Arguit. subiectū est causa sue passionis adequate. ergo nō ipsius sub iecti diffinitio. **¶** Vñ qꝛ subiectū est causa virtute diffinitōis quā inclusi dit. & sic licet nō est adequatus principiū causatū & immediatū. est tamē adequatū principiū inherētie passionis in subiecto.

¶ Arguit. diuersorꝝ scibiliū diuersa sunt sciendi pꝛincipia. pꝛimo postē riorꝝ. sed qd et quale sunt diuersa scibilia. ergo diffinitio faciens scire qd nō potest facere scire quale. seu qualitatē inherētie passionis. **¶** Vñ qꝛ est in diuersis generibꝫ. nam in genere cause formalis & finalis est pꝛinci pium ipsius subiecti. sed in genere cause materialis & efficientis est pꝛin cium qualitatꝝ inherētie.

¶ Arguitur. mediū potissime demonstratōis debet ligare extrema ad in uicē in incommutabili coherentia. sed hoc nō pōt facere diffinitio subiecti. ergo nō est mediū. **¶** Vnoꝝ patꝛ. qꝛ vt dictū est. est pꝛincipium pluriū pas sionū. quazꝫ qualibet demonstrare potest de subiecto. **¶** Vñ qꝛ ligat res pectū pꝛincipalis adequate alias aut passionis ligat subiectum pꝫ quan dam pꝛcomitantiam sine adaequatione.

¶ Arguit. sꝫ Aristotle pꝛimo phisicorꝝ. materia et forma sunt cause eorꝝ que sunt in toto pꝛposito. sed passio causat in subiecto. ergo nō a diffinitio ne subiecti. sed a pꝛincipijs pꝛponētibꝫ ipsum. sicut sunt materia & forma.

¶ Vñ qꝛ hoc verū est de accidentibꝫ pꝛimibꝫ. **¶** Vel vñ qꝛ licet acci dens pꝛimum causatur a subiecto virtute pꝛincipioꝝ. tñ causa inherētie solum est a pꝛincipijs ipsius diffinitōis date de subiecto. vt supra dictum est. ergo est adequatum demonstratōis pꝛincipium.

¶ Arguit. causa demonstratōis & sua passio debent eē simul tꝛe sꝫ Aris totele pꝛimo posterioꝝ. sꝫ diffinitio subiecti sꝫ naturam precedit subies ctum. sꝫ natura et tꝛe simul precedit passionē. quia dicit Aristotle. sep timo metaphisice qꝛ passio tꝛe sequitur suū subiectū. **¶** Vñ qꝛ intelligit de pas sionibꝫ sꝫ qꝛ sunt in tertia specie qualitatꝝ. nō aut de passionibꝫ illis que sunt in secūda specie qualitatꝝ. respectu quarū est pꝛpositio dicta demon strabilis. **¶** Vel dic vt in supioribꝫ dictum est de pꝛio.

¶ Quibꝫ expeditis ponit Spineus istam conclusionem

Medium demonstratōis potis

sime est diffinitio ipsius passionis. **¶** Contra hoc sic opponit Lilius.

Argumentoz

Arguit. fm p h m sexto metaphisice. accidentia nō sciunt diffinitōe sed passio est accidēs ex quo est in genere qualitatīs. vel in alio. ergo nō habet definitōem. et per pñs definitio passionis non est potissime demonstratōis medium. **O**dm q accñs habet definitōem quādam formale in suo genere. fm q est quidditas abstracta existens in sua coordinatiōe. et illa nō est principium demonstratōis. Sed alia est diffinitio materialis ipsius passionis. que est medium.

Arguit. mediū demonstratōis potissime debet esse causa effectiua ipsius passionis sed definitio passionis est idē formaliter cū passione diffinita. **E** diffinitio passionis non potest esse medium demonstratōis **O**dm q intelligitur de diffinitione formali. scz ppleta et effectiua seu finali. qm plicat ipsius passionis causam finalem

Arguit. diffinitio finalis et ppleta ipsius passionis nō pōt esse mediū demonstratōis potissime. ergo solutio minus vera. **A**ñs. pbat. qz mediū demonstratōis debet esse prima causa. sed definitio passionis nō est prima causa. qz resoluitur in diffinitōem formalem ipsius subiecti. **O**dm q licet sit in illam resoluibilis. tñ non vt in cām ppiam et adequatam ipsius passionis. **Q**uius ratio est. qz passio fluit ex pñcipijs spēi fm illam inclinatōem quam habet ad indiuidua. sed definitio formalis ipsius subiecti explicat absolutū esse ipsius spēi. que definitio finalis passionis cum aptitudinibz explicat ppletam rōem causalitatis passionis. Sed hoc aliter soler dici. qz subiectū duplī potest diffiniri. vno modo absolute vt quid pfectum p pñcipia intrinseca et substantialia sui generis. et sic definitur diffinitione dicente qddatiue eius absolutam essentiam que resultat ex vno hñe actus et potentie. et sic definitio subiecti non est medium demonstratōis potissime. **A**lio modo capitur vt qd pfectum extrinsece p pñtū causarum extrinsecarū fm inclinatōem ad actiōes et passiones. et sic preter eē extrinsecū explicat aptitudines causales fm exigentiam actiōis vel passiōis fm ordinem. quozū tanqz causa p pā et adequata definitur. et sic est demonstratōis potissime medium

Arguit. mediū demonstratōis potissime est i p pōne indēmābili. sed definitio passionis ex quo est idem cū ipsa passione pōt per demonstratōnem potissimā etiam demonstrari de subiecto. **E** rē. **O**dm q verum est de diffinitōe formali ipsius passionis. qz illa mera ydēpitate ydēpitiōis tantur. sed non de diffinitōe passionis fm q est qd pfectum p aliquam pñtū extrinsecarum causarum

Arguit. fm p h m pmo de aia. qd est subiecti est demonstratōis pñcipium. **E** non definitio ipsius passionis **O**dm q non itelligit dēm suū de qdditate ipsius subiecti formali et absoluta. sed de illa que est p extrinsecam causarū virtutem. vt dēm est. **E**t ideo bñ p hñs ibidē q diffinitio nes formales sunt casse et vane ad demonstratōnem

Arguit. illud est sufficiens mediū demonstratōis potissime pō pñtū passio demonstrari inesse subiecto. sed p definitōem formale et absolutam ipsius subiecti sufficienter pñt demrāri passio inesse subiecto. **E** rē. **M**a qz est manifesta. qz hoc est opus mediū demrātōis potissime. **V**no pñt qz animal rōnale est definitio hōis formalis. et per ipam sufficienter per

Novus imperator regibus edictum linguarum
Inclit *Comitum* *Rex*
Promptuarium

potissimam demonstratōem risibile demonstrat inesse homini sic demonstrādo, omne aīal rōnale est risibile. homo est aīal rōnale. ergo homo est risibilis. Dm̄ sicut supra dictum est.

Arguit. aptitudo et actus sunt idem. ḡ ille aptitudines cū nihil realit addūt ip̄sis nō necessario requirunt ad demonstratōem. Dm̄ q̄ uno addunt inclinātōem ip̄sius eēntie ad passiōis pductōem et inherēntiam.

Arguit. illa est sufficiens cā demrāndi passiōis de subiecto. qua posita ponit passiō. et qua remota remouet passiō. ḡ posita formali ip̄sius subiecti definitōe ponitur etiā passiō. vt posito aīali rōnali ponitur risibile et ecōuerso. Maior est Aresto. p̄mo posteriorū. Dm̄ q̄ ex quo passiō fuit ex principiis sp̄ei p̄ inclinātōem ad indiuidua. quā inclinātōem non dicit formalis et q̄dditarīa subiecti definitio. ḡ nō est adequata cā. Et ad argumētū dicitur qm̄ sic arguitur tūc de p̄suetudine semp̄ debet inselligi ille aptitudines vt supra dictum est.

Arguit. eadem sunt p̄ncipia sp̄ei et passiōis eiusdē. licet in diuerso genere causandi. sed aīal et rōnale sunt sufficientia p̄ncipia ip̄sius subiecti in genere cause formalis. ergo etiam sunt p̄pleta p̄ncipia ip̄sius passiōis in genere cause efficientis. et p̄ p̄ncipia illa definitio debet esse adequatū meī dūm demrātōis potissime. Dm̄ q̄ sunt eadē. sed differenter. q̄ in genere cause formalis sunt p̄pleta p̄ncipia ip̄sius subiecti. sed in genere cause efficientis solū sūt originalia p̄ncipia. q̄ illas aptitudines deueniūt ad suas actōes et passiōes si addat. et sunt adequata et p̄pleta causa ip̄i passiōis. et fm̄ illū modū est p̄ncipiū demrātōis potissime. S̄z q̄ fm̄ p̄mētorem vile est nobilem aīm opinionibus implere. ideo parū cura inus hic latius argumēta multiplicare. Sed reseruabimus eorū plenariā determinatōem vsq̄ ad maioris p̄p̄tuarij p̄pletōem. in quo de rebus p̄hysicalibz mutuis p̄fabulatōibz disputare deo annuente intendimus.

Quia igitur om̄is dei actio nostra sit instructio. de quo scribit Genesis s̄do. q̄ requieuit die septimo ab omni opere qd̄ pararat. Ab hoc opere familiari cessando p̄cordia illum imitamur qui erit dux noster vsq̄ in eterna tabernacula. iuxta p̄bum p̄mū Regū p̄mo. in eius persona p̄phēratū Ducam eū vt appareat in p̄spectu dñi. vt manet ibi sp̄. qd̄ nobis p̄cedat deus gloriosus in secula benedictus. Amen.

Noc presens opusculum elaboratissime copulatū magna q̄ diligētia correctū Imp̄ressum est in sancta ciuitate Colonia p̄ Henricū Quērell Anno incarnationis dñice. M. cccc. xvi. pridie nonas Decembris.

Argumentorum.

Sequuntur nunc conclusiones

nis libelli per Liliū et Spineum alternatis vicibus pro
 osite et disputate. quarū prima est ista
 Logica est principaliter de secundis intentionibus
 Logica est principaliter de primis intentionibus
 Secunde intentiones sunt subiective in intellectu
 Logica est scientia rationalis
 Logica est scientia simpliciter speculativa
 Logica est scientia simpliciter practica
 Diffinitio intelligitur unico actu intelligendi
 Diffinitio non potest unico actu intelligendi intelligi
 Diffinitio est oratio indicans quid est esse rei
 Diffinitio et diffinitum sunt idem substantialiter.
 Diffinitio et diffinitum sunt realiter distincta
 Verbum essentiale non dicit terciam entitatem distinctam
 Terminus in ppōne positus potest supponere naturaliter
 Terminus in ppōne positus non potest supponere naturaliter
 Signa vniuersalia sunt inuenta ad dicendum modum termini cōmuni
 fm esse qd habent in suppositis
 Signum vniuersale est dispositio subiecti in ordine ad predicatū
 Hoc signū omnis potest tenere collectivē et distributivē simul.
 Hoc signum omnis non requirit plura appellata
 Signū vlt nō distribuit terminū cōmunē in supposita per accidens
 Terminus cōmunis unica distributōne distribuit in supposita presentia
 preterita et futura
 Ens est vnius rōtis ad substantiam et accidens.
 Ens vnum verum et bonum hnt se sicut subiectū et ppria passio
 Passiones entis non sunt realiter ab ipso distincte
 Subiectum est causa effectiva suarū passionum
 Subiectum et sua ppria passio sunt simul
 Illorum que sunt eadem vnum est pprium
 Proprium est vnum predicabile dyalecticum
 Proprium est quod soli inest. et convertim pdicatur de re
 Separatio passionis a subiecto non implicat contrādictōnem
 Accidens est vnum pdicatum dyalecticum
 Magis et minus est annexum accidentis
 Accidens tene et convenienter potest diffiniri
 Inherentia est de essentia ipsius accidentis.
 Accidens et suum subiectum sunt vnum numero p accidens.
 Et vniōne subiecti et accidentis nō fit aliquod terciū ab utroq; distinctū
 Accidentia concretivē designata significāt aggregatū ex forma et subiecto.
 Varietas gradū in forma specifica cōponibilū in eadem parte subiecti ē
 precisa causa suscipiendi magis et minus
 Genus potest cōvenientissime diffiniri sic Genus est rē.

Iste libellus est
 emptus p me
 Albertum de
 folio pprii m.

Cura facit canos

Genus principaliter diffinitur pro re et non pro intentione
Genus principaliter diffinitur per intentionem et non per re
Illa que sunt eadem genere non ydempticant simpliciter
Genus predicatur de specie denominatiue.
Genus dicit totam essentiam speciei
Genus potest in vna specie saluari
Genus est vnum unitate reali
Genus est aliquod vnum secundum rationem
Si species est ad aliquid etiam ipse genus est ad aliquid
Genus necessario ponitur in diffinitione quidditativa speciei
Differentia generalis est annexum ipsius generis.
Differentia necessario ponitur in diffinitione speciei.
Intellectus speciei ex genere et differentia constituitur est simplex
Differentia predicatur de pluribus differentiis specie in eo quod quale
Differentia vltima est vnum predicabile ab alijs distinctum
Materia sola est indiuiduationis principium
Materia quantitate signata est indiuiduationis principium
Indiuiduum est quod predicatur de vno solo
Aliquis homo est prima substantia.
Species predicatur de pluribus numero differentiis in eo quod quid est
Deus non est in aliquo predicamento.
Locus et superficies non sunt distincte quantitates specificas
Superficies et locus sunt due species quantitatis ab invicem distincte
Actualis separatio relationis a suo fundamento implicat contradictionem
Questio si est potest demonstrari etiam categorice.
Questio si est non est demonstrabilis aut sola demonstrabitur hypothetice
Medium demonstrationis potissime est definitio subiecti
Medium demonstrationis potissime est definitio ipsius passionis

Cum fecimus **Emetur registrum**

notum gentiam ibidem

*Cura facit canos quamvis homo nesciat
annos*

Cura facit

*Sunt canos quamvis homo
nesciat annos*

appone
dno hec audiuit. quia potestas dēte.
Et dñe mīa quia tu veddes iuuentib;
iuxta opa sua. **Psalmus David**
s. 75. **S** ad te deduce iugi
lo. **S** iuuat in te anima
mea quia multiplicat tēa
ro mea. **I** mīa deserta iuuat

sedebant in porta. **E**go
bant q̄ bibebant iuuat. **E**go
oīone mea ad te dñe repulsi ben
phacti deus. **I** mīa iuuat

In deo sperauit et non

[illegible]

ex macie depulsa. **A**ritam per
me cogitauerunt repellere cu
curre in sinu ore suo benedicebant
& corde suo maledicebant. **Veni**
tam dñs subleua etiam anima mea
quo ab ipso patientia mea. **Q**uia

Cura facit canos quamvis homo ne
sciat annos

Domine deus pater
Amen et in vobis

[Faint handwritten signatures or initials]

RAVENANTIS

ARTIFICIOSA

MEMORIA